

II

(Acte fără caracter legislativ)

REGULAMENTE

REGULAMENTUL (UE) NR. 965/2012 AL COMISIEI

din 5 octombrie 2012

de stabilire a cerințelor tehnice și a procedurilor administrative referitoare la operațiunile aeriene în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului

COMISIA EUROPEANĂ,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 216/2008 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 februarie 2008 privind normele comune în domeniul aviației civile și instituirea unei Agenții Europene de Siguranță a Aviației și de abrogare a Directivei 91/670/CEE a Consiliului, a Regulamentului (CE) nr. 1592/2002 și a Directivei 2004/36/CE⁽¹⁾, în special articolul 8 alineatul (5) și articolul 10 alineatul (5),

întrucât:

- (1) Operatorii și personalul implicat în exploatarea anumitor aeronave trebuie să respecte cerințele esențiale aplicabile prevăzute în anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (2) Regulamentul (CE) nr. 216/2008 le impune statelor membre, pe lângă supervizarea certificatelor pe care le-au eliberat, să desfășoare investigații, inclusiv inspecții la platformă și să ia orice fel de măsuri, inclusiv reținerea la sol a aeronavelor, pentru a pune capăt unei infracțiuni.
- (3) În conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008, Comisia trebuie să adopte normele de aplicare necesare pentru a stabili condițiile de operare în siguranță a aeronavelor.
- (4) Pentru a se asigura o tranziție ușoară și un nivel înalt de siguranță a aviației civile în Uniunea Europeană, normele de aplicare trebuie să reflecte stadiul actual al tehnologiei, inclusiv cele mai bune practici, precum și progresul științific și tehnic în domeniul operațiunilor aeriene.

Prin urmare, trebuie să se aibă în vedere cerințele tehnice și procedurile administrative convenite sub auspiciile Organizației Aviației Civile Internaționale (denumită în continuare „OACI”) și de autoritățile aeronautice comune europene (JAA) până la 30 iunie 2009, precum și legislația existentă referitoare la specificitățile naționale.

- (5) Este necesar să se acorde un interval de timp suficient pentru ca industria aeronautică și administrațiile statelor membre să se adapteze la noul cadru de reglementare și să recunoască, în anumite condiții, valabilitatea certificatelor eliberate înainte ca prezentul regulament să se aplice.
- (6) Dat fiind că prezentul regulament constituie o măsură de punere în aplicare menționată la articolul 8 alineatul (5) și la articolul 10 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008, anexa III la Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 al Consiliului⁽²⁾ și Directiva 2004/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului⁽³⁾ se consideră abrogate în conformitate cu articolul 69 alineatele (3) și (5) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008. Totuși, anexa III trebuie să rămână temporar în vigoare până la expirarea perioadelor de tranziție prevăzute în prezentul regulament și în domeniile în care nu s-au adoptat încă măsuri de implementare. În mod asemănător, Directiva 2004/36/CE trebuie să rămână aplicabilă temporar până la expirarea perioadelor de tranziție prevăzute în prezentul regulament.
- (7) Agenția Europeană de Siguranță a Aviației a pregătit un proiect de norme de aplicare, pe care l-a prezentat Comisiei sub forma unui aviz în conformitate cu articolul 19 alineatul (1) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (8) Măsurile prevăzute în prezentul regulament sunt conforme cu avizul comitetului instituit prin articolul 65 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008,

⁽¹⁾ JO L 79, 19.3.2008, p. 1.

⁽²⁾ JO L 373, 31.12.1991, p. 4.

⁽³⁾ JO L 143, 30.4.2004, p. 76.

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiect și domeniu de aplicare

(1) Prezentul regulament stabilește norme detaliate privind operațiunile de transport aerian comercial cu avioane și elicoptere, inclusiv privind inspecțiile la platformă efectuate în cazul aeronavelor operatorilor aflați sub jurisdicția altui stat în ceea ce privește supravegherea siguranței, atunci când aterizează pe aerodromuri aflate pe teritoriul care face obiectul dispozițiilor tratatului.

(2) Prezentul regulament stabilește și norme detaliate referitoare la condițiile de eliberare, menținere, modificare, limitare, suspendare sau revocare a certificatelor operatorilor de aeronave menționate la articolul 4 alineatul (1) literele (b) și (c) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 implicați în operațiuni de transport aerian comercial, la privilegiile și responsabilitățile titularilor de certificate, precum și la condițiile în care operațiunile sunt interzise, limitate sau supuse anumitor condiții din motive de siguranță.

(3) Prezentul regulament nu se aplică operațiunilor aeriene care intră sub incidența articolului 1 alineatul (2) litera (a) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentului regulament:

1. „operațiune de transport aerian comercial (CAT)” înseamnă exploatarea unei aeronave pentru transportul de pasageri, mărfuri sau poștă contra unei remunerații sau a altor contra-prestații;
2. „avioane din clasa de performanță B” înseamnă avioane cu motoare cu elice cu o configurație maximă operațională a locurilor pentru pasageri de cel mult nouă sau cu o masă maximă la decolare de cel mult 5 700 kg;
3. „zonă de interes public (PIS)” înseamnă o zonă folosită exclusiv pentru operațiuni de interes public;
4. „operațiune în clasa de performanță 1” înseamnă o operațiune în care, în eventualitatea unei defectări a motorului critic, elicopterul poate ateriza în cadrul distanței disponibile pentru decolarea întreruptă sau poate continua zborul în siguranță către o zonă de aterizare adecvată, în funcție de momentul apariției defectiunii.

În sensul anexelor II-V, se prevăd definiții suplimentare în anexa I.

Articolul 3

Capacitățile de supraveghere

(1) Statele membre desemnează una sau mai multe entități în calitate de autoritate competentă în cadrul aceluși stat membru,

având competențele necesare și responsabilități alocate în ceea ce privește certificarea și supravegherea persoanelor și organizațiilor care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și al normelor sale de aplicare.

(2) Dacă un stat membru desemnează mai mult de o entitate în calitate de autoritate competentă:

(a) domeniile de competență ale fiecărei autorități competente se definesc clar sub raportul responsabilităților și al limitelor geografice; și

(b) între respectivele entități se stabilește o coordonare pentru a asigura supravegherea eficientă a tuturor organizațiilor și persoanelor care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și al normelor sale de aplicare, în cadrul sferelor lor de competență.

(3) Statele membre se asigură că autoritatea sau autoritățile competente dețin capacitățile necesare pentru a asigura supravegherea tuturor persoanelor și organizațiilor vizate de programul lor de supraveghere, inclusiv resurse suficiente pentru îndeplinirea cerințelor prezentului regulament.

(4) Statele membre se asigură că personalul autorității competente nu exercită activități de supraveghere atunci când există dovezi că acest fapt ar putea duce în mod direct sau indirect la un conflict de interese, în special atunci când este vorba de un interes familial sau financiar.

(5) Personalul autorizat de autoritatea competentă să îndeplinească sarcini de certificare și/sau de supraveghere este împunător să exercite cel puțin următoarele sarcini:

(a) să examineze înregistrările, datele, procedurile și orice alte documente relevante pentru executarea sarcinii de certificare și/sau de supraveghere;

(b) să facă copii sau extrase din astfel de înregistrări, date, proceduri și alte documente;

(c) să ceară o explicație verbală la fața locului;

(d) să aibă acces la incintele, bazele de operare sau mijloacele de transport relevante;

(e) să efectueze audituri, investigații, evaluări, inspecții, inclusiv inspecții la platformă și inspecții neanunțate;

(f) să ia sau să dispună măsuri executorii în funcție de caz.

(6) Sarcinile prevăzute la alineatul (5) se îndeplinesc în conformitate cu dispozițiile legale din statul membru în cauză.

Articolul 4

Inspecțiile la platformă

Inspecțiile la platformă în cazul aeronavelor operatorilor aflați, în ceea ce privește supravegherea siguranței, sub jurisdicția altui stat membru sau a unei țări terțe se efectuează în conformitate cu subpartea RAMP din anexa II.

Articolul 5

Operațiunile aeriene

(1) Operatorii exploatează o aeronavă numai în scopul operațiunilor de transport aerian comercial (denumit în continuare „CAT”), conform prevederilor din anexele III și IV.

(2) Operatorii CAT respectă prevederile relevante din anexa V atunci când exploatează:

(a) avioane și elicoptere utilizate pentru:

(i) operațiuni care folosesc navigația bazată pe performanțe (PBN);

(ii) operațiuni în conformitate cu specificațiile de performanțe de navigație minime (MNPS);

(iii) operațiuni în spațiu aerian cu o eșalonare verticală minimă (RVSM);

(iv) operațiuni în condiții de vizibilitate redusă (LVO);

(b) avioane și elicoptere utilizate pentru transportul de bunuri periculoase (DG);

(c) avioane bimotoare, utilizate pentru operațiuni pe rază extinsă (ETOPS) în transportul aerian comercial;

(d) elicoptere utilizate pentru operațiuni de transport aerian comercial cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte (NVIS);

(e) elicoptere utilizate pentru operațiuni cu încărcături suspendate (HHO) în cadrul transportului aerian comercial; și

(f) elicoptere utilizate pentru operațiuni de servicii medicale de urgență (HEMS) în cadrul transportului aerian comercial.

Articolul 6

Derogări

(1) Operațiunile CAT cu punctul de plecare și punctul de sosire pe același aerodrom sau bază de operare efectuate cu avioane din clasa de performanță B sau cu elicoptere necomplexe nu trebuie să respecte anexele III și IV.

Aceste operațiuni trebuie să respecte însă următoarele dispoziții:

(a) în cazul avioanelor, anexa III din Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 și derogările naționale conexe bazate pe evaluările riscurilor în materie de siguranță realizate de autoritățile competente;

(b) în cazul elicopterelor, cerințele naționale.

(2) Prin derogare de la articolul 5 alineatul (1), atunci când sunt folosite în operațiuni CAT, aeronavele menționate la articolul 4 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008

trebuie exploatare în condițiile prevăzute în Decizia C(2009) 7633 a Comisiei din 14 octombrie 2009. Orice modificare a operării care afectează condițiile prevăzute în decizia respectivă se notifică, înainte de efectuarea respectivei modificări, Comisiei și Agenției Europene de Siguranță a Aviației (denumită în continuare „agenția”).

Un stat membru care nu este unul dintre destinatarii Deciziei C(2009) 7633 și care intenționează să facă uz de derogarea prevăzută în respectiva decizie își notifică intenția Comisiei și agenției înainte de aplicarea derogării. Comisia și agenția evaluează măsura în care modificarea sau utilizarea prevăzută se abate de la condițiile prevăzute în Decizia C(2009) 7633 sau afectează evaluarea inițială a siguranței efectuată în contextul deciziei menționate. În cazul în care evaluarea demonstrează că modificarea sau utilizarea prevăzută nu corespunde evaluării inițiale a siguranței efectuate pentru Decizia C(2009) 7633, statul membru în cauză depune o nouă cerere de derogare în conformitate cu articolul 14 alineatul (6) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

(3) Prin derogare de la articolul 5 alineatul (1), zborurile legate de introducerea sau modificarea unor tipuri de aeronave, efectuate de organizații de proiectare sau producție în sfera privilegiilor lor, continuă să fie operate în condițiile prevăzute de legislația națională a statelor membre.

(4) Fără a aduce atingere articolului 5, statele membre pot continua să impună o aprobare specifică și cerințe suplimentare în privința procedurilor operaționale, echipamentelor, calificărilor și pregătirii echipajului în cazul operațiunilor CAT deasupra mării cu elicoptere în conformitate cu legislația lor națională. Statele membre informează Comisia și agenția în legătură cu cerințele suplimentare aplicate unor astfel de aprobări specifice. Aceste cerințe trebuie să nu fie mai puțin restrictive decât cele din anexele III și IV.

(5) Prin derogare de la anexa IV punctul CAT.POL.A.300 (a), atunci când sunt folosite în operațiuni CAT, avioanele monomotor trebuie operate noaptea sau în condiții meteorologice de zbor instrumental (IMC), conform condițiilor prevăzute în scutirile în vigoare acordate de statele membre în conformitate cu articolul 8 alineatul (2) din Regulamentul (CEE) nr. 3922/91.

Orice modificare a operării acestor aeronave care afectează condițiile prevăzute în scutirile respective se notifică, înainte de efectuarea modificării, Comisiei și agenției. Comisia și agenția evaluează modificarea propusă în conformitate cu articolul 14 alineatul (5) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.

(6) Operațiunile existente efectuate cu elicoptere spre/dinspre o zonă de interes public (PIS) se pot desfășura prin derogare de la anexa IV punctul CAT.POL.H.225 atunci când dimensiunea PIS, obstacolele din perimetru sau elicopterul nu permite respectarea cerințelor referitoare la operarea în clasa de performanță 1. Astfel de operațiuni se realizează în condițiile stabilite de statele membre. Statele membre informează Comisia și agenția în legătură cu condițiile aplicate.

Articolul 7

CertIFICATELE DE OPERATOR AERIAN

(1) Certificatele de operator aerian (AOC) eliberate de statele membre operatorilor CAT de aeronave în conformitate cu Regulamentul (CEE) nr. 3922/91 înainte ca prezentul regulament să se aplice se consideră eliberate în conformitate cu prezentul regulament.

Cu toate acestea, la 28 octombrie 2014 cel târziu:

(a) operatorii își adaptează sistemul de management și programele de pregătire, procedurile și manualele pentru a fi în conformitate cu anexele III, IV și V, după caz;

(b) AOC se înlocuiesc cu certificate eliberate în conformitate cu anexa II la prezentul regulament.

(2) AOC eliberate de un stat membru operatorilor CAT de elicoptere înainte ca prezentul regulament să se aplice se convertesc în AOC conforme cu prezentul regulament în conformitate cu un raport de conversie elaborat de statul membru care a eliberat respectivele AOC, cu consultarea agenției.

Raportul de conversie trebuie să descrie:

- (a) cerințele naționale pe baza cărora s-au eliberat AOC;
- (b) sfera privilegiilor acordate operatorilor;
- (c) diferențele dintre cerințele naționale pe baza cărora s-au eliberat AOC și cerințele din anexele III, IV și V, indicând modul și momentul în care operatorii vor trebui să asigure respectarea deplină a respectivelor anexe.

Raportul de conversie include copii ale tuturor documentelor necesare pentru dovedirea elementelor de la literele (a)-(c), inclusiv copii ale cerințelor și procedurilor naționale relevante.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Bruxelles, 5 octombrie 2012.

Articolul 8

Limitări ale timpului de zbor

Limitările timpului de zbor și de serviciu intră sub incidența următoarelor dispoziții:

- (a) în cazul avioanelor, articolul 8 alineatul (4) și subpartea Q a anexei III la Regulamentul (CEE) nr. 3922/1991;
- (b) în cazul elicopterelor, cerințele naționale.

Articolul 9

Listele echipamentului minim

Listele echipamentului minim (MEL) aprobate de statul operatorului sau statul de înmatriculare înainte ca prezentul regulament să se aplice se consideră aprobate în conformitate cu prezentul regulament și pot continua să fie utilizate de operatorul care a primit aprobarea.

După ce prezentul regulament începe să se aplice, orice modificare a MEL se efectuează în conformitate cu anexa III punctul ORO.MLR.105.

Articolul 10

Intrarea în vigoare

(1) Prezentul regulament intră în vigoare în a treia zi de la data publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Se aplică începând cu 28 octombrie 2012.

(2) Prin derogare de la alineatul (1) al doilea paragraf, statele membre au posibilitatea de a decide să nu aplice dispozițiile din anexele I-V până la 28 octombrie 2014.

În cazul în care un stat membru face uz de posibilitatea menționată, acesta transmite o notificare în acest sens Comisiei și agenției. Această notificare descrie motivele care stau la baza derogării și durata acesteia, precum și programul de implementare care cuprinde acțiunile prevăzute și calendarul aferent.

Pentru Comisie
Președintele
José Manuel BARROSO

ANEXA I

Definițiile termenilor utilizați în anexele II-V

În sensul prezentului regulament, se aplică următoarele definiții:

1. „distanța de accelerare-oprire disponibilă (ASDA)” înseamnă lungimea de decolare disponibilă, plus lungimea căii de oprire, în cazul în care o astfel de cale de oprire este declarată disponibilă de către statul pe teritoriul căruia se află aerodromul și poate susține masa avionului în condițiile de exploatare;
2. „mijloace acceptabile de conformitate (*Acceptable Means of Compliance – AMC*)” înseamnă standarde fără caracter obligatoriu adoptate de agenție pentru a exemplifica mijloacele de stabilire a conformității cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare;
3. „listă de verificare pentru acceptare” înseamnă un document folosit la efectuarea verificării aspectului exterior al coletelor cu bunuri periculoase și a documentelor asociate acestora pentru a determina dacă au fost respectate toate cerințele corespunzătoare;
4. „aerodrom adecvat” înseamnă un aerodrom pe care aeronava poate fi exploatată, ținând cont de cerințele aplicabile privind performanța și de caracteristicile pistei;
5. în sensul clasificării pasagerilor:
 - (a) „adult” înseamnă o persoană cu vârsta de cel puțin 12 ani;
 - (b) „copil/copii” înseamnă persoane care au vârsta de cel puțin 2 ani, dar mai mică de 12 ani;
 - (c) „copil de vârstă mică” înseamnă o persoană cu vârsta mai mică de 2 ani;
6. „avion” înseamnă o aeronavă motorizată cu aripă fixă, mai grea decât aerul, care este susținută în zbor de reacția dinamică a aerului asupra aripilor sale;
7. „zbor cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte (*night vision imaging system – NVIS*)” înseamnă, în cazul operațiunilor NVIS, acea parte a zborului în condiții VFR (reguli de zbor la vedere) executat pe timp de noapte, în care un membru al echipajului folosește ochelari de vedere pe timp de noapte (*night vision goggles – NVG*).
8. „aeronavă” înseamnă un aparat care se poate susține în atmosferă datorită reacțiilor aerului, altele decât reacțiile aerului asupra suprafeței pământului;
9. „mijloace de conformitate alternative” înseamnă acele mijloace care propun o alternativă la un mijloc acceptabil de conformitate existent sau acelea care propun noi mijloace de stabilire a conformității cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, pentru care agenția nu a adoptat AMC;
10. „antijivraj” înseamnă, în cazul procedurilor la sol, o procedură care asigură protecția împotriva formării de chichiură sau gheață și a acumulării de zăpadă pe suprafețele tratate ale aeronavei pentru o perioadă de timp limitată (durata de acțiune);
11. „membru al echipajului de cabină” înseamnă un membru al echipajului calificat corespunzător, altul decât un membru al echipajului de zbor sau al personalului tehnic, care este însărcinat de un operator cu îndeplinirea atribuțiilor legate de siguranța pasagerilor și a zborului în timpul operațiunilor;
12. „operațiune de categoria I (CAT I)” înseamnă o apropiere instrumentală de precizie și o aterizare folosind un sistem de aterizare instrumentală (ILS), un sistem de aterizare cu microunde (MLS), GLS (sistem de aterizare bazat pe GNSS/GBAS – sistem global de navigație prin satelit îmbunătățit cu ajutorul echipamentelor de la sol), un radar de apropiere de precizie (PAR) sau GNSS folosind un sistem de augmentare bazat pe sateliți (SBAS), cu înălțimea de decizie (DH) de cel puțin 200 ft și vizibilitatea în lungul pistei (RVR) de cel puțin 550 m pentru avioane și 500 m pentru elicoptere;
13. „operațiune de categoria II (CAT II)” înseamnă o apropiere instrumentală de precizie și o aterizare folosind ILS sau MLS, cu:
 - (a) înălțimea de decizie mai mică de 200 ft, dar de cel puțin 100 ft; și
 - (b) vizibilitatea în lungul pistei de cel puțin 300 m;

14. „operațiune de categoria IIIA (CAT IIIA)” înseamnă o apropiere instrumentală de precizie și o aterizare folosind ILS sau MLS, cu:
 - (a) înălțimea de decizie mai mică de 100 ft; și
 - (b) vizibilitatea în lungul pistei de cel puțin 200 m;
15. „operațiune de categoria IIIB (CAT IIIB)” înseamnă o apropiere instrumentală de precizie și o aterizare folosind ILS sau MLS, cu:
 - (a) înălțimea de decizie mai mică de 100 ft sau fără înălțime de decizie; și
 - (b) vizibilitatea în lungul pistei mai mică de 200 m, dar de cel puțin 75 m;
16. „categoria A la elicoptere” înseamnă elicoptere multimotor proiectate cu modalități de izolare a motoarelor și sistemelor specificate în codurile de navigabilitate aplicabile, care pot fi operate cu ajutorul datelor de decolare și aterizare programate pe baza conceptului cedării motorului critic, ce asigură o suprafață desemnată adecvată și un nivel adecvat al performanțelor pentru continuarea zborului în siguranță sau decolarea întreruptă în condiții de siguranță în cazul cedării unui motor;
17. „categoria B la elicoptere” înseamnă elicoptere monomotor sau multimotor care nu îndeplinesc standardele categoriei A. Elicopterele de categoria B nu au o capacitate garantată de continuare a zborului în siguranță în cazul cedării unui motor, caz în care se presupune că se procedează la aterizarea neprevăzută.
18. „specificații de certificare” (*Certification Specifications – CS*) înseamnă standardele tehnice adoptate de agenție, care indică mijloace de demonstrare a conformității cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare și care pot fi utilizate de o organizație în scopul certificării;
19. „apropiere cu manevre la vedere (*circling*)” înseamnă faza vizuală a unei apropieri instrumentale prin care se aduce o aeronavă în poziție de aterizare pe o pistă/zonă de apropiere finală și de decolare (FATO) care nu este amplasată corespunzător pentru o apropiere directă;
20. „prelungire degajată” înseamnă o suprafață dreptunghiulară delimitată pe sol sau pe apă, aflată sub controlul autorității competente, aleasă sau amenajată corespunzător, peste care un avion poate efectua o parte din urcarea inițială la o înălțime specificată;
21. „baza norilor” înseamnă înălțimea bazei celui mai jos element al norilor observat sau prevăzut în vecinătatea unui aerodrom sau a unui loc de operare sau în cadrul unei zone de operare specificate, măsurată în mod normal deasupra altitudinii aerodromului sau, în cazul unor operațiuni deasupra mării, deasupra nivelului mediu al mării;
22. „partajare de coduri” înseamnă un acord în temeiul căruia un operator atribuie codul său de identificare unui zbor efectuat de alt operator și vinde și eliberează bilete pentru respectivul zbor;
23. „zonă aglomerată” înseamnă, cu referire la un oraș, o localitate sau o așezare, orice suprafață care este utilizată mai ales în scopuri rezidențiale, comerciale sau de recreere;
24. „pistă contaminată” înseamnă o pistă a cărei suprafață, delimitată pe lungimea și lățimea necesare utilizate, este acoperită în proporție de peste 25 % de următoarele:
 - (a) strat de apă cu grosimea mai mare de 3 mm (0,125 țoli) sau zăpadă topită ori afânată echivalentă cu un strat de apă de peste 3 mm (0,125 țoli) grosime;
 - (b) zăpadă care a fost comprimată într-o masă solidă care rezistă în continuare la comprimare și rămâne compactă sau se sparge în bucăți dacă este ridicată (zăpadă compactă); sau
 - (c) gheață, inclusiv gheață umedă;
25. „rezervă operațională de combustibil” înseamnă combustibilul necesar pentru a compensa o serie de factori neprevăzuți care ar putea influența consumul de combustibil până la aerodromul de destinație;
26. „apropiere finală prin coborâre continuă (CDFA)” înseamnă o tehnică, conformă cu procedurile de apropiere stabilizată, specifică pentru efectuarea segmentului de apropiere finală al unei proceduri de apropiere instrumentală clasică în coborâre continuă, fără palier, de la o altitudine/înălțime mai mare sau egală cu altitudinea/înălțimea punctului de apropiere finală până la un punct situat la aproximativ 15 metri (50 ft) deasupra pragului pistei de aterizare sau până la punctul în care ar trebui să înceapă manevra de redresare pentru tipul de aeronavă pilotat;

27. „vizibilitate meteorologică convertită (*converted meteorological visibility – CMV*)” înseamnă o valoare, echivalentă cu RVR, care este derivată din vizibilitatea meteorologică raportată;
28. „membru al echipajului” înseamnă o persoană desemnată de un operator să execute sarcini la bordul unei aeronave;
29. „faze critice ale zborului” înseamnă, în cazul avioanelor, rularea la decolare, traiectoria de decolare, apropierea finală, apropierea întreruptă, aterizarea, inclusiv decelerarea după aterizare și orice alte faze ale zborului determinate de pilotul comandant sau de comandant;
30. „faze critice ale zborului” înseamnă, în cazul elicopterelor, rulajul, zborul la punct fix, decolarea, apropierea finală, apropierea întreruptă, aterizarea și orice alte faze ale zborului determinate de pilotul comandant sau de comandant;
31. „pistă umedă” înseamnă o pistă a cărei suprafață nu este uscată, dar a cărei umezeală nu îi conferă un aspect lucios;
32. „bunuri periculoase (*dangerous goods – DG*)” înseamnă articole sau substanțe care pot reprezenta un risc pentru sănătate, siguranță, bunurile materiale sau mediu și care se regăsesc în lista cu bunuri periculoase din instrucțiunile tehnice sau care sunt clasificate conform acestor instrucțiuni;
33. „accident cu bunuri periculoase” înseamnă un eveniment asociat transportului de bunuri periculoase pe calea aerului și legat de acesta, care conduce la accidentarea mortală sau gravă a unei persoane sau la pierderi materiale importante;
34. „incident cu bunuri periculoase” înseamnă:
 - (a) un eveniment, diferit de un accident cu bunuri periculoase, asociat transportului de bunuri periculoase pe calea aerului și legat de acesta, care nu se produce în mod necesar la bordul unei aeronave și care conduce la rănirea unei persoane, pierderi materiale, incendiu, spargere, scurgeri de fluide sau radiații sau orice alt semn de degradare a integrității ambalajului;
 - (b) orice eveniment legat de transportul de bunuri periculoase pe calea aerului care pune în pericol grav o aeronavă sau ocupanții acesteia;
35. „dejivrare”, în cazul procedurilor la sol, înseamnă o procedură prin care chiciura, gheața, zăpada sau zăpada topită sunt înlăturate de pe o aeronavă pentru asigurarea unor suprafețe necontaminate;
36. „punct definit după decolare (*defined point after take-off – DPATO*)” înseamnă punctul, din faza de decolare și urcare inițială, înainte de care elicopterul nu poate continua zborul în siguranță cu motorul critic inoperant și este posibil să se impună aterizarea forțată;
37. „punct definit înainte de aterizare (*defined point before landing – DPBL*)” înseamnă punctul, din faza de apropiere și aterizare, după care elicopterul nu poate continua zborul în siguranță, cu un motor critic inoperant, și este posibil să se impună aterizarea forțată;
38. „distanța DR” înseamnă distanța orizontală pe care elicopterul a parcurs-o de la sfârșitul distanței de decolare disponibile;
39. „contract de închiriere fără echipaj” înseamnă un contract între întreprinderi în temeiul căruia o aeronavă este exploatată pe baza certificatului de operator aerian (AOC) al operatorului care a luat cu chirie aeronava;
40. „masa operațională a aeronavei goale” înseamnă masa totală a aeronavei pregătite pentru un anumit tip de operațiune, exclusiv cantitatea de combustibil utilizabilă și încărcătura transportată;
41. „pistă uscată” înseamnă o pistă care nu este nici udă, nici contaminată, și include acele piste pavate care au fost pregătite în mod special cu pavaj striat sau poros și întreținută pentru a reține o acțiune de frânare „efectiv uscată”, chiar și atunci când umezeala este prezentă;
42. „zonă de apropiere finală și de decolare înaltă (FATO înaltă)” înseamnă o FATO care este cu cel puțin 3 m deasupra suprafeței din jur;
43. „aerodrom de rezervă pe rută (ERA)” înseamnă un aerodrom adecvat pe ruta de zbor, care poate fi necesar în faza de planificare;
44. „sistem de vizualizare îmbunătățită (EVS)” înseamnă un sistem electronic de afișare în timp real a unei imagini exterioare obținute prin utilizarea unor senzori de imagine;

45. „zonă de apropiere finală și de decolare (FATO)” înseamnă o zonă definită pentru operațiunile cu elicoptere, deasupra căreia se execută faza finală a manevrei de apropiere pentru zbor la punct fix și aterizare și de pe care se inițiază manevra de decolare. În cazul elicopterelor care operează în clasa de performanță 1, zona definită cuprinde zona disponibilă pentru decolare întreruptă;
46. „monitorizarea datelor de zbor (FDM)” înseamnă utilizarea proactivă și fără intenție punitivă a datelor de zbor digitale ale operațiunilor de rutină în scopul îmbunătățirii siguranței aviației;
47. „echipament de pregătire sintetică pentru zbor (*flight simulation training device – FSTD*)” înseamnă un echipament de pregătire care este:
- (a) în cazul avioanelor, un simulator complet de zbor (*full flight simulator – FFS*), un echipament de pregătire pentru zbor (*flight training device – FTD*), un echipament de pregătire pentru procedurile de zbor și navigație (*flight and navigation procedures trainer – FNPT*) sau un echipament de pregătire instrumentală de bază (*basic instrument training device – BITD*);
 - (b) în cazul elicopterelor, un simulator complet de zbor (FFS), un echipament de pregătire pentru zbor (FTD) sau un echipament de pregătire pentru procedurile de zbor și navigație (FNPT);
48. „aerodrom ERA pentru combustibil” înseamnă un aerodrom ERA ales în scopul reducerii rezervei operaționale de combustibil;
49. „sistem de aterizare GBAS (GLS)” înseamnă un sistem de apropiere și aterizare care folosește informații oferite de sistemul global de navigație prin satelit îmbunătățit cu ajutorul echipamentelor de la sol (GNSS/GBAS) pentru a asigura ghidarea aeronavei pe baza poziției sale GNSS laterale și verticale. Acest sistem utilizează referința de altitudine geometrică pentru panta de apropiere finală;
50. „personal al serviciilor de urgență de la sol” înseamnă orice personal al serviciilor de urgență de la sol (cum ar fi polițiștii, pompierii etc.) implicat în servicii medicale de urgență cu elicopterul (HEMS), ale cărui atribuții sunt într-o oarecare măsură legate de operațiunile cu elicoptere;
51. „reținere la sol” înseamnă interdicția oficială de decolare a unei aeronave și luarea măsurilor necesare pentru reținerea acesteia;
52. „afișaj centralizat situat în zona de monitorizare vizuală a zborului (*head-up display – HUD*)” înseamnă un sistem de afișare care prezintă informații de zbor în câmpul vizual extern frontal al pilotului și care nu reduce semnificativ câmpul vizual extern;
53. „sistem de aterizare prin ghidare HUD (*head-up guidance landing system – HUDLS*)” înseamnă întregul sistem aflat la bord care ghidează pilotul cu ajutorul unui afișaj HUD în timpul apropierii și aterizării și/sau al procedurii de apropiere întreruptă. Acesta include toți senzorii, computerele, sursele de alimentare, indicațiile și comenzile;
54. „elicopter” înseamnă o aeronavă mai grea decât aerul, susținută în zbor de reacțiile aerului cu unul sau mai multe rotoare acționate de motor pe axe esențial verticale;
55. „membru al echipajului pentru operațiuni cu încărcături suspendate efectuate cu elicopterul (HHO)” înseamnă un membru al personalului tehnic care execută sarcinile repartizate legate de manevrarea unui trolu;
56. „helipunte” înseamnă o FATO localizată pe o structură flotabilă sau fixă în larg;
57. „membru al unui echipaj HEMS” înseamnă un membru al personalului tehnic care este desemnat pentru un zbor HEMS în scopul asistării oricărei persoane ce necesită asistență medicală în timpul transportului cu elicopterul și care asistă pilotul în timpul misiunii;
58. „zbor HEMS” înseamnă un zbor efectuat de un elicopter care deține o aprobare HEMS, al cărui scop este să faciliteze acordarea de asistență medicală de urgență, în cazul în care este esențială transportarea de urgență și imediată a:
- (a) personalului medical;
 - (b) articolelor medicale (echipamente, sânge, organe, medicamente); sau
 - (c) persoanelor bolnave sau rănite și a altor persoane direct implicate;
59. „bază de operare HEMS” înseamnă un aerodrom unde membrii echipajului HEMS și elicopterul HEMS stau în așteptare pentru operațiunile HEMS;
60. „loc de operare HEMS” înseamnă un loc ales de comandant în timpul unui zbor HEMS pentru operațiuni cu încărcături suspendate efectuate cu elicopterul, aterizare și decolare;

61. „zbor HHO” înseamnă un zbor efectuat cu un elicopter care deține o aprobare HHO, al cărui scop este să faciliteze transferul persoanelor și/sau al mărfurilor cu ajutorul unui troliu;
62. „zbor HHO deasupra mării” înseamnă un zbor efectuat cu un elicopter care deține o aprobare HHO, al cărui scop este să faciliteze transferul persoanelor și/sau al mărfurilor de pe/pe un vas sau structură de pe apă sau chiar pe apă cu ajutorul unui troliu;
63. „pasager HHO” înseamnă o persoană care trebuie transferată cu ajutorul unui troliu;
64. „zonă HHO” înseamnă o zonă specificată în care un elicopter efectuează un transfer cu ajutorul unui troliu;
65. „durată de acțiune (*hold-over time – HoT*)” înseamnă intervalul de timp estimat în care lichidul antiîgrijă împiedică formarea gheții și a chiciurii și acumularea zăpezii pe suprafețele protejate (tratate) ale unui avion;
66. „mediu ostil” înseamnă:
- (a) un mediu în care:
 - (i) nu se poate efectua o aterizare forțată în siguranță din cauza suprafeței inadecvate;
 - (ii) ocupanții elicopterului nu pot fi în mod adecvat protejați de elementele naturii;
 - (iii) nu pot fi puse la dispoziție servicii/capacități de căutare și salvare în conformitate cu expunerea anticipată; sau
 - (iv) există un risc inacceptabil de a pune în pericol persoanele sau bunurile materiale de la sol;
 - (b) în orice caz, următoarele zone:
 - (i) pentru operațiuni deasupra mării, suprafețele din largul mării aflate mai la nord de 45N și mai la sud de 45S, desemnate de autoritatea statului în cauză;
 - (ii) acele părți ale unei zone aglomerate care nu dispun de suprafețe adecvate pentru o aterizare forțată în siguranță;
67. „punct de decizie pentru aterizare (*landing decision point – LDP*)” înseamnă punctul folosit pentru determinarea performanțelor de aterizare de la care, în cazul cedării confirmate a unui motor în acel punct, se poate continua aterizarea în condiții de siguranță sau se poate iniția o aterizare întreruptă;
68. „distanța de aterizare disponibilă (*landing distance available – LDA*)” înseamnă lungimea pistei care este declarată disponibilă de statul pe teritoriul căruia se află aerodromul și care este adaptată pentru rulajul la sol al unui avion care aterizează;
69. „avion terestru” înseamnă o aeronavă cu aripă fixă proiectată pentru decolare și aterizare pe sol și include avioanele amfibii exploatate ca avioane terestre;
70. „operațiune locală cu elicopterul” înseamnă o operațiune de transport aerian comercial cu elicoptere cu o masă maximă certificată la decolare (MCTOM) de peste 3 175 kg și o configurație maximă operațională a locurilor pentru pasageri (MOPSC) de cel mult nouă locuri, pe timp de zi, pe rute pe care se zboară după repere vizuale terestre, desfășurată într-o zonă geografică locală delimitată și specificată în manualul de operațiuni;
71. „proceduri în condiții de vizibilitate redusă (*low visibility procedures – LVP*)” înseamnă procedurile aplicate pe un aerodrom în scopul asigurării operării în siguranță în timpul apropiierilor de categoria I inferioară celei standard, de categoria II diferită de cea standard, de categoria II și III și al decolărilor în condiții de vizibilitate redusă;
72. „decolare cu vizibilitate redusă (*low visibility take-off – LVTO*)” înseamnă decolarea cu o RVR mai mică de 400 m, dar de minimum 75 m;
73. „operațiune de categoria I inferioară celei standard (LTS CAT I)” înseamnă o apropiere instrumentală de categoria I și o operațiune de aterizare utilizându-se o DH de categoria I, cu RVR mai mică decât cea care ar fi în mod normal asociată DH aplicabile, dar nu mai mică de 400 m;
74. „configurație maximă operațională a locurilor pentru pasageri (*maximum operational passenger seating configuration – MOPSC*)” înseamnă capacitatea maximă de locuri pentru pasageri a unei aeronave, exclusiv locurile pentru echipaj, stabilită în scopuri operaționale și specificată în manualul de operațiuni. Având la bază configurația maximă a locurilor pentru pasageri stabilită cu ocazia procesului de certificare pentru certificatul de tip (TC), certificatul de tip suplimentar (STC) sau modificarea TC sau STC în funcție de fiecare aeronavă în parte, MOPSC poate avea un număr egal sau mai mic de locuri în funcție de constrângerile operaționale;

75. „pasager cu pregătire medicală” înseamnă o persoană cu pregătire medicală aflată la bordul elicopterului în timpul unui zbor HEMS, inclusiv medici, asistente medicale și paramedici;
76. „noapte” înseamnă perioada dintre sfârșitul crepusculului civil și începutul răsăritului civil sau o altă perioadă similară între apus și răsărit conform eventualelor prevederi ale autorității competente, definită de statul membru;
77. „ochelari de vedere pe timp de noapte (*night vision goggles – NVG*)” înseamnă un dispozitiv binocular de intensificare a luminii, care se poartă pe cap și care îmbunătățește capacitatea de a menține reperele vizuale de suprafață pe timp de noapte;
78. „sistem de redare a imaginii pe timp de noapte (*night vision imaging system – NVIS*)” înseamnă integrarea tuturor elementelor necesare pentru a folosi NVG cu succes și în siguranță în timpul operării unui elicopter. Sistemul cuprinde cel puțin: NVG, iluminare NVIS, componente de elicopter, pregătire și menținerea navigabilității;
79. „mediu neostil” înseamnă un mediu în care:
- (a) poate fi efectuată o aterizare forțată în siguranță;
 - (b) ocupanții elicopterului pot fi protejați de elementele naturii; și
 - (c) pot fi puse la dispoziție servicii/capacități de căutare și salvare în conformitate cu expunerea anticipată.
- În orice caz, părțile zonelor aglomerate care au suprafețe adecvate pentru aterizarea forțată în siguranță sunt considerate neostile;
80. „operațiune de apropiere de nonprecizie (*non-precision approach – NPA*)” înseamnă o apropiere instrumentală cu o înălțime minimă de coborâre (MDH) sau o DH, dacă se utilizează o tehnică de zbor CDFa de cel puțin 250 ft și o RVR/CMV de cel puțin 750 m pentru avioane și de 600 m pentru elicoptere;
81. „membru al echipajului NVIS” înseamnă un membru al personalului tehnic desemnat pentru un zbor NVIS;
82. „zbor NVIS” înseamnă un zbor în condiții meteorologice de zbor la vedere (VMC) pe timp de noapte, cu un echipaj de zbor care utilizează NVG într-un elicopter care operează cu o aprobare NVIS;
83. „operațiuni deasupra mării” înseamnă operațiuni în cadrul cărora, de obicei, o bună parte din zbor se desfășoară deasupra mării spre sau dinspre locații din larg;
84. „loc de operare” înseamnă un loc, altul decât un aerodrom, selectat de operator, de pilotul comandant sau de comandant pentru aterizare, decolare și/sau operațiuni cu încărcătură exterioară;
85. „operațiune în clasa de performanță 1” înseamnă o operațiune în care, în eventualitatea unei defectări a motorului critic, elicopterul poate ateriza în cadrul distanței disponibile pentru decolarea întreruptă sau poate continua zborul în siguranță către o zonă de aterizare adecvată, în funcție de momentul apariției defecțiunii;
86. „operațiune în clasa de performanță 2” înseamnă o operațiune în care, în eventualitatea unei defectări a motorului critic, performanța disponibilă a elicopterului permite continuarea zborului în siguranță, cu excepția cazului în care defecțiunea are loc la începutul manevrei de decolare sau la sfârșitul manevrei de aterizare, cazuri în care poate fi necesară o aterizare forțată;
87. „operațiune în clasa de performanță 3” înseamnă o operațiune în care, în eventualitatea defectării unui motor în orice moment al zborului, o aterizare forțată poate fi necesară în cazul unui elicopter multimotor și este necesară în cazul unui elicopter monomotor;
88. „control operațional” înseamnă responsabilitatea pentru inițierea, continuarea, terminarea sau devierea unui zbor din motive de siguranță;
89. „operațiune de categoria II diferită de cea standard (OTS CAT II)” înseamnă o apropiere instrumentală de precizie și o operațiune de aterizare folosind ILS sau MLS în care nu sunt disponibile o parte sau niciunul dintre elementele sistemului de iluminare pentru apropierea de precizie de categoria II, cu:
- (a) înălțimea de decizie mai mică de 200 ft, dar nu mai mică de 100 ft; și
 - (b) vizibilitatea în lungul pistei nu mai mică de 350 m;

90. „avioane din clasa de performanță A” înseamnă avioane multimotor cu motoare turbopropulsoare și cu o MOPSC mai mare de nouă sau cu o masă maximă la decolare de peste 5 700 kg și toate avioanele multimotor cu turboreactoare;
91. „avioane din clasa de performanță B” înseamnă avioane cu motoare cu elice și cu o MOPSC de maximum nouă sau cu o masă maximă la decolare de maximum 5 700 kg;
92. „avioane din clasa de performanță C” înseamnă avioane cu motoare cu piston și cu o MOPSC mai mare de nouă sau cu o masă maximă la decolare de peste 5 700 kg;
93. „pilot comandant” înseamnă pilotul desemnat ca fiind la comandă și responsabil cu derularea în siguranță a zborului. În cazul operațiunilor de transport aerian comercial, „pilotul comandant” se numește „comandant”;
94. „sediul principal al activității” înseamnă sediul central sau sediul social al organizației în care se exercită principalele funcții financiare și de control operațional al activităților menționate în prezentul regulament;
95. „stabilirea priorității inspecțiilor la platformă” înseamnă alocarea unei proporții corespunzătoare din numărul total de inspecții la platformă desfășurate de o autoritate competentă sau în numele acesteia anual, conform dispozițiilor din partea ARO;
96. „zonă de interes public (PIS)” înseamnă o zonă folosită exclusiv pentru operațiuni de interes public;
97. „inspecție la platformă” înseamnă inspectarea aeronavei, a calificărilor echipajului de zbor și de cabină și a documentelor de zbor pentru verificarea conformității cu cerințele aplicabile;
98. „interval de remediere” înseamnă o limitare a duratei operațiunilor cu echipamente inoperante;
99. „distanță disponibilă pentru decolare întreruptă (RTODAH)” înseamnă lungimea apropierei finale și a zonei de decolare declarate disponibile și corespunzătoare pentru elicoptere care operează în clasa de performanță 1 în scopul realizării unei decolări întrerupte;
100. „distanță necesară pentru decolare întreruptă (RTODRH)” înseamnă distanța orizontală necesară de la începutul decolării până la punctul în care elicopterul se oprește complet ca urmare a cedării unui motor sau a întreruperii unei decolări la punctul de decizie pentru decolare;
101. „vizibilitate în lungul pistei (RVR)” înseamnă distanța până la care pilotul unei aeronave aflate pe axul pistei poate vedea marcajele de pe suprafața pistei sau luminile care delimitează pista sau care identifică axul acesteia;
102. „aterizare forțată în siguranță” înseamnă o aterizare sau amerizare inevitabilă, în urma căreia se presupune că nu vor fi rănite persoane de la bordul aeronavei și nici de la sol;
103. „hidroavion” înseamnă o aeronavă cu aripă fixă proiectată pentru decolare și aterizare pe apă și include avioanele amfibii operate ca hidroavioane;
104. „piste separate” înseamnă piste ale aceluiași aerodrom, care reprezintă suprafețe separate de aterizare. Aceste piste se pot suprapune sau intersecta astfel încât, în cazul blocării uneia dintre acestea, pe cealaltă să se poată desfășura operațiunile planificate. Fiecare pistă are proceduri de apropiere separate bazate pe sisteme de navigație separate;
105. „zbor VFR special” înseamnă un zbor VFR autorizat de controlul traficului aerian să se deruleze într-o zonă de control în condiții meteorologice cu valori inferioare condițiilor VMC;
106. „apropiere stabilizată (*stabilised approach – SAp*)” înseamnă o apropiere efectuată controlat și corespunzător în ceea ce privește configurația, energia și stăpânirea traiectoriei de zbor de la un punct sau altitudine/înălțime predeterminate până la un punct aflat la 50 ft deasupra pragului sau, dacă este aflat mai sus, a punctului în care se începe manevra de redresare;
107. „aerodrom de rezervă la decolare” înseamnă un aerodrom de rezervă pe care o aeronavă poate ateriza în caz că acest lucru devine necesar la scurt timp după decolare, iar aerodromul de plecare nu poate fi utilizat în acest scop;
108. „punct de decizie pentru decolare (*take-off decision point – TDP*)” înseamnă punctul folosit pentru determinarea performanțelor de decolare de la care, în cazul cedării confirmate a unui motor în acel punct, se poate face o decolare întreruptă sau se poate continua decolarea în condiții de siguranță;
109. „distanța de decolare disponibilă (*take-off distance available – TODA*)”, în cazul avioanelor, înseamnă lungimea de rulare disponibilă la decolare, plus, dacă există, lungimea prelungirii degajate disponibile;

110. „distanța de decolare disponibilă (TODAH)”, în cazul elicopterelor, înseamnă lungimea zonei pentru apropierea finală și suprafața de decolare, plus, dacă există, prelungirea degajată pentru elicoptere declarată disponibilă și potrivită pentru ca elicopterele să poată efectua decolarea;
111. „distanța necesară pentru decolare (*take-off distance required* – TODRH)”, în cazul elicopterelor, înseamnă distanța orizontală necesară din momentul începerii decolării până în punctul în care se ating viteza de siguranță la decolare (V_{TOSS}), o înălțime selectată și un gradient de urcare pozitiv, în urma defectării motorului critic confirmate la TDP, restul motoarelor funcționând în limitele operaționale aprobate;
112. „traietorie de decolare” înseamnă traiectoria pe verticală și pe orizontală cu motorul critic inoperant de la un punct specificat în timpul decolării până la 1 500 ft deasupra suprafeței în cazul avioanelor și până la 1 000 ft deasupra suprafeței în cazul elicopterelor;
113. „masă la decolare” înseamnă masa care include toate obiectele și toate persoanele aflate la bord la începutul decolării, în cazul elicopterelor, și al rulării la decolare, în cazul avioanelor;
114. „distanța de rulare la decolare disponibilă (*take-off run available* – TORA)” înseamnă lungimea pistei care este declarată disponibilă de statul pe teritoriul căruia se află aerodromul și adecvată pentru rulare la sol a unui avion la decolare;
115. „membru al personalului tehnic” înseamnă un membru al echipajului implicat în operațiuni de transport aerian comercial HEMS, HHO sau NVIS, altul decât un membru al echipajului de zbor sau de cabină, desemnat de operator să îndeplinească sarcini în aeronavă sau la sol în scopul de a asista pilotul în timpul operațiunilor HEMS, HHO sau NVIS, care pot necesita operarea de echipamente specializate de la bord;
116. „instrucțiuni tehnice (*Technical Instructions* – TI)” înseamnă cea mai recentă ediție în vigoare a *Instrucțiunilor tehnice privind siguranța transportului aerian al bunurilor periculoase*, inclusiv suplimentul și orice addendum, aprobată și publicată de Organizația Aviației Civile Internaționale;
117. „încărcătură transportată” înseamnă masa totală a pasagerilor, bagajelor, mărfurilor și echipamentelor specializate transportate la bord, inclusiv orice balast;
118. „zbor NVIS neasistat” înseamnă, în cazul operațiunilor NVIS, acea parte a unui zbor VFR pe timp de noapte în care nu se folosesc NVG de către un membru al echipajului;
119. „întreprindere” înseamnă orice persoană fizică sau juridică, cu sau fără scop lucrativ, sau orice alt organism oficial, cu sau fără personalitate juridică proprie;
120. „ V_1 ” înseamnă viteza maximă la decolare la care un pilot trebuie să acționeze în vederea opririi avionului pe distanța de accelerare-oprire. „ V_1 ” înseamnă, de asemenea, viteza minimă la decolare, în urma unei defectări a motorului critic la V_{EF} , la care pilotul poate continua decolarea și atinge înălțimea dorită deasupra suprafeței de decolare pe distanța de decolare;
121. „ V_{EF} ” înseamnă viteza la care se presupune că se defectează motorul critic la decolare;
122. „apropiere la vedere” înseamnă o apropiere în care nu se realizează fie întreaga procedură de apropiere instrumentală, fie o parte din aceasta, iar apropierea se execută cu repere vizuale de pe sol;
123. „contract de închiriere cu echipaj” înseamnă un contract între transportatori aerieni, în temeiul căruia o aeronavă este exploatată pe baza AOC al transportatorului care a dat aeronava cu chirie;
124. „pistă udă” înseamnă o pistă a cărei suprafață este acoperită cu apă sau cu o substanță echivalentă, prezentă în cantități mai mici decât cele specificate la definiția „pistei contaminate” sau atunci când pe suprafața pistei există suficientă umezeală ca să îi dea un aspect lucios, dar fără suprafețe semnificative de apă care bălțește.

ANEXA II

CERINȚE APLICABILE AUTORITĂȚILOR PENTRU OPERAȚIUNILE AERIENE

[PARTEA ARO]

ARO.GEN.005 Domeniul de aplicare

Prezenta anexă stabilește cerințele privind sistemul de administrare și de management care trebuie îndeplinite de către agenție și statele membre pentru punerea în aplicare și asigurarea respectării Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și ale normelor sale de aplicare referitoare la operațiunile aeriene din aviația civilă.

SUBPARTEA GEN

CERINȚE GENERALE

SECȚIUNEA I

Dispoziții generale**ARO.GEN.115 Documentația de supraveghere**

Autoritatea competentă furnizează personalului în cauză toate actele legislative, standardele, normele, publicațiile tehnice și documentele conexe necesare pentru a-i permite acestuia să își execute sarcinile și să își îndeplinească responsabilitățile.

ARO.GEN.120 Mijloace de conformitate

- (a) Agenția elaborează mijloace acceptabile de conformitate (AMC), care pot fi utilizate pentru a stabili conformitatea cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare. Când se respectă AMC, cerințele asociate ale normelor de aplicare se consideră îndeplinite.
- (b) Pentru a stabili conformitatea cu normele de aplicare, se pot utiliza mijloacele de conformitate alternative.
- (c) Autoritatea competentă stabilește un sistem pentru a se asigura în permanență că toate mijloacele de conformitate alternative utilizate de ea însăși sau de organizațiile și persoanele aflate sub supravegherea sa permit stabilirea conformității cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare.
- (d) Autoritatea competentă evaluează toate mijloacele de conformitate alternative propuse de o organizație în conformitate cu ORO.GEN.120 litera (b), analizând documentația furnizată și, dacă se consideră necesar, efectuând o inspecție a organizației.

Atunci când constată că mijloacele de conformitate alternative respectă normele de aplicare, autoritatea competentă procedează, fără întârzieri nejustificate, la:

1. informarea solicitantului cu privire la faptul că pot fi aplicate mijloacele de conformitate alternative și, dacă este cazul, la modificarea în consecință a autorizației sau a certificatului solicitantului; și
 2. informarea agenției cu privire la conținutul acestora, furnizând copii ale tuturor documentelor relevante;
 3. informarea celorlalte state membre cu privire la mijloacele de conformitate alternative care au fost acceptate.
- (e) Atunci când autoritatea competentă însăși utilizează mijloace de conformitate alternative pentru a obține conformitatea cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, aceasta:
1. le pune la dispoziția tuturor organizațiilor și persoanelor aflate sub supravegherea sa; și
 2. informează agenția în acest sens fără întârzieri nejustificate.

Autoritatea competentă furnizează agenției o descriere completă a mijloacelor de conformitate alternative, inclusiv orice revizuire a procedurilor care poate fi relevantă, precum și o evaluare care demonstrează respectarea normelor de aplicare.

ARO.GEN.125 Informarea agenției

- (a) Autoritatea competentă informează agenția, fără întârzieri nejustificate, în cazul apariției oricăror probleme semnificative legate de implementarea Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și a normelor sale de aplicare.

- (b) Autoritatea competentă furnizează agenției informații semnificative din punctul de vedere al siguranței, provenite din rapoartele pe care le-a primit cu privire la evenimente.

ARO.GEN.135 Reacția imediată la o problemă de siguranță

- (a) Fără a aduce atingere Directivei 2003/42/CE a Parlamentului European și a Consiliului ⁽¹⁾, autoritatea competentă implementează un sistem pentru a colecta, analiza și difuza în mod corespunzător informații privind siguranța.
- (b) Agenția implementează un sistem pentru a analiza în mod corespunzător orice informație relevantă privind siguranța pe care a primit-o și pentru a furniza fără întârzieri nejustificate statelor membre și Comisiei orice informație, inclusiv recomandări sau acțiuni corective care trebuie realizate, necesare pentru ca acestea să reacționeze în timp util la o problemă de siguranță ce implică produse, piese, echipamente, persoane sau organizații care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și al normelor sale de aplicare.
- (c) La primirea informațiilor menționate la literele (a) și (b), autoritatea competentă ia măsuri adecvate pentru soluționarea problemei de siguranță.
- (d) Măsurile luate în temeiul literei (c) se notifică imediat tuturor persoanelor sau organizațiilor care trebuie să le respecte în temeiul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și al normelor sale de aplicare. Autoritatea competentă notifică aceste măsuri și agenției și, atunci când sunt necesare acțiuni combinate, celorlalte state membre în cauză.

SECȚIUNEA II

Managementul

ARO.GEN.200 Sistemul de management

- (a) Autoritatea competentă instituie și menține un sistem de management care include cel puțin:
1. politici și proceduri documentate în vederea descrierii organizării acesteia, a mijloacelor și metodelor sale de obținere a conformității cu Regulamentul (CE) 216/2008 și cu normele de aplicare a acestuia. Procedurile se țin la zi și servesc ca documente de lucru fundamentale în cadrul respectivei autorități competente pentru toate sarcinile asociate;
 2. suficient personal pentru a-și exercita sarcinile și a-și îndeplini responsabilitățile. Personalul respectiv este calificat pentru exercitarea sarcinilor care îi sunt atribuite și deține cunoștințele, experiența, pregătirea inițială și periodică necesare pentru a asigura competența continuă. Este disponibil un sistem de planificare a disponibilității personalului pentru a asigura îndeplinirea corespunzătoare a tuturor sarcinilor;
 3. baza materială adecvată și spații de birouri pentru exercitarea sarcinilor atribuite;
 4. o funcție de monitorizare a conformității sistemului de management cu cerințele relevante și a gradului de adecvare al procedurilor, inclusiv instituirea unui proces de audit intern și a unui proces de management al riscurilor de siguranță. Monitorizarea conformității cuprinde un sistem de transmitere a constatărilor din cadrul auditului către cadrele superioare de conducere ale autorității competente în vederea asigurării implementării unor acțiuni corective, după caz; și
 5. o persoană sau un grup de persoane, care răspund în ultimă instanță în fața cadrelor superioare de conducere ale autorității competente pentru funcția de monitorizare a conformității.
- (b) Pentru fiecare domeniu de activitate, inclusiv pentru sistemul de management, autoritatea competentă atribuie unei persoane sau mai multora răspunderea generală pentru gestionarea sarcinii (sarcinilor) relevante.
- (c) Autoritatea competentă instituie proceduri pentru participarea la un schimb reciproc de informații și asistență necesare împreună cu alte autorități competente în cauză, inclusiv referitor la toate constatările semnalate și acțiunile întreprinse ulterior în urma supravegherii persoanelor și a organizațiilor care derulează activități pe teritoriul unui stat membru, dar care sunt certificate de autoritatea competentă a altui stat membru sau de agenție.
- (d) O copie a procedurilor legate de sistemul de management și a modificărilor acestora se pune la dispoziția agenției în scopul standardizării.

⁽¹⁾ JO L 167, 4.7.2003, p. 23.

ARO.GEN.205 Atribuirea de sarcini entităților calificate

- (a) Statele membre atribuie sarcini legate de certificarea inițială sau de supravegherea continuă a persoanelor sau organizațiilor care fac obiectul Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și al normelor sale de aplicare numai entităților calificate. Atunci când atribuie sarcini, autoritatea competentă se asigură că:
1. dispune de un sistem pentru evaluarea inițială și continuă a conformității entității calificate cu anexa V la Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
Sistemul și rezultatele evaluării se documentează;
 2. a încheiat un acord documentat cu entitatea calificată, aprobat de ambele părți la nivelul de conducere corespunzător, care definește în mod clar:
 - (i) sarcinile care urmează a fi executate;
 - (ii) declarațiile, rapoartele și înregistrările care trebuie furnizate;
 - (iii) condițiile tehnice care trebuie îndeplinite la executarea unor astfel de sarcini;
 - (iv) asigurarea corespunzătoare a răspunderii; și
 - (v) protecția acordată informațiilor obținute în cursul exercitării unor astfel de sarcini.
- (b) Autoritatea competentă se asigură că procesul de audit intern și procesul de management al riscurilor de siguranță impuse de ARO.GEN.200 litera (a) punctul 4 vizează toate sarcinile de certificare sau de supraveghere continuă executate în numele său.

ARO.GEN.210 Schimbări ale sistemului de management

- (a) Autoritatea competentă dispune de un sistem pentru identificarea schimbărilor care îi afectează capacitatea de a-și executa sarcinile și de a-și îndeplini responsabilitățile definite în Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și în normele sale de aplicare. Acest sistem îi permite să ia măsurile necesare pentru a garanta faptul că sistemul său de management rămâne adecvat și eficace.
- (b) Autoritatea competentă își actualizează sistemul de management pentru a reflecta orice modificare a Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și a normelor sale de aplicare în timp util, astfel încât să asigure o implementare eficace.
- (c) Autoritatea competentă notifică agenției schimbările care îi afectează capacitatea de a-și executa sarcinile și de a-și îndeplini responsabilitățile definite în Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și în normele sale de aplicare.

ARO.GEN.220 Evidența documentelor

- (a) Autoritatea competentă trebuie să instituie un sistem de evidență a documentelor, care permite stocarea adecvată, accesibilitatea și trasabilitatea sigură a:
1. politicilor și procedurilor documentate ale sistemului de management;
 2. pregătirii, calificării și autorizării personalului său;
 3. atribuirii sarcinilor, cuprinzând elementele impuse de ARO.GEN.205, precum și detaliile sarcinilor atribuite;
 4. proceselor de certificare și supravegherii continue a organizațiilor certificate;
 5. detaliilor privind cursurile de pregătire oferite de organizații certificate și, dacă este cazul, a documentelor referitoare la FSTD utilizate pentru pregătire;
 6. supravegherii persoanelor și organizațiilor care exercită activități pe teritoriul statului membru, dar care sunt supravegheate sau certificate de autoritatea competentă a altui stat membru sau de agenție, după cum au convenit respectivele autorități;
 7. evaluării și comunicării către agenție a mijloacelor de conformitate alternative propuse de organizații supuse certificării și a evaluării mijloacelor de conformitate alternative utilizate de autoritatea competentă însăși;
 8. constatărilor, acțiunilor corective și datei de încheiere a acțiunilor;

9. măsurilor executorii luate;
 10. informațiilor privind siguranța și măsurilor subsecvente; și
 11. utilizării măsurilor derogatorii în conformitate cu articolul 14 din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (b) Autoritatea competentă păstrează o listă cu toate certificatele pe care le-a eliberat organizațiilor.
- (c) Toate evidențele trebuie să se păstreze pe perioada minimă precizată în prezentul regulament. În absența unei astfel de indicații, evidențele se păstrează pe o perioadă de minimum cinci ani, sub rezerva respectării legislației aplicabile cu privire la protecția datelor.

SECȚIUNEA III

Supravegherea, certificarea și aplicarea legii

ARO.GEN.300 Supravegherea

- (a) Autoritatea competentă verifică:
1. conformitatea cu cerințele aplicabile organizațiilor înainte de a elibera un certificat sau o aprobare pentru o organizație, după caz;
 2. menținerea conformității cu cerințele aplicabile a organizațiilor pe care le-a certificat;
 3. aplicarea măsurilor de siguranță adecvate dispuse de autoritatea competentă după cum se definește la ARO.GEN.135 literele (c) și (d).
- (b) Această verificare trebuie:
1. să fie susținută de o documentație concepută în mod specific pentru a furniza personalului responsabil cu supravegherea siguranței îndrumări privind exercitarea funcțiilor sale;
 2. să furnizeze persoanelor și organizațiilor în cauză rezultatele activității de supraveghere a siguranței;
 3. să se bazeze pe audituri și inspecții, inclusiv inspecții la platformă și inspecții neanunțate; și
 4. să furnizeze autorității competente dovezile necesare în cazul în care trebuie luate măsuri suplimentare, inclusiv măsurile prevăzute la ARO.GEN.350 și ARO.GEN.355.
- (c) Sfera supravegherii definită la literele (a) și (b) trebuie să țină seama de rezultatele activităților de supraveghere anterioare și de prioritățile în materie de siguranță.
- (d) Fără a aduce atingere competențelor statelor membre și obligațiilor acestora prevăzute în ARO.RAMP, sfera supravegherii activităților executate pe teritoriul unui stat membru de către persoanele sau organizațiile stabilite sau rezidente într-un alt stat membru trebuie să se determine pe baza priorităților în materie de siguranță și a activităților de supraveghere anterioare.
- (e) În cazurile în care activitatea unei persoane sau a unei organizații implică mai mult de un stat membru sau agenția, autoritatea competentă responsabilă cu supravegherea în temeiul literei (a) poate fi de acord ca unele sarcini de supraveghere să fie executate fie de autoritatea sau autoritățile competente ale statului membru ori statelor membre în care se desfășoară activitatea, fie de către agenție. Orice persoană sau organizație care face obiectul unui astfel de acord se informează cu privire la existența acestuia și domeniul său de aplicare.
- (f) Autoritatea competentă trebuie să colecteze și să prelucreze orice informație considerată utilă pentru supraveghere, inclusiv pentru inspecțiile la platformă și inspecțiile neanunțate.

ARO.GEN.305 Programul de supraveghere

- (a) Autoritatea competentă trebuie să instituie și să mențină un program de supraveghere care să cuprindă activitățile de supraveghere prevăzute de ARO.GEN.300 și de ARO.RAMP.
- (b) Pentru organizațiile certificate de autoritatea competentă, programul de supraveghere trebuie elaborat ținând cont de natura specifică a organizației, de complexitatea activităților sale, de rezultatele activităților anterioare de certificare și/sau de supraveghere prevăzute de ARO.GEN și ARO.RAMP și trebuie să se bazeze pe evaluarea riscurilor asociate. Acesta va include în cadrul fiecărui ciclu de planificare a supravegherii:
1. audituri și inspecții, inclusiv inspecții la platformă și inspecții neanunțate, după caz; și

2. întâlniri stabilite între cadrul de conducere responsabil și autoritatea competentă, pentru a se asigura că ambele părți rămân informate cu privire la aspectele importante.
- (c) Pentru organizațiile certificate de autoritatea competentă trebuie să se aplice un ciclu de planificare a supravegherii care să nu depășească 24 de luni.

Ciclu de planificare a supravegherii poate fi redus dacă există dovezi că performanța în materie de siguranță a organizației a scăzut.

Ciclu de planificare a supravegherii poate fi extins până la maximum 36 de luni dacă autoritatea competentă a constatat că, în decursul celor 24 de luni anterioare:

1. organizația a demonstrat o identificare eficientă a pericolelor în materie de siguranță a aviației și un management eficace al riscurilor asociate;
2. organizația a demonstrat continuu, în conformitate cu ORO.GEN.130, că ține complet sub control toate schimbările;
3. nu s-au emis constatări de nivel 1; și
4. toate acțiunile corective au fost aplicate în termenul acceptat sau prelungit de autoritatea competentă, definit la ARO.GEN.350 litera (d) punctul 2.

Ciclu de planificare a supravegherii poate fi prelungit până la maximum 48 de luni dacă, pe lângă condițiile de mai sus, organizația a instituit, iar autoritatea competentă a aprobat, un sistem eficace de raportare continuă către autoritatea competentă cu privire la performanța în materie de siguranță și la conformitatea cu reglementările a organizației însăși.

- (d) Pentru persoanele care dețin o licență, un certificat, o calificare sau un atestat eliberat de autoritatea competentă, programul de supraveghere cuprinde inspecții, inclusiv inspecții neanunțate, după caz.
- (e) Programul de supraveghere include evidențe ale datelor la care trebuie să aibă loc audituri, inspecții și întâlniri și ale datelor la care s-au derulat respectivele audituri, inspecții și întâlniri.

ARO.GEN.310 Procedura de certificare inițială – organizații

- (a) La primirea unei cereri de eliberare inițială a unui certificat pentru o organizație, autoritatea competentă trebuie să verifice dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile. Această verificare poate ține seama de declarația menționată la ORO.AOC.100 litera (b).
- (b) Dacă a constatat că organizația îndeplinește cerințele aplicabile, autoritatea competentă eliberează certificatul (certIFICATELE) prevăzut(e) în apendicele I-II. Certificatul (certIFICATELE) se eliberează pe o durată nelimitată. Privilegiile și sfera activităților pe care organizația a primit aprobarea să le desfășoare trebuie să fie specificate în condițiile de aprobare atașate la certificat(e).
- (c) Pentru a permite unei organizații să efectueze schimbări fără aprobarea prealabilă a autorității competente în conformitate cu ORO.GEN.130, autoritatea competentă trebuie să aprobe procedura prezentată de organizație, prin care se definește sfera unor astfel de schimbări și se descrie modul în care aceste schimbări vor fi gestionate și notificate.

ARO.GEN.330 Schimbări – organizații

- (a) La primirea unei cereri de efectuare a unei schimbări care necesită o aprobare prealabilă, autoritatea competentă verifică dacă organizația îndeplinește cerințele aplicabile înainte de a da respectiva aprobare.

Autoritatea competentă descrie condițiile în care organizația poate funcționa pe durata schimbării, cu excepția cazului în care autoritatea competentă constată că certificatul organizației trebuie să fie suspendat.

Dacă a constatat că organizația respectă cerințele aplicabile, autoritatea competentă aprobă schimbarea.

- (b) Fără a aduce atingere niciunei măsuri executorii suplimentare, atunci când organizația efectuează schimbări care necesită o aprobare prealabilă fără a fi primit aprobarea din partea autorității competente după cum se definește la litera (a), autoritatea competentă suspendă, limitează sau revocă certificatul organizației.
- (c) Pentru schimbările care nu necesită o aprobare prealabilă, autoritatea competentă evaluează informațiile furnizate în notificarea trimisă de organizație în conformitate cu ORO.GEN.130 pentru a verifica respectarea cerințelor aplicabile. În cazul constatării oricărei neconformități, autoritatea competentă:

1. informează organizația cu privire la neconformitate și solicită schimbări suplimentare;

2. în cazul unor constatări de nivel 1 sau nivel 2, acționează în conformitate cu ARO.GEN.350.

ARO.GEN.350 Constatări și acțiuni corective – organizații

- (a) Autoritatea competentă în materie de supraveghere în conformitate cu ARO.GEN.300 litera (a) dispune de un sistem de analiză a constatărilor sub raportul semnificației lor în materie de siguranță.
- (b) O constatare de nivel 1 se eliberează de către autoritatea competentă atunci când se constată orice neconformitate semnificativă cu cerințele aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare, cu procedurile și manualele organizației sau cu condițiile unei aprobări sau ale unui certificat, care reduce nivelul de siguranță sau periclitează grav siguranța zborului.

Constatările de nivel 1 includ:

1. neacordarea accesului autorității competente la baza materială a organizației, după cum se prevede la ORO.GEN.140, în timpul programului normal de lucru și după două solicitări scrise;
 2. obținerea sau menținerea valabilității certificatului organizației prin falsificarea documentelor doveditoare depuse;
 3. dovada unor practici nereglementare sau a utilizării frauduloase a certificatului organizației; și
 4. lipsa unui cadru de conducere responsabil.
- (c) O constatare de nivel 2 se eliberează de către autoritatea competentă atunci când se detectează orice neconformitate cu cerințele aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare, cu procedurile și manualele organizației sau cu condițiile unei aprobări sau ale unui certificat, care ar putea reduce nivelul de siguranță sau ar putea periclita siguranța zborului.
- (d) Când se face o constatare în cursul supravegherii sau prin orice alte mijloace, autoritatea competentă, fără a aduce atingere niciunei măsuri suplimentare impuse de Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și de normele sale de aplicare, comunică respectiva constatare în scris organizației și solicită acțiuni corective pentru soluționarea neconformității (neconformităților) identificate. Atunci când este cazul, autoritatea competentă informează statul în care este înmatriculată aeronava.
1. În cazul constatărilor de nivel 1, autoritatea competentă ia măsuri imediate și adecvate pentru a interzice sau pentru a limita activitățile și, dacă este cazul, ia măsuri în vederea revocării certificatului sau a aprobării specifice sau în vederea limitării ori a suspendării sale complete sau parțiale, în funcție de amploarea constatării de nivel 1, până când organizația a întreprins cu succes acțiuni corective.
 2. În cazul constatărilor de nivel 2, autoritatea competentă:
 - (i) acordă organizației un termen pentru implementarea acțiunilor corective corespunzătoare naturii constatării, care, inițial, nu depășește în niciun caz trei luni. La finalul acestei perioade și în funcție de natura constatării, autoritatea competentă poate prelungi perioada de trei luni sub rezerva existenței unui plan satisfăcător de acțiuni corective, aprobat de autoritatea competentă; și
 - (ii) evaluează acțiunile corective și planul de implementare propus de organizație și, dacă evaluarea concluzionează că acestea sunt suficiente pentru a soluționa neconformitatea (neconformitățile), le acceptă.
 3. În cazul în care o organizație nu depune un plan de acțiuni corective acceptabil sau nu execută acțiunile corective în termenul acceptat sau prelungit de autoritatea competentă, constatarea se transformă în constatare de nivel 1 și se iau măsurile prevăzute la litera (d) punctul 1.
 4. Autoritatea competentă ține evidența tuturor constatărilor pe care le-a făcut sau care i-au fost comunicate și, după caz, a măsurilor executorii pe care le-a aplicat, precum și a tuturor acțiunilor corective și a datei încheierii acțiunilor întreprinse în legătură cu constatările.
- (e) Fără a aduce atingere niciunei măsuri executorii suplimentare, atunci când autoritatea unui stat membru care acționează în temeiul dispozițiilor de la ARO.GEN.300 litera (d) identifică orice neconformitate cu cerințele aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare din partea unei organizații certificate de autoritatea competentă a altui stat membru sau de agenție, aceasta informează respectiva autoritate competentă și indică nivelul constatării.

ARO.GEN.355 Constatări și măsuri executorii – persoane

- (a) Dacă, în cursul supravegherii sau prin alte mijloace, autoritatea competentă responsabilă cu supravegherea în conformitate cu ARO.GEN.300 litera (a) găsește dovezi care indică o neconformitate cu cerințele aplicabile din partea unei persoane care deține o licență, un certificat, o calificare sau un atestat eliberat în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, autoritatea competentă acționează în conformitate cu ARO.GEN.355 literele (a)-(d) din anexa VI (partea ARA) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012 al Comisiei ⁽¹⁾.
- (b) Dacă, în cursul supravegherii sau prin alte mijloace, se găsesc dovezi care indică o neconformitate cu cerințele aplicabile din partea unei persoane care face obiectul cerințelor prevăzute în Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și în normele sale de aplicare și care nu deține o licență, un certificat, o calificare sau un atestat eliberat în conformitate cu respectivul regulament și normele sale de aplicare, autoritatea competentă care a identificat neconformitatea ia toate măsurile executorii necesare pentru a preveni menținerea acelei neconformități.

SUBPARTEA OPS

OPERAȚIUNI AERIENE

SECȚIUNEA I

Certificarea operatorilor de transport aerian comercial**ARO.OPS.100 Eliberarea certificatului de operator aerian**

- (a) Autoritatea competentă eliberează certificatul de operator aerian (AOC) în momentul în care a constatat că operatorul demonstrează respectarea elementelor prevăzute la punctul ORO.AOC.100.
- (b) Certificatul cuprinde specificațiile operațiunilor asociate.

ARO.OPS.105 Acordurile de partajare de coduri

Atunci când analizează siguranța unui acord de partajare de coduri care implică un operator dintr-o țară terță, autoritatea competentă trebuie:

1. să se asigure, în urma verificării de către operator conform dispozițiilor de la punctul ORO.AOC.115, că respectivul operator dintr-o țară terță respectă standardele OACI aplicabile;
2. să țină legătura cu autoritatea competentă a statului operatorului dintr-o țară terță, dacă este necesar.

ARO.OPS.110 Contractele de închiriere

- (a) Autoritatea competentă aprobă un contract de închiriere în cazul în care constată că operatorul certificat în conformitate cu anexa III (partea ORO) respectă:
1. ORO.AOC.110 litera (d), pentru luarea cu chirie a unei aeronave dintr-o țară terță fără echipaj;
 2. ORO.AOC.110 litera (c), pentru luarea cu chirie a unei aeronave dintr-o țară terță cu echipaj;
 3. ORO.AOC.110 litera (e), pentru darea cu chirie a unei aeronave fără echipaj către orice operator;
 4. cerințele aplicabile referitoare la menținerea navigabilității și la operațiunile aeriene, pentru luarea cu chirie a unei aeronave înmatriculate în UE fără echipaj și pentru luarea cu chirie a unei aeronave cu echipaj de la un operator din UE.
- (b) Aprobarea unui contract de închiriere a unei aeronave cu echipaj este suspendată sau revocată ori de câte ori:
1. AOC al locatorului sau al locatarului este suspendat sau revocat;
 2. locatorul face obiectul unei interdicții de exploatare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽²⁾.
- (c) Aprobarea unui contract de închiriere a unei aeronave fără echipaj este suspendată sau revocată ori de câte ori certificatul de navigabilitate al aeronavei este suspendat sau revocat.

⁽¹⁾ JO L 100, 5.4.2012, p. 1.

⁽²⁾ JO L 344, 27.12.2005, p. 15.

- (d) Atunci când i se solicită aprobarea prealabilă a unui contract de închiriere de aeronave fără echipaj în conformitate cu punctul ORO.AOC.110 litera (e), autoritatea competentă asigură:
1. coordonarea corespunzătoare cu autoritatea competentă responsabilă cu supravegherea continuă a aeronavei în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei ⁽¹⁾ sau cu exploatarea aeronavei, dacă nu este vorba despre aceeași autoritate;
 2. retragerea în timp util a aeronavei de pe certificatul de operator aerian al operatorului.

SECȚIUNEA II

Aprobări

ARO.OPS.200 Procedura de aprobare specifică

- (a) La primirea unei cereri de eliberare sau de modificare a unei aprobări specifice, autoritatea competentă evaluează cererea în conformitate cu cerințele relevante din anexa V (partea SPA) și efectuează, dacă este cazul, o inspecție corespunzătoare a operatorului.
- (b) Când constată că operatorul a demonstrat conformitatea cu cerințele aplicabile, autoritatea competentă eliberează sau modifică aprobarea. Respectiva aprobare se menționează în specificațiile de operare, după cum se prevede în apendicele II.

ARO.OPS.205 Aprobarea listei echipamentului minim

- (a) Atunci când primește de la un operator o cerere de aprobare inițială a unei liste a echipamentului minim (MEL) sau de modificare a acesteia, înainte de a elibera aprobarea, autoritatea competentă evaluează fiecare articol afectat, pentru a verifica conformitatea cu cerințele aplicabile.
- (b) Autoritatea competentă, dacă constată îndeplinirea condițiilor specificate la punctul ORO.MLR.105 litera (f) demonstrată de operator, aprobă procedura operatorului pentru extinderea intervalelor de rectificare B, C și D aplicabile.
- (c) Autoritatea competentă, dacă constată îndeplinirea condițiilor specificate la punctul ORO.MLR.105 demonstrată de operator, aprobă, în fiecare caz în parte, exploatarea unei aeronave în afara constrângerilor MEL, dar în cadrul constrângerilor listei master a echipamentului minim (MMEL).

ARO.OPS.210 Stabilirea zonei locale

Autoritatea competentă poate stabili o zonă locală pentru cerințele de pregătire și verificare a echipajului de zbor.

ARO.OPS.215 Aprobarea operațiunilor cu elicopterul într-un mediu ostil aflat în afara unei zone aglomerate

- (a) Statele membre desemnează zonele în care se pot desfășura operațiuni cu elicopterul fără asigurarea unei capacități de aterizare forțată în condiții de siguranță, după cum se descrie la punctul CAT.POL.H.420.
- (b) Înainte de eliberarea aprobării menționate la punctul CAT.POL.H.420, autoritatea competentă trebuie să analizeze motivele pentru care operatorul susține că nu poate folosi criteriile corespunzătoare de performanță.

ARO.OPS.220 Aprobarea operațiunilor cu elicopterul către sau dinspre o zonă de interes public

Aprobarea menționată la punctul CAT.POL.H.225 include o listă a zonelor de interes public specificate de operator pentru care se aplică aprobarea.

ARO.OPS.225 Aprobarea operațiunilor către un aerodrom izolat

Aprobarea menționată la punctul CAT.OP.MPA.106 include o listă a aerodromurilor specificate de operator pentru care se aplică aprobarea.

SUBPARTEA RAMP

INSPECȚIILE LA PLATFORMĂ EFECTUATE ÎN CAZUL AERONAVELOR OPERATORILOR AFLAȚI SUB SUPRAVEGHEREA REGLEMENTARĂ A ALTUI STAT

ARO.RAMP.005 Domeniul de aplicare

Prezenta subparte stabilește cerințele care trebuie respectate de autoritatea competentă sau de agenție în exercitarea sarcinilor și responsabilităților care îi revin în privința efectuării inspecțiilor la platformă în cazul aeronavelor folosite de operatori din țări terțe sau de operatori aflați sub supravegherea reglementară a altui stat membru, atunci când aterizează pe aerodromuri aflate pe teritoriul care face obiectul dispozițiilor tratatului.

⁽¹⁾ JO L 315, 28.11.2003, p. 1.

ARO.RAMP.100 Generalități

- (a) Aeronavele, precum și echipajele acestora, se inspectează în temeiul cerințelor aplicabile.
- (b) Pe lângă desfășurarea inspecțiilor la platformă cuprinse în programul său de supraveghere stabilit în conformitate cu punctul ARO.GEN.305, autoritatea competentă efectuează o inspecție la platformă a unei aeronave suspectate de neconformitate cu cerințele aplicabile.
- (c) În cadrul elaborării programului de supraveghere stabilit în conformitate cu punctul ARO.GEN.305, autoritatea competentă stabilește un program anual de desfășurare a inspecțiilor la platformă la care sunt supuse aeronavele. Acest program trebuie:
1. să se bazeze pe o metodă de calcul care să ia în considerare istoricul numărului și tipului de operatori și al numărului de aterizări pe respectivele aerodromuri, precum și riscurile în materie de siguranță; și
 2. să permită autorității competente să acorde prioritate inspecțiilor aeronavelor pe baza listei menționate la punctul ARO.RAMP.105 litera (a).
- (d) Atunci când consideră că este necesar, agenția, în colaborare cu statele membre pe al căror teritoriu are loc inspecția, desfășoară inspecții la platformă ale aeronavelor, pentru a verifica conformitatea cu cerințele aplicabile în scopul:
1. sarcinilor de certificare atribuite agenției prin Regulamentul (CE) nr. 216/2008;
 2. inspecțiilor de standardizare ale unui stat membru; sau
 3. inspecțiilor unei organizații în vederea verificării conformității cu cerințele aplicabile în situații potențial periculoase.

ARO.RAMP.105 Criterii de stabilire a priorității

- (a) Agenția pune la dispoziția autorităților competente o listă a operatorilor sau a aeronavelor identificate ca prezentând un risc potențial, în vederea stabilirii priorității inspecțiilor la platformă.
- (b) Această listă cuprinde:
1. operatorii de aeronave identificați pe baza analizei datelor disponibile în conformitate cu ARO.RAMP.150 litera (b) punctul 4;
 2. operatorii de aeronave indicați agenției de către Comisia Europeană și identificați pe baza:
 - (i) unui aviz emis de Comitetul pentru Siguranță Aeriană (ASC) în contextul punerii în aplicare a Regulamentului (CE) nr. 2111/2005 cu privire la necesitatea unei verificări mai detaliate, prin inspecții la platformă sistematice, a respectării efective a standardelor de siguranță relevante; sau
 - (ii) informațiilor obținute de Comisia Europeană de la statele membre în temeiul articolului 4 alineatul (3) din Regulamentul (CE) nr. 2111/2005;
 3. aeronavele exploatate către teritoriul supus dispozițiilor tratatului de către operatori incluși în anexa B a listei de operatori care fac obiectul unei interdicții de exploatare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005;
 4. aeronavele exploatate de operatori certificați într-un stat sub supravegherea reglementară a căruia se află operatorii incluși în lista menționată la punctul 3;
 5. aeronavele folosite de un operator dintr-o țară terță care efectuează pentru prima dată zboruri către, dinspre sau în cadrul teritoriului supus dispozițiilor tratatului sau a căruia autorizație, eliberată în conformitate cu punctul ART.GEN.205, este limitată sau reinstaurată în urma suspendării sau a revocării.
- (c) Lista se elaborează, în conformitate cu procedurile stabilite de agenție, după fiecare actualizare a listei comunitare a operatorilor care fac obiectul unei interdicții de exploatare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005, și, în orice caz, cel puțin o dată la patru luni.

ARO.RAMP.110 Colectarea informațiilor

Autoritatea competentă colectează și prelucrează orice informație considerată utilă pentru efectuarea inspecțiilor la platformă.

ARO.RAMP.115 Calificarea inspectorilor care efectuează inspecții la platformă

- (a) Autoritatea competentă și agenția trebuie să dispună de inspectorii calificați pentru efectuarea inspecțiilor la platformă.
- (b) Inspectorii la platformă trebuie:
1. să dețină educația necesară în domeniul aeronautic sau cunoștințele practice relevante pentru domeniul (domeniile) lor de inspecție;
 2. să fi încheiat cu succes:
 - (i) pregătirea teoretică și practică corespunzătoare într-unul sau în mai multe dintre următoarele domenii de inspecție:
 - (A) cabina de pilotaj;
 - (B) siguranța cabinei;
 - (C) starea aeronavei;
 - (D) încărcătura;
 - (ii) pregătirea corespunzătoare la fața locului susținută de un inspector la platformă cu experiență desemnat de autoritatea competentă sau de către agenție;
 3. să mențină valabilitatea calificării lor prin pregătire periodică și prin efectuarea a minimum 12 inspecții la fiecare 12 luni.
- (c) Pregătirea menționată la litera (b) punctul 2 subpunctul (i) trebuie furnizată de autoritatea competentă sau de orice organizație de pregătire aprobată în conformitate cu punctul ARO.RAMP.120 litera (a).
- (d) Agenția elaborează și ține la zi programe de pregătire și încurajează organizarea de cursuri și ateliere de lucru pentru inspectorii în vederea îmbunătățirii nivelului de înțelegere și a punerii uniforme în aplicare a prezentei subpărți.
- (e) Agenția facilitează și coordonează un program de schimb de inspectorii care are ca scop să le permită inspectorilor să dobândească experiență practică, precum și să contribuie la armonizarea procedurilor.

ARO.RAMP.120 Aprobarea organizațiilor de pregătire

- (a) Autoritatea competentă aprobă o organizație de pregătire care își are sediul principal al activității pe teritoriul respectivului stat membru în momentul în care a constatat că organizația de pregătire:
1. a desemnat un responsabil cu pregătirea care are bune capacități manageriale, pentru a se asigura că pregătirea oferită este conformă cu cerințele aplicabile;
 2. deține baza materială pentru pregătire și echipamente de instruire corespunzătoare tipului de pregătire oferit;
 3. oferă pregătire în conformitate cu programele elaborate de agenție cu respectarea dispozițiilor de la punctul ARO.RAMP.115 litera (d);
 4. folosește instructorii calificați.
- (b) Dacă autoritatea competentă solicită acest lucru, verificarea conformității și a conformității continue cu cerințele menționate la litera (a) este efectuată de către agenție.
- (c) Organizației de pregătire i se aprobă oferirea unuia sau mai multora dintre următoarele tipuri de pregătire:
1. pregătire teoretică inițială;
 2. pregătire practică inițială;
 3. pregătire periodică.

ARO.RAMP.125 Desfășurarea inspecțiilor la platformă

- (a) Inspecțiile la platformă trebuie efectuate într-o manieră standardizată, folosind formularul prevăzut în apendicele III sau IV.

- (b) Când efectuează o inspecție la platformă, inspectorul sau inspectorii depun toate eforturile pentru a evita orice întârziere nejustificată a aeronavei inspectate.
- (c) La încheierea unei inspecții la platformă, pilotul comandant sau, în absența sa, un alt membru al echipajului de zbor sau un reprezentant al operatorului este informat cu privire la rezultatele inspecției la platformă cu ajutorul formularului prevăzut în apendicele III.

ARO.RAMP.130 Clasificarea constatărilor

Pentru fiecare element inspectat, se definesc drept constatări trei categorii de posibile neconformități în raport cu cerințele aplicabile. Aceste constatări se clasifică după cum urmează:

1. o constatare de categoria 3 este orice neconformitate semnificativă identificată în raport cu cerințele aplicabile sau cu condițiile dintr-un certificat care are o influență majoră asupra siguranței;
2. o constatare de categoria 2 este orice neconformitate identificată în raport cu cerințele aplicabile sau cu condițiile dintr-un certificat care are o influență semnificativă asupra siguranței;
3. o constatare de categoria 1 este orice neconformitate identificată în raport cu cerințele aplicabile sau cu condițiile dintr-un certificat care are o influență minoră asupra siguranței.

ARO.RAMP.135 Acțiuni întreprinse în urma constatărilor

- (a) Pentru o constatare de categoria 2 sau 3, autoritatea competentă sau, după caz, agenția:
 1. comunică în scris constatarea operatorului, solicitându-i acestuia să facă dovada acțiunilor corective întreprinse; și
 2. informează autoritatea competentă a statului operatorului și, după caz, statul în care este înmatriculată aeronava și în care s-au eliberat licențele echipajului de zbor. Acolo unde este cazul, autoritatea competentă sau agenția solicită confirmarea faptului că aceștia sunt de acord cu acțiunile corective întreprinse de operator în conformitate cu ARO.GEN.350 sau ARO.GEN.355.
- (b) În plus față de cele dispuse la litera (a), în cazul unei constatări de categoria 3, autoritatea competentă ia măsuri imediate:
 1. impunând o restricție de exploatare a aeronavei;
 2. solicitând să se întreprindă imediat acțiuni corective;
 3. reținând aeronava la sol în conformitate cu ARO.RAMP.140; sau
 4. impunând o interdicție imediată de exploatare în conformitate cu articolul 6 din Regulamentul (CE) nr. 2111/2005.
- (c) Atunci când semnaleză o constatare de categoria 3, agenția solicită autorității competente a statului în care a aterizat aeronava să ia măsurile corespunzătoare în conformitate cu litera (b).

ARO.RAMP.140 Reținerea la sol a unei aeronave

- (a) În cazul unei constatări de categoria 3, dacă se presupune că se intenționează sau este probabil ca o aeronavă să efectueze un zbor fără ca operatorul sau proprietarul să fi executat acțiunea corectivă corespunzătoare, autoritatea competentă trebuie:
 1. să notifice pilotul comandant/comandantul sau operatorul că aeronava nu are permisiunea de a începe zborul până la noi dispoziții; și
 2. să rețină aeronava la sol.
- (b) Autoritatea competentă a statului în care aeronava este reținută la sol informează imediat autoritatea competentă a statului operatorului și pe cea a statului în care este înmatriculată aeronava, dacă este cazul, precum și agenția, în cazul unei aeronave reținute la sol care este folosită de un operator dintr-o țară terță.
- (c) Autoritatea competentă, în colaborare cu statul operatorului sau cu statul de înmatriculare, prevede condițiile necesare în care aeronava poate primi permisiunea de decolare.
- (d) Dacă neconformitatea afectează valabilitatea certificatului de navigabilitate al aeronavei, reținerea la sol este ridicată numai de către autoritatea competentă în momentul în care operatorul face dovada că:
 1. s-a restabilit conformitatea cu cerințele aplicabile;

2. a obținut o autorizație de zbor în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei ⁽¹⁾, în cazul aeronavelor înmatriculate într-un stat membru;
3. deține o autorizație de zbor sau un document echivalent din partea statului de înmatriculare sau a statului operatorului, în cazul aeronavelor înmatriculate într-o țară terță și exploatate de un operator din UE sau dintr-o țară terță; și
4. a obținut permisiunea țărilor terțe care vor fi survolate, dacă este cazul.

ARO.RAMP.145 Raportarea

- (a) Informațiile colectate în conformitate cu punctul ARO.RAMP.125 litera (a) sunt introduse în baza de date centralizată menționată la punctul ARO.RAMP.150 litera (b) punctul 2, în termen de 21 de zile calendaristice de la inspecție.
- (b) Autoritatea competentă sau agenția introduce în baza de date centralizată orice informație utilă pentru aplicarea Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și a normelor sale de aplicare și pentru realizarea de către agenție a sarcinilor care îi revin în temeiul prezentei anexe, inclusiv informațiile relevante menționate la punctul ARO.RAMP.110.
- (c) Ori de câte ori informațiile menționate la punctul ARO.RAMP.110 indică o potențială amenințare la adresa siguranței, aceste informații trebuie comunicate de îndată fiecărei autorități competente și agenției.
- (d) Ori de câte ori autoritatea competentă primește, din partea unei persoane, informații cu privire la deficiențele unei aeronave, identitatea sursei informațiilor menționate la punctul ARO.RAMP.110 și la punctul ARO.RAMP.125 litera (a) nu se divulgă.

ARO.RAMP.150 Sarcinile de coordonare ale agenției

- (a) Agenția gestionează și utilizează instrumentele și procedurile necesare pentru stocarea și schimbul de:
 1. informații menționate la ARO.RAMP.145, folosind formularele prevăzute în apendicele III și IV;
 2. informații puse la dispoziție de țări terțe sau organizații internaționale care au încheiat acorduri în acest sens cu UE sau de organizații cu care agenția a încheiat acorduri în acest sens în conformitate cu articolul 27 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (b) Această gestionare presupune următoarele sarcini:
 1. stocarea datelor provenite de la statele membre, de interes sub raportul informațiilor privind siguranța aeronavelor care aterizează pe aerodromurile aflate pe teritoriul supus dispozițiilor tratatului;
 2. crearea, menținerea și actualizarea continuă a unei baze de date centralizate care să conțină toate informațiile menționate la litera (a) punctele 1 și 2;
 3. efectuarea modificărilor și a îmbunătățirilor necesare ale aplicației bazei de date;
 4. analizarea bazei de date centralizate și a altor informații relevante cu privire la siguranța aeronavelor și a operatorilor aerieni și, pornind de la aceasta:
 - (i) furnizarea de consultanță pentru Comisia Europeană și autoritățile competente cu privire la acțiunile imediate sau politica subsecventă;
 - (ii) raportarea potențialelor probleme de siguranță către Comisia Europeană și autoritățile competente;
 - (iii) propunerea de acțiuni coordonate Comisiei și autorităților competente, atunci când acest lucru este necesar din motive de siguranță, și asigurarea coordonării la nivel tehnic a acestor acțiuni;
 5. menținerea legăturii cu alte instituții și organisme europene, organizații internaționale și autorități competente din țări terțe în ceea ce privește schimbul de informații.

ARO.RAMP.155 Raportul anual

Agenția pregătește și înaintează Comisiei un raport anual cu privire la sistemul inspecțiilor la platformă, care cuprinde cel puțin următoarele informații:

- (a) stadiul în care se află sistemul;

⁽¹⁾ JO L 243, 27.9.2003, p. 6.

- (b) stadiul inspecțiilor efectuate în cursul anului;
- (c) analiza rezultatelor inspecțiilor cu indicarea categoriilor de constatări;
- (d) acțiunile întreprinse în cursul anului;
- (e) propuneri pentru îmbunătățirea în continuare a sistemului de inspecții la platformă; și
- (f) anexe cu listele inspecțiilor clasificate în funcție de statul de operare, tipul de aeronavă, operatorul și procentul de constatări în raport cu numărul de inspecții.

ARO.RAMP.160 Informarea publicului și protecția informațiilor

- (a) Statele membre utilizează informațiile pe care le primesc în temeiul dispozițiilor de la punctele ARO.RAMP.105 și ARO.RAMP.145 numai în scopul aplicării Regulamentului (CE) nr. 216/2008 și a normelor sale de aplicare și le protejează în consecință.
 - (b) Agenția publică anual un raport de informații agregate, accesibil publicului, care conține o analiză a informațiilor primite în conformitate cu ARO.RAMP.145. Raportul trebuie să fie simplu și ușor de înțeles, iar sursa informațiilor nu se divulgă.
-

Apendicele I

CERTIFICAT DE OPERATOR AERIAN

(Graficul de aprobare pentru operatorii aeriieni)

Tipuri de operațiuni: Transport aerian comercial (CAT) Pasageri; Marfă;

Altele ⁽¹⁾:

Operațiuni comerciale specializate (SPO) ⁽²⁾.....

5	Statul operatorului ⁽³⁾	⁽⁵⁾
	Autoritatea emitentă ⁽⁴⁾	
AOC ⁽⁶⁾ :	Numele operatorului ⁽⁷⁾	Puncte operaționale de contact ⁽⁹⁾ :
	Numele comercial ⁽⁸⁾	datele de contact pentru comunicarea, fără întârzieri nejustificate, cu conducerea operațională figurează în ⁽¹²⁾ .
	Adresa operatorului ⁽¹⁰⁾ :	
	Telefon ⁽¹¹⁾ : Fax: E-mail:	

Prezentul certificat atestă că ⁽¹³⁾ este autorizată să desfășoare operațiuni aeriene comerciale, conform specificațiilor de operare anexate, în conformitate cu manualul de operațiuni, cu anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare.

Data eliberării ⁽¹⁴⁾ :	Numele și semnătura ⁽¹⁵⁾ : Titlatura:
-----------------------------------	---

⁽¹⁾ Precizați celelalte tipuri de transport.

⁽²⁾ Precizați tipul de operațiune, de exemplu: agricultură, construcții, fotografie, supraveghere, observație și patrulare, reclamă aeriană.

⁽³⁾ Înlocuit de numele statului operatorului.

⁽⁴⁾ Înlocuit de datele de identificare ale autorității competente emitente.

⁽⁵⁾ Pentru uzul autorității competente.

⁽⁶⁾ Referința aprobării, așa cum a fost eliberată de autoritatea competentă.

⁽⁷⁾ Înlocuit de numele înregistrat al operatorului.

⁽⁸⁾ Numele comercial al operatorului, dacă este diferit. Introduceți „Dba” (care își desfășoară activitatea sub denumirea) înainte de numele comercial.

⁽⁹⁾ Datele de contact cuprind numerele de telefon și de fax, inclusiv codul de țară și adresa de e-mail (dacă există) la care conducerea operațională poate fi contactată fără întârzieri nejustificate pentru probleme legate de operațiunile de zbor, navigabilitate, competența echipajului de zbor și de cabină, bunuri periculoase și alte aspecte, după caz.

⁽¹⁰⁾ Adresa sediului principal de activitate al operatorului.

⁽¹¹⁾ Numerele de telefon și de fax de la sediul principal de activitate al operatorului, inclusiv codul de țară. A se indica adresa de e-mail dacă există.

⁽¹²⁾ Introducerea documentului verificat, păstrat la bord, în care figurează datele de contact, cu mențiunea paragrafului sau a paginii corespunzătoare. Ex.: „Datele de contact ... figurează în manualul de operațiuni, generalități/elemente de bază, capitolul 1, 1.1”; sau „ ... figurează în specificațiile de operare, pagina 1”; sau „ ... figurează în anexa la prezentul document”.

⁽¹³⁾ Numele înregistrat al operatorului.

⁽¹⁴⁾ Data eliberării AOC (zz.ll.aaaa).

⁽¹⁵⁾ Titlatura, numele și semnătura reprezentantului autorității competente. În plus, pe AOC se poate aplica o ștampilă oficială.

Apendicele II

SPECIFICAȚII DE OPERARE (supuse condițiilor aprobate din manualul de operațiuni)				
Date de contact ale autorității emitente Telefon ⁽¹⁾ : _____ ; Fax: _____ ; E-mail: _____				
AOC ⁽²⁾ : Numele operatorului ⁽³⁾ : Data ⁽⁴⁾ : Semnătura: Numele comercial DbA Specificații de operare:				
Modelul de aeronavă ⁽⁵⁾ : Însemne de înmatriculare ⁽⁶⁾ :				
Operațiuni comerciale ☐				
Zona de operare ⁽⁷⁾ :				
Limitări speciale ⁽⁸⁾ :				
Aprobări specifice:	Da	Nu	Specificații ⁽⁹⁾	Observații
Bunuri periculoase	☐	☐		
Operațiuni la vizibilitate redusă			RVR ⁽¹¹⁾ : m	
Decolare			CAT ⁽¹⁰⁾ RVR: m DH: ft	
Apropiere și aterizare	☐	☐		
Decolare	☐	☐		
RVSM ⁽¹²⁾ ☐ Nu se aplică	☐	☐		
ETOPS ⁽¹³⁾ ☐ Nu se aplică	☐	☐	Timp maxim de deviere ⁽¹⁴⁾ : min.	
Specificații de navigație pentru operațiuni PBN ⁽¹⁵⁾	☐	☐		⁽¹⁶⁾
Specificații minime de performanță de navigație	☐	☐		
Operațiuni cu elicopterul cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte	☐	☐		
Operațiuni cu încărcături suspendate efectuate cu elicopterul	☐	☐		
Operațiuni de servicii medicale de urgență cu elicopterul	☐	☐		
Pregătirea echipajului de cabină ⁽¹⁷⁾	☐	☐		
Eliberarea atestatului CC ⁽¹⁸⁾	☐	☐		
Mentținerea navigabilității	☐	☐	⁽¹⁹⁾	
Altele ⁽²⁰⁾				

- (¹) Numerele de telefon și de fax ale autorității competente, inclusiv codul de țară. A se indica adresa de e-mail dacă există.
- (²) Introducerea numărului asociat al certificatului de operator aerian (AOC).
- (³) Introducerea numelui înregistrat și a numelui comercial al operatorului, dacă sunt diferite. Introduceți „Dba” (care își desfășoară activitatea sub denumirea) înainte de numele comercial.
- (⁴) Data eliberării specificațiilor de operare (zz.ll.aaaa) și semnătura reprezentantului autorității competente.
- (⁵) Introducerea denumirii OACI a mărcii, modelului și seriei aeronavei sau a seriei de referință, dacă a fost desemnată o serie (de exemplu: Boeing-737-3K2 sau Boeing-777-232).
- (⁶) Însemnele de înmatriculare figurează în specificațiile de operare sau în manualul de operațiuni. În ultimul caz, specificațiile de operare relevante trebuie să menționeze pagina corespunzătoare din manualul de operațiuni. În cazul în care modelului de aeronavă nu i se aplică toate aprobările specifice, însemnele de înmatriculare ale aeronavei pot fi introduse în coloana de observații a aprobării specifice asociate.
- (⁷) Lista zonei (zonelor) geografice în care este autorizată operarea (după coordonatele geografice sau rutele specifice, regiunea de informare a zborurilor sau frontierele naționale sau regionale).
- (⁸) Lista limitărilor speciale aplicabile (de exemplu: numai VFR, numai pe timp de zi etc.).
- (⁹) Enumerați în această coloană criteriile cele mai permissive pentru fiecare aprobare sau tip de aprobare (cu criteriile corespunzătoare).
- (¹⁰) Introducerea categoriei aplicabile de apropiere de precizie: CAT I, II, IIIA, IIIB sau IIIC. Introducerea valorii minime a vizibilității în lungul pistei (RVR) în metri (m) și a înălțimii de decizie (DH) în picioare (ft). Se folosește un rând pentru fiecare categorie de apropiere din listă.
- (¹¹) Introducerea RVR minime aprobate la decolare în metri (m). Se folosește un rând pentru fiecare aprobare, dacă s-au acordat mai multe aprobări.
- (¹²) Caseta „nu se aplică” poate fi bifată numai dacă plafonul maxim al aeronavei este sub FL290.
- (¹³) Operațiunile pe rază extinsă (ETOPS) se aplică în prezent doar în cazul aeronavelor bi-motoare. Prin urmare, caseta „nu se aplică” poate fi bifată dacă modelul de aeronavă are mai mult sau mai puțin de două motoare.
- (¹⁴) Se poate indica și limita de distanță (în mile nautice), precum și tipul motorului.
- (¹⁵) Navigația bazată pe performanțe (PBN): se folosește un rând pentru fiecare aprobare PBN [de exemplu: navigare în zonă (RNAV) 10, RNAV 1, performanță de navigare impusă (RNP) 4,...], cu limitările sau condițiile indicate în coloanele „Specificații” și/sau „Observații”.
- (¹⁶) Limitările, condițiile și baza normativă pentru aprobarea operațională asociată aprobării PBN [de exemplu: sistemul global de navigație prin satelit (GNSS), echipamente de măsurare a distanței/DME/unitate de referință inerțială (DME/DME/IRU), ...].
- (¹⁷) Aprobarea de a desfășura cursul de pregătire și examenele care trebuie susținute de solicitantul unui atestat de membru al echipajului de cabină, în conformitate cu anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012 al Comisiei.
- (¹⁸) Aprobarea de a elibera atestate de membru al echipajului de cabină, în conformitate cu anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012 al Comisiei.
- (¹⁹) Numele persoanei/organizației responsabile cu asigurarea menținerii navigabilității aeronavei și o trimitere la regulamentul care impune activitatea, și anume subpartea G din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 al Comisiei.
- (²⁰) Aici se pot introduce alte aprobări sau date, folosindu-se un rând (sau un bloc de mai multe rânduri) pentru fiecare autorizație (de exemplu: operațiuni de aterizare scurtă, operațiuni de apropiere rapidă, operațiuni cu elicopterul către/dinspre o zonă de interes public, operațiuni cu elicopterul într-un mediu ostil aflat în afara unei zone aglomerate, operațiuni cu elicopterul fără asigurarea unei capacități de aterizare forțată în condiții de siguranță, operațiuni cu unghiuri de înclinare mărite, distanța maximă față de un aerodrom adecvat pentru avioanele bi-motoare fără aprobare ETOPS, aeronave folosite pentru operațiuni necomerciale).

Acțiunea întreprinsă		Reper inspectat	Categorie	Observații
	(3d) Interdicție imediată de exploatare			
	(3c) Aeronavă reținută la sol de către AAN care efectuează inspecția			
	(3b) Acțiuni corective înainte de zbor			
	(3a) Restricționarea exploatarei aeronavei			
	(2) Informarea autorității și operatorului			
	(1) Informarea pilotului comandant			
	(0) Nicio observație			
Semnătura sau codul inspectorului (inspectorilor)				
Observațiile echipajului (dacă există):				
<p>(*) Semnătura oricărui membru al echipajului sau a altui reprezentant al operatorului inspectat nu implică, sub nicio formă, acceptarea constatărilor făcute, ci doar o confirmare a faptului că aeronava a fost inspectată la data și în locul precizate în prezentul document.</p> <p>Prezentul raport reprezintă o constatare a elementelor identificate în timpul inspecției și nu trebuie considerat drept o dovadă a capacității aeronavei de a efectua zborul prevăzut. Datele comunicate în prezentul raport pot face obiectul unor modificări la introducerea în baza de date centralizată.</p>				

Apendicele IV

Raport de inspecție la platformă

Autoritatea competentă (nume)

(Stat)

Raport de inspecție la platformă

NR: _____

Sursa: RI
 Data: _____ Locul: _____
 Ora locală: _____

Operator: _____ Număr AOC: _____
 Stat: _____ Tipul de operațiune: _____

Ruta de la: Numărul zborului: _____
 Ruta spre: Numărul zborului: _____

Închiriat de operatorul*: _____ Statul operatorului care a
 * (dacă este cazul) luat cu chirie aeronava *: _____

Tipul aeronavei: Însemne de înmatriculare: _____
 Configurația aeronavei: _____ Numărul de fabricație: _____

Echipajul de zbor: Statul emitent al licențelor: _____
 Cel de-al doilea stat emitent al licențelor *: _____
 * (dacă este cazul)

Constatări:

Cod /	Std /	Ref /	Cat /	Constatare	Descriere detaliată
---	-	---	-
---	-	---	-
---	-	---	-
---	-	---	-
---	-	---	-

Clasa acțiunilor întreprinse:

	Descriere detaliată
☐ 3d) Interdicție imediată de exploatare
☐ 3c) Aeronavă reținută la sol de autoritatea competentă care a efectuat inspecția
☐ 3b) Acțiuni corective înainte de zbor
☐ 3a) Restricție de exploatare a aeronavei
☐ 2) Informarea autorității competente și operatorului
☐ 1) Informarea pilotului comandant

Informații suplimentare (dacă este cazul)

Numele sau numărul inspectorului:

— Prezentul raport reprezintă o constatare a elementelor identificate în timpul inspecției și nu trebuie considerat drept o dovadă a capacității aeronavei de a efectua zborul prevăzut.

— Datele comunicate în prezentul raport pot face obiectul unor modificări în vederea reformulării la introducerea în baza de date centralizată.

Cod reper	Verificat	Observații
A. Cabina de pilotaj		
Generalități		
1. Starea generală	1. ☐	1. ☐
2. Ieșirea de urgență	2. ☐	2. ☐
3. Echipamente	3. ☐	3. ☐
Documentația		
4. Manuale	4. ☐	4. ☐
5. Liste de verificare	5. ☐	5. ☐
6. Hărți de radionavigație	6. ☐	6. ☐
7. Lista echipamentului minim	7. ☐	7. ☐
8. Certificat de înmatriculare	8. ☐	8. ☐
9. Certificat de zgomot (dacă este cazul)	9. ☐	9. ☐
10. AOC sau un document echivalent	10. ☐	10. ☐
11. Licență radio	11. ☐	11. ☐
12. Certificat de navigabilitate (C de N)	12. ☐	12. ☐
Date de zbor		
13. Pregătirea zborului	13. ☐	13. ☐
14. Calculul masei și centrului	14. ☐	14. ☐
Echipamente de siguranță		
15. Stingătoare de incendiu manuale	15. ☐	15. ☐
16. Veste de salvare/dispozitive de plutire	16. ☐	16. ☐
17. Centuri de siguranță	17. ☐	17. ☐
18. Echipament de oxigen	18. ☐	18. ☐
19. Lanterne	19. ☐	19. ☐
Echipajul de zbor		
20. Licențele/componența echipajului de zbor	20. ☐	20. ☐
Jurnal de bord/Jurnal tehnic sau un document echivalent		
21. Jurnal de bord sau un document echivalent	21. ☐	21. ☐
22. Atestat de întreținere	22. ☐	22. ☐
23. Notificarea și rectificarea defecțiunilor (incl. jurnalul tehnic)	23. ☐	23. ☐
24. Inspecția înainte de zbor	24. ☐	24. ☐
B. Siguranța în cabină		
1. Starea internă generală	1. ☐	1. ☐
2. Posturile însoțitorilor de bord și zona de odihnă a echipajului	2. ☐	2. ☐
3. Trusă de prim ajutor/Trusă medicală de urgență	3. ☐	3. ☐
4. Stingătoare de incendiu manuale	4. ☐	4. ☐
5. Veste de salvare/dispozitive de plutire	5. ☐	5. ☐
6. Starea centurilor de siguranță și a scaunelor	6. ☐	6. ☐
7. Ieșirea de urgență, lumini și marcaje, lanterne	7. ☐	7. ☐
8. Tobogane/Bărți de salvare (conform cerințelor), emițător pentru localizare în caz de urgență (ELT)	8. ☐	8. ☐
9. Alimentarea cu oxigen (echipaj de cabină și pasageri)	9. ☐	9. ☐
10. Instrucțiuni de siguranță	10. ☐	10. ☐
11. Membrii echipajului de cabină	11. ☐	11. ☐
12. Accesul la ieșirile de urgență	12. ☐	12. ☐
13. Depozitarea bagajelor pasagerilor	13. ☐	13. ☐
14. Numărul de locuri	14. ☐	14. ☐

Cod reper	Verificat	Observații
C. Starea aeronavei		
1. Starea externă generală	1. ☐	1. ☐
2. Uși și trape	2. ☐	2. ☐
3. Comenzi de zbor	3. ☐	3. ☐
4. Roți, anvelope și frâne	4. ☐	4. ☐
5. Patinele/flotoarele trenului de aterizare	5. ☐	5. ☐
6. Compartimentul trenului de aterizare	6. ☐	6. ☐
7. Motoare și piloni	7. ☐	7. ☐
8. Palete turbosuflyante, elice, rotoare (principale și de coadă)	8. ☐	8. ☐
9. Reparații evidente	9. ☐	9. ☐
10. Defecțiuni evidente neremediate	10. ☐	10. ☐
11. Scurgeri	11. ☐	11. ☐
D. Încărcătură		
1. Starea generală a compartimentului pentru încărcătură	1. ☐	1. ☐
2. Bunuri periculoase	2. ☐	2. ☐
3. Depozitarea încărcăturii	3. ☐	3. ☐
E. Generalități		
1. Generalități	1. ☐	1. ☐

FORMULARUL EASA 137 Versiunea 1

ANEXA III

CERINȚE APLICABILE ORGANIZAȚIILOR PENTRU OPERAȚIUNILE AERIENE

[PARTEA ORO]

ORO.GEN.005 Domeniul de aplicare

Prezenta anexă stabilește cerințele care trebuie respectate de un operator aerian care desfășoară operațiuni de transport aerian comercial.

SUBPARTEA GEN

CERINȚE GENERALE

SECȚIUNEA I

*Dispoziții generale***ORO.GEN.105 Autoritatea competentă**

În sensul prezentei anexe, autoritatea competentă care exercită supravegherea operatorilor supuși unei obligații de certificare este, în cazul operatorilor care își au sediul principal al activității într-un stat membru, autoritatea desemnată de respectivul stat membru.

ORO.GEN.110 Responsabilitățile operatorului

- (a) Operatorul este responsabil cu exploatarea aeronavei în conformitate cu anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008, cu cerințele relevante din prezenta anexă și cu certificatul său.
- (b) Fiecare zbor se execută în conformitate cu prevederile din manualul de operațiuni.
- (c) Operatorul instituie și menține un sistem de exercitare a controlului operațional asupra oricărui zbor efectuat în conformitate cu condițiile din certificatul său.
- (d) Operatorul se asigură că aeronavele sale sunt echipate și că echipajele sale sunt calificate corespunzător pentru zona și tipul de operațiune.
- (e) Operatorul se asigură că întregul personal desemnat sau implicat direct în operațiuni la sol și în zbor este instruit în mod corespunzător, a demonstrat abilitățile necesare pentru îndeplinirea sarcinilor sale specifice și este conștient de responsabilitățile care îi revin și de relațiile dintre aceste sarcini și operarea în ansamblu.
- (f) Operatorul instituie proceduri și instrucțiuni pentru operarea în condiții de siguranță a fiecărui tip de aeronavă, cuprinzând sarcini și responsabilități pentru personalul de la sol și pentru membrii echipajului, pentru toate tipurile de operațiuni de la sol sau de pe durata zborului. Aceste proceduri nu obligă membrii echipajului să execute activități în timpul fazelor critice ale zborului, în afară de cele necesare pentru operarea în condiții de siguranță a aeronavei.
- (g) Operatorul se asigură că întregul personal a luat la cunoștință că trebuie să respecte legile, reglementările și procedurile statelor în care se desfășoară operațiunile, care sunt relevante pentru executarea sarcinilor lor.
- (h) Operatorul instituie un sistem de liste de verificare pentru fiecare tip de aeronavă care se utilizează de către membrii echipajului în toate fazele zborului în condiții normale, anormale și de urgență, pentru a se asigura că se respectă procedurile de operare din manualul de operațiuni. Elaborarea și utilizarea listelor de verificare respectă principiile privind factorii umani și iau în considerare cea mai recentă documentație relevantă a producătorului aeronavei.
- (i) Operatorul specifică procedurile de planificare a zborului pentru a oferi o desfășurare a zborului în condiții de siguranță, pe baza caracteristicilor de performanță ale aeronavei, a altor limitări de operare și a condițiilor relevante previzibile pe ruta care trebuie urmată și la aerodromurile sau locurile de operare în cauză. Aceste proceduri trebuie incluse în manualul de operațiuni.
- (j) Operatorul elaborează și menține programe de pregătire a personalului pe tema bunurilor periculoase, după cum prevăd instrucțiunile tehnice, care sunt supuse autorității competente spre examinare și aprobare. Programele de pregătire sunt proporționale cu responsabilitățile personalului.

ORO.GEN.115 Solicitarea unui certificat de operator

- (a) Cererea de certificat de operator sau de modificare a unui certificat existent se realizează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă ținând cont de cerințele aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare.

- (b) Solicitanții unui certificat inițial furnizează autorității competente o documentație care demonstrează modul în care aceștia se vor conforma cerințelor stabilite în Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și în normele sale de aplicare. O astfel de documentație include o procedură care descrie modul în care se vor gestiona schimbările ce nu necesită o aprobare prealabilă și cum se vor notifica acestea autorității competente.

ORO.GEN.120 Mijloace de conformitate

- (a) Pentru a obține conformitatea cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, un operator poate utiliza mijloace de conformitate alternative la cele adoptate de agenție.
- (b) Atunci când un operator care face obiectul certificării dorește să utilizeze un mijloc de conformitate alternativ la mijloacele acceptabile de conformitate (AMC) adoptate de agenție pentru a obține conformitatea cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, înainte de a-l implementa, aceasta trebuie să furnizeze autorității competente o descriere completă a mijlocului de conformitate alternativ. Descrierea trebuie să includă toate revizuirile manualelor sau procedurilor care ar putea fi relevante, precum și o evaluare care demonstrează respectarea normelor de aplicare.

Operatorul poate pune în aplicare aceste mijloace de conformitate alternative sub rezerva aprobării prealabile de către autoritatea competentă și la primirea notificării prevăzute la punctul ARO.GEN.120 litera (d).

ORO.GEN.125 Condiții de aprobare și privilegiile unui operator

Un operator certificat respectă sfera și privilegiile definite în specificațiile de operare anexate la certificatul operatorului.

ORO.GEN.130 Schimbări

- (a) Orice schimbare care afectează:

1. sfera certificatului sau specificațiile de operare ale unui operator; sau
2. oricare dintre elementele sistemului de management al operatorului prevăzut la ORO.GEN.200 litera (a) punctele (1) și (2),

necesită aprobarea prealabilă a autorității competente.

- (b) Pentru orice schimbări care necesită o aprobare prealabilă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare, operatorul solicită și obține o autorizație din partea autorității competente. Cererea se face înainte ca orice astfel de schimbare să aibă loc, pentru a permite autorității competente să determine menținerea conformității cu Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și cu normele sale de aplicare și să modifice, dacă este necesar, certificatul operatorului și condițiile de aprobare asociate anexate la acesta.

Operatorul furnizează autorității competente orice documentație relevantă.

Schimbarea se realizează numai la primirea aprobării oficiale a autorității competente în conformitate cu ARO.GEN.330.

În timpul acestor schimbări, operatorul își desfășoară activitatea în condițiile prevăzute de autoritatea competentă, după caz.

- (c) Toate schimbările care nu necesită o aprobare prealabilă se gestionează și se notifică autorității competente în modul definit în procedura aprobată de autoritatea competentă în conformitate cu ARO.GEN.310 litera (c).

ORO.GEN.135 Menținerea valabilității

- (a) Certificatul operatorului rămâne valabil cu condiția ca:

1. operatorul să respecte în continuare cerințele relevante din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare, ținând cont de prevederile referitoare la tratarea constatărilor conform punctului ORO.GEN.150;
2. autorității competente să i se acorde acces la operator, în conformitate cu ORO.GEN.140, pentru a determina dacă se menține conformitatea cu cerințele relevante din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare; și
3. certificatul să nu fie revocat sau să nu se renunțe la acesta.

- (b) În cazul revocării sau renunțării, certificatul se înapoiază autorității competente fără întârziere.

ORO.GEN.140 Accesul

- (a) În scopul stabilirii conformității cu cerințele relevante din Regulamentul (CE) nr. 216/2008 și din normele sale de aplicare, operatorul acordă în orice moment acces la întreaga bază materială, la toate aeronavele, documentele, evidențele, datele, procedurile sau la alte materiale relevante pentru activitatea sa care face obiectul certificării, fie că este contractată sau nu, oricărei persoane autorizate de una dintre următoarele autorități:

1. autoritatea competentă definită la ORO.GEN.105;
2. autoritatea care acționează în temeiul prevederilor de la ARO.GEN.300 litera (d), ARO.GEN.300 litera (e) sau ARO.RAMP.

- (b) Accesul la aeronave menționat la litera (a) include posibilitatea de a urca și de a rămâne la bordul aeronavei în timpul operațiunilor de zbor, cu excepția cazului în care, din motive de siguranță, comandantul decide altfel în privința compartimentului echipajului de zbor în conformitate cu punctul CAT.GEN.MPA.135.

ORO.GEN.150 Constatări

După primirea unei notificări a constatărilor, operatorul:

- (a) determină cauza care stă la baza neconformității;
- (b) definește un plan de acțiuni corective; și
- (c) demonstrează implementarea acțiunilor corective într-un mod satisfăcător pentru autoritatea competentă, într-un termen convenit cu respectiva autoritate, definit la ARO.GEN.350 litera (d).

ORO.GEN.155 Reacția imediată la o problemă de siguranță

Operatorul pune în aplicare:

- (a) orice măsură de siguranță impusă de autoritatea competentă în conformitate cu ARO.GEN.135 litera (c); și
- (b) orice informație obligatorie relevantă în materie de siguranță emisă de agenție, inclusiv directivele privind navigabilitatea.

ORO.GEN.160 Raportarea evenimentelor

- (a) Operatorul raportează autorității competente și oricărei alte organizații care trebuie informată conform dispozițiilor statului operatorului orice accident, incident grav și eveniment, definite în Regulamentul (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾ și în Directiva 2003/42/CE.
- (b) Fără a aduce atingere literei (a), operatorul raportează autorității competente și organizației responsabile cu proiectarea aeronavei orice incident, defecțiune, defect tehnic, depășire a limitelor tehnice, eveniment care ar atrage atenția asupra existenței unor informații incorecte, incomplete sau ambigue în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 al Comisiei⁽²⁾ sau orice altă circumstanță anormală care a pus sau ar fi putut pune în pericol exploatarea aeronavei în condiții de siguranță și care nu a dus la producerea unui accident sau a unui incident grav.
- (c) Fără a aduce atingere Regulamentului (UE) nr. 996/2010, Directivei 2003/42/CE, Regulamentului (CE) nr. 1321/2007 al Comisiei⁽³⁾ și Regulamentului (CE) nr. 1330/2007 al Comisiei⁽⁴⁾, rapoartele menționate la literele (a) și (b) se realizează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă și conțin toate informațiile pertinente referitoare la situația sesizată de operator.
- (d) Rapoartele se realizează cât mai curând posibil, însă în orice caz în termen de 72 de ore de la momentul identificării de către operator a situației la care face referire raportul, cu excepția cazului în care există circumstanțe excepționale care împiedică acest lucru.

⁽¹⁾ JO L 295, 12.11.2010, p. 35.

⁽²⁾ JO L 243, 27.9.2003, p. 6.

⁽³⁾ JO L 294, 13.11.2007, p. 3.

⁽⁴⁾ JO L 295, 14.11.2007, p. 7.

- (e) Acolo unde este cazul, operatorul realizează un raport de urmărire pentru a furniza detalii despre măsurile pe care intenționează să le ia pentru a preveni evenimente similare pe viitor, imediat ce aceste măsuri au fost identificate. Acest raport se realizează în forma și modul stabilite de autoritatea competentă.

SECȚIUNEA 2

Managementul

ORO.GEN.200 Sistemul de management

- (a) Operatorul instituie, pune în aplicare și menține un sistem de management care include:
1. responsabilități și răspunderi clar definite la nivelul întregii structuri a operatorului, inclusiv răspunderea directă în materie de siguranță a cadrului de conducere responsabil;
 2. o descriere a filozofiilor și principiilor generale ale operatorului în materie de siguranță, denumite generic politica de siguranță;
 3. identificarea pericolelor care amenință siguranța aviației, generate de activitățile operatorului, evaluarea acestora și managementul riscurilor asociate, inclusiv luarea de măsuri în vederea reducerii riscului și a verificării eficacității acestora;
 4. menținerea nivelului de pregătire și de competență al personalului pentru a-i permite acestuia să își execute sarcinile;
 5. documentarea tuturor proceselor-cheie ale sistemului de management, inclusiv un proces menit să facă personalul conștient de responsabilitățile sale și procedura de modificare a acestei documentații;
 6. o funcție de monitorizare a conformității operatorului cu cerințele relevante. Monitorizarea conformității cuprinde un sistem de transmitere a constatărilor către cadrul de conducere responsabil în vederea asigurării implementării efective a unor acțiuni corective, după caz; și
 7. toate cerințele suplimentare prevăzute în subpărțile relevante din prezenta anexă sau din alte anexe aplicabile.
- (b) Sistemul de management corespunde mărimii operatorului și naturii și complexității activităților sale, ținând cont de pericolele și riscurile asociate, inerente acestor activități.

ORO.GEN.205 Activități contractate

- (a) Activitățile contractate includ toate activitățile din sfera aprobării operatorului care sunt desfășurate de o altă organizație, care este certificată la rândul ei să desfășoare astfel de activități sau care, dacă nu este certificată, își desfășoară activitatea în temeiul aprobării operatorului. Atunci când contractează sau achiziționează orice parte a activității sale, operatorul se asigură că serviciul sau produsul contractat sau achiziționat respectă cerințele aplicabile.
- (b) Atunci când operatorul certifică contractează orice parte a activității sale unei organizații care nu este la rândul său certificată în conformitate cu prezenta parte să desfășoare o astfel de activitate, organizația își desfășoară activitatea în temeiul aprobării operatorului. Organizația contractantă se asigură că autorității competente i se acordă acces la organizația contractată, pentru a determina menținerea conformității cu cerințele aplicabile.

ORO.GEN.210 Cerințe privind personalul

- (a) Operatorul numește un cadru de conducere responsabil, care deține autoritatea de a asigura că toate activitățile pot fi finanțate și executate în conformitate cu cerințele aplicabile. Cadrul de conducere responsabil poartă răspunderea pentru instituirea și menținerea unui sistem de management eficace.
- (b) Operatorul desemnează o persoană sau un grup de persoane care au răspunderea de a se asigura că operatorul respectă în continuare cerințele aplicabile. Respectiva persoană sau respectivele persoane răspund în ultimă instanță în fața cadrului de conducere responsabil.
- (c) Operatorul deține suficient personal calificat pentru sarcinile planificate și pentru activitățile care trebuie desfășurate în conformitate cu cerințele aplicabile.
- (d) Operatorul ține evidențe corespunzătoare privind experiența, calificarea și pregătirea personalului pentru a dovedi conformitatea cu litera (c).
- (e) Operatorul se asigură că întregul personal cunoaște normele și procedurile relevante pentru executarea atribuțiilor sale.

ORO.GEN.215 Cerințe privind baza materială

Operatorul deține o bază materială care să permită desfășurarea și managementul tuturor sarcinilor planificate și al activităților în conformitate cu cerințele aplicabile.

ORO.GEN.220 Evidența documentelor

- (a) Operatorul instituie un sistem de evidență a documentelor care permite stocarea adecvată și trasabilitatea sigură a tuturor activităților desfășurate și care acoperă în special toate elementele indicate la ORO.GEN.200.
- (b) Formatul evidențelor se specifică în procedurile operatorului.
- (c) Documentele păstrate în evidență se stochează într-un mod care asigură protecția împotriva deteriorării, alterării și furtului.

SUBPARTEA AOC

CERTIFICAREA OPERATORILOR AERIENI**ORO.AOC.100 Solicitarea unui certificat de operator aerian**

- (a) Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1008/2008 al Parlamentului European și al Consiliului ⁽¹⁾, înainte de a demara operațiuni aeriene comerciale, operatorul trebuie să solicite și să obțină un certificat de operator aerian (AOC) eliberat de autoritatea competentă.
- (b) Operatorul furnizează autorității competente următoarele informații:
 - 1. denumirea oficială și denumirea comercială, adresa și adresa de corespondență a solicitantului;
 - 2. o descriere a operațiunilor propuse, inclusiv tipul (tipurile) și numărul aeronavelor care urmează să fie exploatate;
 - 3. o descriere a sistemului de management, inclusiv structura organizatorică;
 - 4. numele cadrului de conducere responsabil;
 - 5. numele persoanelor desemnate în conformitate cu punctul ORO.AOC.135 litera (a), precum și calificările și experiența acestora; și
 - 6. o copie a manualului de operațiuni în conformitate cu ORO.MLR.100;
 - 7. o declarație conform căreia întreaga documentație trimisă autorității competente a fost verificată de solicitant și este în conformitate cu cerințele aplicabile.
- (c) Solicitanții dovedesc autorității competente că:
 - 1. îndeplinesc toate cerințele aplicabile din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008, din prezenta anexă și din anexele IV (partea CAT) și V (partea SPA) la prezentul regulament, după caz;
 - 2. toate aeronavele exploatate dispun de un certificat de navigabilitate (CofA), în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003; și
 - 3. organizarea și managementul lor sunt adecvate și adaptate corespunzător dimensiunii și domeniului de activitate.

ORO.AOC.105 Specificațiile de operare și privilegiile unui titular de AOC

Privilegiile operatorului, inclusiv cele acordate în conformitate cu anexa V (partea SPA), trebuie indicate în specificațiile de operare ale certificatului.

ORO.AOC.110 Contract de închiriere

Toate tipurile de închiriere

- (a) Fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1008/2008, orice contract de închiriere care are ca obiect o aeronavă utilizată de un operator certificat în conformitate cu prezenta parte face obiectul aprobării prealabile a autorității competente.

⁽¹⁾ JO L 293, 31.10.2008, p. 3.

- (b) Operatorul certificat în conformitate cu prezenta parte poate lua cu chirie aeronave cu echipaj numai de la un operator care nu face obiectul unei interdicții de exploatare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005.

Luarea cu chirie cu echipaj

- (c) Solicitantul unei aprobări pentru luarea cu chirie a unei aeronave cu echipaj aparținând unui operator dintr-o țară terță trebuie să demonstreze autorității competente că:

1. operatorul din țara terță deține un AOC valabil eliberat în conformitate cu anexa 6 a OACI;
2. standardele de siguranță pe care operatorul din țara terță le aplică în domeniul menținerii navigabilității și al operațiunilor aeriene sunt echivalente cerințelor aplicabile stabilite de Regulamentul (CE) nr. 2042/2003 și de prezentul regulament; și
3. aeronava dispune de un certificat de navigabilitate standard eliberat în conformitate cu anexa 8 a OACI.

Luarea cu chirie fără echipaj

- (d) Solicitantul unei aprobări pentru luarea cu chirie fără echipaj a unei aeronave înmatriculate într-o țară terță trebuie să demonstreze autorității competente că:

1. a fost identificată o nevoie operațională la care nu se poate răspunde prin închirierea unei aeronave înmatriculate în UE;
2. durata pe care este luată cu chirie nu depășește șapte luni în nicio perioadă de 12 luni consecutive; și
3. s-a asigurat conformitatea cu cerințele aplicabile din Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.

Darea cu chirie fără echipaj

- (e) Operatorul certificat în conformitate cu prezenta parte, care intenționează să dea cu chirie fără echipaj una dintre aeronavele sale, solicită aprobarea prealabilă a autorității competente. Cererea este însoțită de copii ale contractului de închiriere avut în vedere sau de descrierea clauzelor referitoare la închiriere, cu excepția detaliilor financiare, și orice alte documente relevante.

Darea cu chirie cu echipaj

- (f) Înainte de darea cu chirie a unei aeronave cu echipaj, operatorul certificat în conformitate cu prezenta parte trebuie să înștiințeze autoritatea competentă.

ORO.AOC.115 Acordurile de partajare de coduri

- (a) Fără a aduce atingere cerințelor UE în materie de siguranță aplicabile operatorilor și aeronavelor din țările terțe, un operator certificat în conformitate cu prezenta parte încheie un acord de partajare de coduri cu un operator dintr-o țară terță numai după ce:

1. a verificat că operatorul din țara terță respectă standardele OACI aplicabile; și
2. a furnizat autorității competente informații documentate care îi permit respectivei autorități să respecte dispozițiile de la punctul ARO.OPS.105.

- (b) Atunci când pune în aplicare un acord de partajare de coduri, operatorul monitorizează și evaluează în mod regulat menținerea conformității operatorului din țara terță cu standardele OACI aplicabile.

- (c) Operatorul certificat în conformitate cu prezenta parte nu poate vinde sau elibera bilete pentru un zbor efectuat de un operator dintr-o țară terță dacă respectivul operator din țara terță face obiectul unei interdicții de exploatare în temeiul Regulamentului (CE) nr. 2111/2005 sau nu menține conformitatea cu standardele OACI aplicabile.

ORO.AOC.120 Aprobări pentru furnizarea de cursuri de pregătire pentru membrii echipajului de cabină sau pentru eliberarea de atestate de membru al echipajului de cabină

- (a) Atunci când intenționează să furnizeze cursurile de pregătire prevăzute în anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012, operatorul trebuie să solicite și să obțină o aprobare eliberată de autoritatea competentă. În acest scop, solicitantul face dovada conformității cu cerințele privind desfășurarea și conținutul cursurilor de pregătire stabilite la punctele CC.TRA.215 și CC.TRA.220 din anexa menționată și pune la dispoziția autorității competente:

1. data la care se intenționează începerea activității;
2. datele personale și calificările instructorilor, în funcție de relevanța pentru subiectele de pregătire care urmează a fi abordate;
3. numele și adresa (adresele) aerodromurilor și/sau ale locului (locurilor) unde se desfășoară pregătirea;

4. o descriere a incintelor, metodelor de pregătire, manualelor și dispozitivelor reprezentative care urmează a fi utilizate; și
 5. programa și programele asociate cursului de pregătire.
- (b) Dacă un stat membru decide, în conformitate cu punctul ARA.CC.200 din anexa VI (partea ARA) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012, că operatorii pot primi aprobarea de a elibera atestate de membru al echipajului de cabină, în plus față de cele dispuse la litera (a), solicitantul trebuie:
1. să demonstreze autorității competente că:
 - (i) organizația are capacitatea și este răspunzătoare de a executa această sarcină;
 - (ii) personalul care desfășoară examenele este calificat corespunzător și nu se află într-un conflict de interese; și
 2. să asigure procedurile și condițiile specificate pentru:
 - (i) desfășurarea examenului prevăzut la CC.TRA.220;
 - (ii) eliberarea atestatelor de membru al echipajului de cabină; și
 - (iii) punerea la dispoziția autorității competente a tuturor informațiilor relevante și a documentației cu privire la atestările pe care le eliberează și titularii acestora, în scopul evidenței documentelor, al supravegherii și al controlului aplicării legii de către respectiva autoritate.
- (c) Aprobările menționate la literele (a) și (b) trebuie indicate în specificațiile de operare.

ORO.AOC.125 Operațiuni necomerciale efectuate cu aeronavele enumerate în specificațiile de operare de către titularul unui AOC

Titularul unui AOC poate desfășura operațiuni necomerciale cu o aeronavă folosită pentru operațiuni de transport aerian comercial, care figurează pe lista din specificațiile de operare ale AOC-ului său cu condiția ca operatorul:

- (a) să descrie aceste operațiuni în detaliu în manualul de operațiuni, împreună cu:
1. identificarea cerințelor aplicabile;
 2. o precizare clară a tuturor diferențelor dintre procedurile de operare utilizate la desfășurarea operațiilor comerciale și a celor necomerciale;
 3. un mijloc de garantare a faptului că întregul personal implicat în operațiuni este pe deplin familiarizat cu procedurile asociate;
- (b) să înainteze autorității competente diferențele identificate între procedurile de operare menționate la litera (a) punctul 2 în vederea aprobării prealabile.

ORO.AOC.130 Monitorizarea datelor de zbor – avioane

- (a) Operatorul instituie și menține un sistem de monitorizare a datelor de zbor, integrat în sistemul său de management, pentru avioanele cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 27 000 kg
- (b) Sistemul de monitorizare a datelor de zbor nu are intenție punitivă și cuprinde măsurile adecvate de protecție a sursei (surselor) datelor.

ORO.AOC.135 Cerințe privind personalul

- (a) În conformitate cu ORO.GEN.210 litera (b), operatorul numește persoane responsabile cu managementul și supravegherea următoarelor domenii:
1. operațiunile de zbor;
 2. pregătirea membrilor echipajului;
 3. operațiunile la sol; și
 4. menținerea navigabilității în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 2042/2003.

(b) *Caracterul adecvat și competența personalului*

1. Operatorul are angajat suficient personal pentru operațiunile la sol și operațiunile de zbor planificate.
2. Întregul personal desemnat pentru operațiunile la sol și de zbor sau implicat direct în aceste operațiuni trebuie:
 - (i) să fie pregătit corespunzător;
 - (ii) să demonstreze capacitatea de a-și îndeplini sarcinile atribuite; și
 - (iii) să fie conștient de responsabilitățile sale și de relația dintre sarcinile sale și operarea în ansamblu.

(c) *Supravegherea personalului*

1. Operatorul desemnează un număr suficient de supraveghetori ai personalului, luând în considerare structura sa organizatorică și numărul de angajați.
2. Se definesc sarcinile și responsabilitățile acestor supraveghetori și se iau toate măsurile necesare pentru a se asigura că aceștia își pot îndeplini obligațiile de supraveghere.
3. Supravegherea membrilor echipajului și a personalului implicat în exploatare se efectuează de către persoane cu experiență adecvată și cu competențele necesare pentru asigurarea atingerii standardelor specificate în manualul de operațiuni.

ORO.AOC.140 Cerințe privind baza materială

În conformitate cu punctul ORO.GEN.215, operatorul trebuie:

- (a) să utilizeze instalații de handling la sol adecvate pentru a asigura deservirea în siguranță a zborurilor sale;
- (b) să dispună de mijloace suplimentare de sprijin operațional la baza principală de operare, corespunzătoare zonei și tipului de operațiune; și
- (c) să se asigure că spațiul de lucru disponibil la fiecare bază de operare este suficient pentru personalul ale cărui acțiuni pot afecta siguranța operațiunilor de zbor. Se acordă atenție necesităților echipajului de la sol, personalului care se ocupă de controlul operațional, depozitării și afișării înregistrărilor esențiale și a planificării zborurilor de către echipaje.

ORO.AOC.150 Cerințe privind documentația

- (a) Operatorul ia măsuri pentru a dispune de manualele și de orice altă documentație necesară, precum și de modificările asociate.
- (b) Operatorul trebuie să aibă capacitatea de a distribui instrucțiunile operaționale și orice alte informații fără întârziere.

SUBPARTEA MLR

MANUALE, JURNALE ȘI ÎNREGISTRĂRI

ORO.MLR.100 Manualul de operațiuni – generalități

- (a) Operatorul elaborează un manual de operațiuni (OM), după cum se precizează la punctul 8b din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008.
- (b) Conținutul OM corespunde cerințelor stabilite în prezenta anexă, în anexa IV (partea CAT) și în anexa V (partea SPA), după caz, și nu contravine condițiilor cuprinse în specificațiile de operare ale certificatului de operator aerian (AOC).
- (c) OM poate fi tipărit în mai multe părți separate.
- (d) Întregul personal operațional are acces ușor la părțile OM care sunt relevante pentru atribuțiile sale.
- (e) OM se ține la zi. Întregul personal este înștiințat de modificările care sunt relevante pentru atribuțiile sale.
- (f) Fiecare membru al echipajului primește o copie personală a secțiunilor din OM pertinente pentru îndatoririle sale. Fiecare deținător al unui OM sau al părților corespunzătoare din acesta are răspunderea de a ține la zi copia sa, incluzând modificările sau revizuirile furnizate de operator.

- (g) În cazul titularilor de AOC:
1. pentru modificările care trebuie notificate în conformitate cu punctul ORO.GEN.115 litera (b) și cu punctul ORO.GEN.130 litera (c), operatorul pune la dispoziția autorității competente modificările dorite înainte de data la care acestea intră în vigoare; și
 2. pentru modificările aduse procedurilor asociate elementelor aprobate în prealabil în conformitate cu ORO.GEN.130, aprobarea se obține înainte de intrarea în vigoare a modificării.
- (h) Fără a aduce atingere literei (g), dacă sunt necesare modificări sau revizuri imperioase din motive de siguranță, acestea pot fi publicate și aplicate imediat, cu condiția să se fi solicitat toate aprobările necesare.
- (i) Operatorul introduce toate modificările și revizuirile solicitate de autoritatea competentă.
- (j) Operatorul se asigură că informațiile extrase din documente aprobate și orice modificare a acestora sunt corect reflectate în OM. Acest lucru nu îl împiedică pe operator să publice date și proceduri mai conservatoare în OM.
- (k) Operatorul se asigură că toți membrii personalului pot înțelege limbajul în care sunt redactate părțile OM care sunt pertinente pentru sarcinile și responsabilitățile acestora. Conținutul OM se prezintă într-o formă care poate fi utilizată fără dificultăți și care respectă principiile privind factorii umani.

ORO.MLR.101 Manualul de operațiuni – structură

Structura principală a OM este următoarea:

- (a) partea A: Generalități/Fundamente, care cuprinde toate politicile, instrucțiunile și procedurile de operare care nu sunt legate de tipul de avion;
- (b) partea B: Aspecte legate de exploatarea aeronavei, care cuprinde toate instrucțiunile și procedurile legate de tipul aeronavei, ținând cont de diferențele dintre tipurile/clasele, variantele sau aeronavele individuale folosite de operator;
- (c) partea C: Operațiuni de transport aerian comercial, care cuprinde instrucțiuni și informații privind ruta/rolul/zona și aerodromul/locul de operare;
- (d) partea D: Pregătire, care cuprinde toate instrucțiunile de pregătire a personalului necesare pentru exploatarea în condiții de siguranță.

ORO.MLR.105 Lista echipamentului minim

- (a) Se elaborează o listă a echipamentului minim (MEL), așa cum se specifică la punctul 8a.3 din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008, pe baza listei master a echipamentului minim (MMEL), definită în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (b) MEL și orice modificare a acesteia trebuie aprobate de către autoritatea competentă.
- (c) Operatorul modifică MEL după fiecare modificare aplicabilă a MMEL într-un termen acceptabil.
- (d) Pe lângă lista de articole, MEL conține:
 1. un preambul, care cuprinde orientări și definiții pentru echipajele de zbor și personalul de întreținere care utilizează MEL;
 2. stadiul revizuirii MMEL pe care se bazează MEL și stadiul revizuirii MEL;
 3. domeniul de aplicare, amploarea și scopul MEL.
- (e) Operatorul trebuie:
 1. să stabilească intervale de remediere pentru fiecare instrument, echipament sau funcție care este enumerată în MEL și care nu funcționează. Intervalul de remediere din MEL nu este mai puțin restrictiv decât intervalul de remediere corespunzător din MMEL;
 2. să stabilească un program eficient de remediere;
 3. să opereze aeronava numai după expirarea intervalului de remediere precizat în MEL dacă:
 - (i) defecțiunea a fost remediată; sau
 - (ii) intervalul de remediere a fost prelungit în conformitate cu litera (f).

- (f) Sub rezerva aprobării de către autoritatea competentă, operatorul poate folosi o procedură pentru a prelungi o singură dată intervalele de remediere din categoriile B, C și D, cu condiția ca:
1. prelungirea intervalului de remediere să se încadreze în domeniul de aplicare al MMEL pentru tipul de aeronavă;
 2. prelungirea intervalului de remediere să aibă maximum aceeași durată ca intervalul de remediere precizat în MEL;
 3. prelungirea intervalului de remediere să nu fie folosită ca un mijloc obișnuit de remediere a articolelor din MEL, ci să fie folosită doar în cazul unor evenimente care nu pot fi controlate de operator și care împiedică efectuarea remedierii;
 4. operatorul să elaboreze o descriere a atribuțiilor și responsabilităților specifice pentru controlul prelungirilor;
 5. orice prelungire a intervalului de remediere aplicabil să fie notificată autorității competente; și
 6. să se stabilească un plan de realizare a remedierii cât mai rapid posibil.
- (g) Operatorul instituie procedurile operaționale și de întreținere la care se face referire în MEL, luând în considerare procedurile operaționale și de întreținere la care se face referire în MMEL. Aceste proceduri trebuie incluse în manualele operatorului sau în MEL.
- (h) Operatorul modifică procedurile operaționale și de întreținere la care se face referire în MEL, după fiecare modificare aplicabilă a procedurilor operaționale și de întreținere la care se face referire în MMEL.
- (i) Cu excepția cazului în care MEL prevede altceva, operatorul realizează:
1. procedurile operaționale la care se face referire în MEL atunci când intenționează să exploateze și/sau exploatează articolul din listă care nu funcționează; și
 2. procedurile de întreținere la care se face referire în MEL înainte de a exploata articolul din listă care nu funcționează.
- (j) Sub rezerva unei aprobări specifice a fiecărui caz în parte de către autoritatea competentă, operatorul poate exploata o aeronavă cu instrumente, echipamente sau funcții care nu funcționează fără să respecte constrângerile MEL, dar respectând constrângerile MMEL, dacă:
1. instrumentele, echipamentele sau funcțiile respective se înscriu în domeniul de aplicare a MMEL, definit în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003;
 2. aprobarea nu se folosește ca mijloc obișnuit de desfășurare a operațiunilor care nu respectă constrângerile MEL aprobate, ci doar în cazul unor evenimente care nu pot fi controlate de operator și care împiedică respectarea MEL;
 3. operatorul elaborează o descriere a atribuțiilor și responsabilităților specifice pentru controlul exploatării aeronavei în conformitate cu o astfel de aprobare; și
 4. se stabilește un plan pentru remedierea instrumentelor, echipamentelor sau funcțiilor care nu funcționează sau pentru reluarea exploatării aeronavei în conformitate cu constrângerile MEL cât mai rapid posibil.

ORO.MLR.110 Jurnalul de bord

Caracteristicile aeronavei, ale echipajului și ale fiecărei călătorii se înregistrează pentru fiecare zbor sau serie de zboruri sub forma unui jurnal de bord sau a unui document echivalent.

ORO.MLR.115 Evidența documentelor

- (a) Evidența activităților menționate la punctul ORO.GEN.200 se păstrează timp de cel puțin cinci ani.
- (b) Următoarele informații folosite la pregătirea și executarea unui zbor și rapoartele asociate se păstrează timp de trei luni:
1. planul operațional de zbor, dacă este cazul;
 2. documentația NOTAM (avize către navigatori) și AIS (servicii de informare aeronautică) specifică fiecărei rute, dacă a fost modificată de operator;

3. documentația privind masa și centrul;
 4. notificarea încărcăturilor speciale, inclusiv informările scrise către comandantul/pilotul comandant cu privire la bunurile periculoase;
 5. jurnalul de bord sau documentul echivalent; și
 6. înregistrările de zbor pentru consemnarea informațiilor detaliate despre orice eveniment sau a oricărui fapt pe care comandantul/pilotul comandant consideră că este necesar să îl raporteze sau să îl înregistreze.
- (c) Documentele referitoare la personal se păstrează pentru perioadele indicate mai jos:

Licențele echipajului de zbor și atestatele de membru al echipajului de cabină	Atât timp cât membrul echipajului exercită privilegiile asociate licenței sau atestatului pentru operatorul aeronavei
Pregătirea, verificarea și calificările membrilor echipajului	3 ani
Documente privind experiența recentă a membrilor echipajului	15 luni
Competențe de rută și aerodrom/sarcină și zonă ale membrilor echipajului, după caz	3 ani
Pregătire în domeniul bunurilor periculoase, după caz	3 ani
Evidența pregătirii/calificării altor categorii de personal pentru care este necesar un program de pregătire	ultimele 2 înregistrări privind pregătirea

- (d) Operatorul trebuie:
1. să păstreze toate documentele privind pregătirea, verificarea și calificările fiecărui membru al echipajului, după cum se prevede în partea ORO; și
 2. să pună aceste documente, la cerere, la dispoziția membrului echipajului vizat.
- (e) Operatorul păstrează informațiile utilizate pentru pregătirea și execuția unui zbor și documentele referitoare la pregătirea personalului, chiar dacă acesta încetează să mai exploateze respectiva aeronavă sau dacă nu mai este angajatorul respectivului membru al echipajului, cu condiția încadrării în termenul prevăzut la litera (c).
- (f) Dacă un membru al echipajului devine membru al unui echipaj pentru un alt operator, operatorul pune la dispoziția noului operator toate documentele membrului echipajului aflate la dispoziția sa, cu condiția încadrării în termenul prevăzut la litera (c).

SUBPARTEA SEC

SECURITATE

ORO.SEC.100.A Securitatea compartimentului echipajului de zbor

- (a) Într-un avion echipat cu o ușă pentru compartimentul echipajului de zbor, trebuie să existe posibilitatea de a bloca această ușă și să se asigure mijloace prin care echipajul de cabină să poată informa echipajul de zbor în eventualitatea unor activități suspecte sau a unor breșe de securitate a cabinei.
- (b) Toate avioanele pentru pasageri cu o masă maximă certificată la decolare mai mare de 45 500 kg sau cu o MOPSC de peste 60 de locuri, utilizate pentru transportul comercial de pasageri, trebuie să fie echipate cu o ușă pentru compartimentul pentru echipajul de zbor aprobată, care se poate bloca și debloca din fiecare post de pilotaj și este proiectată cu respectarea cerințelor aplicabile în materie de navigabilitate.
- (c) În toate avioanele care sunt echipate cu o ușă pentru compartimentul pentru echipajul de zbor în conformitate cu litera (b) de mai sus:
1. această ușă se închide înainte de pornirea motoarelor pentru decolare și se blochează, atunci când acest lucru este impus de procedurile de securitate sau de pilotul-comandant, până la oprirea motoarelor după aterizare, cu excepția cazului în care se consideră necesar ca persoane autorizate să poată intra sau ieși în conformitate cu programele de securitate naționale din domeniul aviației civile; și
 2. se asigură mijloace de monitorizare de la ambele posturi de pilotaj a întregii zone a ușii din afara compartimentului echipajului de zbor în vederea identificării persoanelor care solicită intrarea și a detectării comportamentelor suspecte sau a potențialelor amenințări.

ORO.SEC.100.H Securitatea compartimentului echipajului de zbor

Dacă un elicopter utilizat pentru transportul de pasageri este dotat cu o ușă pentru compartimentul echipajului de zbor, aceasta trebuie să se poată bloca din interiorul compartimentului pentru a împiedica accesul neautorizat.

SUBPARTEA FC

ECHIPAJUL DE ZBOR**ORO.FC.005 Domeniul de aplicare**

Prezenta subparte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de un operator care desfășoară operațiuni de transport aerian comercial în ceea ce privește pregătirea, experiența și calificarea echipajului de zbor.

ORO.FC.100 Componenta echipajului de zbor

- (a) Componenta echipajului de zbor și numărul membrilor echipajului de zbor la posturile de lucru afectate trebuie să respecte valorile minime indicate în manualul de zbor al aeronavei sau limitările de operare prevăzute pentru aeronavă.
- (b) Echipajul de zbor cuprinde membri suplimentari în cazul în care tipul de operațiune impune acest lucru și nu este redus sub numărul indicat în manualul de operațiuni.
- (c) Toți membrii echipajului de zbor trebuie să dețină o licență și calificări eliberate sau acceptate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 al Comisiei ⁽¹⁾ și corespunzătoare sarcinilor care le revin.
- (d) Un membru al echipajului de zbor poate fi eliberat în timpul zborului de sarcinile sale la comenzi de către un alt membru al echipajului de zbor calificat corespunzător.
- (e) Atunci când se recurge la serviciile membrilor de echipaj de zbor care lucrează ca liber profesioniști sau cu jumătate de normă, operatorul se asigură că se respectă toate cerințele aplicabile ale prezentei subpărți și elementele relevante ale anexei I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, inclusiv cerințele referitoare la experiența recentă, ținând seama de toate serviciile prestate de membrul echipajului de zbor pentru alt (alți) operator (operatori), în scopul de a determina în special:

1. numărul total de tipuri și variante de aeronave pe care își desfășoară activitatea; și
2. limitările aplicabile în ceea ce privește timpul de zbor și de serviciu și cerințele privind timpul de odihnă.

ORO.FC.105 Desemnarea ca pilot comandant/comandant

- (a) În conformitate cu punctul 8e din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008, un pilot din echipajul de zbor, calificat ca pilot comandant în conformitate cu anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, este desemnat de operator ca pilot comandant sau comandant.
- (b) Operatorul poate desemna un membru al echipajului de zbor să acționeze în calitate de pilot comandant/comandant doar dacă acesta:
 1. deține nivelul minim de experiență indicat în manualul de operațiuni;
 2. deține cunoștințe adecvate referitoare la ruta sau zona vizată de zbor și la aerodromurile, inclusiv aerodromurile de rezervă, instalațiile și procedurile utilizate;
 3. în cazul operațiunilor cu echipaj multiplu, a absolvit cursul de comandă oferit de operator, dacă trece de la statutul de copilot la cel de pilot comandant/comandant.
- (c) Pilotul comandant/comandant sau pilotul căruia i se poate delega desfășurarea unui zbor a urmat în prealabil pregătirea inițială de familiarizare cu ruta sau zona vizată de zbor și cu aerodromurile, instalațiile și procedurile utilizate. Aceste cunoștințe referitoare la rută/zonă și aerodrom se mențin prin efectuarea cel puțin a unui zbor pe ruta, în zona sau spre aerodromul respectiv într-un interval de 12 luni.
- (d) În cazul avioanelor din clasa de performanță B utilizate pentru operațiuni de transport aerian comercial în condiții VFR pe timp de zi, litera (c) nu se aplică.

⁽¹⁾ JO L 311, 25.11.2011, p. 1.

ORO.FC.110 Mecanic navigant

În cazul în care un avion este proiectat astfel încât să includă un post separat de mecanic navigant, echipajul de zbor cuprinde un membru care este calificat corespunzător în conformitate cu reglementările naționale aplicabile.

ORO.FC.115 Pregătire în domeniul managementului resurselor echipajului (CRM):

- (a) Înainte de a-și desfășura activitatea, membrul echipajului de zbor trebuie să fi primit pregătirea CRM corespunzătoare rolului său, după cum se specifică în manualul de operațiuni.
- (b) Unele elemente ale pregătirii CRM se includ în pregătirea pentru tipul sau clasa de aeronave și în pregătirea periodică, precum și în cursul de comandă.

ORO.FC.120 Pregătire de conversie oferită de operator

- (a) În cazul operațiunilor cu avioane sau elicoptere, membrul echipajului de zbor trebuie să urmeze cursul de pregătire de conversie oferit de operator înainte de a începe zborurile de linie fără supraveghere:
 - 1. atunci când trece pe o aeronavă pentru care este necesară o nouă calificare de tip sau de clasă;
 - 2. atunci când trece la alt operator.
- (b) Cursul de pregătire de conversie al operatorului cuprinde pregătire pe echipamentele instalate pe aeronavă, în funcție de rolurile membrilor echipajului de zbor.

ORO.FC.125 Pregătirea pentru diferențe și pregătirea de familiarizare

- (a) Membrii echipajului de zbor urmează un curs de pregătire pentru diferențe sau de familiarizare atunci când respectiva pregătire este impusă de anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011 și când se schimbă procedurile sau echipamentul, ceea ce impune cunoștințe suplimentare referitoare la tipurile sau variantele exploatate în prezent.
- (b) Manualul de operațiuni specifică momentul în care este necesară o astfel de pregătire pentru diferențe sau de familiarizare.

ORO.FC.130 Pregătirea periodică și verificarea aferentă

- (a) Fiecare membru al echipajului de zbor urmează o pregătire periodică anuală în zbor și la sol relevantă pentru tipul sau varianta de aeronavă pe care își desfășoară activitatea, inclusiv o pregătire privind amplasarea și utilizarea tuturor echipamentelor de urgență și de siguranță de la bord.
- (b) Fiecare membru al echipajului de zbor este verificat periodic pentru a-și demonstra competența de a executa procedurile normale, anormale și de urgență.

ORO.FC.135 Calificarea piloților pentru operarea în oricare dintre posturile de pilotaj

Membrii echipajului de zbor care pot fi desemnați să își desfășoare activitatea pe oricare dintre posturile de pilotaj se supun pregătirii și verificării corespunzătoare, după cum se specifică în manualul de operațiuni.

ORO.FC.140 Operarea pe mai multe tipuri sau variante

- (a) Membrii echipajului de zbor care își desfășoară activitatea pe mai mult de un tip sau o variantă de aeronavă trebuie să respecte cerințele prevăzute în prezenta subparte pentru fiecare tip sau variantă, cu excepția cazului în care, pentru tipurile și variantele de aeronave relevante, sunt definite credite legate de cerințele privind pregătirea, verificarea, și experiența recentă în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (b) Pentru desfășurarea activității pe mai mult de un tip sau variantă, se specifică proceduri și/sau restricții operaționale corespunzătoare în manualul de operațiuni.

ORO.FC.145 Furnizarea pregătirii

- (a) Toate pregătirile prevăzute în prezenta subparte sunt executate:
 - 1. în conformitate cu programele și programa de pregătire stabilite de operator în manualul de operațiuni;
 - 2. de personal calificat corespunzător. În cazul pregătirii practice și pregătirii sintetice pentru zbor, precum și al verificării aferente, personalul care furnizează pregătirea și desfășoară verificările trebuie să fie calificat în conformitate cu anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.

- (b) Atunci când elaborează programele și programa de pregătire, operatorul include elementele obligatorii pentru tipul relevant definite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (c) Programele de pregătire și de verificare, inclusiv programa și utilizarea echipamentelor de pregătire sintetică pentru zbor (FSTD), se aprobă de către autoritatea competentă.
- (d) În măsura posibilităților, FSTD trebuie să reproducă aeronava folosită de operator. Diferențele dintre FSTD și aeronavă se descriu și se analizează într-o informare sau un curs de pregătire, după caz.
- (e) Operatorul instituie un sistem pentru a monitoriza în mod adecvat schimbările aduse FSTD și pentru a se asigura că acele schimbări nu afectează caracterul adecvat al programelor de pregătire.

ORO.FC.200 Componenta echipajului de zbor

- (a) În orice echipaj de zbor nu poate exista mai mult de un membru fără experiență.
- (b) Comandantul poate delega efectuarea zborului unui alt pilot calificat corespunzător în conformitate cu anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, cu condiția respectării cerințelor de la ORO.FC.105 litera (b) punctele 1 și 2 și litera (c).
- (c) Cerințe specifice pentru operațiuni cu avioane în conformitate cu regulile de zbor instrumental (IFR) sau pe timp de noapte.
 - 1. Echipajul de zbor minim este format din doi piloți în cazul tuturor avioanelor cu motoare turbopropulsoare cu o configurație maximă operațională a locurilor pentru pasageri (MOPSC) de peste nouă locuri și în cazul tuturor avioanelor cu turboreactoare.
 - 2. Avioanele care nu sunt vizate de litera (c) punctul 1 se exploatează cu un echipaj minim de doi piloți, cu excepția situațiilor în care se respectă cerințele de la punctul ORO.FC.202, caz în care pot fi exploatare cu un singur pilot.
- (d) Cerințe specifice pentru operațiunile cu elicoptere.
 - 1. Pentru toate operațiunile cu elicoptere cu o MOPSC de peste 19 locuri și pentru operațiunile în condiții IFR cu elicoptere cu o MOPSC de peste 9 locuri:
 - (i) echipajul de zbor minim este format din doi piloți; și
 - (ii) comandantul este titularul unei licențe de pilot de linie (elicoptere) [ATPL(H)] cu o calificare de zbor instrumental eliberată în conformitate cu anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.
 - 2. Operațiunile care nu sunt vizate de litera (d) punctul 1 pot fi executate de un singur pilot în condiții IFR sau pe timp de noapte, cu condiția îndeplinirii cerințelor de la punctul ORO.FC.202.

ORO.FC.A.201 Înlocuirea membrilor echipajului de zbor în timpul zborului

- (a) Comandantul poate delega efectuarea zborului:
 - 1. unui alt comandant calificat; sau
 - 2. pentru operațiuni numai peste nivelul de zbor (FL) 200, unui pilot care dispune de următoarele cerințe privind calificările minime:
 - (i) ATPL;
 - (ii) pregătirea de conversie și verificarea aferentă, inclusiv pregătirea pentru calificarea de tip, în conformitate cu punctul ORO.FC.220;
 - (iii) toate pregătirile periodice și verificările aferente, în conformitate cu punctele ORO.FC.230 și ORO.FC.240;
 - (iv) competența de rută/zonă și aerodrom, în conformitate cu punctul ORO.FC.105.
- (b) Copilotul poate fi înlocuit de:
 - 1. un alt pilot calificat corespunzător;
 - 2. pentru operațiuni numai peste nivelul de zbor (FL) 200, un copilot suplimentar pentru rută care dispune de următoarele calificări minime:
 - (i) licență de pilot de linie (CPL) valabilă cu calificare de zbor instrumental;

- (ii) pregătirea de conversie și verificarea aferentă, inclusiv pregătirea pentru calificarea de tip, în conformitate cu punctul ORO.FC.220, cu excepția cerinței referitoare la pregătirea pentru decolare și aterizare;
 - (iii) pregătirea periodică și verificarea aferentă în conformitate cu punctul ORO.FC.230, cu excepția cerinței referitoare la pregătirea pentru decolare și aterizare.
- (c) Un mecanic navigant poate fi înlocuit în timpul zborului de către un membru al echipajului calificat corespunzător, în conformitate cu reglementările naționale aplicabile.

ORO.FC.202 Operațiuni cu un singur pilot în condiții IFR sau pe timp de noapte

Pentru a putea zbura în condiții IFR sau pe timp de noapte cu un echipaj de zbor minim format dintr-un singur pilot, după cum se prevede la ORO.FC.200 litera (c) punctul 2 și litera (d) punctul 2, trebuie să se respecte următoarele cerințe:

- (a) operatorul include în manualul de operațiuni un program de pregătire de conversie și de pregătire periodică care să includă cerințe suplimentare pentru operarea cu un singur pilot. Pilotul trebuie să fi urmat pregătirea privind procedurile operatorului, în special cu privire la:
 - 1. gestionarea motoarelor și manevrele de urgență;
 - 2. folosirea listei de verificare pentru situații normale, anormale și de urgență;
 - 3. comunicarea cu ATC (controlul traficului aerian);
 - 4. proceduri de plecare și de apropiere;
 - 5. gestionarea pilotului automat, dacă este cazul;
 - 6. folosirea documentației de zbor simplificate;
 - 7. managementul resurselor echipajului cu un singur pilot.
- (b) verificările periodice prevăzute la punctul ORO.FC.230 trebuie efectuate în situația operării cu un singur pilot pe respectivul tip sau pe respectiva clasă de aeronavă, într-un mediu reprezentativ al exploatării.
- (c) Pentru operațiuni cu avioane în condiții IFR, pilotul trebuie:
 - 1. să aibă minimum 50 de ore timp de zbor în condiții IFR pe tipul sau clasa specifică de avion, din care 10 ore în funcția de comandant; și
 - 2. să fi efectuat în ultimele 90 de zile pe tipul sau clasa de avion relevante:
 - (i) cinci zboruri IFR, inclusiv trei apropieri instrumentale, pe post de pilot unic; sau
 - (ii) o verificare de apropiere instrumentală IFR.
- (d) Pentru operațiuni cu avioane pe timp de noapte, pilotul trebuie:
 - 1. să aibă minimum 15 ore de zbor pe timp de noapte care pot fi incluse în cele 50 de ore timp de zbor în condiții IFR de la litera (c) punctul 1; și
 - 2. să fi efectuat în ultimele 90 de zile pe tipul sau clasa de avion relevante:
 - (i) trei decolări și aterizări pe timp de noapte pe post de pilot unic; sau
 - (ii) o verificare a unei decolări și aterizări pe timp de noapte.
- (e) Pentru operațiuni cu elicoptere în condiții IFR, pilotul trebuie:
 - 1. să aibă 25 de ore experiență totală de zbor în condiții IFR în mediul de operare relevant; și
 - 2. să aibă 25 de ore experiență de zbor ca pilot unic pe tipul specific de elicopter aprobat pentru un singur pilot în condiții IFR, din care 10 ore pot fi sub supraveghere, inclusiv cinci sectoare de zbor de linie în condiții IFR sub supraveghere folosind procedurile pentru un singur pilot; și

3. să fi efectuat în ultimele 90 de zile:

- (i) cinci zboruri în condiții IFR pe post de pilot unic, inclusiv trei apropieri instrumentale, realizate pe un elicopter aprobat în acest scop; sau
- (ii) o verificare a unei apropieri instrumentale IFR pe post de pilot unic pe tipul relevant de elicopter, echipament de pregătire pentru zbor (FTD) sau simulator complet de zbor (FFS).

ORO.FC.205 Cursul de comandă

(a) Pentru operațiuni cu avioane și cu elicoptere, cursul de comandă trebuie să cuprindă cel puțin următoarele elemente:

1. pregătire pe un FSTD, care cuprinde pregătire orientată pe zborul de linie (LOFT) și/sau pregătire practică;
2. verificarea competenței efectuată de operator, acționând în calitate de comandant;
3. pregătire privind responsabilitățile comandantului;
4. pregătire pentru zborul de linie pe post de comandant sub supraveghere, pentru un minim de:
 - (i) 10 sectoare de zbor, în cazul avioanelor; și
 - (ii) 10 ore, inclusiv cel puțin 10 sectoare de zbor, în cazul elicopterelor;
5. efectuarea unei verificări în zbor de linie pe post de comandant și dovedirea cunoștințelor adecvate referitoare la ruta sau zona vizată de zbor și la aerodromurile, inclusiv aerodromurile de rezervă, instalațiile și procedurile utilizate; și
6. pregătire în domeniul managementului resurselor echipajului.

ORO.FC.215 Pregătirea inițială în domeniul managementului resurselor echipajului (CRM), oferită de operator

- (a) Membrul echipajului de zbor trebuie să fi efectuat un curs de pregătire inițială în domeniul CRM înainte de a începe zboruri de linie nesupravegheate.
- (b) Pregătirea inițială în domeniul CRM este oferită de cel puțin un instructor CRM calificat corespunzător, care poate fi asistat de experți pentru tratarea domeniilor specifice.
- (c) Dacă membrul echipajului de zbor nu a beneficiat în prealabil de pregătire teoretică referitoare la factorii umani la nivelul ATPL, acesta trebuie să urmeze, înainte de pregătirea inițială CRM sau împreună cu aceasta, un curs teoretic oferit de operator și bazat pe programa privind performanțele și limitele umane pentru ATPL, după cum se stabilește în anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011.

ORO.FC.220 Pregătirea de conversie și verificarea aferentă realizate de operator

- (a) Pregătirea CRM se integrează în cursul de pregătire de conversie oferit de operator.
- (b) Odată început un curs de pregătire de conversie oferit de operator, membrul echipajului de zbor nu primește sarcini de pilotaj pe alt tip sau clasă de aeronavă până la finalizarea sau încetarea cursului. Membrii echipajului care își desfășoară activitatea doar pe avioane din clasa de performanță B pot fi repartizați pentru zboruri pe alte tipuri de avioane din clasa de performanță B pe durata cursurilor de conversie, în măsura în care acest lucru este necesar pentru menținerea operării.
- (c) Volumul de pregătire necesar membrului echipajului de zbor în cadrul cursului de conversie oferit de operator se determină în conformitate cu standardele de calificare și experiență specificate în manualul de operațiuni, luându-se în considerare experiența și pregătirile sale anterioare.
- (d) Membrul echipajului de zbor trebuie să efectueze:
 1. verificarea competenței realizată de operator, precum și pregătirea referitoare la echipamentele de urgență și de siguranță și verificarea aferentă înainte de începerea zborurilor de linie sub supraveghere (LIFUS); și
 2. verificarea în zbor de linie la încheierea zborurilor de linie sub supraveghere. Pentru avioanele din clasa de performanță B, LIFUS se poate efectua pe orice avion din clasa aplicabilă.

(e) În cazul avioanelor, piloții cărora li s-a eliberat o calificare de tip pe baza unei pregătiri fără ore de zbor pe aeronavă (ZFTT) trebuie:

1. să înceapă zborul de linie sub supraveghere în termen de maximum 21 de zile de la finalizarea testului de îndemânare sau după pregătirea corespunzătoare oferită de operator. Conținutul unei astfel de pregătiri este descris în manualul de operațiuni.
2. să efectueze șase decolări și aterizări pe un FSTD în termen de maximum 21 de zile de la finalizarea testului de îndemânare sub supravegherea unui instructor pentru calificarea de tip pentru avioane [TRI(A)] care ocupă celălalt post de pilotaj. Numărul de decolări și aterizări poate fi redus dacă s-au definit credite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003. Dacă decolările și aterizările nu au fost efectuate în termen de 21 de zile, operatorul oferă o pregătire de reîmprospătare a cunoștințelor. Conținutul unei astfel de pregătiri este descris în manualul de operațiuni.
3. să realizeze primele patru decolări și aterizări LIFUS în avion, sub supravegherea unui TRI(A) care ocupă celălalt post de pilotaj. Numărul de decolări și aterizări poate fi redus dacă s-au definit credite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

ORO.FC.230 Pregătirea periodică și verificarea aferentă

(a) Fiecare membru al echipajului de zbor trebuie să se supună pregătirii periodice și verificării aferente relevante pentru tipul sau varianta de aeronavă pe care își desfășoară activitatea.

(b) *Verificarea competenței efectuată de operator*

1. Fiecare membru al echipajului de zbor trebuie să se supună verificărilor competenței efectuate de operator ca parte a unui echipaj normal de zbor pentru a-și demonstra competența de a executa procedurile normale, anormale și de urgență.
2. Dacă membrul echipajului de zbor va trebui să își desfășoare activitatea în condiții IFR, verificarea competenței efectuată de operator se realizează fără repere vizuale externe, după caz.
3. Perioada de valabilitate a verificării competenței efectuate de operator este de șase luni calendaristice. Pentru operațiuni în condiții VFR pe timp de zi cu avioane din clasa de performanță B desfășurate în cursul unor sezoane care nu depășesc opt luni consecutive, este suficientă o singură verificare a competenței efectuată de operator. Verificarea competenței se efectuează înainte de începerea operațiunilor de transport aerian comercial.
4. Membrul echipajului de zbor angajat în operațiuni pe timp de zi pe rute pe care se zboară după repere vizuale cu un alt elicopter decât unul complex motorizat se poate supune unei singure verificări a competenței efectuate de operator doar pe unul dintre tipurile relevante pentru care deține o calificare. Verificarea competenței efectuată de operator se realizează de fiecare dată pe tipul folosit cel mai puțin recent pentru verificarea competenței. Tipurile de elicoptere relevante care pot fi grupate în scopul verificării competenței de către operator sunt indicate în manualul de operațiuni.
5. Fără a aduce atingere prevederilor de la punctul ORO.FC.145 litera (a) punctul 2, pentru operațiuni cu alte elicoptere decât cele complex motorizate pe timp de zi și pe rute pe care se zboară după repere vizuale și cu avioane din clasa de performanță B, verificarea poate fi realizată de un comandant calificat corespunzător numit de către operator, cu pregătire în ceea ce privește conceptele CRM și evaluarea competențelor CRM. Operatorul informează autoritatea competentă în legătură cu persoanele numite.

(c) *Verificarea în zbor de linie*

1. Fiecare membru al echipajului de zbor se supune unei verificări în zbor de linie pe aeronavă pentru a demonstra competența de a executa operațiunile normale de zbor de linie descrise în manualul de operațiuni. Perioada de valabilitate a unei verificări în zbor de linie este de 12 luni calendaristice.
2. Fără a aduce atingere prevederilor de la punctul ORO.FC.145 litera (a) punctul 2, verificările în zbor de linie pot fi realizate de un comandant calificat corespunzător numit de operator, cu pregătire în ceea ce privește conceptele CRM și evaluarea competențelor CRM.

(d) *Pregătirea referitoare la echipamentele de urgență și de siguranță și verificarea aferentă*

Fiecare membru al echipajului de zbor se supune pregătirii și verificării cu privire la amplasarea și utilizarea tuturor echipamentelor de urgență și de siguranță de la bord. Perioada de valabilitate a unei verificări referitoare la echipamentele de urgență și de siguranță este de 12 luni calendaristice.

(e) *Pregătirea CRM*

1. În toate etapele corespunzătoare ale pregătirii periodice sunt integrate elemente CRM.
2. Fiecare membru al echipajului de zbor trebuie să urmeze o pregătire CRM modulară specifică. Toate subiectele principale ale pregătirii CRM sunt parcurse de-a lungul unor sesiuni de pregătire modulare distribuite cât se poate de uniform pe fiecare perioadă de trei ani.

- (f) Fiecare membru al echipajului de zbor trebuie să urmeze o pregătire la sol și o pregătire practică pe un FSTD sau pe o aeronavă ori o pregătire combinată pe un FSTD și o aeronavă cel puțin o dată la fiecare 12 luni calendaristice.
- (g) Perioada de valabilitate menționată la literele (b) punctul 3, (c) și (d) se calculează de la sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea.
- (h) Dacă pregătirea sau verificările prevăzute mai sus s-au efectuat în ultimele 3 luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează începând cu data expirării perioadei precedente de valabilitate.

ORO.FC.235 Calificarea piloților pentru operarea în oricare dintre posturile de pilotaj

- (a) Comandanții ale căror sarcini le impun operarea în oricare dintre posturile de pilotaj și exercitarea sarcinilor de copilot sau comandanții cărora li se cere să îndeplinească sarcini de pregătire sau de verificare trebuie să se supună unei pregătiri și unei verificări suplimentare conform manualului de operațiuni. Verificarea poate fi realizată odată cu verificarea competenței efectuată de operator prevăzută la punctul ORO.FC.230 litera (b).
- (b) Pregătirea și verificarea suplimentare trebuie să includă cel puțin următoarele:
 - 1. cedarea unui motor în timpul decolării;
 - 2. o apropiere și o ratare cu un motor inoperant; și
 - 3. o aterizare cu un motor inoperant.
- (c) În cazul elicopterelor, comandanții trebuie să își susțină verificările competenței alternativ pe postul de pilotaj din stânga și din dreapta, la fiecare a doua verificare a competenței, cu condiția ca, la combinarea verificării competenței pentru calificarea de tip cu verificarea competenței efectuată de operator, comandantul să își efectueze pregătirea sau verificarea pe postul de pilotaj pe care îl ocupă în mod obișnuit.
- (d) La executarea manevrelor cu un motor oprit pe o aeronavă, cedarea motorului trebuie simulată.
- (e) Atunci când operează în postul de pilotaj al copilotului, verificările impuse de punctul ORO.FC.230 pentru operarea în postul de pilotaj al comandantului trebuie să fie, în plus, valabile și la zi.
- (f) Un pilot care înlocuiește comandantul trebuie să fi demonstrat, în concordanță cu verificarea competenței efectuată de operator prevăzută la punctul ORO.FC.230 litera (b), aptitudinea de a executa manevrele și procedurile care în mod normal nu țin de responsabilitatea sa. În cazurile în care nu sunt diferențe semnificative între postul de pilotaj din dreapta și cel din stânga, se poate face practică pe oricare dintre posturile de pilotaj.
- (g) Un pilot, altul decât comandantul, care ocupă postul de pilotaj al comandantului trebuie să demonstreze aptitudinea de a executa manevrele și procedurile, în concordanță cu verificarea competenței efectuată de operator conform punctului ORO.FC.230 litera (b), care, în mod normal, sunt responsabilitățile comandantului acționând în calitate de pilot care monitorizează progresul zborului. În cazurile în care nu sunt diferențe semnificative între postul de pilotaj din dreapta și cel din stânga, se poate face practică pe oricare dintre posturile de pilotaj.

ORO.FC.240 Operarea pe mai multe tipuri sau variante

- (a) Procedurile sau restricțiile operaționale pentru operarea pe mai mult de un tip sau variantă, stabilite în manualul de operațiuni și aprobate de autoritate, trebuie să cuprindă:
 - 1. nivelul minim de experiență al membrilor echipajului de zbor;
 - 2. nivelul minim de experiență pe un tip sau pe o variantă înainte de a începe pregătirea pentru un alt tip sau o altă variantă și exploatarea respectivului tip sau respectivei variante;
 - 3. procesul prin care echipajul de zbor calificat pentru un tip sau o variantă va fi pregătit și calificat pentru alt tip sau o altă variantă; și
 - 4. toate cerințele aplicabile privind experiența recentă pentru fiecare tip sau variantă.
- (b) Atunci când un membru al echipajului de zbor operează atât elicoptere, cât și avioane, respectivul membru al echipajului de zbor este limitat la efectuarea de operațiuni pe un singur tip de avion și un singur tip de elicopter.
- (c) Litera (a) nu se aplică operațiunilor cu avioane din clasa de performanță B dacă acestea se limitează la clasele de avioane cu motoare cu piston cu un singur pilot în condiții VFR pe timp de zi. Litera (b) nu se aplică operațiunilor cu avioane din clasa de performanță B dacă acestea se limitează la clasele de avioane cu motoare cu piston cu un singur pilot.

ORO.FC.A.245 Program alternativ de pregătire și calificare

- (a) Operatorul de avioane cu o experiență corespunzătoare poate înlocui una sau mai multe dintre următoarele cerințe de pregătire și verificare aplicabile echipajului de zbor cu un program alternativ de pregătire și verificare (ATQP) aprobat de autoritatea competentă:
1. punctul SPA.LVO.120 cu privire la pregătirea și calificările echipajului de zbor;
 2. pregătirea de conversie și verificarea aferentă;
 3. pregătirea pentru diferențe și pregătirea de familiarizare;
 4. cursul de comandă;
 5. pregătirea periodică și verificarea aferentă; și
 6. operarea pe mai multe tipuri sau variante.
- (b) ATQP trebuie să cuprindă pregătire și verificări ce instituie și mențin un nivel de competență cel puțin echivalent cu nivelul de competență obținut prin respectarea dispozițiilor de la punctele ORO.FC.220 și ORO.FC.230. Nivelul de competență obținut prin pregătirea și calificarea echipajului de zbor se demonstrează înainte de acordarea aprobării pentru ATQP de către autoritatea competentă.
- (c) Operatorul care solicită o aprobare a ATQP trebuie să pună la dispoziția autorității competente un plan de punere în aplicare, care să includă o descriere a nivelului de competență care trebuie obținut prin pregătirea și calificarea echipajului de zbor.
- (d) În plus față de verificările impuse de punctul ORO.FC.230 și punctul FCL.060 din anexa I (partea FCL) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, fiecare membru al echipajului de zbor trebuie să se supună unei evaluări orientate pe zborul de linie (LOE) pe un FSTD. Perioada de valabilitate a unei evaluări LOE este de 12 luni calendaristice. Perioada de valabilitate se calculează de la sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea. Dacă evaluarea LOE s-a efectuat în ultimele 3 luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează începând cu data expirării evaluării precedente.
- (e) După doi ani de activitate pe baza unui program ATQP aprobat, operatorul poate extinde, cu aprobarea autorității competente, perioadele de valabilitate ale verificărilor prevăzute la punctul ORO.FC.230 după cum urmează:
1. verificarea competenței efectuată de operator la 12 luni calendaristice. Perioada de valabilitate se calculează de la sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea. Dacă verificarea s-a efectuat în ultimele trei luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează de la data expirării perioadei precedente de valabilitate;
 2. verificarea în zbor de linie la 24 de luni calendaristice. Perioada de valabilitate se calculează de la sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea. Dacă verificarea s-a efectuat în ultimele șase luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează de la data expirării perioadei precedente de valabilitate;
 3. verificarea referitoare la echipamentele de urgență și de siguranță la 24 de luni calendaristice. Perioada de valabilitate se calculează de la sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea. Dacă verificarea s-a efectuat în ultimele șase luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează de la data expirării perioadei precedente de valabilitate.

ORO.FC.A.250 Comandanți titulari ai unei licențe CPL(A)

- (a) Titularul unei licențe CPL(A) (avion) acționează în calitate de comandant în transportul aerian comercial pe un avion cu un singur pilot, doar dacă:
1. atunci când transportă pasageri în condiții VFR în afara unei raze de 50 de mile nautice (90 km) de la aerodromul de plecare, acesta are un minim de 500 de ore timp de zbor pe avioane sau este titularul unei calificări de zbor instrumental valabile; sau
 2. atunci când își desfășoară activitatea pe un avion multimotor în condiții IFR, acesta are un minim de 700 de ore timp de zbor pe avioane, dintre care 400 de ore în funcția de pilot comandant. Aceste ore cuprind 100 de ore în condiții IFR și 40 de ore în operațiuni multimotor. Cele 400 de ore în funcția de pilot comandant pot fi înlocuite de ore de zbor în funcția de copilot într-un sistem de echipaj multipilot stabilit, prevăzut în manualul de operațiuni, echivalându-se două ore timp de zbor în calitate de copilot cu o oră timp de zbor ca pilot comandant.
- (b) Litera (a) punctul 1 nu se aplică operațiunilor în condiții IFR pe timp de zi cu avioane din clasa de performanță B.

ORO.FC.H.250 Comandanți titulari ai unei licențe CPL(H)

- (a) Titularul unei licențe CPL(H) (elicopter) acționează în calitate de comandant în transportul aerian comercial pe un elicopter cu un singur pilot, doar dacă:
- atunci când își desfășoară activitatea în condiții IFR, acesta are un minim de 700 de ore timp total de zbor pe elicoptere, dintre care 300 de ore în funcția de pilot comandant. Aceste ore cuprind 100 de ore în condiții IFR. Cele 300 de ore în funcția de pilot comandant pot fi înlocuite de ore de zbor în funcția de copilot într-un sistem de echipaj multipilot stabilit, prevăzut în manualul de operațiuni, echivalându-se două ore timp de zbor în calitate de copilot cu o oră timp de zbor ca pilot comandant;
 - atunci când își desfășoară activitatea în condiții meteorologice de zbor la vedere (VMC) pe timp de noapte, acesta deține:
 - o calificare de zbor instrumental valabilă; sau
 - 300 de ore timp de zbor pe elicoptere, dintre care 100 de ore ca pilot comandant și 10 ore ca pilot aflat la comenzi pe timp de noapte.

SUBPARTEA CC

ECHIPAJUL DE CABINĂ**ORO.CC.005 Domeniul de aplicare**

Prezenta subparte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de operator atunci când exploatează o aeronavă cu echipaj de cabină.

SECȚIUNEA 1

Cerințe generale**ORO.CC.100 Numărul de membri și componența echipajului de cabină**

- (a) Numărul membrilor și componența echipajului de cabină se determină în conformitate cu punctul 7a din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008, luându-se în considerare factorii operaționali sau circumstanțele specifice zborului care urmează să fie efectuat. Cel puțin un membru al echipajului de cabină se desemnează pentru operarea aeronavelor cu o MOPSC de peste 19 locuri dacă transportă unul sau mai mulți pasageri.
- (b) În scopul respectării literei (a), numărul minim de membri ai echipajului de cabină este cel mai mare dintre următoarele:
- numărul membrilor echipajului de cabină stabilit în cursul procesului de certificare a aeronavei în conformitate cu specificațiile de certificare aplicabile, pentru configurarea cabinei aeronavei utilizate de operator; sau
 - dacă numărul prevăzut la punctul 1 nu a fost stabilit, numărul de membri ai echipajului de cabină stabilit în cursul procesului de certificare a aeronavei pentru configurația maximă aprobată a locurilor pentru pasageri minus 1 pentru fiecare multiplu întreg de 50 de locuri pentru pasageri pe care configurația cabinei aeronavei utilizate de operator îl are în minus față de configurația maximă aprobată a locurilor; sau
 - un membru de echipaj de cabină pentru fiecare grup complet sau incomplet de 50 de locuri pentru pasageri instalate pe aceeași punte a aeronavei care urmează să fie exploatată.
- (c) Pentru operațiunile pentru care se desemnează mai mult de un membru al echipajului de cabină, operatorul numește un membru al echipajului de cabină care să răspundă în fața pilotului comandant/comandantului.

ORO.CC.110 Condiții pentru atribuirea de sarcini

- (a) Membrii echipajului de cabină li se atribuie sarcini pe o aeronavă doar dacă:
- au cel puțin 18 ani;
 - au fost evaluați, în conformitate cu cerințele aplicabile din anexa IV (partea MED) la Regulamentul (UE) nr. 1178/2011, ca fiind apti din punct de vedere fizic și mental pentru a-și executa sarcinile și pentru a-și îndeplini responsabilitățile în siguranță; și
 - au trecut cu succes prin toate pregătirile și verificările aplicabile prevăzute de prezenta subparte și au competența de a-și executa sarcinile atribuite în conformitate cu procedurile specificate în manualul de operațiuni.

(b) Înainte de a atribui sarcini membrilor echipajului de cabină care lucrează ca liber profesioniști sau cu jumătate de normă, operatorul se asigură că se respectă toate cerințele aplicabile ale prezentei subpărți, ținând seama de toate serviciile prestate de membrul echipajului de cabină pentru alt (alți) operator (operatori), în scopul de a determina în special:

1. numărul total de tipuri și variante de aeronave pe care își desfășoară activitatea; și
2. limitările aplicabile în ceea ce privește timpul de zbor și de serviciu și cerințele privind timpul de odihnă.

(c) Pasagerii trebuie informați clar cu privire la membrii echipajului de cabină aflați în funcțiune și rolul lor în ceea ce privește siguranța pasagerilor și a zborului.

ORO.CC.115 Desfășurarea cursurilor de pregătire și a verificărilor asociate

(a) Operatorul stabilește un program și o programă detaliate pentru fiecare curs de pregătire în conformitate cu cerințele aplicabile din prezenta subparte și, după caz, din anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012, în scopul de a acoperi sarcinile și responsabilitățile care trebuie îndeplinite de membrii echipajului de cabină.

(b) Fiecare curs de pregătire cuprinde instruire teoretică și practică, precum și exerciții individuale și colective, în funcție de fiecare subiect vizat de pregătire, pentru ca membrii echipajului de cabină să obțină și să mențină nivelul adecvat de competență în conformitate cu prezenta subparte.

(c) Fiecare curs de pregătire trebuie:

1. să se desfășoare într-un mod structurat și realist; și
2. să fie susținut de personal calificat în mod corespunzător pentru subiectul care trebuie acoperit.

(d) În timpul sau după finalizarea tuturor cursurilor de pregătire impuse de prezenta subparte, fiecare membru al echipajului trebuie să se supună unei verificări care să vizeze toate elementele de pregătire cuprinse în programul de pregătire relevant, cu excepția pregătirii în domeniul managementului resurselor echipajului (CRM). Verificările se efectuează de către personal calificat corespunzător pentru a verifica dacă membrul echipajului de cabină a obținut și/sau menține nivelul de competență necesar.

(e) Cursurile de pregătire CRM și modulele CRM, după caz, sunt susținute de un instructor CRM pentru echipaje de cabină. Atunci când în alte cursuri de pregătire sunt cuprinse elemente CRM, un instructor CRM pentru echipaje de cabină se ocupă de elaborarea și punerea în aplicare a programei.

ORO.CC.120 Cursul de pregătire inițială

(a) Fiecare nou venit care nu este deja titularul unui atestat valabil de membru al echipajului de cabină eliberat în conformitate cu anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012 trebuie:

1. să beneficieze de un curs de pregătire inițială, după cum se specifică la punctul CC.TRA.220 din anexa menționată; și
2. să susțină cu succes examenul asociat înainte de a urma o altă pregătire prevăzută în prezenta subparte.

(b) Unele elemente ale programului de pregătire inițială se pot combina cu prima pregătire specifică tipului de aeronavă și cu pregătirea de conversie oferită de operator, cu condiția ca cerințele de la punctul CC.TRA.220 să fie îndeplinite și ca oricare dintre aceste elemente să fie înregistrat ca element al cursului de pregătire inițială în documentele privind pregătirea membrilor echipajului de cabină în cauză.

ORO.CC.125 Pregătirea specifică tipului de aeronavă și pregătirea de conversie oferită de operator

(a) Fiecare membru al echipajului de cabină trebuie să fi urmat pregătirea corespunzătoare specifică tipului de aeronavă și pregătirea de conversie oferită de operator și să se fi supus verificărilor asociate, înainte de:

1. a fi desemnat pentru prima dată de către operator să își desfășoare activitatea ca membru al echipajului de cabină; sau
2. a fi desemnat de respectivul operator să își desfășoare activitatea pe un alt tip de aeronavă.

(b) Atunci când elaborează programele și programa pentru pregătirea specifică tipului de aeronavă și pentru pregătirea de conversie oferită de operator, operatorul include, dacă sunt disponibile, elementele obligatorii pentru tipul respectiv definite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

- (c) Programul de pregătire specifică tipului de aeronavă trebuie:
1. să cuprindă pregătire și exerciții pe un dispozitiv de pregătire reprezentativ sau pe aeronava efectivă; și
 2. să cuprindă cel puțin următoarele elemente de pregătire specifică tipului de aeronavă:
 - (i) descrierea aeronavei, în funcție de relevanța sa pentru sarcinile echipajului de cabină;
 - (ii) toate echipamentele și sistemele de siguranță instalate relevante pentru sarcinile echipajului de cabină;
 - (iii) manevrarea și deschiderea efectivă, de către fiecare membru al echipajului de cabină, a fiecărui tip sau a fiecărei variante de uși și de ieșiri normale și de urgență, în modul normal și în modul de urgență;
 - (iv) demonstrarea manevrării celorlalte ieșiri, inclusiv a ferestrelor compartimentului pentru echipajul de zbor;
 - (v) echipamentul de protecție împotriva incendiilor sau a fumului, dacă este instalat;
 - (vi) pregătire pentru folosirea toboganelor de evacuare, dacă sunt montate;
 - (vii) manevrarea scaunului, a dispozitivelor de siguranță și a echipamentului sistemului de oxigen utilizat în caz de incapacitate a pilotului.
- (d) Programul de pregătire de conversie oferită de operator pentru fiecare tip de aeronavă care urmează să fie operată trebuie:
1. să cuprindă pregătire și exerciții pe un dispozitiv de pregătire reprezentativ sau pe aeronava efectivă;
 2. să cuprindă pregătire cu privire la procedurile standard de operare ale operatorului pentru membrii echipajului de cabină cărora operatorul le atribuie sarcini pentru prima dată;
 3. să acopere cel puțin următoarele elemente ale pregătirii specifice oferite de operator, în funcție de relevanța acestora pentru tipul de aeronavă care urmează să fie operată:
 - (i) descrierea configurației cabinei;
 - (ii) amplasarea, scoaterea și utilizarea tuturor echipamentelor portabile de siguranță și de urgență transportate la bord;
 - (iii) toate procedurile normale și de urgență;
 - (iv) relațiile cu pasagerii și controlul mulțimii;
 - (v) pregătire pentru combaterea incendiilor și a fumului, care să includă utilizarea tuturor echipamentelor de luptă împotriva incendiilor și de protecție reprezentative pentru cele transportate la bord;
 - (vi) proceduri de evacuare;
 - (vii) proceduri în caz de incapacitate a pilotului;
 - (viii) cerințele și procedurile de securitate aplicabile;
 - (ix) managementul resurselor echipajului.

ORO.CC.130 Pregătirea pentru diferențe

- (a) În plus față de pregătirea impusă de punctul ORO.CC.125, membrul echipajului de cabină trebuie să se supună pregătirii și verificării corespunzătoare care să acopere toate diferențele înainte de a fi repartizat pe:
1. o variantă a unui tip de aeronavă pe care își desfășoară activitatea în prezent; sau
 2. un tip sau o variantă de aeronavă pe care își desfășoară activitatea în prezent, dar care prezintă diferențe în ceea ce privește:
 - (i) echipamentele de siguranță;
 - (ii) amplasarea echipamentelor de siguranță și de urgență; sau
 - (iii) procedurile normale și de urgență.

- (b) Programul de pregătire pentru diferențe trebuie:
1. să fie considerat necesar pe baza unei comparații cu programul de pregătire urmat de membrul echipajului de cabină, în conformitate cu punctul ORO.CC.125 literele (c) și (d), pentru tipul de aeronavă relevant; și
 2. să cuprindă pregătire și exerciții pe un dispozitiv de pregătire reprezentativ sau pe aeronava în sine în funcție de elementul de pregătire pentru diferențe care trebuie acoperit.
- (c) Atunci când elaborează un program și o programă de pregătire pentru diferențe pentru o variantă sau un tip de aeronavă pe care se operează în prezent, operatorul include, dacă sunt disponibile, elementele obligatorii pentru tipul de aeronavă relevant și pentru variantele sale definite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

ORO.CC.135 Familiarizarea

După finalizarea unei pregătiri specifice tipului de aeronavă și a unei pregătiri de conversie oferite de operator pe un tip de aeronavă, fiecare membru al echipajului de cabină urmează o familiarizare corespunzătoare, sub supraveghere, pe acel tip înainte de a fi desemnat să își desfășoare activitatea ca membru al echipajului de cabină minim necesar în conformitate cu punctul ORO.CC.100.

ORO.CC.140 Pregătirea periodică

- (a) Fiecare membru al echipajului de cabină trebuie să se supună anual pregătirii periodice și verificării aferente.
- (b) Pregătirea periodică trebuie să acopere acțiunile care revin fiecărui membru al echipajului de cabină în procedurile normale și de urgență și exerciții adaptate tipului și/sau variantei de aeronavă pe care aceștia urmează să își desfășoare activitatea.
- (c) Elemente de pregătire specifice tipului de aeronavă:
1. Pregătirea periodică trebuie să cuprindă exerciții practice efectuate anual de fiecare membru al echipajului de cabină pentru simularea manevrării fiecărui tip sau a fiecărei variante de uși și de ieșiri normale sau de urgență pentru evacuarea pasagerilor;
 2. La intervale care nu pot depăși trei ani, pregătirea periodică trebuie să cuprindă și:
 - (i) manevrarea și deschiderea efectivă, de către fiecare membru al echipajului de cabină, pe un dispozitiv de pregătire reprezentativ sau pe aeronava efectivă, a fiecărui tip sau a fiecărei variante de ieșiri normale și de urgență în modurile normale și de urgență;
 - (ii) manevrarea efectivă de către fiecare membru al echipajului de cabină, pe un dispozitiv de pregătire reprezentativ sau pe aeronava efectivă, a ușii de acces în compartimentul echipajului de zbor, atât în modul normal, cât și în cel de urgență, precum și a scaunului și dispozitivelor de siguranță și demonstrarea practică a manevrării echipamentului sistemului de oxigen utilizat în caz de incapacitate a pilotului;
 - (iii) demonstrarea manevrării tuturor celorlalte ieșiri, inclusiv a ferestrelor compartimentului pentru echipajului de zbor; și
 - (iv) demonstrarea folosirii bărcilor de salvare sau, dacă sunt instalate, a toboganelor plutitoare.
- (d) Elemente de pregătire specifice operatorului:
1. Pregătirea periodică include anual:
 - (i) pentru fiecare membru al echipajului de cabină:
 - (A) amplasarea și manipularea tuturor echipamentelor de siguranță și de urgență instalate sau transportate la bord; și
 - (B) echiparea cu veste de salvare, echipamentul portabil de oxigen și echipamentul de protecție a respirației (PBE);
 - (ii) depozitarea articolelor în compartimentul pentru pasageri;
 - (iii) proceduri legate de contaminarea suprafeței aeronavei;
 - (iv) proceduri de urgență;
 - (v) proceduri de evacuare;
 - (vi) studiul incidentelor și al accidentelor;
 - (vii) managementul resurselor echipajului;

- (viii) aspecte aeromedicale și primul ajutor, inclusiv echipamentele aferente;
 - (ix) proceduri de securitate.
2. La intervale care nu pot depăși trei ani, pregătirea periodică trebuie să cuprindă și:
- (i) utilizarea materialelor pirotehnice (dispozitive reale sau reprezentative);
 - (ii) demonstrarea practică a utilizării listelor de verificare pentru echipajul de zbor;
 - (iii) pregătire realistă și practică în ceea ce privește utilizarea tuturor echipamentelor de luptă contra incendiilor, inclusiv a echipamentului de protecție, reprezentativ pentru cel transportat în aeronavă;
 - (iv) pentru fiecare membru al echipajului de cabină:
 - (A) stingerea unui incendiu caracteristic incendiilor de la bordul aeronavelor;
 - (B) echiparea cu PBE și folosirea acestuia într-un mediu închis, cu fum simulat.
- (e) Perioade de valabilitate:
1. Perioada de valabilitate a pregătirii periodice anuale este de 12 luni calendaristice, începând cu sfârșitul lunii în care s-a efectuat verificarea.
 2. Dacă pregătirea periodică și verificările aferente impuse la litera (a) se efectuează în ultimele trei luni ale perioadei de valabilitate, noua perioadă de valabilitate se calculează începând cu data expirării perioadei precedente de valabilitate.
 3. Pentru elementele de pregătire suplimentare care se susțin o dată la trei ani, specificate la litera (c) punctul 2 și la litera (d) punctul 2, perioada de valabilitate este de 36 de luni calendaristice, începând cu sfârșitul lunii în care s-au efectuat verificările.

ORO.CC.145 Pregătire de reîmprospătare a cunoștințelor

- (a) Dacă, în ultimele 6 luni ale perioadei de valabilitate a ultimei pregătiri și verificări periodice relevante, un membru al echipajului de cabină:
1. nu a executat sarcini în timpul zborului, înainte de a i se atribui din nou astfel de sarcini, se supune pregătirii de reîmprospătare a cunoștințelor și verificării aferente pentru fiecare tip de aeronavă pe care trebuie să își desfășoare activitatea; sau
 2. nu a executat sarcini în timpul zborului pe un anumit tip de aeronavă, înainte de a i se atribui din nou astfel de sarcini, participă, pe acel tip de aeronavă, la:
 - (i) pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor și verificarea aferentă; sau
 - (ii) două zboruri de familiarizare în conformitate cu punctul ORO.CC.135.
- (b) Programul de pregătire pentru reîmprospătarea cunoștințelor pentru fiecare tip de aeronavă acoperă cel puțin:
1. proceduri de urgență;
 2. proceduri de evacuare;
 3. manevrarea și deschiderea efectivă, de către fiecare membru al echipajului de cabină, a fiecărui tip sau a fiecărei variante de ieșiri normale și de urgență și a ușii de acces în compartimentul echipajului de zbor în modul normal și în modul de urgență;
 4. demonstrarea manevrării tuturor celorlalte ieșiri, inclusiv a ferestrelor compartimentului pentru echipajului de zbor;
 5. amplasarea și manipularea tuturor echipamentelor de siguranță și de urgență relevante instalate sau transportate la bord.
- (c) Operatorul poate alege să înlocuiască pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor cu pregătirea periodică dacă repunerea în funcție a membrului echipajului de cabină are loc în cursul perioadei de valabilitate a ultimei pregătiri periodice și verificări aferente. Dacă respectiva perioadă de valabilitate a expirat, pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor poate fi înlocuită de pregătirea specifică tipului de aeronavă și de pregătirea de conversie oferită de operator, după cum se specifică la punctul ORO.CC.125.

SECȚIUNEA 2

Cerințe suplimentare pentru operațiunile de transport aerian comercial**ORO.CC.200 Șeful de cabină**

- (a) Atunci când este necesar mai mult de un membru al echipajului de cabină, în componența echipajului de cabină intră un șef de cabină numit de operator.
- (b) Operatorul numește membri ai echipajului de cabină în poziția de șef de cabină numai dacă aceștia:
1. au cel puțin un an de experiență ca membru al echipajului de cabină; și
 2. au finalizat cu succes un curs de pregătire ca șef de cabină și verificarea asociată.
- (c) Cursul de pregătire pentru șefi de cabină trebuie să acopere toate sarcinile și responsabilitățile șefilor de cabină și să cuprindă cel puțin următoarele elemente:
1. informarea înainte de zbor;
 2. cooperarea cu echipajul;
 3. examinarea cerințelor impuse de operator și a obligațiilor legale;
 4. raportarea accidentelor și a incidentelor;
 5. factorii umani și managementul resurselor echipajului (CRM); și
 6. limitările timpului de zbor și de serviciu și cerințele privind timpul de odihnă.
- (d) Șeful de cabină răspunde în fața comandantului pentru executarea și coordonarea procedurilor normale și de urgență indicate în manualul de operațiuni, inclusiv pentru întreruperea sarcinilor care nu sunt legate de siguranță în vederea păstrării siguranței sau a securității.
- (e) Operatorul stabilește proceduri pentru selectarea celui mai calificat membru al echipajului de cabină pentru a acționa ca șef de cabină, dacă șeful de cabină desemnat nu își mai poate desfășura activitatea. Modificările acestor proceduri se notifică autorității competente.

ORO.CC.205 Reducerea numărului de membri ai echipajului de cabină în timpul operațiunilor la sol și în circumstanțe neprevăzute

- (a) Ori de câte ori se află pasageri la bordul unei aeronave, în compartimentul pentru pasageri trebuie să fie prezent numărul minim de membri ai echipajului de cabină necesar în conformitate cu punctul ORO.CC.100.
- (b) Sub rezerva îndeplinirii condițiilor de la litera (c), acest număr se poate reduce:
1. pe durata operațiunilor normale la sol care nu presupun realimentarea/extragerea combustibilului atunci când aeronava se află la locul de parcare; sau
 2. în circumstanțe neprevăzute, dacă numărul de pasageri transportați la bord este redus. În acest caz se înaintează un raport către autoritatea competentă după încheierea zborului.
- (c) Condiții:
1. în manualul de operațiuni sunt stabilite proceduri care asigură obținerea unui nivel echivalent de siguranță cu un număr redus al membrilor echipajului de cabină, în special pentru evacuarea pasagerilor;
 2. număr redus al membrilor echipajului de cabină cuprinde un șef de cabină după cum se specifică la punctul ORO.CC.200;
 3. pentru fiecare grup complet sau incomplet de 50 de pasageri prezenți pe aceeași punte a aeronavei este necesar cel puțin un membru al echipajului de cabină;
 4. în cazul operațiunilor normale la sol cu o aeronavă care necesită mai mult decât un membru al echipajului de cabină, numărul membrilor echipajului de cabină determinat în conformitate cu litera (c) punctul 3 crește astfel încât să includă câte un membru al echipajului de cabină pentru fiecare pereche de ieșiri de urgență aflate la nivelul podelei.

ORO.CC.210 Condiții suplimentare pentru atribuirea de sarcini

Membrii echipajului de cabină primesc sarcini și își desfășoară activitatea pe un anumit tip sau variantă de aeronavă numai dacă:

- (a) sunt titulari ai unui atestat valabil eliberat în conformitate cu anexa V (partea CC) la Regulamentul (UE) nr. 290/2012;
- (b) sunt calificați pe tipul sau varianta respectivă în conformitate cu prezenta subparte;
- (c) respectă celelalte cerințe aplicabile din prezenta subparte și din anexa IV (partea CAT);
- (d) poartă uniforma de membru al echipajului de cabină a operatorului.

ORO.CC.215 Programe de pregătire și de verificare și documentația conexă

- (a) Programele de pregătire și de verificare, inclusiv fiecare programă impusă de prezenta subparte, se aprobă de către autoritatea competentă și se specifică în manualul de operațiuni.
- (b) După ce un membru al echipajului de cabină a finalizat cu succes cursul de pregătire și verificarea aferentă, operatorul:
 1. actualizează documentele referitoare la pregătirea membrului echipajului de cabină în conformitate cu ORO.MLR.115; și
 2. pune la dispoziția acestuia o listă cu perioadele de valabilitate actualizate în funcție de tipul (tipurile) și varianta (variantele) de aeronavă pe care membrul echipajului de cabină este calificat să își desfășoare activitatea.

ORO.CC.250 Operarea pe mai multe tipuri sau variante de aeronave

- (a) Un membru al echipajului de cabină nu este desemnat să își desfășoare activitatea pe mai mult de trei tipuri de aeronave, exceptând situația în care deține aprobarea autorității competente, caz în care membrul echipajului de cabină poate fi desemnat să își desfășoare activitatea pe patru tipuri de aeronave, dacă pentru cel puțin două dintre aceste tipuri:
 1. echipamentele de siguranță și de urgență și procedurile normale și de urgență specifice tipului de aeronavă sunt similare; și
 2. procedurile normale și de urgență nespecifice tipului de aeronavă sunt identice.
- (b) În sensul dispozițiilor de la litera (a) și pentru pregătirea și calificările echipajului de cabină, operatorul determină:
 1. fiecare aeronavă ca un tip sau o variantă luând în considerare, dacă sunt disponibile, datele relevante stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003 pentru tipul sau varianta de aeronavă relevante; și
 2. variantele unui tip de aeronavă ca reprezentând tipuri diferite dacă nu sunt similare sub următoarele aspecte:
 - (i) manevrarea ieșirii de urgență;
 - (ii) amplasarea și tipul echipamentelor portabile de siguranță și de urgență;
 - (iii) procedurile de urgență specifice tipului de aeronavă.

ORO.CC.255 Operarea cu un singur membru al echipajului de cabină

- (a) Operatorul selectează, recrutează, pregătește și verifică competența membrilor echipajului de cabină care sunt desemnați pentru operațiuni cu un singur membru al echipajului de cabină în funcție de criteriile corespunzătoare acestui tip de operațiune.
- (b) Membrii echipajului de cabină care nu au experiență anterioară în operarea ca unic membru al echipajului de cabină sunt desemnați pentru acest tip de operațiuni numai după ce:
 1. au finalizat pregătirea după cum se prevede la litera (c) în plus față de alte pregătiri și verificări aplicabile prevăzute în prezenta subparte;
 2. au susținut cu succes verificările competenței lor în ceea ce privește îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților ce le revin în conformitate cu procedurile specificate în manualul de operațiuni; și
 3. au efectuat zboruri de familiarizare de cel puțin 20 de ore și 15 sectoare pe tipul de aeronavă relevant sub supravegherea unui membru al echipajului de cabină cu experiența necesară.

- (c) Următoarele elemente de pregătire suplimentare trebuie parcurse punându-se accentul în mod special pe operațiunile cu un singur membru al echipajului de cabină:
1. responsabilitatea față de comandant în ceea ce privește executarea procedurilor normale și de urgență;
 2. importanța coordonării și a comunicării cu echipajul de zbor, în special când se gestionează problemele create de pasagerii nedisciplinați sau perturbatori;
 3. examinarea cerințelor impuse de operator și a obligațiilor legale;
 4. documentația;
 5. raportarea accidentelor și a incidentelor; și
 6. limitările timpului de zbor și de serviciu și cerințele privind timpul de odihnă.

SUBPARTEA TC

PERSONALUL TEHNIC ÎN OPERAȚIUNI HEMS, HHO SAU NVIS

ORO.TC.100 Domeniul de aplicare

Prezenta subparte stabilește cerințele care trebuie îndeplinite de operator atunci când exploatează o aeronavă cu membri ai personalului tehnic în operațiuni de serviciu medical de urgență cu elicopterul (HEMS), operațiuni de zbor cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte (NVIS) sau operațiuni cu încărcături suspendate efectuate cu elicopterul (HHO) în cadrul transportului aerian comercial.

ORO.TC.105 Condiții pentru atribuirea de sarcini

- (a) Membrii personalului tehnic angajați în operațiuni HEMS, HHO sau NVIS în cadrul transportului aerian comercial primesc sarcini numai dacă:
1. au cel puțin 18 ani;
 2. sunt apti din punct de vedere fizic și mental pentru a-și executa sarcinile atribuite și pentru a-și îndeplini responsabilitățile în siguranță;
 3. au urmat toate pregătirile aplicabile impuse de prezenta subparte în scopul executării sarcinilor atribuite;
 4. în urma verificării, sunt considerați competenți pentru a executa toate sarcinile atribuite în conformitate cu procedurile specificate în manualul de operațiuni.
- (b) Înainte de a atribui sarcini membrilor personalului tehnic care lucrează ca liber profesioniști și/sau cu jumătate de normă, operatorul se asigură că se respectă toate cerințele aplicabile ale prezentei subpărți, ținând seama de toate serviciile prestate de membrul personalului tehnic pentru alt (alți) operator (operatori), în scopul de a determina în special:
1. numărul total de tipuri și variante de aeronave pe care își desfășoară activitatea;
 2. limitările aplicabile în ceea ce privește timpul de zbor și de serviciu și cerințele privind timpul de odihnă.

ORO.TC.110 Pregătirea și verificarea

- (a) Operatorul stabilește un program de pregătire în conformitate cu cerințele aplicabile din prezenta subparte în scopul de a acoperi sarcinile și responsabilitățile care trebuie îndeplinite de membrii personalului tehnic.
- (b) În urma finalizării pregătirii inițiale, a pregătirii de conversie oferite de operator, a pregătirii pentru diferențe și a pregătirii periodice, fiecare membru al personalului tehnic trebuie să susțină o verificare pentru a-și demonstra competența de a executa procedurile normale și de urgență.
- (c) Pregătirea și verificarea sunt executate, pentru fiecare curs de pregătire, de către personal calificat corespunzător și experimentat în subiectul care trebuie acoperit. Operatorul informează autoritatea competentă în legătură cu personalul care realizează verificările.

ORO.TC.115 Pregătirea inițială

Înainte de a urma pregătirea de conversie oferită de operator, fiecare membru al personalului tehnic finalizează pregătirea inițială care cuprinde:

- (a) cunoștințe teoretice generale privind aviația și regulamentele aeronautice, care cuprind toate elementele relevante pentru sarcinile și responsabilitățile prevăzute pentru personalul tehnic;

- (b) pregătire privind combaterea incendiilor și a fumului;
- (c) antrenament de supraviețuire pe sol sau în apă, corespunzător tipului sau zonei de operare;
- (d) aspecte aeromedicale și primul ajutor;
- (e) comunicarea și elementele CRM relevante prevăzute la punctele ORO.FC.115 și ORO.FC.215.

ORO.TC.120 Pregătirea de conversie oferită de operator

Fiecare membru al personalului tehnic trebuie să urmeze:

- (a) pregătirea de conversie oferită de operator, care să includă elementele CRM relevante,
 - 1. înainte de a fi desemnat pentru prima dată ca membru al personalului tehnic de către operator; sau
 - 2. atunci când trece pe un alt tip sau altă clasă de aeronavă, dacă vreuna dintre procedurile sau vreunul dintre echipamentele menționate la litera (b) este diferit;
- (b) pregătirea de conversie oferită de operator trebuie să cuprindă:
 - 1. amplasarea și utilizarea tuturor echipamentelor de siguranță și de supraviețuire transportate pe aeronavă;
 - 2. toate procedurile normale și de urgență;
 - 3. echipamentele de la bord folosite pentru îndeplinirea sarcinilor în interiorul aeronavei sau pe sol în scopul asistării pilotului în timpul operațiunilor HEMS, HHO sau NVIS.

ORO.TC.125 Pregătirea pentru diferențe

- (a) Fiecare membru al personalului tehnic trebuie să urmeze o pregătire pentru diferențe la trecerea la alte echipamente sau proceduri pe tipuri sau variante pe care își desfășoară activitatea în mod curent.
- (b) Operatorul indică în manualul de operațiuni când este necesară o astfel de pregătire pentru diferențe.

ORO.TC.130 Zborurile de familiarizare

În urma finalizării pregătirii de conversie oferite de operator, fiecare membru al personalului tehnic trebuie să efectueze zboruri de familiarizare înainte de a-și desfășura activitatea ca membru al personalului tehnic necesar în operațiuni HEMS, HHO sau NVIS.

ORO.TC.135 Pregătirea periodică

- (a) La fiecare perioadă de 12 luni, fiecare membru al personalului tehnic trebuie să se supună pregătirii periodice relevante pentru tipul sau clasa de aeronave pe care își desfășoară activitatea și pentru echipamentele pe care le utilizează. În toate etapele corespunzătoare ale pregătirii periodice sunt integrate elemente CRM.
- (b) Pregătirea periodică include instruire teoretică și practică și exerciții.

ORO.TC.140 Pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor

- (a) Fiecare membru al personalului tehnic care nu a executat sarcini în ultimele șase luni trebuie să urmeze pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor indicată în manualul de operațiuni.
- (b) Membrul personalului tehnic care nu a executat sarcini în timpul zborului pe un tip sau o clasă anume de aeronavă în ultimele șase luni, înainte de a fi desemnat pe tipul sau clasa respectivă, trebuie:
 - 1. să urmeze pregătirea de reîmprospătare a cunoștințelor pe tipul sau clasa respectivă; sau
 - 2. să efectueze două sectoare de familiarizare pe tipul sau clasa respectivă de aeronavă.

ANEXA IV

OPERAȚIUNI DE TRANSPORT AERIAN COMERCIAL**[PARTEA CAT]**

SUBPARTEA A

CERINȚE GENERALE**CAT.GEN.100 Autoritatea competentă**

Autoritatea competentă este autoritatea desemnată de către statul membru în care operatorul își are locul principal de desfășurare a activității.

SECȚIUNEA 1

Aeronave motorizate**CAT.GEN.MPA.100 Responsabilitățile echipajului**

(a) Membrul echipajului este responsabil pentru executarea corespunzătoare a sarcinilor sale care sunt:

1. legate de siguranța aeronavei și a ocupanților acesteia; și
2. specificate în instrucțiunile și procedurile din manualul de operațiuni.

(b) Membrul echipajului trebuie:

1. să raporteze comandantului orice pană, cedare, funcționare necorespunzătoare sau defect care în opinia sa, ar putea afecta starea de navigabilitate sau operarea în siguranță a aeronavei, inclusiv sistemele de urgență, dacă nu au fost raportate deja de un alt membru al echipajului;
2. să raporteze comandantului orice incident care a pus sau ar fi putut pune în pericol siguranța operării, dacă nu a fost raportat deja de un alt membru al echipajului;
3. să respecte cerințele relevante ale sistemelor de raportare a evenimentelor stabilite de operator;
4. să respecte toate limitările timpului de zbor și de serviciu (FTL) și restul cerințelor aplicabile activităților sale;
5. dacă îndeplinește sarcini pentru mai mult de un operator:
 - (i) să își păstreze documentele individuale cu privire la timpul de zbor și de serviciu, precum și perioadele de odihnă menționate în cerințele FTL aplicabile; și
 - (ii) să pună la dispoziția fiecărui operator datele necesare pentru programarea activităților în conformitate cu cerințele FTL aplicabile.

(c) Membrul echipajului nu execută sarcini pe o aeronavă în cazul în care:

1. se află sub influența unor substanțe psihotrope sau a alcoolului sau când este inapt din cauza unei răni, a oboselii, a acțiunii unor medicamente, a unei boli sau în alte asemenea cazuri;
2. nu a trecut o perioadă de timp rezonabilă de la scufundarea la mare adâncime sau în urma unei donări de sânge;
3. nu sunt îndeplinite cerințele medicale aplicabile;
4. persoana respectivă are dubii privind capacitatea sa de a își îndeplini sarcinile atribuite; sau
5. știe sau suspectează că suferă de oboseală așa cum se menționează la punctul 7f din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008 sau se simte inapt din alte motive într-o așa măsură încât zborul poate fi pus în pericol.

CAT.GEN.MPA.105 Responsabilitățile comandantului

(a) Pe lângă respectarea prevederilor de la punctul CAT.GEN.MPA.100, comandantul:

1. răspunde de siguranța tuturor membrilor echipajului, a pasagerilor și a mărfurilor aflate la bord, imediat după ce acesta se îmbarcă și până când părăsește avionul la sfârșitul zborului;
 2. răspunde de exploatarea și siguranța aeronavei:
 - (i) pentru avioane, din momentul în care avionul este pregătit să se pună în mișcare pentru rulajul la sol înainte de decolare și până în momentul în care se oprește complet la încheierea zborului, iar motorul sau motoarele folosite ca mijloace principale de propulsie sunt oprite;
 - (ii) pentru elicoptere, când rotoarele sunt în mișcare;
 3. are autoritatea de a da toate comenzile și de a lua toate măsurile necesare în scopul de a asigura siguranța aeronavei și a persoanelor și/sau a bunurilor transportate de aceasta în conformitate cu punctul 7c din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008;
 4. este autorizat să debarce orice persoană sau orice parte din marfă care poate reprezenta un pericol potențial pentru siguranța aeronavei sau a ocupanților acesteia;
 5. nu permite transportul în aeronavă al niciunei persoane care pare să se afle sub influența alcoolului sau a drogurilor, într-o măsură în care poate fi periclitată siguranța aeronavei sau a ocupanților acesteia;
 6. are dreptul să refuze transportul pasagerilor inadmisibili, al deportaților sau al persoanelor aflate în stare de arest, în cazul în care transportul acestora reprezintă un risc pentru siguranța aeronavei sau a ocupanților acesteia;
 7. se asigură că toți pasagerii sunt informați asupra amplasării ieșirilor de urgență, precum și asupra amplasării și a modului de utilizare a echipamentelor de siguranță și de urgență relevante;
 8. se asigură că toate procedurile operaționale și listele de verificare sunt respectate în conformitate cu manualul de operațiuni;
 9. nu permite niciunui membru al echipajului să desfășoare alte activități în timpul fazelor critice de zbor, cu excepția sarcinilor necesare pentru exploatarea în siguranță a aeronavei;
 10. se asigură că înregistratoarele de date de zbor:
 - (i) nu sunt dezactivate sau oprite pe timpul zborului; și
 - (ii) în cazul unui accident sau incident care trebuie să fie obligatoriu raportat:
 - (A) nu sunt șterse intenționat;
 - (B) sunt dezactivate imediat după încheierea zborului; și
 - (C) sunt reactivate numai cu acordul autorității de investigare;
 11. decide dacă acceptă sau nu o aeronavă care prezintă elemente inutilizabile permise de lista derogărilor de configurație (CDL) sau lista echipamentului minim (MEL);
 12. se asigură că s-a efectuat inspecția înainte de zbor în conformitate cu cerințele din anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;
 13. se asigură că echipamentele de urgență relevante rămân ușor accesibile în vederea folosirii imediate.
- (b) Într-o situație de urgență care impune luarea unor decizii și acțiunea imediată, comandantul sau pilotul căruia i-a fost delegată desfășurarea zborului ia orice măsură pe care o consideră necesară în condițiile date și în conformitate cu punctul 7d din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008. În astfel de cazuri, acesta se poate abate de la reguli, proceduri și metode operaționale din motive de siguranță.

(c) Comandantul prezintă autorității competente un raport ACAS, ori de câte ori o aeronavă în zbor a executat manevre ca răspuns la un avertisment de evitare a coliziunii (RA) al sistemului de evitare a coliziunii în zbor (ACAS).

(d) Pericole prezentate de păsări și coliziunea cu acestea:

1. Imediat ce volumul de muncă al echipajului de zbor permite acest lucru, comandantul informează unitatea de servicii de trafic aerian (ATS) ori de câte ori se observă un potențial pericol prezentat de păsări.
2. După aterizare, comandantul prezintă autorității competente un raport scris referitor la coliziunea cu păsări, ori de câte ori o aeronavă de care acesta răspunde suferă un impact cu păsări care duce la o deteriorare semnificativă a acesteia sau la pierderea sau funcționarea necorespunzătoare a oricărui serviciu esențial.

CAT.GEN.MPA.110 Autoritatea comandantului

Operatorul ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că toate persoanele transportate în aeronavă se supun comenzilor legitime date de comandant în scopul asigurării siguranței aeronavei și a persoanelor sau a bunurilor transportate la bord.

CAT.GEN.MPA.115 Personalul sau membrii echipajului alții decât echipajul de cabină din compartimentul pentru pasageri

Operatorul se asigură că personalul sau membrii echipajului, alții decât membrii echipajului de cabină aflați de serviciu, care își îndeplinesc sarcinile în compartimentul pentru pasageri al unei aeronave:

- (a) nu sunt confunzați de către pasageri cu membrii echipajului de cabină aflați de serviciu;
- (b) nu ocupă posturile de lucru necesare rezervate echipajului de cabină;
- (c) nu îi împiedică pe membrii echipajului de cabină aflați de serviciu să își execute sarcinile.

CAT.GEN.MPA.120 Limbă comună

Operatorul trebuie să se asigure că toți membrii echipajului pot comunica între ei într-o limbă comună.

CAT.GEN.MPA.125 Rulajul la sol al avioanelor

Operatorul se asigură că un avion este rulat pe suprafața de mișcare a unui aerodrom numai dacă persoana aflată la comenzi:

- (a) este un pilot calificat corespunzător; sau
- (b) a fost desemnată de operator și:
 1. este competentă să efectueze rulajul la sol al avionului;
 2. este competentă să folosească stația de radiotelefonie;
 3. a fost instruită cu privire la configurația aerodromului, rute, semne, marcaje, lumini, precum și la semnalele și instrucțiunile controlului traficului aerian (ATC), frazeologie și proceduri;
 4. se poate conforma standardelor operaționale necesare pentru deplasarea în siguranță a avionului pe aerodrom.

CAT.GEN.MPA.130 Pornirea rotoarelor – elicoptere

Un rotor al unui elicopter se pornește numai în scopul efectuării unui zbor cu un pilot calificat la comenzi.

CAT.GEN.MPA.135 Admiterea în compartimentul echipajului de zbor

(a) Operatorul se asigură că nicio persoană, alta decât un membru al echipajului de zbor desemnat pentru un zbor, nu este admisă sau transportată în compartimentul echipajului de zbor, cu excepția cazului în care persoana respectivă este:

1. un membru al echipajului aflat de serviciu;
2. un reprezentant al autorității competente sau care efectuează inspecția, în cazul în care prezența sa este necesară pentru îndeplinirea sarcinilor sale oficiale; sau

3. autorizată și transportată în conformitate cu instrucțiunile cuprinse în manualul de operațiuni.

(b) Comandantul trebuie să se asigure că:

1. din motive de siguranță, accesul în compartimentul echipajului de zbor nu distrage atenția și/sau nu împiedică efectuarea zborului; și
2. toate persoanele transportate în compartimentul echipajului de zbor sunt familiarizate cu procedurile de siguranță relevante.

(c) Comandantul ia decizia finală privind accesul în compartimentul echipajului de zbor.

CAT.GEN.MPA.140 Dispozitive electronice portabile

Operatorul nu permite niciunei persoane să utilizeze la bordul unei aeronave un dispozitiv electronic portabil (PED), care poate afecta negativ performanțele sistemelor și echipamentelor aeronavei, și ia toate măsurile rezonabile în acest scop.

CAT.GEN.MPA.145 Informații privind echipamentele de urgență și de supraviețuire transportate

Operatorul trebuie să aibă permanent la dispoziție liste cu informații privind echipamentele de urgență și de supraviețuire de la bordul tuturor aeronavelor sale pentru comunicarea imediată către centrele de coordonare a acțiunilor de căutare și salvare (RCC).

CAT.GEN.MPA.150 Amerizare – avioane

Operatorul nu operează un avion cu o configurație a locurilor pentru pasageri de peste 30 de astfel de locuri în zboruri deasupra întinderilor de apă, la o distanță față de un teren adecvat pentru aterizarea de urgență care să depășească 120 de minute la viteza de croazieră sau 400 de mile nautice, luându-se în considerare valoarea mai mică, fără ca avionul să corespundă cerințelor de amerizare prevăzute de codul de navigabilitate aplicabil.

CAT.GEN.MPA.155 Transportul armelor și muniției de război

(a) Operatorul nu trebuie să transporte arme și muniție de război pe calea aerului decât dacă are o aprobare expresă în acest sens, acordată de toate statele al căror spațiu aerian este prevăzut a fi folosit pentru zbor.

(b) În cazul în care aprobarea a fost acordată, operatorul se asigură că armele și muniția de război sunt:

1. depozitate în aeronavă într-un loc inaccesibil pasagerilor pe durata zborului; și
2. în cazul armelor de foc, neîncărcate.

(c) Operatorul se asigură că, înainte de începerea zborului, pilotul comandant este informat cu privire la detaliile și amplasarea la bordul aeronavei a tuturor armelor și muniției de război care urmează să fie transportate.

CAT.GEN.MPA.160 Transportul armelor și muniției sportive

(a) Operatorul trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că este informat cu privire la orice armă sportivă care urmează să fie transportată pe calea aerului.

(b) Operatorul care acceptă transportul armelor sportive trebuie să se asigure că acestea sunt:

1. depozitate în aeronavă într-un loc inaccesibil pasagerilor pe durata zborului; și
2. în cazul armelor de foc sau al altor arme care pot conține muniție, neîncărcate.

(c) Muniția pentru arme sportive poate fi transportată în bagajele înregistrate ale pasagerilor, sub rezerva anumitor limitări, în conformitate cu instrucțiunile tehnice.

CAT.GEN.MPA.161 Transportul armelor și muniției sportive – cerințe mai puțin restrictive

Fără a aduce atingere prevederilor de la punctul CAT.GEN.MPA.160 litera (b), în cazul elicopterelor cu o masă maximă certificată la decolare (MCTOM) de maximum 3 175 kg operate pe timp de zi pe trasee pe care se zboară după repere vizuale, se permite transportul unei arme sportive într-un loc accesibil pe timpul zborului, cu condiția ca operatorul să fi instituit proceduri adecvate și să nu fie posibilă depozitarea ei într-un loc inaccesibil pe durata zborului.

CAT.GEN.MPA.165 Metodă de transport al persoanelor

Operatorul trebuie să ia toate măsurile pentru a se asigura că nicio persoană nu se află în nicio zonă a unei aeronave în zbor care nu este desemnată pentru pasageri, cu excepția cazului în care comandantul a acordat acces temporar:

- (a) în scopul luării de măsuri necesare pentru siguranța aeronavei sau a oricărei persoane, animal sau bunuri aflate la bord; sau
- (b) la o parte din aeronavă în care se transportă mărfuri sau provizii, în condițiile în care aceasta a fost concepută să permită accesul unei persoane în timpul zborului.

CAT.GEN.MPA.170 Alcool și droguri

Operatorul trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că nu se permite accesul sau prezența la bordul unei aeronave a oricărei persoane aflate sub influența alcoolului sau a drogurilor, în măsura în care poate fi periclitată siguranța aeronavei sau a ocupanților acesteia.

CAT.GEN.MPA.175 Periclitarea siguranței

Operatorul trebuie să ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că nicio persoană nu acționează sau nu omite să acționeze, din imprudență sau neglijență, astfel încât:

- (a) să pună în pericol aeronava sau persoanele aflate la bordul acesteia; sau
- (b) aeronava să constituie un pericol pentru persoane sau bunuri materiale.

CAT.GEN.MPA.180 Documente, manuale și informații păstrate la bord

(a) Operatorul se asigură că următoarele documente, manuale și informații se păstrează la bord în timpul fiecărui zbor, în original sau copie, cu excepția cazurilor în care există dispoziții contrare:

1. manualul de zbor al aeronavei (AFM) sau un document/documente echivalent(e);
2. certificatul de înmatriculare în original;
3. certificatul de navigabilitate (CofA) în original;
4. certificatul de zgomot, inclusiv o traducere în limba engleză, în cazul în care a fost furnizată de autoritatea responsabilă de eliberarea certificatului de zgomot;
5. o copie conformă cu originalul a certificatului de operator aerian (AOC);
6. specificațiile de operare relevante pentru tipul de aeronavă, eliberate în conformitate cu AOC;
7. licența stațiilor radio ale aeronavei în original, dacă este cazul;
8. certificatul (certIFICATELE) de asigurare pentru răspundere civilă față de terți;
9. jurnalul de bord al aeronavei sau un document echivalent;
10. jurnalul tehnic al aeronavei în conformitate cu anexa I (partea M) la Regulamentul (CE) nr. 2042/2003;
11. detalii ale planului de zbor ATS completat, dacă este cazul;
12. hărți aeronautice actualizate și corespunzătoare pentru ruta zborului propus și toate rutele pe care este posibil să fie deviat zborul;
13. procedurile și informațiile privind semnalele vizuale care trebuie utilizate de aeronava interceptoare și aeronava interceptată;
14. informațiile privind serviciile de căutare și salvare pentru zona zborului avut în vedere, care trebuie să fie ușor accesibile din compartimentul echipajului de zbor;
15. părțile în vigoare ale manualului de operațiuni relevante pentru sarcinile membrilor echipajului, care trebuie să fie ușor accesibile membrilor echipajului;

16. MEL;
 17. avizele către navigatori (NOTAM) și documentația de informare AIS (servicii de informare aeronautică) corespunzătoare;
 18. informațiile meteorologice corespunzătoare;
 19. manifestul încărcăturii și/sau lista de pasageri, dacă este cazul;
 20. documentația privind masa și centrul;
 21. planul de zbor operațional, dacă este cazul;
 22. notificarea categoriilor speciale de pasageri (SCP) și a încărcăturilor speciale, dacă este cazul; și
 23. orice alte documente care pot fi relevante pentru zbor sau care sunt cerute de statele interesate de zbor.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), pentru operațiuni în condiții de zbor la vedere (VFR) pe timp de zi cu alte aeronave decât cele complex motorizate care decolează și aterizează pe același aerodrom sau loc de operare în 24 de ore sau care rămân în zona locală specificată în manualul de operațiuni, următoarele documente și informații pot fi însă reținute la respectivul aerodrom sau loc de operare:
1. certificatul de zgomot;
 2. licența stațiilor radio ale aeronavei;
 3. jurnalul de bord sau un document echivalent;
 4. jurnalul tehnic al aeronavei;
 5. avizele către navigatori (NOTAM) și documentația de informare AIS;
 6. informațiile meteorologice;
 7. notificarea SCP și a încărcăturilor speciale, dacă este cazul; și
 8. documentația privind masa și centrul.
- (c) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), în cazul pierderii sau furtului documentelor indicate la litera (a) punctele 2-8, se permite continuarea exploatarei până când zborul ajunge la destinație sau într-un loc în care se pot furniza documente înlocuitoare.

CAT.GEN.MPA.185 Informații păstrate la sol

- (a) Operatorul trebuie să se asigure că, cel puțin pentru durata fiecărui zbor sau serii de zboruri:
1. informațiile relevante privind zborul și adecvate pentru tipul de operațiune se păstrează la sol;
 2. informațiile sunt păstrate până când au fost copiate în locul unde vor fi arhivate; sau, în cazul în care acest lucru nu este posibil
 3. aceleași informații se păstrează la bordul aeronavei, într-un recipient ignifug.
- (b) Informațiile menționate la litera (a) de mai sus includ:
1. o copie după planul operațional de zbor, după caz;
 2. copii ale părții (părților) relevante din jurnalul tehnic al aeronavei;
 3. documentația NOTAM specifică rutei, dacă a fost editată în mod special de către operator;
 4. documentația privind masa și centrul, în cazul în care este cerută; și
 5. notificarea încărcăturilor speciale.

CAT.GEN.MPA.190 Furnizarea de documente și înregistrări

La cererea unei persoane autorizate de o autoritate, comandantul trebuie să îi prezinte acesteia, într-o perioadă rezonabilă de timp de la primirea cererii, documentele care trebuie păstrate la bord.

CAT.GEN.MPA.195 Păstrarea, prezentarea și utilizarea înregistrărilor de pe înregistratorul de date de zbor

- (a) După un accident sau un incident care trebuie să fie obligatoriu raportat, operatorul unei aeronave trebuie să păstreze datele înregistrate originale timp de 60 de zile, cu excepția cazului în care autoritatea de investigare dă indicații contrare.
- (b) Operatorul desfășoară verificări și evaluări operaționale ale înregistrărilor de pe înregistratorul de date de zbor (FDR), ale înregistrărilor de pe înregistratorul de voce din cabina de pilotaj (CVR) și ale înregistrărilor de legături de date pentru a asigura funcționarea neîntreruptă a acestor înregistratoare.
- (c) Operatorul trebuie să păstreze înregistrările pe perioada de funcționare a FDR conform punctului CAT.IDE.A.190 sau CAT.IDE.H.190, însă, în scopul testării și întreținerii FDR, se poate șterge până la o oră din materialul înregistrat cel mai vechi la momentul testării.
- (d) Operatorul trebuie să păstreze și să țină la zi documentația care prezintă informațiile necesare pentru transformarea datelor FDR neprelucrate în parametri exprimați prin unități operabile.
- (e) Operatorul pune la dispoziție orice înregistrare a unui înregistrator de date de zbor care a fost păstrată, dacă autoritatea competentă decide astfel.
- (f) Fără a aduce atingere Regulamentului (UE) nr. 996/2010 al Parlamentului European și al Consiliului⁽¹⁾:
 1. înregistrările CVR nu pot fi utilizate în alt scop decât cel de investigare a unui accident sau incident a cărui raportare este obligatorie, cu excepția cazului în care se obține acordul tuturor membrilor echipajului și ai personalului de întreținere implicați.
 2. înregistrările FDR sau înregistrările legăturilor de date nu pot fi folosite în alte scopuri decât pentru investigarea unui accident sau incident a cărui raportare este obligatorie, cu excepția cazurilor în care aceste înregistrări sunt:
 - (i) folosite de operator numai în scopuri de navigabilitate sau întreținere; sau
 - (ii) făcute anonime; sau
 - (iii) divulgate în condițiile unor proceduri de securitate.

CAT.GEN.MPA.200 Transportul bunurilor periculoase

- (a) Cu excepția dispozițiilor contrare conținute în prezenta anexă, transportul bunurilor periculoase pe calea aerului se desfășoară în conformitate cu anexa 18 la Convenția de la Chicago așa cum a fost modificată și detaliată ultima dată prin Instrucțiunile tehnice privind siguranța transportului aerian al bunurilor periculoase (OACI Doc 9284-AN/905), incluzând orice alte adăugiri, anexe și rectificări.
- (b) Bunurile periculoase pot fi transportate numai de către un operator autorizat în conformitate cu anexa V (partea SPA), cu excepția cazului în care:
 1. nu fac obiectul instrucțiunilor tehnice în conformitate cu partea 1 a instrucțiunilor menționate; sau
 2. sunt transportate de pasageri sau membri ai echipajului sau se află în bagaje, în conformitate cu partea 8 a instrucțiunilor tehnice.
- (c) Un operator trebuie să instituie proceduri care să asigure luarea tuturor măsurilor rezonabile pentru prevenirea transportului neintenționat de bunuri periculoase la bord.
- (d) Operatorul pune la dispoziția membrilor personalului informațiile necesare care să le permită îndeplinirea responsabilităților, așa cum se prevede în instrucțiunile tehnice.
- (e) În conformitate cu instrucțiunile tehnice, operatorul trebuie să raporteze fără întârziere autorității competente și autorității corespunzătoare a statului în care a avut loc evenimentul cazurile în care:
 1. au loc incidente sau accidente legate de bunurile periculoase;

⁽¹⁾ JO L 295, 12.11.2010, p. 35.

2. se descoperă bunuri periculoase nedeclarate sau declarate greșit în încărcătură sau poștă; sau
 3. se găsesc bunuri periculoase care sunt transportate de pasageri sau de membri ai echipajului sau se află în bagajele acestora, în conformitate cu partea 8 a instrucțiunilor tehnice.
- (f) Operatorul se asigură că pasagerii sunt informați în legătură cu bunurile periculoase în conformitate cu instrucțiunile tehnice.
- (g) Operatorul se asigură că la punctele de acceptare a încărcăturii sunt disponibile afișe care oferă informații despre transportul bunurilor periculoase, conform prevederilor instrucțiunilor tehnice.

SUBPARTEA B

PROCEDURI OPERAȚIONALE

SECȚIUNEA 1

Aeronave motorizate

CAT.OP.MPA.100 Utilizarea serviciilor de trafic aerian

- (a) Operatorul se asigură că:
1. serviciile de trafic aerian (ATS) corespunzătoare spațiului aerian și reglementările aeronautice aplicabile sunt utilizate pentru toate zborurile ori de câte ori sunt disponibile;
 2. instrucțiunile operaționale în timpul zborului care presupun o modificare a planului de zbor ATS sunt coordonate, dacă există posibilitatea, cu unitatea ATS corespunzătoare înainte de transmiterea către o aeronavă.
- (b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la litera (a), folosirea ATS nu este necesară decât dacă este prevăzută în mod expres în cerințele referitoare la spațiul aerian pentru:
1. operațiuni în condiții VFR pe timp de zi cu alte avioane decât cele complex motorizate;
 2. elicoptere cu o MCTOM de maximum 3 175 kg operate pe timp de zi și pe rute pe care se zboară după repere vizuale; sau
 3. operațiuni locale cu elicopterul,
- cu condiția ca măsurile privind serviciile de căutare și salvare să poată fi păstrate.

CAT.OP.MPA.105 Folosirea aerodromurilor și a locurilor de operare

- (a) Operatorul utilizează numai aerodromuri sau locuri de operare care sunt adecvate tipului (tipurilor) de aeronave și operațiunii (operațiunilor) în cauză.
- (b) Utilizarea locurilor de operare se aplică doar:
1. avioanelor diferite de cele complex motorizate; și
 2. elicopterelor.

CAT.OP.MPA.106 Folosirea aerodromurilor izolate – avioane

- (a) Folosirea unui aerodrom izolat ca aerodrom de destinație pentru avioane necesită aprobarea prealabilă din partea autorității competente.
- (b) Un aerodrom izolat este aerodromul pentru care rezerva alternativă și finală de combustibil necesară pentru a ajunge la cel mai apropiat aerodrom de destinație adecvat depășește:
1. pentru avioanele cu motoare cu piston, combustibilul necesar pentru 45 minute de zbor, plus 15 % din timpul de zbor planificat la nivel de croazieră sau două ore, luându-se în considerare valoarea mai mică; sau
 2. pentru avioanele cu motoare cu turbină, combustibilul necesar pentru 2 ore de zbor la un consum normal de croazieră deasupra aerodromului de destinație, inclusiv rezerva finală de combustibil.

CAT.OP.MPA.107 Aerodrom adecvat

Operatorul consideră un aerodrom ca fiind adecvat dacă, la momentul prevăzut pentru utilizare, aerodromul este disponibil și echipat cu serviciile auxiliare necesare, precum servicii de trafic aerian (ATS), iluminare suficientă, comunicații, raportare meteorologică, sisteme de navigație și servicii de urgență.

CAT.OP.MPA.110 Minimele de operare ale aerodromului

- (a) Operatorul stabilește minime de operare ale aerodromului pentru fiecare aerodrom de plecare, de destinație sau de rezervă planificate pentru utilizare. Aceste minime nu trebuie să fie inferioare celor stabilite pentru astfel de aerodromuri de către statul în care se află aerodromul, cu excepția cazului în care se obține o aprobare expresă din partea statului respectiv. Orice adăugire specificată de autoritatea competentă se alătură minimelor.
- (b) Folosirea unui afișaj centralizat situat în zona de monitorizare vizuală a zborului (HUD), a unui sistem de aterizare prin ghidare HUD (HUDLS) sau a unui sistem de vizualizare îmbunătățită (EVS) poate permite desfășurarea de operațiuni în condiții de vizibilitate mai mică decât minimele de operare ale aerodromului respectiv, dacă sunt aprobate în conformitate cu SPA.LVO.
- (c) La stabilirea minimelor de operare ale aerodromului, operatorul trebuie să țină seama de următoarele:
1. tipul, performanța și caracteristicile de manevrabilitate ale aeronavei;
 2. componența, competența și experiența echipajului de zbor;
 3. dimensiunile și caracteristicile pistelor/zonelor de apropiere finală și de aterizare (FATO) care pot fi selectate în vederea utilizării;
 4. caracterul adecvat și performanța mijloacelor vizuale și nevizuale disponibile de la sol;
 5. echipamentele disponibile la bordul aeronavei pentru navigație și/sau controlul traiectoriei de zbor în timpul decolării, apropierii, redresării, aterizării, decelerării și apropierii întrerupte;
 6. pentru determinarea înălțimii de trecere a obstacolelor, obstacolele de pe suprafețele de apropiere, apropiere întreruptă și de urcare la decolare necesare pentru executarea procedurilor pentru situații neprevăzute;
 7. altitudinea/înălțimea de trecere a obstacolelor pentru procedurile de apropiere instrumentală;
 8. mijloacele de determinare și raportare ale condițiilor meteorologice; și
 9. tehnica de zbor folosită pentru apropierea finală.
- (d) Operatorul specifică metoda de determinare a minimelor de operare ale aerodromului în manualul de operațiuni.
- (e) Minimele de operare pentru o procedură specifică de apropiere și de aterizare se folosesc numai dacă sunt îndeplinite cumulativ următoarele condiții:
1. echipamentele de la sol prezentate pe hartă necesare pentru procedura prevăzută sunt în funcțiune;
 2. sistemele aeronavei necesare pentru tipul de apropiere sunt în funcțiune;
 3. criteriile de performanță prevăzute pentru aeronavă sunt îndeplinite; și
 4. echipajul este calificat corespunzător.

CAT.OP.MPA.115 Tehnica de apropiere – avioane

- (a) Toate apropierile se efectuează ca apropieri stabilizate, cu excepția cazului în care autoritatea competentă aprobă o procedură diferită pentru o apropiere anume spre o pistă anume.
- (b) Apropierea de nonprecizie
1. Toate apropierile de nonprecizie se efectuează conform tehnicii de apropiere finală prin coborâre continuă (CDFA).

2. Fără a aduce atingere punctului 1, se poate utiliza o tehnică de apropiere diferită pentru o combinație apropiere/pistă anume dacă este aprobată de autoritatea competentă. În astfel de cazuri, vizibilitatea în lungul pistei (RVR) minimă aplicabilă:

- (i) crește cu 200 m pentru avioanele de categoria A și B și cu 400 m pentru avioanele de categoria C și D; sau
- (ii) pentru aerodromurile unde există un interes public de a menține operațiunile curente, iar tehnica CDFR nu poate fi aplicată, se stabilește și se revizuieste în mod regulat de către autoritatea competentă, ținând seama de experiența operatorului, de programul de pregătire și de calificarea echipajului de zbor.

CAT.OP.MPA.120 Apropiere cu ajutorul radarului de bord (ARA) pentru operațiunile zboruri deasupra întinderilor de apă – elicoptere

(a) O apropiere ARA poate fi efectuată numai dacă:

- 1. radarul poate să asigure ghidarea cursului pentru a asigura depășirea obstacolelor; și
- 2. fie:
 - (i) înălțimea minimă de coborâre (MDH) se determină cu ajutorul radioaltimetrului; fie
 - (ii) se aplică altitudinea minimă de coborâre (MDA) plus o marjă corespunzătoare.
- (b) Apropierile ARA către platforme maritime și vase în mișcare se efectuează numai în operațiuni cu echipaj multiplu.
- (c) Distanța de decizie trebuie să asigure o depășire corespunzătoare a obstacolelor în apropierea întreruptă de la orice destinație pentru care este prevăzută o ARA.
- (d) Apropierea se continuă dincolo de distanța de decizie sau sub MDA/H dacă s-a stabilit contactul vizual cu destinația.
- (e) Pentru operațiunile cu un singur pilot, se fac adăugirile corespunzătoare la MDA/H și distanța de decizie.

CAT.OP.MPA.125 Procedurile instrumentale de plecare și de apropiere

- (a) Operatorul trebuie să se asigure că se utilizează procedurile instrumentale de plecare și de apropiere stabilite de statul pe teritoriul căruia se află aerodromul.
- (b) Fără a aduce atingere literei (a), un comandant poate accepta o autorizare din partea ATC pentru a devia de la o rută de plecare sau de sosire publicată, cu condiția să fie îndeplinite criteriile de trecere a obstacolelor și să se țină seama în totalitate de condițiile de operare. În orice caz, apropierea finală trebuie să fie efectuată vizual sau în conformitate cu procedurile stabilite de apropiere instrumentală.
- (c) Fără a aduce atingere literei (a), operatorul poate utiliza proceduri diferite de cele menționate la litera (a) cu condiția să fi fost aprobate de statul în care se află aerodromul și să fi fost specificate în manualul de operațiuni.

CAT.OP.MPA.130 Proceduri de reducere a zgomotului – avioane

- (a) Cu excepția operațiunilor în condiții VFR pe alte avioane decât cele complex motorizate, operatorul stabilește proceduri operaționale corespunzătoare de plecare și de sosire/apropiere pentru fiecare tip de avion ținând seama de nevoia de a reduce la minimum efectele zgomotului aeronavelor.
- (b) Procedurile trebuie:
 - 1. să asigure prioritatea siguranței în raport cu reducerea zgomotului; și
 - 2. să se poată utiliza simplu și în siguranță, fără a mări semnificativ volumul de muncă al echipajului pe durata fazelor critice ale zborului.

CAT.OP.MPA.131 Proceduri de reducere a zgomotului – elicoptere

- (a) Operatorul se asigură că procedurile de decolare și aterizare iau în considerare nevoia de a reduce la minimum efectele zgomotului elicopterelor.

(b) Procedurile trebuie:

1. să asigure prioritatea siguranței în raport cu reducerea zgomotului; și
2. să se poată utiliza simplu și în siguranță, fără a mări semnificativ volumul de muncă al echipajului pe durata fazelor critice ale zborului.

CAT.OP.MPA.135 Rute și zone de operare – dispoziții generale

(a) Operatorul se asigură că operațiunile se desfășoară numai pe rute sau în zone pentru care:

1. sunt asigurate facilități și servicii la sol, inclusiv servicii meteorologice, adecvate pentru operațiunea prevăzută;
2. performanțele aeronavei permit conformarea cu cerințele privind altitudinea minimă de zbor;
3. echipamentele aeronavei îndeplinesc cerințele minime pentru operațiunea prevăzută; și
4. sunt disponibile hărți și planuri adecvate.

(b) Operatorul se asigură că operațiunile se desfășoară în conformitate cu orice restricții specificate de autoritatea competentă pentru rutele sau zonele de operare.

(c) Litera (a) punctul 1 nu se aplică operațiunilor în condiții VFR pe timp de zi cu alte aeronave decât cele complex motorizate care decolează și aterizează pe același aerodrom sau loc de operare.

CAT.OP.MPA.136 Rute și zone de operare – avioane monomotor

Operatorul se asigură că operațiunile cu avioane monomotor se desfășoară doar pe rute sau în zone în care există suprafețe care permit executarea în siguranță a unei aterizări forțate.

CAT.OP.MPA.137 Rute și zone de operare – elicoptere

Operatorul se asigură că:

- (a) pentru elicoptere operate în clasa de performanță 3, sunt disponibile suprafețe care permit executarea în siguranță a unei aterizări forțate, cu excepția cazului în care elicopterul dispune de o aprobare pentru operațiuni în conformitate cu punctul CAT.POL.H.420;
- (b) pentru elicoptere operate în clasa de performanță 3 care desfășoară operațiuni de „tranzit de coastă”, manualul de operațiuni cuprinde proceduri care asigură că lățimea coridorului de coastă și echipamentele transportate sunt corespunzătoare condițiilor predominante la momentul respectiv.

CAT.OP.MPA.140 Distanța maximă față de un aerodrom adecvat pentru avioane bimotore fără aprobare ETOPS

(a) Cu excepția cazului în care a primit aprobare specifică de la autoritate în conformitate cu anexa V (partea SPA) subpartea F, operatorul nu operează un avion bimotor pe o rută care conține un punct aflat la o distanță față de un aerodrom adecvat, în condiții standard în atmosferă calmă, mai mare decât:

1. în cazul avioanelor din clasa de performanță A care au:

- (i) fie o configurație maximă operațională a locurilor pentru pasageri (MOPSC) de 20 de locuri sau mai multe; fie
- (ii) o masă maximă la decolare de 45 360 kg sau mai mare,

distanța parcursă în 60 de minute la viteza de croazieră cu un motor inoperant (OEI), determinată în conformitate cu litera (b);

2. în cazul avioanelor din clasa de performanță A cu:

- (i) o MOPSC de 19 locuri sau mai puține; și
- (ii) o masă maximă la decolare mai mică de 45 360 kg,

distanța parcursă în 120 de minute sau, cu aprobarea autorității competente, în maximum 180 de minute pentru avioanele cu turboreactoare, la o viteză de croazieră cu OEI, determinată în conformitate cu litera (b);

3. în cazul avioanelor din clasa de performanță B sau C:
- (i) distanța parcursă în 120 de minute la o viteză de croazieră cu OEI, determinată în conformitate cu litera (b); sau
 - (ii) 300 de mile nautice, luându-se în considerare valoarea mai mică.
- (b) Operatorul determină o viteză pentru calculul distanței maxime până la un aerodrom adecvat pentru fiecare tip sau variantă de avion bimotor pe care îl exploatează, fără să depășească V_{MO} (viteza maximă de operare), pe baza vitezei reale față de aer pe care avionul o poate menține cu un motor inoperant.
- (c) Operatorul trebuie să includă în manualul de operațiuni următoarele date, specifice pentru fiecare tip sau variantă:
- 1. valoarea determinată a vitezei de croazieră cu OEI; și
 - 2. valoarea determinată a distanței maxime față de un aerodrom adecvat.
- (d) Pentru a obține aprobarea menționată la litera (a) punctul 2, operatorul trebuie să facă dovada că:
- 1. combinația avion/motor deține o aprobare de tip și fiabilitate pentru operațiuni pe rază extinsă cu avioane bimotoare (ETOPS) pentru operațiunea avută în vedere;
 - 2. a implementat o serie de condiții ca să asigure că avionul și motoarele acestuia sunt întreținute pentru a îndeplini criteriile de fiabilitate necesare; și
 - 3. echipajul de zbor și toți ceilalți membri ai personalului operațional implicați sunt pregătiți și calificați corespunzător pentru desfășurarea operațiunii avute în vedere.

CAT.OP.MPA.145 Stabilirea altitudinilor minime de zbor

- (a) Operatorul stabilește pentru toate segmentele de rută care urmează a fi parcurse în zbor:
- 1. altitudinile minime de zbor care să asigure distanța necesară pentru depășirea solului, ținând seama de cerințele din subpartea C; și
 - 2. o metodă de determinare a acestor altitudini de către echipajul de zbor.
- (b) Metoda de stabilire a altitudinilor minime de zbor trebuie să fie aprobată de autoritatea competentă.
- (c) Atunci când altitudinile minime de zbor stabilite de operator sunt diferite de cele stabilite de un stat survolat, se aplică valorile cele mai mari.

CAT.OP.MPA.150 Politica de combustibil

- (a) Operatorul stabilește o politică de combustibil, în scopul planificării zborului și al replanificării în timpul zborului pentru a se asigura că fiecare aeronavă are la bord suficient combustibil pentru operațiunea planificată și rezerve pentru acoperirea devierilor de la operațiunea planificată. Politica de combustibil și orice modificare a acesteia necesită aprobarea prealabilă a autorității competente.
- (b) Operatorul se asigură că planificarea zborurilor se bazează cel puțin pe:
- 1. proceduri cuprinse în manualul de operațiuni și:
 - (i) datele furnizate de producătorul aeronavei; sau
 - (ii) datele actuale specifice pentru aeronavă, obținute pe baza unui sistem de monitorizare a consumului de combustibil;
 - și
 - 2. condițiile de operare în care urmează să se desfășoare zborul, inclusiv:
 - (i) datele privind consumul de combustibil al aeronavei;
 - (ii) masele anticipate;

- (iii) condițiile meteorologice prevăzute; și
 - (iv) procedurile și restricțiile furnizorului (furnizorilor) de servicii de navigație aeriană.
- (c) Operatorul se asigură că în calculul combustibilului utilizabil pentru un zbor, efectuat înainte de începerea zborului, sunt incluse:
- 1. combustibilul pentru rulajul la sol;
 - 2. combustibilul pentru zborul pe rută;
 - 3. combustibilul de rezervă care cuprinde:
 - (i) rezerva operațională de combustibil;
 - (ii) combustibilul alternativ, în cazul în care este necesar un aerodrom de rezervă la destinație;
 - (iii) rezerva finală de combustibil; și
 - (iv) combustibilul adițional, dacă este necesar pentru tipul de operațiune în cauză;și
 - 4. combustibilul suplimentar, dacă este cerut de comandant.
- (d) Operatorul trebuie să se asigure că în procedurile de replanificare în timpul zborului pentru calculul combustibilului utilizabil necesar pentru desfășurarea unui zbor pe o rută sau către un aerodrom de destinație diferit de cel planificat inițial sunt incluse:
- 1. combustibilul pentru segmentul de rută rămas; și
 - 2. combustibilul de rezervă care cuprinde:
 - (i) rezerva operațională de combustibil;
 - (ii) combustibilul alternativ, în cazul în care este necesar un aerodrom de rezervă la destinație;
 - (iii) rezerva finală de combustibil; și
 - (iv) combustibilul adițional, dacă este necesar pentru tipul de operațiune în cauză;și
 - 3. combustibilul suplimentar, dacă este cerut de comandant.

CAT.OP.MPA.151 Politica de combustibil – cerințe mai puțin restrictive

- (a) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul CAT.OP.MPA.150 literele (b)-(d), pentru operațiunile cu avioane din clasa de performanță B operatorul se asigură că în calculul combustibilului utilizabil pentru un zbor, efectuat înainte de începerea zborului, sunt incluse:
- (i) combustibilul pentru rulajul la sol, în cazul în care cantitatea este semnificativă;
 - (ii) combustibilul pentru zborul pe rută;
 - (iii) combustibilul de rezervă care cuprinde:
 - (A) rezerva operațională de combustibil care nu reprezintă mai puțin de 5 % din combustibilul planificat pentru zborul pe rută sau, în cazul unei replanificări în timpul zborului, 5 % din combustibilul pentru segmentul de rută rămas; și
 - (B) rezerva finală de combustibil necesară pentru a zbura o perioadă suplimentară de 45 de minute, în cazul motoarelor cu piston, sau de 30 de minute, în cazul motoarelor cu turbină;
 - (iv) combustibilul alternativ necesar pentru a ajunge la un aerodrom de rezervă la destinație via aerodromul de destinație, în cazul în care este necesar un aerodrom de rezervă la destinație; și
 - (v) combustibilul suplimentar, dacă este specificat de comandant.

(b) Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul CAT.OP.MPA.150 literele (b)-(d), pentru elicoptere cu o MCTOM de 3 175 kg sau mai puțin, pe timp de zi, pe rute pe care se zboară după repere vizuale sau în operațiuni locale cu elicopterul, politica de combustibil garantează că, la încheierea zborului sau a seriei de zboruri, rezerva finală de combustibil este cel puțin egală cu cantitatea suficientă pentru:

1. 30 de minute timp de zbor la o viteză normală de croazieră; sau
2. 20 de minute timp de zbor la o viteză normală de croazieră când se operează într-o zonă care oferă locuri de aterizare de rezervă continue și adecvate.

CAT.OP.MPA.155 Transportul categoriilor speciale de pasageri (SCP)

(a) Atunci când sunt transportate în zbor, persoanele care necesită condiții, asistență și/sau dispozitive speciale sunt considerate SCP, inclusiv cel puțin:

1. persoane cu mobilitate redusă (PRM) care, fără a aduce atingere Regulamentului (CE) nr. 1107/2006, sunt reprezentate de orice persoană a cărei mobilitate este redusă din cauza unui handicap fizic, senzorial sau locomotor, permanent sau temporar, a unui handicap sau deficiențe de intelect sau din orice altă cauză de handicap sau din cauza vârstei;
2. copii de vârstă mică sau copii neînsoțiți; și
3. deportați, pasageri inadmisibili sau prizonieri în custodie.

(b) SCP sunt transportați în condiții care să asigure siguranța aeronavei și a ocupanților acesteia în conformitate cu procedurile instituite de operator.

(c) SCP nu primesc și nici nu ocupă locuri care permit accesul direct la ieșirile de urgență sau în care prezența lor ar putea:

1. împiedica membrii echipajului să își execute sarcinile;
2. obstrucționa accesul la echipamentele de urgență; sau
3. împiedica evacuarea de urgență a aeronavei.

(d) Comandantul trebuie informat în prealabil dacă la bord urmează să fie transportați SCP.

CAT.OP.MPA.160 Depozitarea bagajelor și a mărfurilor

Operatorul instituie proceduri pentru a se asigura că:

- (a) în compartimentul pentru pasageri sunt admise numai bagajele de mână care pot fi depozitate în mod corespunzător și în siguranță; și
- (b) toate bagajele și mărfurile aflate la bord care, dacă s-ar deplasa de la locurile lor, ar putea produce răni sau daune sau ar putea să blocheze coridoarele de trecere și ieșirile sunt depozitate astfel încât să se prevină mișcarea lor.

CAT.OP.MPA.165 Locurile pasagerilor

Operatorul stabilește proceduri prin care să asigure că pasagerii sunt așezați în așa fel încât, în cazul în care se impune o evacuare de urgență, aceștia pot contribui cel mai bine la evacuarea aeronavei și nu împiedică desfășurarea acestei acțiuni.

CAT.OP.MPA.170 Informarea pasagerilor

Operatorul trebuie să se asigure că:

- (a) pasagerii sunt informați și li se fac demonstrații cu privire la siguranță astfel încât să le fie facilitată executarea procedurilor aplicabile în eventualitatea unei urgențe; și
- (b) pasagerilor li se pune la dispoziție o pagină cu informații de siguranță, care cuprinde instrucțiuni sub formă de pictograme care indică modul de folosire a echipamentelor de urgență și amplasarea ieșirilor pe care pasagerii le-ar putea folosi.

CAT.OP.MPA.175 Pregătirea zborului

(a) Pentru fiecare zbor avut în vedere, se realizează un plan de zbor operațional, pe baza caracteristicilor de performanță ale aeronavei, a altor limitări de operare și a condițiilor relevante previzibile pe ruta care trebuie urmată și pe aerodromurile/locurile de operare în cauză.

- (b) Comandantul nu trebuie să înceapă un zbor decât dacă are certitudinea că:
1. pot fi respectate toate elementele prevăzute la punctul 2a.3 din anexa IV la Regulamentul (CE) nr. 216/2008 cu privire la navigabilitatea și înmatricularea aeronavelor, instrumentelor și echipamentelor, masa și centrul, amplasarea centrului de greutate (CG), bagaje și mărfuri, precum și limitările de operare ale aeronavei;
 2. aeronava este exploatată în condiții care nu contravin prevederilor din lista derogărilor de configurație (CDL);
 3. sunt disponibile acele părți din manualul de operațiuni care sunt necesare pentru desfășurarea zborului;
 4. documentele, informațiile suplimentare și formularele care trebuie să fie disponibile conform CAT.GEN.MPA.180 se află la bord;
 5. sunt disponibile versiuni actualizate ale hărților, planurilor și documentației asociate sau date echivalente pentru operațiunile cu aeronava avute în vedere, inclusiv orice deviere care ar putea să apară;
 6. instalațiile și serviciile de la sol necesare pentru zborul planificat sunt disponibile și adecvate;
 7. prevederile din manualul de operațiuni referitoare la necesarul de combustibil, ulei și oxigen, altitudinile minime de siguranță, minimele de operare pe aerodrom și disponibilitatea aerodromurilor de rezervă, după caz, pot fi respectate în cazul zborului planificat; și
 8. orice limitare operațională suplimentară poate fi respectată.
- (c) Fără a aduce atingere literei (a), nu este necesar un plan de zbor operațional pentru operațiuni în condiții VFR cu:
1. alte avioane decât cele complex motorizate care decolează și aterizează pe același aerodrom sau loc de operare; sau
 2. elicoptere cu o MCTOM de 3 175 kg sau mai puțin, pe timp de zi, pe rute pe care se zboară după repere vizuale într-o zonă locală, după cum se specifică în manualul de operațiuni.

CAT.OP.MPA.180 Selectarea aerodromurilor – avioane

- (a) Dacă nu este posibilă utilizarea aerodromului de plecare ca aerodrom de rezervă la decolare din motive meteorologice sau de performanță, operatorul selectează un alt aerodrom de rezervă la decolare adecvat care, față de aerodromul de plecare, nu se află mai departe de:
1. pentru avioanele bimotoare:
 - (i) o oră timp de zbor la viteza de croazieră cu OEI, în conformitate cu AFM, în condiții standard în atmosferă calmă, pe baza masei efective la decolare; sau
 - (ii) timpul de deviere ETOPS aprobat în conformitate cu anexa V (partea SPA) subpartea F, sub rezerva oricărei restricții impuse de MEL, până la maximum 2 ore, la viteza de croazieră cu OEI, în conformitate cu AFM, în condiții standard în atmosferă calmă, pe baza masei efective la decolare;
 2. pentru avioanele cu trei sau patru motoare, 2 ore timp de zbor, la viteza de croazieră cu OEI, în conformitate cu AFM, în condiții standard în atmosferă calmă, pe baza masei efective la decolare.
- În cazul în care AFM nu prevede o viteză de croazieră cu OEI, viteza utilizată pentru calcul trebuie să fie cea atinsă cu motorul (motoarele) rămas(e), utilizate la putere maximă în regim continuu.
- (b) Operatorul trebuie să selecteze cel puțin un aerodrom de rezervă la destinație pentru fiecare zbor IFR, cu excepția situațiilor în care aerodromul de destinație este un aerodrom izolat sau:
1. durata zborului planificat, de la decolare până la aterizare, sau, în eventualitatea unei replanificări în timpul zborului în conformitate cu punctul CAT.OP.MPA.150 litera (d), timpul de zbor rămas până la destinație nu depășește șase ore; și
 2. la aerodromul de destinație sunt disponibile și utilizabile două piste separate, iar rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare pentru aerodromul de destinație indică faptul că, în perioada care începe cu 1 oră înainte și se termină cu 1 oră după ora estimată de sosire la aerodromul de destinație, plafonul va fi la cel puțin 2 000 ft sau înălțimea de apropiere cu manevre la vedere (*circling*) de + 500 ft, luându-se în considerare valoarea mai mare, iar vizibilitatea la sol va fi de cel puțin 5 km.

- (c) Operatorul trebuie să selecteze două aerodromuri de rezervă la destinație atunci când:
1. rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare pentru aerodromul de destinație indică faptul că, în perioada care începe cu 1 oră înainte și se termină cu 1 oră după ora estimată de sosire, condițiile meteorologice vor fi sub minimele aplicabile pentru planificarea zborului; sau
 2. nu sunt disponibile informații meteorologice.

- (d) Operatorul trebuie să specifice în planul de zbor operațional aerodromul sau aerodromurile de rezervă necesare.

CAT.OP.MPA.181 Selectarea aerodromurilor și a locurilor de operare – elicoptere

- (a) Pentru zboruri în condiții meteorologice instrumentale (IMC), comandantul selectează un aerodrom de rezervă la decolare aflat la cel mult 1 oră timp de zbor la viteză normală de croazieră dacă întoarcerea la locul de plecare nu ar fi posibilă din cauze meteorologice.
- (b) Pentru zboruri în condiții IFR sau atunci când se zboară în condiții VFR și se navighează cu alte mijloace decât după repere vizuale, comandantul specifică în planul de zbor operațional cel puțin un aerodrom de rezervă la destinație, cu excepția cazului în care:
1. destinația este un aerodrom de coastă, iar elicopterul zboară de pe mare;
 2. pentru un zbor către orice altă destinație pe uscat, durata zborului și condițiile meteorologice predominante fac ca, la ora estimată de sosire la locul de aterizare avut în vedere, să fie posibile o apropiere și o aterizare în condiții meteorologice de zbor la vedere (VMC); sau
 3. locul avut în vedere pentru aterizare este izolat și nu este disponibil niciun aerodrom de rezervă; în acest caz se determină punctul de la care întoarcerea nu mai este posibilă (PNR).

- (c) Operatorul trebuie să selecteze două aerodromuri de rezervă la destinație atunci când:

1. rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare pentru aerodromul de destinație indică faptul că, în perioada care începe cu 1 oră înainte și se termină cu 1 oră după ora estimată de sosire, condițiile meteorologice vor fi sub minimele aplicabile pentru planificarea zborului; sau
2. nu sunt disponibile informații meteorologice pentru aerodromul de destinație.

- (d) Operatorul poate selecta aerodromuri de rezervă la destinație aflate pe mare dacă sunt aplicate următoarele criterii:

1. un aerodrom de rezervă la destinație aflat pe mare se utilizează numai după un PNR. Înainte de PNR, se utilizează aerodromuri de rezervă de pe uscat;
2. posibilitatea de aterizare cu OEI este realizabilă la aerodromul de rezervă;
3. în măsura posibilităților, disponibilitatea helipunții este garantată. Dimensiunile, configurația și distanța necesară pentru depășirea obstacolelor caracteristice fiecărei helipunți sau altor locuri se evaluează pentru a stabili conformitatea operațională în vederea utilizării ca aerodrom de rezervă de fiecare tip de elicopter propus pentru folosire;
4. minimele meteorologice se stabilesc luând în considerare exactitatea și fiabilitatea informațiilor meteorologice;
5. MEL conține prevederi specifice pentru acest tip de operațiune; și
6. un aerodrom de rezervă aflat pe mare se selectează numai dacă operatorul a prevăzut o procedură în manualul de operațiuni.

- (e) Operatorul trebuie să specifice în planul de zbor operațional aerodromul sau aerodromurile de rezervă necesare.

CAT.OP.MPA.185 Minime pentru planificarea zborurilor IFR – avioane

- (a) *Minime pentru planificarea zborurilor pentru un aerodrom de rezervă la decolare*

Operatorul nu selectează un aerodrom ca aerodrom de rezervă la decolare decât dacă rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, în perioada care începe cu 1 oră înainte și se termină cu 1 oră după ora estimată de sosire la aerodrom, condițiile meteorologice vor fi conforme cu minimele aplicabile pentru aterizare în conformitate cu punctul CAT.OP.MPA.110 sau superioare acestora. Plafonul este luat în considerare atunci când singurele operațiuni de apropiere disponibile sunt cele de nonprecizie (NPA) și/sau cu manevre la vedere. Trebuie să se ia în considerare orice limitare legată de operațiunile cu OEI.

(b) *Minime pentru planificarea zborurilor pentru un aerodrom de destinație altul decât un aerodrom de destinație izolat*

Operatorul selectează aerodromul de destinație numai atunci când:

1. rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, în perioada care începe cu 1 oră înainte și se termină cu 1 oră după ora estimată de sosire la aerodrom, condițiile meteorologice vor fi conforme cu minimele aplicabile pentru planificarea zborului sau superioare acestora după cum urmează:

(i) RVR/vizibilitate (VIS) specificate în conformitate cu CAT.OP.MPA.110; și

(ii) pentru o operațiune NPA sau cu manevre la vedere, plafonul este egal sau superior MDH;

sau

2. se selectează două aerodromuri de rezervă la destinație.

(c) *Minime pentru planificarea zborurilor pentru un aerodrom de rezervă la destinație, un aerodrom izolat, un aerodrom de rezervă pe rută pentru combustibil (ERA pentru combustibil), un aerodrom de rezervă pe rută (ERA)*

Operatorul nu selectează un aerodrom pentru unul dintre aceste scopuri decât dacă rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, în perioada care începe cu o oră înainte și se termină cu o oră după ora estimată de sosire la aerodrom, condițiile meteorologice vor fi conforme cu minimele pentru planificarea zborului din tabelul 1 sau superioare acestora.

Tabelul 1

Minime pentru planificarea zborurilor

Aerodrom de rezervă la destinație, aerodrom de destinație izolat, aerodrom ERA pentru combustibil și aerodrom ERA

Tipul de apropiere	Minime pentru planificare
CAT II și III	RVR CAT I
CAT I	RVR/VIS NPA Plafonul este egal sau superior MDH
Apropierea de nonprecizie	RVR/VIS NPA + 1 000 m Plafonul este egal sau superior MDH + 200 ft
Apropiere cu manevre la vedere	Apropiere cu manevre la vedere

CAT.OP.MPA.186 Minime pentru planificarea zborurilor IFR – elicoptere

(a) *Minime pentru planificarea zborurilor pentru aerodromul (aerodromurile) de rezervă la decolare*

Operatorul nu selectează un aerodrom sau o zonă de aterizare ca aerodrom de rezervă la decolare decât dacă rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, în perioada care începe cu o oră înainte și se termină cu o oră după ora estimată de sosire la aerodromul de rezervă la decolare, condițiile meteorologice vor fi conforme cu minimele aplicabile pentru aterizare în conformitate cu CAT.OP.MPA.110 sau superioare acestora. Plafonul este luat în considerare atunci când singurele operațiuni de apropiere disponibile sunt operațiunile NPA. Trebuie să se ia în considerare orice limitare legată de operațiunile cu OEL.

(b) *Minime pentru planificarea zborurilor pentru aerodromul de destinație și aerodromul (aerodromurile) de rezervă la destinație*

Operatorul nu selectează aerodromul de destinație și/sau aerodromul (aerodromurile) de rezervă la destinație decât dacă rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, în perioada care începe cu o oră înainte și se termină cu o oră după ora estimată de sosire la aerodrom sau la locul de operare, condițiile meteorologice vor fi conforme cu minimele aplicabile pentru planificarea zborurilor sau superioare acestora, după cum urmează:

1. cu excepția cazului prevăzut la punctul CAT.OP.MPA.181 litera (d), minimele pentru planificarea zborurilor pentru un aerodrom de destinație sunt:

(i) RVR/VIS specificate în conformitate cu CAT.OP.MPA.110; și

(ii) pentru operațiuni NPA, un plafon egal sau superior MDH;

2. minimele pentru planificarea zborurilor pentru aerodromul (aerodromurile) de rezervă la destinație sunt cele indicate în tabelul 1.

Tabelul 1

Minimele pentru planificarea zborurilor pentru aerodromul de rezervă la destinație

Tipul de apropiere	Minime pentru planificare
CAT II și III	RVR CAT I
CAT I	Vizibilitate CAT I + 200 ft/400 m
Apropierea de nonprecizie	RVR/VIS NPA + 400 m Plafonul este egal sau superior MDH + 200 ft

CAT.OP.MPA.190 Prezentarea planului de zbor ATS

- (a) Dacă nu se prezintă un plan de zbor ATS deoarece nu este impus de regulile aerului, se păstrează informații adecvate pentru a permite activarea serviciilor de alertă în caz de nevoie.
- (b) Dacă se operează dintr-un loc în care prezentarea unui plan de zbor ATS este imposibilă, acest plan se transmite cât mai curând posibil după decolare de către comandant sau operator.

CAT.OP.MPA.195 Realimentarea/extragerea combustibilului pe durata îmbarcării, a debarcării sau în timp ce pasagerii se află la bord

- (a) Nicio aeronavă nu este supusă realimentării/extragerii combustibilului de aviație, a combustibilului de tip fracțiune largă sau a unui amestec din aceste tipuri de combustibil în timp ce pasagerii se îmbarcă, se află la bord sau debarcă.
- (b) Pentru toate celelalte tipuri de combustibil, trebuie să se ia măsurile necesare de precauție, iar la bordul aeronavei trebuie asigurat personal calificat, pregătit să inițieze și să conducă o evacuare a aeronavei prin cele mai practice și rapide mijloace disponibile.

CAT.OP.MPA.200 Alimentarea/extragerea combustibilului de tip fracțiune largă

Alimentarea/extragerea combustibilului de tip fracțiune largă are loc numai dacă operatorul a stabilit proceduri adecvate ținând seama de riscul ridicat al utilizării combustibilului de tip fracțiune largă.

CAT.OP.MPA.205 Împingere și tractare – avioane

Procedurile de împingere și tractare specificate de operator trebuie derulate în conformitate cu standardele și procedurile aviatice stabilite.

CAT.OP.MPA.210 Membrii echipajului la posturi**(a) Membrii echipajului de zbor**

- În timpul decolării și aterizării, fiecare membru al echipajului de zbor care trebuie să fie prezent în compartimentul echipajului de zbor trebuie să se afle la postul său.
- În timpul tuturor celorlalte faze ale zborului, fiecare membru al echipajului de zbor care trebuie să fie prezent în compartimentul echipajului de zbor trebuie să rămână la postul său, cu excepția situației în care absența sa este necesară pentru îndeplinirea unor sarcini legate de operațiunea respectivă sau pentru necesități fiziologice, cu condiția ca cel puțin un pilot calificat în mod corespunzător să rămână la comenzile aeronavei în orice moment.
- În timpul tuturor fazelor zborului, fiecare membru al echipajului de zbor care trebuie să fie prezent în compartimentul echipajului de zbor trebuie să rămână în stare de alertă. În cazul în care apare o stare de lipsă de atenție, trebuie să se ia măsuri de remediere a acestei situații. În cazul în care apare o stare de oboseală neașteptată, se poate utiliza o procedură de odihnă controlată, organizată de comandant, atunci când volumul de muncă permite acest lucru. În acest caz, perioada de odihnă controlată nu se consideră ca fiind parte a unei perioade de odihnă în vederea calculării limitărilor timpului de zbor, nici nu se utilizează pentru a justifica o prelungire a perioadei de serviciu.

(b) Membrii echipajului de cabină

În timpul fazelor critice ale zborului, fiecare membru al echipajului de cabină trebuie să rămână la postul său și să nu efectueze alte activități în afara celor necesare operării aeronavei în condiții de siguranță.

CAT.OP.MPA.215 Folosirea căștii – avioane

(a) Fiecare membru al echipajului de zbor care trebuie să fie prezent la postul său în compartimentul pentru echipajul de zbor poartă o cască cu microfon sau un dispozitiv echivalent. Casca se folosește ca dispozitiv principal pentru comunicațiile vocale cu ATS:

1. la sol:

(i) când se primește autorizarea de plecare din partea ATC prin intermediul comunicațiilor vocale; și

(ii) când motoarele sunt pornite;

2. în zbor:

(i) sub altitudinea de tranziție; sau

(ii) 10 000 ft, luându-se în considerare valoarea mai mare;

și

3. ori de câte ori comandantul consideră că este necesar.

(b) În condițiile enumerate la litera (a) de mai sus, microfonul cu braț sau dispozitivul echivalent trebuie să fie într-o poziție care să permită utilizarea sa pentru comunicații radio bidirecționale.

CAT.OP.MPA.216 Folosirea căștii – elicoptere

Fiecare membru al echipajului de zbor care trebuie să fie prezent în compartimentul pentru echipajul de zbor poartă o cască cu microfon sau un dispozitiv echivalent și o/îl folosește ca dispozitiv principal pentru comunicarea cu ATS.

CAT.OP.MPA.220 Mijloace de asistență pentru evacuarea de urgență

Operatorul stabilește proceduri prin care să se asigure că, înainte de rularea la sol, decolare și aterizare și atunci când este sigur și posibil, se armează toate mijloacele de asistență pentru evacuarea de urgență care se declanșează automat.

CAT.OP.MPA.225 Scaunele, centurile de siguranță și sisteme de reținere

(a) Membrii echipajului

1. În timpul decolării și aterizării și ori de câte ori comandantul consideră că este necesar din motive de siguranță, fiecare membru al echipajului este asigurat în mod corespunzător cu toate centurile și sistemele de reținere prevăzute.

2. În timpul altor faze ale zborului, fiecare membru al echipajului de zbor prezent în compartimentul echipajului de zbor trebuie să păstreze centura de siguranță cuplată atunci când se află la postul său.

(b) Pasageri

1. Înainte de decolare și aterizare și în timpul rulajului la sol, precum și ori de câte ori se consideră necesar din motive de siguranță, comandantul trebuie să se asigure că fiecare pasager aflat la bord este așezat pe locul său sau ocupă cușeta sa, cu centura de siguranță sau sistemul de reținere cuplat în mod corespunzător.

2. Operatorul trebuie să dispună ca ocuparea unui scaun al aeronavei de către mai mult de o persoană să fie permisă numai pe anumite scaune. Comandantul se asigură că ocuparea unui scaun de către mai mult de o persoană este permisă numai pentru un adult și un copil de vârstă mică care este asigurat în mod corespunzător cu o centură suplimentară ventrală sau cu alt dispozitiv de siguranță.

CAT.OP.MPA.230 Asigurarea compartimentului pentru pasageri și a bucătăriei (bucătăriilor)

(a) Operatorul trebuie să instituie proceduri prin care să se asigure că, înainte de rulajul la sol, decolare și aterizare, toate ieșirile și căile de evacuare sunt libere.

(b) Comandantul se asigură că, înainte de decolare și aterizare și ori de câte ori se consideră necesar din motive de siguranță, toate echipamentele și bagajele sunt asigurate în mod corespunzător.

CAT.OP.MPA.235 Veste de salvare – elicoptere

Operatorul trebuie să instituie proceduri pentru a se asigura că, la exploatarea unui elicopter deasupra întinderilor de apă în clasa de performanță 3, durata zborului și condițiile de zbor sunt luate în considerare înainte de a decide purtarea vestelor de salvare de către toți ocupanții.

CAT.OP.MPA.240 Fumatul la bord

Comandantul nu permite fumatul la bord:

- (a) ori de câte ori se consideră că este necesar din motive de siguranță;
- (b) pe durata alimentării cu combustibil și a extragerii combustibilului din aeronavă;
- (c) atâta timp cât aeronava se află pe sol, cu excepția cazului în care operatorul a instituit proceduri pentru reducerea riscurilor pe durata operațiunilor la sol;
- (d) în afara zonelor desemnate pentru fumat, pe culoarul (culoarele) de trecere și în toaletă (toalette);
- (e) în compartimentele de marfă și/sau în alte zone în care se transportă mărfuri care nu sunt depozitate în recipiente rezistente la foc sau acoperite cu materiale textile rezistente la foc; și
- (f) în acele zone ale compartimentului pentru pasageri în care se furnizează oxigen.

CAT.OP.MPA.245 Condiții meteorologice – toate aeronavele

(a) În cazul zborurilor IFR, comandantul:

1. inițiază decolarea; sau
2. continuă zborul dincolo de punctul de la care se aplică un plan de zbor ATS revizuit în cazul unei replanificări în timpul zborului, numai atunci când

sunt disponibile informații care indică faptul că, la momentul sosirii, condițiile meteorologice prevăzute la aerodromul (aerodromurile) de destinație și/sau de rezervă necesar(e) sunt conforme cu minimele de planificare a zborului sau superioare acestora.

- (b) În cazul zborurilor IFR, comandantul continuă zborul către aerodromul de destinație planificat numai atunci când cele mai recente informații disponibile indică faptul că, la ora estimată de sosire, condițiile meteorologice la aerodromul de destinație sau la cel puțin un aerodrom de rezervă la destinație sunt egale cu minimele de operare aplicabile ale aerodromului sau superioare acestora.
- (c) În cazul zborurilor VFR, comandantul nu inițiază decolarea decât dacă rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că, de-a lungul acelei părți a rutei care urmează să se zboare în condiții VFR, condițiile meteorologice vor fi, la momentul corespunzător, egale sunt conforme cu limitele VFR sau superioare acestora.

CAT.OP.MPA.246 Condiții meteorologice – avioane

În plus față de dispozițiile de la punctul CAT.OP.MPA.245, în cazul zborurilor IFR cu avioane, comandantul continuă zborul dincolo de:

- (a) punctul de decizie, dacă se folosește procedura pentru rezerva operațională de combustibil redusă (RCF); sau
- (b) punctul predeterminat, dacă se folosește procedura punctului predeterminat (PDP),

numai atunci când sunt disponibile informații care indică faptul că, la momentul sosirii, condițiile meteorologice prevăzute la aerodromul (aerodromurile) de destinație și/sau de rezervă necesar(e) sunt conforme cu minimele de operare aplicabile ale aerodromului sau superioare acestora.

CAT.OP.MPA.246 Condiții meteorologice – elicoptere

În plus față de dispozițiile de la punctul CAT.OP.MPA.245:

- (a) În cazul zborurilor cu elicopterul în condiții VFR deasupra întinderilor de apă fără a vedea țărmul, comandantul nu trebuie să inițieze decolarea decât în cazul în care rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că plafonul norilor va fi situat la peste 600 ft pe timp de zi sau 1 200 ft pe timp de noapte.

- (b) Fără a aduce atingere literei (a), în cazul zborurilor între helipunți aflate în spațiul aerian de clasa G în care sectorul de deasupra întinderilor de apă este de mai puțin de 10 mile nautice, se pot desfășura zboruri în condiții VFR dacă limitele sunt egale sau superioare următoarelor valori:

Tabelul 1

Minimele pentru zborul între helipunți aflate în spațiul aerian de clasa G

	Zi		Noapte	
	Înălțime (*)	Vizibilitate	Înălțime (*)	Vizibilitate
Un singur pilot	300 ft	3 km	500 ft	5 km
Doi piloți	300 ft	2 km (**)	500 ft	5 km (***)

(*) Baza norilor este de natură să permită zborul la înălțimea specificată, sub și fără nori.

(**) Elicopterele pot fi operate cu o vizibilitate în zbor de până la 800 m, cu condiția ca destinația sau o structură intermediară să fie vizibilă în permanență.

(***) Elicopterele pot fi operate cu o vizibilitate în zbor de până la 1 500 m, cu condiția ca destinația sau o structură intermediară să fie vizibilă în permanență.

- (c) Zborul cu elicoptere către o helipunte sau o FATO supraînălțată se efectuează numai când viteza medie a vântului la helipunte sau FATO supraînălțată este raportată ca fiind sub 60 de noduri.

CAT.OP.MPA.250 Gheață și alți contaminanți – proceduri la sol

- (a) Operatorul stabilește proceduri care trebuie urmate în cazul în care sunt necesare operațiuni de dejivrare și antiijivraj la sol și inspecții conexe ale aeronavei pentru a permite operarea în siguranță a acesteia.
- (b) Comandantul nu trebuie să inițieze decolarea aeronavei decât atunci când aeronava este curățată de orice depunere care ar putea afecta negativ performanța sau posibilitatea de control a aeronavei, cu excepția cazurilor permise la litera (a) și în conformitate cu AFM.

CAT.OP.MPA.255 Gheață și alți contaminanți – proceduri în zbor

- (a) Operatorul stabilește proceduri pentru zboruri desfășurate în condiții probabile sau certe de jivraj.
- (b) Comandantul nu începe zborul și nici nu zboară intenționat în condiții de jivraj probabile sau certe decât în cazul în care aeronava este certificată și echipată pentru a face față unor astfel de condiții.
- (c) Dacă jivrajul depășește intensitatea pentru care aeronava este certificată sau dacă o aeronavă necertificată pentru zbor în condiții cunoscute de jivraj se confruntă cu condiții de jivraj, comandantul părăsește fără întârziere zona cu condiții de jivraj, print-o modificare de nivel și/sau rută, declarând, dacă este necesar, o urgență la ATC.

CAT.OP.MPA.260 Aprovizionarea cu combustibil și lubrifiant

Comandantul nu inițiază un zbor și nici nu îl continuă în eventualitatea unei replanificări în timpul zborului decât după ce s-a asigurat de faptul că aeronava are la bord cel puțin cantitatea planificată de combustibil utilizabil și lubrifiant utilizabil pentru a încheia zborul în siguranță, luând în considerare condițiile de operare prevăzute.

CAT.OP.MPA.265 Condiții de decolare

Înainte de a iniția decolarea, comandantul trebuie să se asigure că:

- (a) în conformitate cu informațiile de care dispune, condițiile meteorologice la aerodrom sau pe locul de operare și starea pistei sau a FATO care urmează să fie utilizată nu ar putea împiedica decolarea și plecarea în siguranță; și
- (b) vor fi respectate minimele de operare stabilite ale aerodromului.

CAT.OP.MPA.270 Altitudinile minime de zbor

Comandantul sau pilotul cărui a fost delegată desfășurarea zborului nu trebuie să zboare sub altitudinile minime specificate, cu excepția cazului în care:

- (a) acest lucru este necesar pentru decolare sau aterizare; sau
- (b) coborârea se face în conformitate cu procedurile aprobate de autoritatea competentă.

CAT.OP.MPA.275 Simularea situațiilor anormale în zbor

Operatorul se asigură că atunci când transportă pasageri sau mărfuri, nu se simulează:

- (a) situații anormale sau de urgență care necesită aplicarea procedurilor pentru situații anormale și de urgență; sau
- (b) zborul în condiții IMC prin mijloace artificiale.

CAT.OP.MPA.280 Managementul combustibilului în zbor – avioane

Operatorul stabilește o procedură prin care să asigure, în timpul zborului, efectuarea de verificări ale combustibilului și managementul combustibilului în conformitate cu criteriile prezentate în continuare.

(a) Verificări ale combustibilului în zbor

1. Comandantul trebuie să se asigure că în timpul zborului se efectuează verificări ale combustibilului la intervale regulate. Combustibilul utilizabil rămas trebuie înregistrat și evaluat pentru:
 - (i) a compara consumul real cu cel planificat;
 - (ii) a verifica dacă există suficient combustibil utilizabil rămas pentru finalizarea zborului, în conformitate cu litera (b); și
 - (iii) a determina cantitatea estimată de combustibil utilizabil rămasă la sosirea la aerodromul de destinație.
2. Trebuie să se înregistreze datele relevante privind combustibilul.

(b) Managementul combustibilului în zbor

1. Zborul trebuie să se deruleze în așa fel încât cantitatea estimată de combustibil utilizabil rămasă la sosirea la aerodromul de destinație să nu fie mai mică decât:
 - (i) cantitatea de combustibil alternativ necesară plus rezerva finală de combustibil; sau
 - (ii) rezerva finală de combustibil, dacă nu este necesar un aerodrom de rezervă.
2. În cazul în care, în urma unei verificări a combustibilului în zbor, cantitatea estimată de combustibil utilizabil rămasă la sosirea la aerodromul de destinație este mai mică decât:
 - (i) combustibilul alternativ necesar plus rezerva finală de combustibil, comandantul trebuie să țină seama de condițiile de trafic și de operare predominante de la aerodromul de destinație, de la aerodromul de rezervă la destinație și de la orice alt aerodrom adecvat când ia decizia de a continua în direcția aerodromului de destinație sau de a devia de la rută pentru a putea realiza o aterizare în condiții de siguranță cu o cantitate de combustibil cel puțin egală cu rezerva finală de combustibil; sau
 - (ii) rezerva finală de combustibil, dacă nu este necesar un aerodrom de rezervă, comandantul trebuie să ia măsurile necesare și să se îndrepte spre un aerodrom adecvat pentru a putea realiza o aterizare în condiții de siguranță cu o cantitate de combustibil cel puțin egală cu rezerva finală de combustibil.
3. Comandantul declară stare de urgență atunci când cantitatea de combustibil utilizabil calculată la aterizare, la cel mai apropiat aerodrom adecvat unde poate fi realizată o aterizare în condiții de siguranță, este mai mică decât rezerva finală de combustibil.
4. Condiții suplimentare pentru proceduri specifice
 - (i) În cazul unui zbor în care se utilizează procedura RCF pentru a se îndrepta spre aerodromul de destinație 1, comandantul trebuie să se asigure că combustibilul utilizabil rămas la punctul de decizie este cel puțin egal cantitativ cu suma dintre:
 - (A) combustibilul pentru zborul pe rută de la punctul de decizie la aerodromul de destinație 1;
 - (B) rezerva operațională de combustibil care reprezintă 5 % din combustibilul pentru zborul pe rută de la punctul de decizie la aerodromul de destinație 1;
 - (C) combustibilul alternativ pentru aerodromul de destinație 1, în cazul în care este necesar un aerodrom de destinație 1; și
 - (D) rezerva finală de combustibil.

(ii) În cazul unui zbor în care se utilizează procedura PDP pentru a ajunge la aerodromul de destinație, comandantul trebuie să se asigure că combustibilul utilizabil rămas la PDP este cel puțin egal cu suma dintre:

- (A) combustibilul pentru zborul pe rută de la PDP la aerodromul de destinație;
- (B) rezerva operațională de combustibil de la PDP la aerodromul de destinație; și
- (C) combustibilul adițional.

CAT.OP.MPA.281 Managementul combustibilului în zbor – elicoptere

- (a) Operatorul stabilește o procedură prin care să asigure, în timpul zborului, efectuarea de verificări ale combustibilului și managementul combustibilului.
- (b) Comandantul trebuie să se asigure că cantitatea de combustibil utilizabil rămasă în zbor nu este mai mică decât cantitatea necesară pentru a se îndrepta spre un aerodrom sau loc de operare unde se poate efectua o aterizare în siguranță cu rezerva finală de combustibil intactă.
- (c) Comandantul declară stare de urgență atunci când cantitatea reală de combustibil utilizabil de la bord este mai mică decât rezerva finală de combustibil.

CAT.OP.MPA.285 Utilizarea oxigenului suplimentar

Comandantul se asigură că membrii echipajului de zbor implicați în îndeplinirea sarcinilor esențiale pentru operarea în siguranță a unei aeronave în zbor folosesc în permanență oxigen suplimentar ori de câte ori altitudinea cabinei depășește 10 000 ft pentru o perioadă mai mare de 30 de minute și ori de câte ori altitudinea cabinei este mai mare de 13 000 ft.

CAT.OP.MPA.290 Detectarea apropierii de sol

Atunci când un membru al echipajului de zbor sau un sistem de avertizare a apropierii periculoase de sol detectează o apropiere nedorită față de sol, pilotul aflat la comenzi ia imediat acțiuni corective pentru a stabili condiții de zbor în siguranță.

CAT.OP.MPA.295 Utilizarea sistemului de evitare a coliziunii în zbor (ACAS)

Atunci când ACAS este instalat și în stare de funcțiune, operatorul stabilește proceduri operaționale și programe de pregătire. În cazul în care se utilizează ACAS II, procedurile și pregătirea menționate trebuie să respecte Regulamentul (UE) nr. 1332/2011 al Comisiei ⁽¹⁾.

CAT.OP.MPA.300 Condiții de apropiere și aterizare

Înainte de inițierea unei apropieri în vederea aterizării, comandantul trebuie să se asigure că, în conformitate cu informațiile de care dispune, condițiile meteorologice la aerodrom și starea pistei sau a FATO care urmează a fi utilizată nu ar putea împiedica apropierea, aterizarea sau apropierea întreruptă în condiții de siguranță, având în vedere informațiile referitoare la performanță cuprinse în manualul de operațiuni.

CAT.OP.MPA.305 Inițierea și continuarea apropierii

- (a) Comandantul sau pilotul căruia i-a fost delegată desfășurarea zborului poate iniția o apropiere instrumentală indiferent de RVR/VIS raportată.
- (b) În cazul în care valoarea RVR/VIS este mai mică decât minima aplicabilă, apropierea nu se continuă:
 - 1. sub 1 000 ft deasupra aerodromului; sau
 - 2. în segmentul de apropiere finală, în cazul în care DA/H sau MDA/H este mai mare de 1 000 ft deasupra aerodromului.
- (c) Atunci când RVR nu este disponibilă, valorile RVR pot fi obținute prin conversia vizibilității raportate.
- (d) În cazul în care, după depășirea a 1 000 ft deasupra aerodromului, RVR/VIS raportată se încadrează sub minima aplicabilă, apropierea poate fi continuată până la DA/H sau MDA/H.
- (e) Aproximarea poate fi continuată sub DA/H sau MDA/H, iar aterizarea poate fi finalizată, cu condiția ca, la DA/H sau MDA/H, să fie stabilit contactul vizual necesar pentru tipul de operațiune de apropiere și pentru pista avută în vedere și să fie menținut.

⁽¹⁾ JO L 336, 20.12.2011, p. 20.

- (f) RVR pentru zona de contact este în permanență determinantă. În cazul în care este raportată și relevantă, RVR pentru zona de mijloc și pentru capătul pistei este, de asemenea, determinantă. Valoarea minimă a RVR pentru zona de mijloc este de 125 m sau RVR necesară pentru zona de contact, atunci când această valoare este mai mică, și de 75 m pentru capătul pistei. Pentru avioanele echipate cu ghidare „rollout” sau sistem de control, valoarea minimă a RVR pentru zona de mijloc este de 75 m.

CAT.OP.MPA.310 Proceduri operaționale – înălțimea de trecere a pragului – avioane

Operatorul stabilește proceduri operaționale menite să asigure că un avion care efectuează apropieri de precizie trece pragul pistei cu o marjă de siguranță, în configurația și atitudinea de aterizare.

CAT.OP.MPA.315 Raportarea orelor de zbor – elicoptere

Operatorul trebuie să pună la dispoziția autorității competente numărul orelor de zbor pentru fiecare elicopter exploatat pe parcursul anului calendaristic precedent.

CAT.OP.MPA.320 Categoriile de aeronave

- (a) Categoriile de aeronave se bazează pe viteza aerului indicată la prag (V_{AT}) care este egală cu viteza de angajare (V_{SO}) înmulțită cu 1,3 sau cu viteza de angajare la 1G (gravitație) (V_{S1g}) înmulțită cu 1,23 în configurația de aterizare la masa maximă certificată la aterizare. În cazul în care este disponibilă atât V_{SO} , cât și V_{S1g} , se utilizează cea mai mare VAT rezultată.
- (b) Se utilizează categoriile de aeronave indicate în tabelul de mai jos.

Tabelul 1

Categoriile de aeronave care corespund valorilor V_{AT}

Categoria de aeronavă	VAT
A	Sub 91 de noduri
B	De la 91 la 120 de noduri
C	De la 121 la 140 de noduri
D	De la 141 la 165 de noduri
E	De la 166 la 210 noduri

- (c) Configurația de aterizare care trebuie luată în considerare este cea specificată în manualul de operațiuni.
- (d) Operatorul poate aplica o masă la aterizare mai mică pentru determinarea V_{AT} dacă obține aprobarea autorității competente. O astfel de masă la aterizare mai mică este o valoare permanentă, independentă de schimbările care intervin în condițiile operațiunilor cotidiene.

SUBPARTEA C

PERFORMANȚELE ȘI LIMITĂRILE DE OPERARE ALE AERONAVELOR

SECȚIUNEA 1

Avioane

CAPITOLUL 1

Cerințe generale

CAT.POLA.100 Clase de performanță

- (a) Avionul se exploatează în conformitate cu cerințele aplicabile în materie de clasă de performanță.
- (b) Atunci când nu se poate demonstra conformitatea deplină cu cerințele aplicabile din prezenta secțiune din cauza caracteristicilor de proiectare specifice, operatorul trebuie să aplice standarde de performanță aprobate care să asigure un nivel de siguranță echivalent cu cel al capitolului corespunzător.

CAT.POLA.105 Generalități

- (a) Masa avionului:
- la începutul decolării; sau
 - în eventualitatea unei replanificări în timpul zborului la punctul de la care se aplică planul de zbor operațional revizuit,

nu poate fi mai mare decât masa la care cerințele capitolului corespunzător pot fi respectate pentru zborul care trebuie efectuat. Se permit toleranțe pentru reduceri de masă prevăzute pe parcursul desfășurării zborului și pentru largarea combustibilului.

- (b) Datele de performanță aprobate cuprinse în AFM sunt folosite pentru a determina conformitatea cu cerințele capitolului corespunzător, completate, după caz, cu alte date prevăzute în capitolul relevant. Operatorul trebuie să specifice celelalte date în manualul de operațiuni. Atunci când se aplică factorii prevăzuți în capitolul corespunzător, se poate ține seama de orice factori operaționali care sunt incluși deja în datele de performanță din AFM, pentru a se evita dubla aplicare a factorilor.
- (c) Se ține seama de configurația avionului, de condițiile de mediu și de operarea sistemelor care au un efect negativ asupra performanței.
- (d) În scopul calculării performanței, o pistă umedă, alta decât o pistă înierbată, poate fi considerată ca fiind uscată.
- (e) Operatorul trebuie să țină seama de precizia graficelor atunci când evaluează cerințele de decolare ale capitolului aplicabil.

CAPITOLUL 2

Clasa de performanță A

CAT.POLA.200 Generalități

- (a) Datele de performanță aprobate din AFM se completează, după caz, cu alte date dacă datele de performanță aprobate din AFM sunt insuficiente în ceea ce privește aspecte precum:
 - 1. justificarea condițiilor de operare nefavorabile prevăzute în mod rezonabil, cum ar fi decolarea sau aterizarea pe piste contaminate; și
 - 2. luarea în considerare a cedării motorului în toate fazele de zbor.
- (b) În cazul pistelor ude și contaminate, sunt utilizate datele de performanță aprobate, determinate în conformitate cu standardele aplicabile privind certificarea avioanelor mari sau un standard echivalent.
- (c) Folosirea altor date menționate la litera (a) și cerințele echivalente menționate la litera (b) se menționează în manualul de operațiuni.

CAT.POLA.205 Decolarea

- (a) Masa la decolare nu depășește masa maximă la decolare specificată în AFM pentru altitudinea barometrică și temperatura ambiantă pe aerodromul de plecare.
- (b) La determinarea masei maxime la decolare admise se îndeplinesc următoarele cerințe:
 - 1. distanța de accelerare-oprire nu trebuie să depășească distanța de accelerare-oprire disponibilă (ASDA);
 - 2. distanța de decolare nu trebuie să depășească distanța de decolare disponibilă, cu o lungime a prelungirii degajate care să nu depășească jumătate din distanța de rulare la decolare disponibilă (TORA);
 - 3. distanța de rulare la decolare nu trebuie să depășească TORA;
 - 4. se utilizează o singură valoare a V_1 în cazul decolării întrerupte sau continuate; și
 - 5. pe o pistă udă sau contaminată, masa la decolare nu trebuie să depășească masa permisă pentru o decolare de pe o pistă uscată în aceleași condiții.
- (c) Atunci când se demonstrează conformitatea cu cerințele de la litera (b), trebuie să se țină seama de următoarele:
 - 1. altitudinea barometrică a aerodromului;
 - 2. temperatura ambiantă la aerodrom;
 - 3. starea suprafeței pistei și tipul suprafeței pistei;

4. declivitatea pistei în direcția de decolare;
5. nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă; și
6. reducerea, dacă este cazul, a lungimii pistei din cauza alinierii avionului înainte de decolare.

CAT.POL.A.210 Obstacolarea la decolare

- (a) Traectoria reală de decolare se determină astfel încât avionul să depășească toate obstacolele cu o distanță verticală de cel puțin 35 ft sau cu o distanță orizontală de cel puțin 90 m plus $0,125 \times D$, unde D este distanța orizontală străbătută de avion de la sfârșitul distanței de decolare disponibile (TODA) sau de la sfârșitul distanței de decolare, dacă este programată o întoarcere înainte de sfârșitul TODA. Pentru avioane cu o anvergură a aripii mai mică de 60 m, se poate utiliza o distanță orizontală de trecere a obstacolelor egală cu jumătate din anvergura aripii avionului plus 60 m, plus $0,125 \times D$.
- (b) Atunci când se demonstrează conformitatea cu cerințele de la litera (a):
 1. se iau în considerare următoarele:
 - (i) masa avionului la începutul rulajului la decolare;
 - (ii) altitudinea barometrică a aerodromului;
 - (iii) temperatura ambiantă la aerodrom; și
 - (iv) nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă;
 2. nu sunt permise schimbări ale traiectului până în punctul în care traiectoria reală de decolare a atins o înălțime egală cu jumătate din anvergura aripii, dar nu mai puțin de 50 ft deasupra nivelului de la sfârșitul TORA. După aceea, până la o înălțime de 400 ft, se presupune că avionul este înclinat cu nu mai mult de 15°. Peste înălțimea de 400 ft, se pot programa unghiuri de înclinare mai mari de 15°, dar nu peste 25°;
 3. orice parte a traiectoriei reale de decolare în care avionul se înclină cu mai mult de 15° trebuie să treacă peste toate obstacolele aflate pe distanțele orizontale indicate la litera (a) și litera (b) punctele 6 și 7 la o distanță verticală de cel puțin 50 ft;
 4. operațiunile care aplică unghiuri de înclinare mărite, dar nu mai mari de 20° între 200 ft și 400 ft sau nu mai mari de 30° peste 400 ft se efectuează în conformitate cu punctul CAT.POL.A.240;
 5. se permit toleranțe adecvate pentru efectul unghiului de înclinare asupra vitezelor de operare și a traiectoriei de zbor, inclusiv creșterile distanței rezultate din mărirea vitezelor de operare;
 6. pentru cazurile în care traiectul de zbor planificat nu necesită schimbări ale traiectoriei cu mai mult de 15°, operatorul nu trebuie să ia în considerare acele obstacole care au o distanță laterală mai mare de:
 - (i) 300 m, în cazul în care pilotul poate menține precizia de navigație cerută în zona în care sunt luate în considerare obstacolele; sau
 - (ii) 600 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții;
 7. pentru cazurile în care traiectul de zbor planificat necesită schimbări ale traiectoriei cu mai mult de 15°, operatorul nu trebuie să ia în considerare acele obstacole care au o distanță laterală mai mare de:
 - (i) 600 m, în cazul în care pilotul poate menține precizia de navigație cerută în zona în care sunt luate în considerare obstacolele; sau
 - (ii) 900 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții.
- (c) Operatorul stabilește proceduri pentru situații neprevăzute pentru a satisface cerințele de la literele (a) și (b) și pentru a oferi o rută sigură, evitând obstacolele, care să permită avionului fie să respecte cerințele pentru zborul pe rută prevăzute la punctul CAT.POL.A.215, fie să aterizeze la aerodromul de plecare sau la un aerodrom de rezervă la decolare.

CAT.POLA.215 Zbor pe rută – un motor inoperant (OEI)

- (a) Datele privind traiectoria reală de zbor pe rută cu OEI indicate în AFM, ținând seama de condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor, permit demonstrarea conformității cu dispozițiile de la literele (b) sau (c) în toate punctele de-a lungul rutei. Traiectoria reală de zbor trebuie să aibă un gradient pozitiv la 1 500 ft deasupra aerodromului unde se preconizează că va avea loc aterizarea după cedarea motorului. În condiții meteorologice care impun folosirea sistemelor de protecție împotriva gheții, trebuie să se ia în considerare efectul utilizării acestora asupra traiectoriei reale de zbor.
- (b) Gradientul traiectoriei reale de zbor trebuie să fie pozitiv la o altitudine de cel puțin 1 000 ft deasupra solului și a oricăror obstacole aflate de-a lungul rutei, pe o distanță de 9,3 km (5 mile nautice), pe fiecare parte a traiectului avut în vedere.
- (c) Traiectoria reală de zbor trebuie să permită avionului să-și continue zborul de la altitudinea de croazieră către un aerodrom pe care se poate efectua o aterizare în conformitate cu punctul CAT.POLA.225 sau CAT.POLA.230, după caz. Traiectoria reală de zbor trebuie să depășească pe verticală cu cel puțin 2 000 ft solul și toate obstacolele aflate de-a lungul rutei, pe o distanță de 9,3 km (5 mile nautice), pe fiecare parte a traiectului planificat în conformitate cu următoarele:
1. se presupune că motorul cedează în punctul cel mai critic de-a lungul rutei;
 2. se ține seama de efectele vântului asupra traiectoriei de zbor;
 3. largarea combustibilului este admisă în măsura în care permite ajungerea la aerodrom cu rezervele de combustibil impuse, cu condiția aplicării unei proceduri sigure; și
 4. aerodromul unde se presupune că va ateriza avionul după cedarea motorului trebuie să îndeplinească următoarele criterii:
 - (i) îndeplinirea cerințelor de performanță în funcție de masa de aterizare prevăzută; și
 - (ii) rapoartele și/sau prognozele meteorologice, precum și rapoartele privind starea terenului indică faptul că se poate efectua o aterizare în siguranță la ora estimată de aterizare.
- (d) Operatorul mărește marjele de la literele (b) și (c) la 18,5 km (10 mile nautice) dacă precizia de navigație nu atinge cel puțin performanțele de navigație impuse 5 (RNP5).

CAT.POLA.220 Zbor pe rută – avioane cu trei sau mai multe motoare, din care două inoperante

- (a) În niciun punct de-a lungul traiectului planificat, un avion cu trei sau mai multe motoare, zburând la viteza de croazieră pe distanțe lungi cu toate motoarele în funcțiune și în condiții de temperatură standard în atmosferă calmă, nu se află la mai mult de 90 de minute depărtare de un aerodrom unde se îndeplinesc cerințele de performanță aplicabile pentru masa la aterizare prevăzută, cu excepția cazului în care avionul respectă dispozițiile de la literele (b)-(f).
- (b) Datele privind traiectoria reală de zbor pe rută cu două motoare inoperante trebuie să permită avionului să-și continue zborul, în condițiile meteorologice prevăzute, din punctul în care se estimează că cele două motoare cedează simultan până la un aerodrom pe care este posibilă aterizarea și oprirea completă folosind procedura prevăzută pentru o aterizare cu două motoare inoperante. Traiectoria reală de zbor trebuie să depășească pe verticală cu cel puțin 2 000 ft solul și obstacolele aflate de-a lungul rutei, pe o distanță de 9,3 km (5 mile nautice), pe fiecare parte a traiectului planificat. La altitudini și în condiții meteorologice care impun folosirea sistemelor de protecție împotriva gheții, trebuie să se ia în considerare efectul utilizării acestora asupra traiectoriei reale de zbor. În cazul în care precizia de navigație nu atinge cel puțin performanțele de navigație impuse 5 (RNP5), operatorul trebuie să mărească marja indicată mai sus la 18,5 km (10 mile nautice).
- (c) Se presupune că cele două motoare cedează în punctul cel mai critic al aceluia tronson de rută în care avionul, zburând la viteza de croazieră pe distanțe lungi cu toate motoarele în funcțiune, în condiții de temperatură standard în atmosferă calmă, se află la mai mult de 90 minute depărtare de un aerodrom unde se îndeplinesc cerințele de performanță aplicabile pentru masa la aterizare prevăzută.
- (d) Traiectoria reală de zbor trebuie să aibă un gradient pozitiv la 1 500 ft deasupra aerodromului unde se preconizează că va avea loc aterizarea după cedarea celor două motoare.
- (e) Largarea combustibilului este admisă în măsura în care permite ajungerea la aerodrom cu rezervele de combustibil impuse, cu condiția aplicării unei proceduri sigure.
- (f) Masa prevăzută a avionului în punctul în care se presupune că cele două motoare cedează nu trebuie să fie mai mică decât cea care ar include suficient combustibil pentru a se îndrepta către un aerodrom prevăzut pentru aterizare și pentru a ajunge acolo la o altitudine de cel puțin 1 500 ft direct deasupra zonei de aterizare, apoi să zboare orizontal timp de 15 minute.

CAT.POLA.225 Aterizarea – aerodromuri de destinație și de rezervă

- (a) Masa de aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a), nu depășește masa maximă la aterizare specificată pentru altitudinea și temperatura ambiantă prevăzută pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la aerodromul de rezervă.

CAT.POLA.230 Aterizarea – piste uscate

- (a) Masa la aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a) pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la orice aerodrom de rezervă, trebuie să permită o aterizare cu oprire completă de la 50 ft deasupra pragului pistei:

1. pentru avioane cu motoare turboreactoare, în limita a 60 % din distanța de aterizare disponibilă (LDA); și
2. pentru avioane propulsate cu motoare turbopropulsoare, în limita a 70 % din LDA.

- (b) Pentru proceduri de apropiere rapidă, operatorul folosește datele privind distanța de aterizare la care se aplică factori de corecție în conformitate cu litera (a), pe baza unei înălțimi față de pragul pistei mai mici de 60 ft, dar nu mai mică de 35 ft și se conformează prevederilor de la punctul CAT.POLA.245.

- (c) Pentru operațiuni de aterizare scurtă, operatorul folosește distanța de aterizare la care se aplică factori de corecție în conformitate cu litera (a) și se conformează prevederilor de la punctul CAT.POLA.250.

- (d) La determinarea masei de aterizare, operatorul trebuie să țină seama de următoarele:

1. altitudinea aerodromului;
2. nu mai mult de 50 % din componenta vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta vântului de coadă; și
3. declivitatea pistei în direcția de decolare, dacă este mai mare de $\pm 2\%$.

- (e) Pentru trimiterea unui avion în operațiune, se presupune că:

1. avionul va ateriza pe pista cea mai favorabilă, în atmosferă calmă; și
2. avionul va ateriza pe pista cu cea mai mare probabilitate de a fi atribuită pentru aterizare, luând în considerare viteza și direcția probabile ale vântului, caracteristicile de manevrare ale avionului la sol și alte condiții, cum ar fi mijloacele de aterizare și terenul.

- (f) În cazul în care un operator nu poate să respecte dispozițiile de la litera (e) punctul 1 pentru un aerodrom de destinație cu o singură pistă unde aterizarea depinde de componenta specificată a vântului, avionul poate fi trimis în operațiune, cu condiția să fie desemnate două aerodromuri de rezervă care să permită respectarea deplină a dispozițiilor de la literele (a)-(e). Înainte de inițierea unei apropieri pentru aterizare la aerodromul de destinație, comandantul trebuie să verifice dacă se poate face o aterizare cu respectarea deplină a dispozițiilor de la literele (a)-(d) și de la punctul CAT.POLA.225.

- (g) În cazul în care un operator nu poate să respecte dispozițiile de la litera (e) punctul 2 pentru aerodromul de destinație, avionul este trimis în operațiune, numai dacă este desemnat un aerodrom de rezervă care să permită respectarea deplină a dispozițiilor de la literele (a)-(e).

CAT.POLA.235 Aterizarea – piste ude și contaminate

- (a) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi udă, LDA trebuie să fie de cel puțin 115 % din distanța de aterizare impusă, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.230.

- (b) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi contaminată, LDA este cel puțin distanța de aterizare determinată în conformitate cu litera (a) sau cel puțin 115 % din distanța de aterizare determinată în conformitate cu datele privind distanța de aterizare pe pistă contaminată sau date echivalente, luându-se în considerare valoarea cea mai mare. Operatorul trebuie să specifice în manualul de operațiuni dacă se aplică date echivalente privind distanța de aterizare.

- (c) O distanță de aterizare pe o pistă udă mai scurtă decât cea prevăzută la litera (a), dar nu mai mică decât cea prevăzută la punctul CAT.POLA.230 litera (a), poate fi folosită atunci când AFM include informații suplimentare specifice despre distanțele de aterizare pe piste ude.

- (d) O distanță de aterizare pe o pistă contaminată pregătită special, mai scurtă decât cea prevăzută la litera (b), dar nu mai mică decât cea prevăzută la punctul CAT.POL.A.230 litera (a), poate fi folosită atunci când AFM include informații suplimentare specifice despre distanțele de aterizare pe piste contaminate.
- (e) Pentru literele (b), (c) și (d), criteriile de la punctul CAT.POL.A.230 se aplică în consecință, cu excepția faptului că dispozițiile de la punctul CAT.POL.A.230 litera (a) nu se aplică pentru litera (b) de mai sus.

CAT.POL.A.240 Aprobarea operațiunilor cu unghiuri de înclinare mărite

- (a) Pentru operațiuni cu unghiuri de înclinare mărite este necesară aprobarea prealabilă a autorității competente.
- (b) Pentru obținerea aprobării, operatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:
1. AFM conține date aprobate pentru creșterea necesară a vitezei de operare și date care să permită alegerea traiectoriei de zbor, ținând cont de unghiurile de înclinare și vitezele mărite;
 2. pentru precizia navigației trebuie să fie disponibile repere vizuale;
 3. minimele meteorologice și limitările legate de vânt trebuie să fie specificate pentru fiecare pistă; și
 4. echipajul de zbor a acumulat cunoștințe adecvate în ceea ce privește ruta pe care se va zbura și procedurile care trebuie utilizate în conformitate cu punctul ORO.OPS.FC.

CAT.POL.A.245 Aprobarea operațiunilor de apropiere rapidă

- (a) Operațiunile de apropiere rapidă, folosind unghiuri de pantă de cel puțin 4,5° și cu înălțimi față de pragul pistei mai mici de 60 ft, dar nu mai mici de 35 ft, necesită aprobarea prealabilă din partea autorității competente.
- (b) Pentru obținerea aprobării, operatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:
1. AFM precizează unghiul de pantă maxim aprobat, orice alte limitări, proceduri normale, anormale sau de urgență pentru apropierile rapide, precum și modificări ale datelor privind lungimea suprafeței în cazul utilizării criteriilor de apropiere rapidă;
 2. la fiecare aerodrom pe care urmează să se desfășoare operațiuni de apropiere rapidă:
 - (i) este disponibil un sistem de referință corespunzător pentru panta de coborâre, care cuprinde cel puțin un sistem care indică panta de coborâre vizuală;
 - (ii) minimele meteorologice trebuie să fie specificate; și
 - (iii) se ține seama de următoarele aspecte:
 - (A) poziția obstacolelor;
 - (B) tipul de referință pentru panta de coborâre și dirijare la pistă;
 - (C) reperele vizuale minime cerute la altitudinea de decizie (DH) și MDA;
 - (D) echipamentele disponibile la bord;
 - (E) calificarea pilotului și familiarizarea specială cu aerodromul;
 - (F) limitările și procedurile din AFM; și
 - (G) criteriile pentru apropierea întreruptă.

CAT.POL.A.250 Aprobarea operațiunilor cu aterizare scurtă

- (a) Pentru operațiunile cu aterizare scurtă este necesară aprobarea prealabilă a autorității competente.
- (b) Pentru obținerea aprobării, operatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:
1. distanța utilizată pentru calculul masei permise la aterizare poate consta în lungimea utilă a zonei declarate sigură, la care se adaugă LDA declarată;

2. statul aerodromului a decis că există un interes public și o necesitate operațională pentru aceste operațiuni, motivate fie de distanța mare față de aerodrom, fie de limitările fizice legate de extinderea pistei;
3. distanța verticală dintre direcția privirii pilotului și linia descrisă de partea cea mai de jos a roților, cu avionul înscris pe panta normală de coborâre, nu depășește 3 m;
4. RVR/VIS minimă nu trebuie să fie mai mică de 1 500 m, iar limitările legate de vânt trebuie specificate în manualul de operațiuni;
5. experiența minimă a pilotului, cerințele de pregătire și familiarizare specială cu aerodromurile sunt specificate și îndeplinite;
6. înălțimea de trecere peste începutul lungimii utile a zonei declarate sigură este 50 ft;
7. utilizarea zonei declarate sigură este aprobată de statul aerodromului;
8. lungimea utilă a zonei declarate sigură nu trebuie să depășească 90 m;
9. lățimea zonei declarate sigură nu trebuie să fie mai mică decât dublul lățimii pistei sau dublul anvergurii aripilor, luându-se în considerare valoarea cea mai mare, centrată în prelungirea axului pistei;
10. zona declarată sigură nu trebuie să prezinte obstacole sau depresiuni care ar putea pune în pericol un avion care începe apropierea prea devreme sau prea jos și nu trebuie permis niciun obiect mobil în zona declarată sigură în timp ce pista este utilizată pentru operațiuni de aterizare scurte;
11. panta zonei declarate sigură nu trebuie să depășească 5 % ascendent și 2 % descendent, în direcția de aterizare; și
12. condițiile suplimentare, dacă sunt specificate de autoritatea competentă, luând în considerare caracteristicile tipului de avion, caracteristicile orografice în zona de apropiere, echipamentele de asistență pentru apropiere disponibile și considerațiile legate de apropierea întreruptă/aterizarea întreruptă.

CAPITOLUL 3

Clasa de performanță B

CAT.POLA.300 Generalități

- (a) Operatorul nu operează un avion monomotor:
 1. pe timp de noapte; sau
 2. în condiții IMC, cu excepția situației în care se aplică reguli de zbor la vedere speciale.
- (b) Operatorul tratează avioanele bimotoare care nu respectă cerințele referitoare la urcare prevăzute la punctul CAT.POLA.340 ca avioane monomotor.

CAT.POLA.305 Decolarea

- (a) Masa la decolare nu depășește masa maximă la decolare specificată în AFM pentru altitudinea barometrică și temperatura ambiantă pe aerodromul de pe care urmează să se decoleze.
- (b) Distanța de decolare fără aplicarea de factori, specificată în AFM, nu depășește:
 1. atunci când este înmulțită cu un factor de 1,25, distanța de rulare la decolare disponibilă (TORA); sau
 2. atunci când este disponibilă prelungirea de oprire și/sau prelungirea degajată:
 - (i) TORA;
 - (ii) atunci când este înmulțită cu un factor de 1,15, distanța de decolare disponibilă (TODA); sau
 - (iii) atunci când este înmulțită cu un factor de 1,3, ASDA.
- (c) Atunci când se demonstrează conformitatea cu cerințele de la litera (b), trebuie să se țină seama de următoarele:
 1. masa avionului la începutul rulajului la decolare;
 2. altitudinea barometrică a aerodromului;

3. temperatura ambiantă la aerodrom;
4. starea suprafeței pistei și tipul suprafeței pistei;
5. declivitatea pistei în direcția de decolare; și
6. nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă.

CAT.POLA.310 Obstacolarea la decolare – avioane multimotor

- (a) Traectoria de decolare a avioanelor cu două sau mai multe motoare se determină astfel încât avionul să depășească toate obstacolele cu o distanță verticală de cel puțin 50 ft sau cu o distanță orizontală de cel puțin 90 m plus $0,125 \times D$, unde D este distanța orizontală străbătută de avion de la sfârșitul TODA sau de la sfârșitul distanței de decolare, dacă este programată o întoarcere înainte de sfârșitul TODA, cu excepția situațiilor prevăzute la literalele (b) și (c). Pentru avioane cu o anvergură a aripii mai mică de 60 m, se poate utiliza o distanță orizontală de trecere a obstacolelor egală cu jumătate din anvergura aripii avionului plus 60 m plus $0,125 \times D$. Se presupune că:
1. traectoria de decolare începe la o înălțime de 50 ft deasupra suprafeței de la capătul distanței de decolare prevăzute la punctul CAT.POLA.305 litera (b) și se sfârșește la o înălțime de 1 500 ft deasupra suprafeței;
 2. avionul nu este înclinat înainte de a atinge o înălțime de 50 ft deasupra suprafeței, iar apoi unghiul de înclinare nu depășește 15°;
 3. cedarea motorului critic apare în punctul de pe traectoria de decolare cu toate motoarele în funcțiune unde se estimează pierderea reperelor vizuale în scopul evitării obstacolelor;
 4. gradientul traectoriei de decolare de la 50 ft până la înălțimea presupusă de cedare a motorului este egal cu gradientul mediu pentru urcare și tranziția spre configurația de rută cu toate motoarele în funcțiune, înmulțit cu un factor de 0,77; și
 5. gradientul traectoriei de decolare de la înălțimea atinsă în conformitate cu litera (a) punctul 4 până la finalul traectoriei de decolare este egal cu gradientul de urcare pe rută cu OEI, indicat în AFM.
- (b) Pentru cazurile în care traiectul de zbor planificat nu necesită schimbări ale traectoriei cu mai mult de 15°, operatorul nu trebuie să ia în considerare obstacolele care au o distanță laterală mai mare de:
1. 300 m, în cazul în care zborul este efectuat în condiții care permit navigația cu ghidare vizuală a cursului sau atunci când sunt disponibile mijloace de navigație care permit pilotului să mențină, cu aceeași precizie, traiectul de zbor planificat; sau
 2. 600 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții.
- (c) Pentru cazurile în care traiectul de zbor planificat necesită modificări ale traectoriei cu mai mult de 15°, operatorul nu trebuie să ia în considerare acele obstacole care au o distanță laterală mai mare de:
1. 600 m, pentru zboruri desfășurate în condiții care permit navigația cu ghidare vizuală a cursului; sau
 2. 900 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții.
- (d) Atunci când se demonstrează conformitatea cu cerințele de la literalele (a)-(c), trebuie să se țină seama de următoarele:
1. masa avionului la începutul rulajului la decolare;
 2. altitudinea barometrică a aerodromului;
 3. temperatura ambiantă la aerodrom; și
 4. nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă.

CAT.POLA.315 Zbor pe rută – avioane multimotor

- (a) Avionul, în condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor și în cazul cedării unui motor, cu celelalte motoare funcționând în condițiile de putere maximă continuă specificate, este capabil să continue zborul cel puțin la altitudinile minime relevante pentru un zbor în siguranță, indicate în manualul de operațiuni, până la un punct situat la 1 000 ft deasupra unui aerodrom la care pot fi îndeplinite cerințele de performanță.
- (b) Se presupune că, la momentul cedării motorului:
1. avionul nu zboară la o altitudine mai mare decât altitudinea la care rata de urcare este egală cu 300 ft pe minut, cu toate motoarele funcționând în condițiile de putere maximă continuă specificate; și
 2. gradientul pe rută cu OEI este cel mai mare gradient de coborâre sau de urcare, după caz, mărit cu un gradient de 0,5 %, respectiv micșorat cu un gradient de 0,5 %.

CAT.POLA.320 Zbor pe rută – avioane monomotor

- (a) Avionul, în condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor și în cazul cedării motorului, este capabil să ajungă într-un loc unde se poate efectua o aterizare forțată în siguranță.
- (b) Se presupune că, la momentul cedării motorului:
1. avionul nu zboară la o altitudine mai mare decât altitudinea la care rata de urcare este egală cu 300 ft pe minut, cu motorul funcționând în condițiile de putere maximă continuă specificate; și
 2. gradientul pe rută este cel mai mare gradient de coborâre, mărit cu un gradient de 0,5 %.

CAT.POLA.325 Aterizarea – aerodromuri de destinație și de rezervă

Masa la aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a), nu depășește masa maximă la aterizare specificată pentru altitudinea și temperatura ambiantă prevăzută pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la aerodromul de rezervă.

CAT.POLA.330 Aterizarea – piste uscate

- (a) Masa la aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a) pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la orice aerodrom de rezervă, permite o aterizare cu oprire completă de la 50 ft deasupra pragului pistei, în limita a 70 % din distanța de aterizare disponibilă (LDA), ținând seama de:
1. altitudinea aerodromului;
 2. nu mai mult de 50 % din componenta vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta vântului de coadă;
 3. starea suprafeței pistei și tipul suprafeței pistei; și
 4. declivitatea pistei în direcția de aterizare.
- (b) Pentru proceduri de apropiere rapidă, operatorul folosește datele privind distanța de aterizare la care se aplică factori în conformitate cu litera (a), pe baza unei înălțimi față de pragul pistei mai mici de 60 ft, dar nu mai mică de 35 ft și se conformează prevederilor de la punctul CAT.POLA.345.
- (c) Pentru operațiuni de aterizare scurtă, operatorul folosește datele privind distanța de aterizare la care se aplică factori în conformitate cu litera (a) și se conformează prevederilor CAT.POLA.350.
- (d) Pentru trimiterea unui avion în operațiune în conformitate cu literele (a)-(c), se presupune că:
1. avionul va ateriza pe pista cea mai favorabilă, în atmosferă calmă; și
 2. avionul va ateriza pe pista cu cea mai mare probabilitate de a fi atribuită pentru aterizare, luând în considerare viteza și direcția probabile ale vântului și caracteristicile de manevrare ale avionului la sol și alte condiții, cum ar fi mijloacele de aterizare și terenul.

- (e) În cazul în care un operator nu poate să respecte dispozițiile de la litera (d) punctul 2 pentru aerodromul de destinație, avionul este trimis în operațiune numai dacă este desemnat un aerodrom de rezervă care să permită respectarea deplină a dispozițiilor de la literele (a)-(d).

CAT.POLA.335 Aterizarea – piste ude și contaminate

- (a) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi udă, LDA trebuie să fie cel puțin egală cu distanța de aterizare impusă, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.330, înmulțită cu un factor de 1,15.
- (b) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi contaminată, distanța de aterizare nu trebuie să depășească LDA. Operatorul specifică în manualul de operațiuni datele privind distanța de aterizare care se aplică.
- (c) O distanță de aterizare pe o pistă udă mai scurtă decât cea prevăzută la litera (a), dar nu mai mică decât cea prevăzută la punctul CAT.POLA.330 litera (a) poate fi folosită atunci când AFM include informații suplimentare specifice despre distanțele de aterizare pe piste ude.

CAT.POLA.340 Cerințe privind urcarea la decolare și la aterizare

Operatorul unui avion bimotor trebuie să îndeplinească următoarele cerințe privind urcarea la decolare și la aterizare.

(a) Urcare la decolare

1. Toate motoarele în funcțiune

- (i) Gradientul de urcare stabil după decolare trebuie să fie de cel puțin 4 %, cu:

- (A) fiecare motor la puterea de decolare;
- (B) trenul de aterizare scos, cu excepția situației în care trenul de aterizare poate fi escamotat în cel mult 7 secunde, caz în care poate fi considerat ca fiind escamotat;
- (C) flapsurile aripilor în poziție (poziții) de decolare; și
- (D) o viteză de urcare cel puțin egală cu cea mai mare dintre valorile $1,1 V_{MC}$ (viteza minimă de control pe sau în apropierea solului) și $1,2 V_{S1}$ (viteza de angajare sau viteza minimă de zbor orizontal în configurație de aterizare).

2. Un motor inoperant (OEL)

- (i) Gradientul de urcare stabil la o altitudine de 400 ft deasupra suprafeței de decolare trebuie să fie măsurabil pozitiv cu:

- (A) motorul critic inoperant și elicea acestuia în poziția de rezistență la înaintare minimă;
- (B) motorul rămas la puterea de decolare;
- (C) trenul de aterizare escamotat;
- (D) flapsurile aripilor în poziție (poziții) de decolare; și
- (E) o viteză de urcare egală cu cea atinsă la 50 ft.

- (ii) Gradientul de urcare stabil nu trebuie să fie mai mic de 0,75 % la o altitudine de 1 500 ft deasupra suprafeței de decolare, cu:

- (A) motorul critic inoperant și elicea acestuia în poziția de rezistență la înaintare minimă;
- (B) motorul rămas cel mult la puterea maximă continuă;
- (C) trenul de aterizare escamotat;
- (D) flapsurile aripilor escamotate; și
- (E) o viteză de urcare cel puțin egală cu $1,2 V_{S1}$.

(b) *Urcare la aterizare*

1. Toate motoarele în funcțiune

(i) Gradientul de urcare stabil trebuie să fie de cel puțin 2,5 %, cu:

- (A) nu mai mult decât puterea sau tracțiunea disponibilă la 8 secunde de la începerea acționării comenzilor de putere, plecând de la poziția minimă de ralanti în zbor;
- (B) trenul de aterizare scos;
- (C) flapsurile aripilor în poziție (poziții) de aterizare; și
- (D) o viteză de urcare egală cu V_{REF} (viteza de referință la aterizare).

2. Un motor inoperant (OEI)

(i) Gradientul de urcare stabil nu trebuie să fie mai mic de 0,75 % la o altitudine de 1 500 ft deasupra suprafeței de aterizare, cu:

- (A) motorul critic inoperant și elicea acestuia în poziția de rezistență la înaintare minimă;
- (B) motorul rămas cel mult la puterea maximă continuă;
- (C) trenul de aterizare escamotat;
- (D) flapsurile aripilor escamotate; și
- (E) o viteză de urcare cel puțin egală cu $1,2 V_{S1}$.

CAT.POLA.345 Aprobarea operațiunilor de apropiere rapidă

(a) Operațiunile de apropiere rapidă, folosind unghiuri de pantă de cel puțin 4,5° și cu înălțimi față de pragul pistei mai mici de 60 ft, dar nu mai mici de 35 ft, necesită aprobarea prealabilă din partea autorității competente.

(b) Pentru obținerea aprobării, operatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:

1. AFM precizează unghiul de pantă maxim aprobat, orice alte limitări, proceduri normale, anormale sau de urgență pentru apropierile rapide, precum și modificări ale datelor privind lungimea suprafeței în cazul utilizării criteriilor de apropiere rapidă; și

2. la fiecare aerodrom pe care urmează să se desfășoare operațiuni de apropiere rapidă:

(i) este disponibil un sistem de referință corespunzător pentru panta de coborâre, care cuprinde cel puțin un sistem care indică panta de coborâre vizuală;

(ii) minimele meteorologice trebuie să fie specificate; și

(iii) se ține seama de următoarele aspecte:

- (A) poziția obstacolelor;
- (B) tipul de referință pentru panta de coborâre și dirijare la pistă;
- (C) reperele vizuale minime cerute la DH și MDA;
- (D) echipamentele disponibile la bord;
- (E) calificarea pilotului și familiarizarea specială cu aerodromul;
- (F) limitările și procedurile din AFM; și
- (G) criteriile pentru apropierea întreruptă.

CAT.POLA.350 Aprobarea operațiunilor cu aterizare scurtă

- (a) Pentru operațiunile cu aterizare scurtă este necesară aprobarea prealabilă a autorității competente.
- (b) Pentru obținerea aprobării, operatorul trebuie să facă dovada îndeplinirii următoarelor condiții:
1. distanța utilizată pentru calculul masei permise la aterizare poate consta în lungimea utilă a zonei declarate sigură, la care se adaugă LDA declarată;
 2. utilizarea zonei declarate sigură este aprobată de statul aerodromului;
 3. zona declarată sigură nu trebuie să prezinte obstacole sau depresiuni care ar putea pune în pericol un avion care începe apropierea prea devreme sau prea jos și nu trebuie permis niciun obiect mobil în zona declarată sigură în timp ce pista este utilizată pentru operațiuni de aterizare scurte;
 4. panta zonei declarate sigură nu trebuie să depășească 5 % ascendent și 2 % descendent, în direcția de aterizare;
 5. lungimea utilă a zonei declarate sigură nu trebuie să depășească 90 m;
 6. lățimea zonei declarate sigură nu trebuie să fie mai mică decât dublul lățimii pistei, centrată în prelungirea axului pistei;
 7. înălțimea de trecere peste începutul lungimii utile a zonei declarate sigură este de cel puțin 50 ft;
 8. minimele meteorologice se specifică pentru fiecare pistă utilizată și nu sunt mai mici decât minimele VFR sau minimele NPA, luându-se în considerare valoarea mai mare dintre cele două;
 9. experiența pilotului, cerințele de pregătire și familiarizare specială cu aerodromurile sunt specificate și îndeplinite;
 10. condițiile suplimentare, dacă sunt specificate de autoritatea competentă, luând în considerare caracteristicile tipului de avion, caracteristicile orografice în zona de apropiere, echipamentele de asistență pentru apropiere disponibile și considerațiile legate de apropierea întreruptă/aterizarea întreruptă.

CAPITOLUL 4

Clasa de performanță C**CAT.POLA.400 Decolarea**

- (a) Masa la decolare nu depășește masa maximă la decolare specificată în AFM pentru altitudinea barometrică și temperatura ambiantă pe aerodromul de pe care urmează să se decoleze.
- (b) Pentru avioanele pentru care datele privind lungimea suprafeței de decolare indicate în AFM nu includ cazul cedării unui motor, distanța de la începutul rulajului la decolare necesară pentru ca avionul să atingă o înălțime de 50 ft deasupra suprafeței, cu toate motoarele în funcțiune în condițiile de putere maximă de decolare specificate, înmulțită cu un factor de:
1. 1,33 pentru avioane dotate cu două motoare;
 2. 1,25 pentru avioane dotate cu trei motoare; sau
 3. 1,18 pentru avioane dotate cu patru motoare,
- nu depășește distanța de rulare la decolare disponibilă (TORA) pe aerodromul de unde urmează să decoleze.
- (c) În cazul avioanelor pentru care datele privind lungimea suprafeței de decolare indicate în AFM țin cont de cazul cedării unui motor, trebuie respectate următoarele cerințe în conformitate cu specificațiile din AFM:
1. distanța de accelerare-oprire nu trebuie să depășească ASDA,
 2. distanța de decolare nu trebuie să depășească distanța de decolare disponibilă (TODA), cu o lungime a părții degajate care să nu depășească jumătate din TORA;
 3. distanța de rulare la decolare nu trebuie să depășească TORA;

4. se utilizează o singură valoare a V_1 în cazul decolării întrerupte sau continuate; și
 5. pe o pistă udă sau contaminată, masa la decolare nu trebuie să depășească masa permisă pentru o decolare de pe o pistă uscată în aceleași condiții.
- (d) Se iau în considerare următoarele:
1. altitudinea barometrică a aerodromului;
 2. temperatura ambiantă la aerodrom;
 3. starea suprafeței pistei și tipul suprafeței pistei;
 4. declivitatea pistei în direcția de decolare;
 5. nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă; și
 6. reducerea, dacă este cazul, a lungimii pistei din cauza alinierii avionului înainte de decolare.

CAT.POLA.405 Obstacolarea la decolare

- (a) Traiectoria de decolare cu OEI se determină astfel încât avionul să depășească toate obstacolele cu o distanță verticală de cel puțin 50 ft plus $0,01 \times D$ sau cu o distanță orizontală de cel puțin 90 m plus $0,125 \times D$, unde D este distanța orizontală parcursă de avion de la sfârșitul TODA. Pentru avioane cu o anvergură a aripii mai mică de 60 m, se poate utiliza o distanță orizontală de trecere a obstacolelor egală cu jumătate din anvergura aripii avionului plus 60 m plus $0,125 \times D$.
- (b) Traiectoria de decolare începe la o înălțime de 50 ft deasupra suprafeței de la capătul distanței de decolare prevăzute la punctul CAT.POLA.405 litera (b) sau (c), după caz, și se sfârșește la o înălțime de 1 500 ft deasupra suprafeței.
- (c) Atunci când se demonstrează conformitatea cu cerințele de la litera (a), trebuie să se țină seama de următoarele:
1. masa avionului la începutul rulajului la decolare;
 2. altitudinea barometrică a aerodromului;
 3. temperatura ambiantă la aerodrom; și
 4. nu mai mult de 50 % din componenta raportată a vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă.
- (d) Nu sunt permise schimbări ale traiectului de zbor până în acel punct al traiectoriei de decolare în care s-a atins o înălțime de 50 ft deasupra suprafeței. După aceea, până la o înălțime de 400 ft, se presupune că avionul este înclinat cu nu mai mult de 15° . Peste înălțimea de 400 ft, se pot programa unghiuri de înclinare mai mari de 15° , dar nu peste 25° . Se permit toleranțe adecvate pentru efectul unghiului de înclinare asupra vitezelor de operare și a traiectoriei de zbor, inclusiv creșterile distanței rezultate din mărirea vitezelor de operare.
- (e) Pentru cazurile care nu necesită modificări ale traiectului cu mai mult de 15° , operatorul nu trebuie să ia în considerare acele obstacole care au o distanță laterală mai mare de:
1. 300 m, în cazul în care pilotul poate menține precizia de navigație cerută în zona în care sunt luate în considerare obstacolele; sau
 2. 600 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții.
- (f) Pentru cazurile care necesită modificări ale traiectului cu mai mult de 15° , operatorul nu trebuie să ia în considerare acele obstacole care au o distanță laterală mai mare de:
1. 600 m, în cazul în care pilotul poate menține precizia de navigație cerută în zona în care sunt luate în considerare obstacolele; sau
 2. 900 m, pentru zboruri desfășurate în orice alte condiții.

- (g) Operatorul stabilește proceduri pentru situații neprevăzute pentru a satisface cerințele de la literele (a)-(f) și pentru a oferi o rută sigură, evitând obstacolele, care să permită avionului fie să respecte cerințele pentru zborul pe rută de la punctul CAT.POLA.410, fie să aterizeze la aerodromul de plecare sau la un aerodrom de rezervă la decolare.

CAT.POLA.410 Zbor pe rută – toate motoarele în funcțiune

- (a) Avionul, în condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor, în orice punct de pe rută sau de pe orice deviere planificată de la aceasta, trebuie să aibă capacitatea de a atinge o rată de urcare de cel puțin 300 ft pe minut, cu toate motoarele în funcțiune, în condițiile de putere maximă continuă specificate, la:
1. altitudinile minime pentru un zbor sigur în fiecare etapă a rutei pe care se zboară sau a oricărei devieri planificate de la aceasta, indicate sau calculate pe baza informațiilor referitoare la avion conținute în manualul de operațiuni; și
 2. altitudinile minime necesare pentru respectarea condițiilor prevăzute la punctele CAT.POLA.415 și 420, după caz.

CAT.POLA.415 Zbor pe rută – OEI

- (a) Avionul, în condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor, în eventualitatea în care unul dintre motoare devine inoperant în orice punct de pe rută sau de pe orice deviere planificată de la rută, dar cu celălalt motor sau celelalte motoare funcționând în condițiile de putere maximă continuă specificate, trebuie să aibă capacitatea de a continua zborul de la altitudinea de croazieră până la un aerodrom unde se poate face o aterizare în conformitate cu punctul CAT.POLA.430 sau CAT.POLA.435, după caz. Avionul trebuie să depășească obstacolele situate într-un culoar de 9,3 km (5 mile nautice) de fiecare parte a rutei intenționate, cu o distanță verticală de cel puțin:
1. 1 000 ft, atunci când rata de urcare este cel puțin egală cu zero; sau
 2. 2 000 ft, atunci când rata de urcare este mai mică decât zero.
- (b) Panta traiectoriei de zbor trebuie să fie pozitivă la o altitudine de 450 m (1 500 ft) deasupra aerodromului unde se presupune că va avea loc aterizarea după cedarea unui motor.
- (c) Rata de urcare disponibilă a avionului se consideră ca fiind cu 150 ft pe minut mai mică decât rata brută de urcare specificată.
- (d) Marjele de lățime de la litera (a) se măresc la 18,5 km (10 mile nautice), atunci când precizia de navigație nu atinge cel puțin RNP5.
- (e) Largarea combustibilului este admisă în măsura în care permite ajungerea la aerodrom cu rezervele de combustibil impuse, cu condiția aplicării unei proceduri sigure.

CAT.POLA.420 Zbor pe rută – avioane cu trei sau mai multe motoare, din care două inoperante

- (a) În niciun punct de-a lungul traiectului planificat, un avion cu trei sau mai multe motoare, zburând la viteza de croazieră pe distanțe lungi cu toate motoarele în funcțiune și în condiții de temperatură standard în atmosferă calmă, nu se află la mai mult de 90 de minute depărtare de un aerodrom unde se îndeplinesc cerințele de performanță aplicabile pentru masa la aterizare prevăzută, cu excepția cazului în care avionul respectă dispozițiile de la literele (b)-(e).
- (b) Traiectoria de zbor cu două motoare inoperante trebuie să permită avionului să-și continue zborul, în condițiile meteorologice prevăzute, depășind toate obstacolele din culoarul de 9,3 km (5 mile nautice) de fiecare parte a rutei planificate, cu o distanță verticală de minimum 2 000 ft, până la un aerodrom unde sunt îndeplinite cerințele de performanță aplicabile pentru masa la aterizare prevăzută.
- (c) Se presupune că cele două motoare cedează în punctul cel mai critic al aceluia tronson de rută în care avionul, zburând la viteza de croazieră pe distanțe lungi cu toate motoarele în funcțiune, în condiții de temperatură standard în atmosferă calmă, se află la mai mult de 90 minute depărtare de un aerodrom unde se îndeplinesc cerințele de performanță aplicabile pentru masa la aterizare prevăzută.
- (d) Masa prevăzută a avionului în punctul în care se presupune că cele două motoare cedează nu trebuie să fie mai mică decât cea care ar include suficient combustibil pentru a se îndrepta către un aerodrom prevăzut pentru aterizare și pentru a ajunge acolo la o altitudine de cel puțin 450 m (1 500 ft) direct deasupra zonei de aterizare, apoi să zboare orizontal timp de 15 minute.
- (e) Rata de urcare disponibilă a avionului se consideră ca fiind cu 150 ft pe minut mai mică decât cea specificată.

- (f) Marjele de lățime de la litera (b) se măresc la 18,5 km (10 mile nautice), atunci când precizia de navigație nu atinge cel puțin RNP5.
- (g) Largarea combustibilului este admisă în măsura în care permite ajungerea la aerodrom cu rezervele de combustibil impuse, cu condiția aplicării unei proceduri sigure.

CAT.POLA.425 Aterizarea – aerodromuri de destinație și de rezervă

Masa de aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a), nu depășește masa maximă la aterizare specificată în AFM pentru altitudine și, dacă este prevăzută în AFM, temperatura ambiantă prevăzută pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la aerodromul de rezervă.

CAT.POLA.430 Aterizarea – piste uscate

- (a) Masa la aterizare a avionului, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.105 litera (a) pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație și la orice aerodrom de rezervă, permite o aterizare cu oprire completă de la 50 ft deasupra pragului pistei, în limita a 70 % din distanța de aterizare disponibilă (LDA), ținând seama de:
1. altitudinea aerodromului;
 2. nu mai mult de 50 % din componenta vântului de față sau nu mai puțin de 150 % din componenta vântului de coadă;
 3. tipul suprafeței pistei; și
 4. declivitatea pistei în direcția de aterizare.
- (b) Pentru trimiterea unui avion în operațiune, se presupune că:
1. avionul va ateriza pe pista cea mai favorabilă, în atmosferă calmă; și
 2. avionul va ateriza pe pista cu cea mai mare probabilitate de a fi atribuită pentru aterizare, luând în considerare viteza și direcția probabile ale vântului și caracteristicile de manevrare ale avionului la sol și alte condiții, cum ar fi mijloacele de aterizare și terenul.
- (c) În cazul în care un operator nu poate să respecte dispozițiile de la litera (b) punctul 2 pentru aerodromul de destinație, avionul este trimis în operațiune numai dacă este desemnat un aerodrom de rezervă care să permită respectarea deplină a dispozițiilor de la literele (a) și (b).

CAT.POLA.435 Aterizarea – piste ude și contaminate

- (a) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi udă, LDA trebuie să fie cel puțin egală cu distanța de aterizare impusă, determinată în conformitate cu punctul CAT.POLA.430, înmulțită cu un factor de 1,15.
- (b) Atunci când rapoartele și/sau prognozele meteorologice corespunzătoare indică faptul că la ora estimată de sosire pista poate fi contaminată, distanța de aterizare nu trebuie să depășească LDA. Operatorul specifică în manualul de operațiuni datele privind distanța de aterizare care se aplică.

SECȚIUNEA 2

Elicoptere

CAPITOLUL 1

Cerințe generale

CAT.POL.H.100 Aplicabilitate

- (a) Elicopterele se operează în conformitate cu cerințele aplicabile în materie de clasă de performanță.
- (b) Elicopterele se operează în clasa de performanță 1:
1. dacă sunt operate către/de la aerodromuri sau locuri de operare aflate într-un mediu aglomerat ostil, cu excepția cazului în care sunt operate către/de la o zonă de interes public (PIS) în conformitate cu CAT.POL.H.225; sau
 2. dacă au o MOPSC de peste 19 locuri, cu excepția cazului în care sunt operate către/de la o helipunte în clasa de performanță 2 cu o aprobare în conformitate cu punctul CAT.POL.H.305.

- (c) Cu excepția cazului în care litera (b) prevede altceva, elicopterele care au o MOPSC de 19 sau mai puțin, dar mai mare de nouă, se operează în clasa de performanță 1 sau 2.
- (d) Cu excepția cazului în care litera (b) prevede altceva, elicopterele care au o MOPSC de nouă sau mai puțin, se operează în clasa de performanță 1, 2 sau 3.

CAT.POL.H.105 Generalități

(a) Masa elicopterului:

1. la începutul decolării; sau
2. în eventualitatea unei replanificări în timpul zborului la punctul de la care se aplică planul de zbor operațional revizuit,

nu trebuie să fie mai mare decât masa la care pot fi respectate cerințele prezentei secțiuni pentru zborul care trebuie efectuat, având în vedere reduceri prevăzute de masă pe parcursul desfășurării zborului și largarea combustibilului prevăzută în cerințele relevante.

- (b) Datele de performanță aprobate cuprinse în AFM sunt folosite pentru a determina conformitatea cu cerințele prezentei secțiuni, completate, după caz, cu alte date prevăzute în cerințele relevante. Operatorul trebuie să specifice astfel de alte date în manualul de operațiuni. Atunci când se aplică factorii prevăzuți în prezenta secțiune, se poate ține seama de orice factori operaționali care sunt incluși deja în datele de performanță din AFM, pentru a se evita dubla aplicare a factorilor.

- (c) Atunci când se demonstrează conformarea deplină cu cerințele din prezenta secțiune corespunzătoare, se ține seama de următorii parametri:

1. masa elicopterului;
2. configurația elicopterului;
3. condițiile de mediu, în special:

(i) presiunea barometrică și temperatura;

(ii) vântul:

(A) cu excepția cazurilor prevăzute la litera (C), pentru cerințele referitoare la decolare, la traiectoria de decolare și la aterizare, nu se ia în considerare mai mult de 50 % din orice componentă constantă raportată a unui vânt de față de minimum 5 noduri;

(B) atunci când decolarea sau aterizarea cu o componentă a vântului de coadă este permisă în AFM și în toate cazurile pentru traiectoria de decolare, se ia în considerare nu mai puțin de 150 % din componenta raportată a vântului de coadă; și

(C) în cazul în care echipamentele precise de măsurare a vântului permit măsurarea exactă a vitezei vântului în punctul decolării și aterizării, componente ale vântului care depășesc 50 % pot fi stabilite de către operator, cu condiția ca acesta să demonstreze autorității competente că proximitatea FATO și îmbunătățirile aduse acurateții echipamentului de măsurare a vântului oferă un nivel echivalent de siguranță;

4. tehnici de operare; și

5. operarea oricărui sistem care are un efect advers asupra performanței.

CAT.POL.H.110 Luarea în considerare a obstacolării

- (a) În sensul respectării cerințelor de depășire a obstacolelor, un obstacol localizat după FATO, pe traiectoria de decolare sau pe traiectoria de apropiere întreruptă trebuie luat în considerare dacă distanța sa laterală față de cel mai apropiat punct de pe suprafața aflată sub traiecul de zbor planificat nu este mai mare decât:

1. pentru operațiuni VFR:

- (i) jumătate din lățimea minimă definită în AFM – sau, atunci când nu este definită lățimea, „0,75 × D”, unde D este cea mai mare dimensiune a elicopterului când rotoarele sunt în mișcare;

- (ii) plus, cea mai mare valoare dintre „ $0,25 \times D$ ” sau „3 m”;
- (iii) precum și:
 - (A) $0,10 \times$ distanța DR pentru operațiuni VFR pe timp de zi; sau
 - (B) $0,15 \times$ distanța DR pentru operațiuni VFR pe timp de noapte.
- 2. pentru operațiuni IFR:
 - (i) cea mai mare valoare dintre „ $1,5 \times D$ ” sau 30 m, plus:
 - (A) $0,10 \times$ distanța DR pentru operațiuni IFR cu ghidare precisă a cursului;
 - (B) $0,15 \times$ distanța DR pentru operațiuni IFR cu ghidare standard a cursului; sau
 - (C) $0,30 \times$ distanța DR pentru operațiuni IFR fără ghidarea cursului.
 - (ii) dacă se are în vedere traiectoria de zbor pentru apropierea întreruptă, zona luată în considerare pentru trecerea obstacolelor se aplică doar la capătul distanței de decolare disponibile.
- 3. Pentru operațiunile cu decolarea inițială executată la vedere și trecută apoi în IFR/IMC la un punct de tranziție, criteriile specificate la punctul 1 sunt aplicabile doar până la punctul de tranziție, iar după acest punct se aplică criteriile de la punctul 2. Punctul de tranziție nu se poate situa înaintea capătului distanței necesare pentru decolare (TODRH) pentru elicopterele care operează în clasa de performanță 1 sau înainte de punctul definit după decolare (DPATO) pentru elicopterele care operează în clasa de performanță 2.
- (b) Pentru decolările care utilizează o procedură de rezervă sau de tranziție laterală în scopul respectării cerințelor referitoare la trecerea obstacolelor, un obstacol, situat în zona de rezervă sau de tranziție laterală, este luat în considerare dacă distanța sa laterală față de cel mai apropiat punct de pe suprafața de sub traiectul de zbor planificat nu este mai mare de:
 - 1. jumătate din lățimea minimă definită în AFM sau, dacă lățimea nu este definită, „ $0,75 \times D$ ”;
 - 2. plus, cea mai mare valoare dintre „ $0,25 \times D$ ” sau „3 m”;
 - 3. precum și:
 - (i) pentru operațiuni VFR pe timp de zi, $0,10 \times$ distanța parcursă din spatele FATO sau
 - (ii) pentru operațiuni VFR pe timp de noapte, $0,15 \times$ distanța parcursă din spatele FATO.
- (c) Obstacolele pot fi ignorate dacă sunt situate la o distanță mai mare de:
 - 1. $7 \times$ raza rotorului (R), pentru operațiunile pe timp de zi, dacă pe parcursul urcării se garantează că se obține precizia de navigație pe baza reperelor vizuale corespunzătoare;
 - 2. $10 \times R$, pentru operațiunile pe timp de noapte, dacă pe parcursul urcării se garantează că se obține precizia de navigație pe baza reperelor vizuale corespunzătoare;
 - 3. 300 m, în cazul în care precizia de navigație poate fi asigurată cu mijloace de navigație corespunzătoare; sau
 - 4. 900 m în toate celelalte cazuri.

CAPITOLUL 2

Clasa de performanță 1

CAT.POL.H.200 Generalități

Elicopterele care desfășoară operațiuni în clasa de performanță 1 trebuie să fie certificate drept elicoptere din categoria A sau o categorie echivalentă, după cum stabilește agenția.

CAT.POL.H.205 Decolarea

- (a) Masa la decolare nu depășește masa maximă la decolare specificată în AFM pentru procedura care urmează a fi utilizată.

(b) Masa la decolare permite:

1. posibilitatea întreruperii decolării și aterizării pe FATO în cazul confirmării cedării unui motor critic la sau înainte de punctul de decizie pentru decolare (TDP);
 2. ca distanța necesară pentru decolare întreruptă (RTODRH) să nu depășească distanța disponibilă pentru decolare întreruptă (RTODAH); și
 3. ca TODRH să nu depășească distanța de decolare disponibilă (TODAH);
 4. fără a aduce atingere literei (b) punctul 3, TODRH poate depăși TODAH, dacă elicopterul, în cazul confirmării cedării unui motor critic la TDP, atunci când continuă decolarea, poate să depășească toate obstacolele până la sfârșitul TODRH cu o marjă verticală de minim 10,7 m (35 ft).
- (c) Atunci când se demonstrează conformarea cu literele (a) și (b), se iau în considerare parametrii corespunzători specificați la punctul CAT.POL.H.105 litera (c) de la aerodromul sau locul de operare de plecare.
- (d) Acea parte a decolării până la TDP, inclusiv, se execută în contact vizual cu suprafața, astfel încât să poată fi executată o decolare întreruptă.
- (e) Pentru decolările care utilizează o procedură de rezervă sau de tranziție laterală, cu confirmarea cedării motorului critic înainte de TDP, toate obstacolele din zona de rezervă sau de tranziție laterală trebuie depășite cu o marjă adecvată.

CAT.POL.H.210 Traectoria de decolare

(a) De la capătul TODRH cu confirmarea cedării motorului critic la TDP:

1. masa la decolare permite ca traiectoria la decolare să asigure o depășire a obstacolelor pe verticală, deasupra tuturor obstacolelor situate pe traiectul de urcare, cu o distanță de cel puțin 10,7 m (35 ft) pentru operațiuni în condiții VFR și 10,7 m (35 ft) + $0,01 \times$ distanța DR pentru operațiuni în condiții IFR. Trebuie luate în considerare numai obstacolele specificate la punctul CAT.POL.H.110;
 2. dacă se efectuează o schimbare de direcție mai mare de 15°, se permit toleranțe adecvate pentru efectul unghiului de înclinare asupra capacității de a respecta cerințele de depășire a obstacolelor. Acest viraj nu se inițiază înaintea atingerii înălțimii de 61 m (200 ft) deasupra suprafeței de decolare, cu excepția cazului în care face parte dintr-o procedură aprobată din AFM.
- (b) Atunci când se demonstrează conformarea cu litera (a), se iau în considerare parametrii corespunzători specificați la punctul CAT.POL.H.105 litera (c) de la aerodromul sau locul de operare de plecare.

CAT.POL.H.215 Zbor pe rută – motor critic inoperant

(a) Masa elicopterului și traiectul de zbor în toate punctele de pe rută, cu un motor inoperant și în condițiile meteorologice prevăzute pentru zbor, trebuie să permită conformarea cu punctele 1, 2 sau 3:

1. când se intenționează ca, în orice moment, zborul să fie efectuat fără contact vizual cu suprafața, masa elicopterului trebuie să permită o rată de urcare de cel puțin 50 ft/minut cu motorul critic inoperant la o altitudine de cel puțin 300 m (1 000 ft), sau 600 m (2 000 ft) în zone muntoase, deasupra solului și tuturor obstacolelor întâlnite pe rută pe o distanță de 9,3 km (5 mile nautice) pe fiecare parte laterală a traiectului planificat;
2. dacă se intenționează ca zborul să fie executat fără contact vizual cu suprafața, traiectoria de zbor trebuie să permită elicopterului continuarea zborului de la altitudinea de croazieră până la o înălțime de 300 m (1 000 ft) deasupra unui loc de aterizare în care poate fi efectuată o aterizare în conformitate cu prevederile de la punctul CAT.POL.H.220. Traectoria de zbor depășește pe verticală, cu cel puțin 300 m (1 000 ft) sau 600 m (2 000 ft) în zone muntoase, solul și toate obstacolele întâlnite pe rută sau pe o distanță de 9,3 km (5 mile nautice) pe fiecare parte laterală a traiectului planificat. Pot fi folosite tehnici de coborâre progresivă;
3. dacă se intenționează ca zborul să fie executat în VMC având contact vizual cu suprafața, traiectoria de zbor permite elicopterului să continue zborul de la altitudinea de croazieră până la o înălțime de 300 m (1 000 ft) deasupra zonei de aterizare pe care se poate efectua o aterizare în conformitate cu punctul CAT.POL.H.220, fără a zbura, în niciun moment al zborului, sub altitudinea minimă corespunzătoare de zbor. Trebuie luate în considerare obstacolele care se află pe o distanță de 900 m de la fiecare parte laterală a rutei.

- (b) Când se demonstrează conformitatea cu litera (a) punctul 2 sau litera (a) punctul 3:
1. se presupune că motorul critic cedează în punctul cel mai critic de-a lungul rutei;
 2. se ține seama de efectele vântului asupra traiectoriei de zbor;
 3. largarea combustibilului este planificată să aibă loc numai în măsura în care permite ajungerea la aerodrom sau la locul de operare cu rezervele de combustibil impuse și folosind o procedură sigură; și
 4. largarea combustibilului nu este planificată sub 1 000 ft deasupra solului.
- (c) Dacă precizia de navigație nu poate fi atinsă pentru 95 % din timpul total de zbor, atunci marjele de lățime prevăzute la litera (a) punctele 1 și 2 se măresc la 18,5 km (10 mile nautice).

CAT.POL.H.220 Aterizarea

- (a) Masa de aterizare a elicopterului la ora estimată de aterizare nu poate depăși masa maximă indicată în AFM pentru procedurile care urmează a fi utilizate.
- (b) În cazul confirmării cedării motorului critic la sau înainte de punctul de decizie pentru aterizare (LDP), este posibilă fie aterizarea sau oprirea în FATO, fie să se efectueze o aterizare întreruptă și să depășească toate obstacolele de pe traiectoria de zbor cu o distanță verticală de 10,7 m (35 ft). Se iau în considerare doar obstacolele indicate la punctul CAT.POL.H.110.
- (c) În cazul confirmării cedării motorului critic la sau după LDP, este posibilă:
1. depășirea tuturor obstacolelor de pe traiectoria de apropiere; și
 2. aterizarea și oprirea în FATO.
- (d) Atunci când se demonstrează conformarea cu literele (a)-(c), se iau în considerare parametrii corespunzători specificați la punctul CAT.POL.H.105 litera (c) pentru ora estimată de aterizare la aerodromul de destinație, locul de operare sau la orice aerodrom de rezervă, dacă este necesar.
- (e) Acea parte a decolării până la LDP până la contactul cu platforma se execută în contact vizual cu suprafața.

CAT.POL.H.225 Operațiuni cu elicopter spre/de la o zonă de interes public

- (a) Operațiunile spre/de la o zonă de interes public (PIS) se pot desfășura în clasa de performanță 2 fără respectarea prevederilor de la punctul CAT.POL.H.310 litera (b) sau punctul CAT.POL.H.325 litera (b), cu condiția îndeplinirii cumulative a următoarelor cerințe:
1. PIS a fost folosită înainte de 1 iulie 2002;
 2. dimensiunea PIS sau a mediului cu obstacole nu permite respectarea cerințelor pentru operațiuni în clasa de performanță 1;
 3. operațiunea se desfășoară cu un elicopter cu o MOPSC de șase locuri sau mai puțin;
 4. operatorul se conformează prevederilor CAT.POL.H.305 litera (b) punctele 2 și 3;
 5. masa elicopterului nu depășește masa maximă specificată în AFM pentru un gradient de urcare de 8 % în condiții de atmosferă calmă la viteza de decolare în siguranță corespunzătoare (V_{T0SS}), cu motorul critic inoperant și cu restul motoarelor în funcțiune la o turanță corespunzătoare; și
 6. operatorul a obținut aprobarea prealabilă pentru operațiune din partea autorității competente. Înainte ca astfel de operațiuni să aibă loc într-un alt stat membru, operatorul trebuie să obțină o autorizare din partea autorității competente a respectivului stat.
- (b) Procedurile specifice zonei se stabilesc în manualul de operațiuni pentru reducerea la minimum a perioadei în care ocupanții elicopterului și persoanele de la sol ar fi puse în pericol în eventualitatea cedării motorului la decolare sau la aterizare.
- (c) Manualul de operațiuni trebuie să conțină pentru fiecare PIS: o diagramă sau o fotografie adnotată care prezintă principalele aspecte, dimensiuni, neconformitatea cu cerințele privind clasa de performanță 1, principalele pericole și planul pentru situații de urgență în caz de incidente.

CAPITOLUL 3

Clasa de performanță 2

CAT.POL.H.300 Generalități

Elicopterele care desfășoară operațiuni în clasa de performanță 2 trebuie să fie certificate drept elicoptere din categoria A sau o categorie echivalentă stabilită de agenție.

CAT.POL.H.305 Operațiuni fără capacitatea de a asigura o aterizare forțată în condiții de siguranță

(a) Operațiunile fără capacitatea de a asigura o aterizare forțată în condiții de siguranță pe parcursul fazelor de decolare și aterizare nu se efectuează decât dacă operatorul a obținut o aprobare din partea autorității competente.

(b) Pentru a obține și a menține o astfel de aprobare, operatorul trebuie:

1. să efectueze o evaluare a riscurilor, care precizează:
 - (i) tipul de elicopter; și
 - (ii) tipul de operațiuni;
2. să aplice următoarea serie de condiții:
 - (i) atinge și menține standardul modificării elicopterului/motorului definit de producător;
 - (ii) desfășoară acțiunile de întreținere preventivă recomandate de producătorul elicopterului sau al motorului;
 - (iii) include proceduri de decolare și aterizare în manualul de operațiuni, în cazul în care acestea nu există deja în AFM;
 - (iv) specifică pregătirea pentru echipajul de zbor; și
 - (v) asigură un sistem de raportare către producător a pierderilor de putere, a opririi motorului sau a defectării acestuia;și
3. să pună în aplicare un sistem de monitorizare a uzurii (UMS).

CAT.POL.H.310 Decolarea

(a) Masa la decolare nu poate depăși masa maximă specificată pentru o rată de urcare de 150 ft/min la 300 m (1 000 ft) deasupra nivelului aerodromului sau al locului de operare, cu un motor critic inoperant și celălalt (celelalte) motor (motoare) la o turație corespunzătoare.

(b) Pentru alte operațiuni altele decât cele specificate la punctul CAT.POL.H.305, decolarea se efectuează astfel încât să poată fi executată o aterizare forțată în siguranță până la punctul la care este posibilă continuarea în siguranță a zborului.

(c) Pentru operațiuni în conformitate cu punctul CAT.POL.H.305, în plus față de cerințele de la litera (a):

1. masa la decolare nu trebuie să depășească masa maximă la decolare specificată în AFM pentru zbor la punct fix în afara efectului de sol (AEO OGE) în atmosferă calmă cu toate motoarele funcționând la regimul corespunzător; sau
2. pentru operațiuni de la o helipunte:
 - (i) cu un elicopter care are o MOPSC mai mare de 19 locuri; sau
 - (ii) orice elicopter operat de la o helipunte situată într-un mediu ostil,

masa la decolare trebuie să ia în considerare: procedura, evitarea marginilor helipunții și coborârea corespunzătoare înălțimii helipunții cu motorul (motoarele) critic(e) inoperant(e) și motoarele rămase funcționând la un regim corespunzător.

(d) Atunci când se asigură conformarea cu literele (a)-(c), se iau în considerare parametrii corespunzători de la CAT.POL.H.105 litera (c) la punctul de plecare.

(e) Porțiunea decolării de dinaintea punctului în care se respectă cerința de la CAT.POL.H.315 se execută în contact vizual cu suprafața.

CAT.POL.H.315 Traectoria la decolare

De la punctul definit după decolare (DPATO) sau, ca o alternativă, cel târziu la 200 ft deasupra suprafeței de decolare, cu motorul critic inoperant, trebuie să se îndeplinească cerințele de la CAT.POL.H.210 litera (a) punctele 1 și 2 și litera (b).

CAT.POL.H.320 Zbor pe rută – motor critic inoperant

Trebuie să se îndeplinească cerința de la punctul CAT.POL.H.215.

CAT.POL.H.325 Aterizarea

(a) Masa la aterizare la ora estimată de aterizare nu trebuie să depășească masa maximă specificată pentru o rată de urcare de 150 ft/min la 300 m (1 000 ft) deasupra nivelului aerodromului sau locului de operare, cu un motor critic inoperant și celalalt (celelalte) motor (motoare) funcționând la o turație corespunzătoare.

(b) Dacă motorul critic cedează în orice punct al traiectoriei de apropiere:

1. se poate efectua o aterizare întreruptă cu respectarea cerinței de la punctul CAT.POL.H.315; sau
2. pentru alte operațiuni decât cele specificate la punctul CAT.POL.H.305, elicopterul poate efectua o aterizare forțată în condiții de siguranță.

(c) Pentru operațiuni în conformitate cu punctul CAT.POL.H.305, în plus față de cerințele de la litera (a):

1. masa la aterizare nu depășește masa maximă specificată în AFM pentru un zbor la punct fix AEO OGE în atmosferă calmă cu toate motoarele funcționând la regimul corespunzător; sau

2. pentru operațiuni către o helipunte:

- (i) cu un elicopter care are o MOPSC mai mare de 19 locuri; sau
- (ii) orice elicopter operat către o helipunte situată într-un mediu ostil,

masa la aterizare trebuie să ia în considerare procedura și coborârea corespunzătoare înălțimii helipunții cu motorul (motoarele) critic(e) inoperant(e) și celalalt (celelalte) motor (motoare) funcționând la un regim corespunzător.

(d) Atunci când se demonstrează respectarea literelor (a)-(c), se iau în considerare parametrii corespunzători de la punctul CAT.POL.H.105 litera (c) la aerodromul de destinație sau la orice aerodrom de rezervă, dacă este necesar.

(e) Porțiunea aterizării după care cerința de la litera (b) punctul 1 nu poate fi îndeplinită se execută în contact vizual cu suprafața.

CAPITOLUL 4**Clasa de performanță 3****CAT.POL.H.400 Generalități**

(a) Elicopterele care desfășoară operațiuni în clasa de performanță 3 trebuie să fie certificate drept elicoptere din categoria A sau o categorie echivalentă stabilită de agenție, sau din categoria B.

(b) Operațiunile se desfășoară numai într-un mediu neostil, cu excepția:

1. operării în conformitate cu punctul CAT.POL.H.420; sau
2. fazei decolării și aterizării, când se operează în conformitate cu litera (c).

(c) Cu condiția ca operatorul să fi obținut aprobarea în conformitate cu punctul CAT.POL.H.305, se pot desfășura operațiuni către/de la un aerodrom sau loc de operare situat în afara unui mediu aglomerat ostil, fără a avea asigurată capacitatea de aterizare forțată în siguranță:

1. la decolare înaintea atingerii V_y (viteza pentru cea mai bună rată de urcare) sau 200 ft deasupra suprafeței de decolare; sau
2. la aterizare, sub 200 ft deasupra suprafeței de aterizare.

(d) Nu se efectuează operațiuni:

1. fără contact vizual cu suprafața;

2. pe timp de noapte;
3. dacă plafonul este sub 600 ft; sau
4. dacă vizibilitatea este sub 800 m.

CAT.POL.H.405 Decolarea

(a) Masa la decolare este cea mai mică valoare dintre:

1. MCTOM; sau
2. masa maximă la decolare specificată pentru zbor la punct fix cu efect de sol cu toate motoarele funcționând la puterea de decolare sau, în cazul în care condițiile sunt de așa natură încât zborul la punct fix cu efect de sol nu este probabil să se realizeze, masa la decolare specificată pentru zbor la punct fix fără efectul solului, cu toate motoarele funcționând la puterea de decolare.

(b) Cu excepția cazurilor prevăzute la punctul CAT.POL.H.400 litera (b), în cazul cedării unui motor, elicopterul are capacitatea să execute o aterizare forțată în siguranță.

CAT.POL.H.410 Zbor pe rută

(a) Elicopterul trebuie să aibă capacitatea, cu toate motoarele funcționând la condițiile de putere continuă maximă, să își continue zborul pe ruta prevăzută sau pe o deviere planificată fără să coboare în niciun punct sub altitudinile minime de zbor corespunzătoare.

(b) Cu excepția cazurilor prevăzute la punctul CAT.POL.H.420, în cazul cedării unui motor, elicopterul are capacitatea să execute o aterizare forțată în siguranță.

CAT.POL.H.415 Aterizarea

(a) Masa la aterizare a elicopterului, la ora estimată de aterizare, este cea mai mică valoare dintre:

1. masa maximă certificată la aterizare; sau
2. masa maximă la aterizare specificată pentru zbor la punct fix cu efect de sol, cu toate motoarele în funcțiune la puterea de decolare, sau, în cazul în care condițiile sunt de așa natură încât zborul la punct fix cu efect de sol nu este probabil să se realizeze, masa la aterizare pentru un zbor la punct fix fără efectul solului, cu toate motoarele în funcțiune la puterea de decolare.

(b) Cu excepția cazurilor prevăzute la punctul CAT.POL.H.400 litera (b), în cazul cedării unui motor elicopterul are capacitatea să execute o aterizare forțată în siguranță.

CAT.POL.H.420 Operațiuni cu elicopterul într-un mediu ostil situat în afara unei zone aglomerate

(a) Operațiunile deasupra unui mediu ostil situat în afara unei zone aglomerate fără capacitatea de a executa o aterizare forțată în siguranță cu elicoptere turbomotor cu o MOPSC de șase locuri sau mai puțin se desfășoară numai dacă operatorul a primit o aprobare din partea autorității competente, în urma unei evaluări a riscurilor în materie de siguranță efectuată de operator. Înainte ca astfel de operațiuni să aibă loc într-un alt stat membru, operatorul trebuie să obțină o autorizare din partea autorității competente a respectivului stat.

(b) Pentru a obține și a menține o astfel de aprobare, operatorul trebuie:

1. să desfășoare aceste operațiuni numai în zonele și în condițiile indicate în aprobare;
2. să nu desfășoare aceste operațiuni sub o aprobare HEMS;
3. să justifice faptul că limitările aceluia elicopter, sau alte aspecte justificabile, împiedică utilizarea criteriilor de performanță corespunzătoare; și
4. să obțină aprobarea în conformitate cu punctul CAT.POL.H.305 litera (b).

(c) Fără a aduce atingere punctului CAT.IDE.H.240, astfel de operațiuni se pot desfășura fără echipament de oxigen suplimentar, cu condiția ca altitudinea cabinei să nu depășească 10 000 ft pe o perioadă mai mare de 30 de minute și să nu depășească niciodată 13 000 ft altitudine barometrică.

SECȚIUNEA 3

Masa și centrăjul

CAPITOLUL 1

Aeronave motorizate**CAT.POL.MAB.100 Masa și centrăjul, încărcarea**

- (a) În orice fază a operării, încărcarea, masa și centrul de greutate (CG) al aeronavei trebuie să respecte limitările indicate în AFM sau în manualul de operațiuni, în cazul în care acesta este mai restrictiv.
- (b) Operatorul stabilește masa și CG al oricărei aeronave prin cântărire efectivă înainte de punerea în funcțiune inițială și apoi la intervale de 4 ani, în cazul în care se folosesc mase individuale ale aeronavelor, sau de 9 ani, în cazul în care se folosesc masele flotei de aeronave. Efectele cumulate ale modificărilor și reparațiilor asupra masei și centrăjului trebuie să fie luate în considerare și documentate corespunzător. Aeronavele trebuie să fie recântărite atunci când efectul modificărilor asupra masei și centrăjului nu se cunoaște cu precizie.
- (c) Cântărirea se efectuează de către producătorul aeronavei sau de către o organizație de întreținere aprobată.
- (d) Operatorul determină masa tuturor elementelor de operare și a membrilor echipajului, incluse în masa operațională a aeronavei goale, prin cântărire sau prin utilizarea de mase standard. Influența poziției lor asupra CG al aeronavei trebuie să fie determinată.
- (e) Operatorul stabilește masa încărcăturii transportate, inclusiv orice balast, prin cântărirea efectivă sau prin determinarea masei încărcăturii transportate în conformitate cu masele standard ale pasagerilor și bagajelor.
- (f) Pe lângă masele standard ale pasagerilor și bagajelor înregistrate, operatorul poate folosi mase standard pentru alte elemente ale încărcăturii dacă demonstrează autorității competente că aceste elemente au aceeași masă sau că masele lor se încadrează în toleranțele specificate.
- (g) Operatorul trebuie să determine masa combustibilului transportat folosind densitatea reală sau, în cazul în care aceasta nu este cunoscută, densitatea calculată în conformitate cu o metodă specificată în manualul de operațiuni.
- (h) Operatorul trebuie să se asigure că încărcarea:
1. aeronavelor sale se face sub supravegherea personalului calificat; și
 2. încărcăturii transportate se face în conformitate cu datele utilizate pentru calculul masei și centrăjului aeronavei.
- (i) Operatorul respectă limitele structurale suplimentare, cum ar fi limitările legate de rezistența podelei, sarcina maximă pe metru liniar, masa maximă pe fiecare compartiment pentru încărcătură și limitele maxime de locuri. În plus, pentru elicoptere, operatorul ia în considerare modificările încărcăturii în timpul zborului.
- (j) Operatorul trebuie să specifice, în manualul de operațiuni, principiile și metodele folosite în procesul de încărcare și în sistemul de masă și centrăj, care îndeplinesc cerințele de la literele (a)-(i). Acest sistem trebuie să acopere toate tipurile de operațiuni avute în vedere.

CAT.POL.MAB.105 Datele și documentația referitoare la masă și centrăj

- (a) Operatorul stabilește, înainte de fiecare zbor, date referitoare la masă și centrăj și elaborează documentația privind masa și centrăjul, specificând încărcătura și repartizarea acesteia. Documentația privind masa și centrăjul trebuie să permită comandantului să determine dacă încărcătura și repartizarea acesteia nu depășesc limitele de masă și centrăj ale aeronavei. Documentația privind masa și centrăjul trebuie să conțină următoarele informații:
1. înmatricularea și tipul aeronavei;
 2. numărul și data de identificare ale zborului;
 3. numele comandantului;
 4. numele persoanei care a întocmit documentul;

5. masa operațională a aeronavei goale și CG corespunzător al aeronavei;
 - (i) pentru avioanele din clasa de performanță B și pentru elicoptere, nu este neapărat necesar ca poziția CG să apară în documentația privind masa și centrul, dacă, de exemplu, repartizarea încărcăturii este conformă cu tabelul centrului calculat în prealabil sau dacă se poate demonstra că, pentru operațiunile planificate, se poate asigura un centru corect, oricare ar fi încărcătura reală.
6. masa combustibilului la decolare și masa combustibilului pentru zborul pe rută;
7. masa altor consumabile, în afară de cea a combustibilului, dacă este cazul;
8. componentele încărcăturii, inclusiv pasageri, bagaje, marfă și balast;
9. masa la decolare, masa la aterizare și masa fără combustibil;
10. pozițiile aplicabile ale CG al aeronavei; și
11. valorile de limită ale masei și CG.

Informațiile de mai sus trebuie să fie disponibile în documentele de planificare a zborului sau în sistemele de masă și centru. Unele dintre aceste informații pot fi conținute în alte documente care pot fi puse la dispoziție pe moment în vederea utilizării.

- (b) Atunci când datele și documentația privind masa și centrul sunt generate de un sistem computerizat de masă și centru, operatorul trebuie să verifice integritatea datelor rezultate.
- (c) Persoana care supraveghează încărcarea aeronavei trebuie să confirme prin semnătură sau o metodă echivalentă faptul că încărcătura și repartizarea acesteia sunt în conformitate cu documentația privind masa și centrul transmise comandantului. Comandantul semnalează acceptarea sa prin contrasemnare sau o metodă echivalentă.
- (d) Operatorul trebuie să specifice proceduri pentru schimbări de ultim moment ale încărcăturii pentru a se asigura că:
 1. orice schimbare de ultim moment apărută după finalizarea documentației privind masa și centrul trebuie adusă la cunoștința comandantului și introdusă în documentele de planificare a zborului care cuprind documentația privind masa și centrul;
 2. este specificată limita maximă a numărului de pasageri sau a încărcăturii în cală care poate fi acceptată ca schimbare de ultim moment; și
 3. în cazul în care se depășește această valoare maximă, se întocmește o nouă documentație privind masa și centrul.
- (e) Operatorul trebuie să obțină aprobarea autorității competente în cazul în care dorește să folosească un sistem computerizat integrat la bord de masă și centru sau un sistem computerizat individual de masă și centru, ca sursă primară pentru trimiterea în operațiune. Operatorul trebuie să demonstreze acuratețea și fiabilitatea respectivului sistem.

SUBPARTEA D

INSTRUMENTE, DATE, ECHIPAMENTE

SECȚIUNEA 1

Avioane

CAT.IDE.A.100 Instrumente și echipamente – generalități

- (a) Instrumentele și echipamentele impuse de prezenta subparte trebuie să fie aprobate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, cu excepția următoarelor elemente:
 1. siguranțe de rezervă;
 2. lămpi portabile separate;
 3. un mijloc precis de indicare a timpului;
 4. suport pentru hărți;

5. truse de prim ajutor;
 6. trusă medicală de urgență;
 7. megafoane;
 8. echipamente de supraviețuire și de semnalizare;
 9. ancore pentru apă și echipamente pentru amarare; și
 10. dispozitive de siguranță pentru copii.
- (b) Instrumentele și echipamentele care nu sunt impuse de prezenta subparte și care nu necesită aprobare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, dar sunt transportate la bord în timpul unui zbor trebuie să respecte următoarele cerințe:
1. informațiile oferite de aceste instrumente, echipamente sau accesorii nu se folosesc de către echipajul de zbor pentru a se conforma anexei I la Regulamentul (CE) nr. 216/2008 sau punctelor CAT.IDE.A.330, CAT.IDE.A.335, CAT.IDE.A.340 și CAT.IDE.A.345; și
 2. instrumentele și echipamentele nu afectează navigabilitatea avionului, nici în cazul defectării sau proastei funcționări.
- (c) În cazul în care echipamentul urmează să fie folosit de un membru al echipajului de zbor la postul său în timpul zborului, acesta trebuie să fie utilizabil rapid din acel post. În cazul în care este necesar ca un echipament să fie utilizat de mai mult de un singur membru al echipajului de zbor, acesta trebuie să fie instalat astfel încât echipamentul să fie utilizabil rapid din orice post în care se impune utilizarea echipamentului.
- (d) Acele instrumente care sunt folosite de oricare membru al echipajului de zbor trebuie dispuse astfel încât să permită membrului echipajului de zbor să vadă rapid indicațiile de la postul său, cu o deviere minimă posibilă a poziției și a direcției privirii adoptate în mod normal atunci când privește înainte, în sensul traiectoriei de zbor.
- (e) Toate echipamentele de urgență impuse trebuie să fie ușor accesibile pentru utilizare imediată.

CAT.IDE.A.105 Echipamente minime de zbor

Nu se poate iniția un zbor în momentul în care oricare dintre instrumentele, echipamentele sau funcțiile avionului, necesare pentru zborul avut în vedere, sunt inoperante sau lipsesc, cu excepția cazului în care:

- (a) avionul se exploatează în conformitate cu MEL a operatorului; sau
- (b) operatorul are aprobarea autorității competente de a exploata avionul în limitele listei master a echipamentului minim (MMEL).

CAT.IDE.A.110 Siguranțe electrice de rezervă

(a) Avioanele trebuie să fie echipate cu siguranțe electrice de rezervă, cu puterile nominale prevăzute pentru protecția integrală a circuitului, pentru înlocuirea acelor siguranțe a căror înlocuire este permisă în zbor.

(b) Numărul siguranțelor de rezervă care trebuie transportate la bord este cea mai mare valoare dintre:

1. 10 % din numărul siguranțelor din fiecare categorie; sau
2. trei siguranțe din fiecare categorie.

CAT.IDE.A.115 Lumini de operare

(a) Avioanele exploatare pe timp de zi trebuie să fie echipate cu:

1. sistem de lumini anticoliziune;
2. sistem de lumini alimentat de sistemul electric al avionului pentru asigurarea iluminării adecvate a tuturor instrumentelor și echipamentelor esențiale pentru funcționarea în siguranță a avionului;

3. sistem de lumini alimentat de sistemul electric al avionului pentru asigurarea iluminării în toate compartimentele pentru pasageri; și
 4. o lanternă electrică pentru fiecare membru necesar al echipajului, ușor accesibilă membrilor echipajului atunci când aceștia sunt așezați la posturile lor de lucru.
- (b) Avioanele exploatate pe timp de noapte trebuie să fie în plus echipate cu:
1. lumini de navigație/poziție;
 2. două faruri de aterizare sau un singur far cu două filamente alimentate separat; și
 3. lumini care se conformează reglementărilor internaționale referitoare la prevenirea coliziunilor pe mare, dacă avionul exploatat ca hidroavion.

CAT.IDE.A.120 Echipamente pentru ștergerea parbrizului

Avioanele cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg trebuie să fie echipate la fiecare post al piloților cu un mijloc de menținere a unei porțiuni curate a parbrizului în timpul precipitațiilor.

CAT.IDE.A.125 Operațiuni VFR pe timp de zi – instrumente de zbor și navigație și echipamente asociate

- (a) Avioanele exploatate în condiții VFR pe timp de zi trebuie să fie echipate cu următoarele elemente, disponibile la postul pilotului:
1. un dispozitiv de măsurare și afișare pentru:
 - (i) capul magnetic;
 - (ii) timp în ore, minute și secunde;
 - (iii) altitudinea barometrică;
 - (iv) viteza față de aer indicată;
 - (v) viteza verticală;
 - (vi) viraj și glisadă;
 - (vii) atitudine;
 - (viii) cap-compass;
 - (ix) temperatura aerului exterior; și
 - (x) numărul Mach, ori de câte ori limitările de viteză se exprimă cu ajutorul numărului Mach;
 2. un mijloc care să indice atunci când alimentarea cu energie a instrumentelor de zbor prevăzute nu este adecvată.
- (b) În cazul în care sunt necesari doi piloți pentru exploatare, postul celui de-al doilea pilot trebuie să dispună de un mijloc separat suplimentar de afișare a următoarelor elemente:
1. altitudinea barometrică;
 2. viteza față de aer indicată;
 3. viteza verticală;
 4. viraj și glisadă;
 5. atitudine; și
 6. cap-compass.

(c) Un mijloc de prevenire a funcționării defectuoase a sistemelor de indicare a vitezei față de aer în urma condensului sau a jivrajului trebuie să fie disponibil pentru:

1. avioanele cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau o MOPSC mai mare de nouă locuri; și
2. avioanele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 aprilie 1999 sau după această dată.

(d) Avioanele monomotor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 22 mai 1995 sunt scutite de la îndeplinirea cerințelor de la litera (a) punctul 1 subpunctele (vi)-(ix), în cazul în care conformarea ar presupune reechiparea avioanelor.

CAT.IDE.A.130 Operațiuni VFR pe timp de noapte – instrumente de zbor și navigație și echipamente asociate

Avioanele exploatare în condiții VFR pe timp de noapte sau în condiții IFR trebuie să fie echipate cu următoarele elemente, disponibile la postul pilotului:

(a) un dispozitiv de măsurare și afișare pentru:

1. capul magnetic;
2. timp în ore, minute și secunde;
3. viteza față de aer indicată;
4. viteza verticală;
5. viraj și glisadă, sau, în cazul avioanelor echipate cu mijloc de rezervă de măsurare și afișare a atitudinii, glisadă;
6. atitudine;
7. direcție stabilizată;
8. temperatura aerului exterior; și
9. numărul Mach, ori de câte ori limitările de viteză se exprimă cu ajutorul numărului Mach;

(b) două dispozitive de măsurare și afișare a altitudinii barometrice;

(c) un mijloc care să indice atunci când alimentarea cu energie a instrumentelor de zbor prevăzute nu este adecvată;

(d) un mijloc de prevenire a funcționării defectuoase, din cauza condensului sau a jivrajului, a sistemelor de indicare a vitezei față de aer prevăzute la litera (a) punctul 3 și la litera (h) punctul 2;

(e) un mijloc de avertizare a echipajului de zbor în legătură cu defectarea mijloacelor prevăzute la litera (d) pentru avioanele:

1. al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat la 1 aprilie 1998 sau după această dată; sau
2. al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat înainte de 1 aprilie 1998, cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg și cu o MOPSC de peste nouă locuri;

(f) cu excepția avioanelor cu elice cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai puțin, două sisteme de presiune statică separate;

(g) un sistem de presiune statică și o sursă alternativă de presiune statică pentru avioanele cu elice cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai puțin;

(h) în cazul în care sunt necesari doi piloți pentru exploatare, postul celui de al doilea pilot trebuie să dispună de un mijloc separat de afișare a:

1. altitudinii barometrice;
2. vitezei față de aer indicate;
3. vitezei verticale;
4. virajului și glisadei;

5. atitudinii; și
 6. direcției stabilizate;
- (i) un mijloc de rezervă de măsurare și afișare a atitudinii care poate fi utilizat de la orice post de pilotaj pentru avioanele cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau o MOPSC mai mare de nouă locuri și care:
1. este alimentat în permanență în timpul exploatării normale și, după cedarea totală a sistemului normal de producere a energiei electrice, se alimentează de la o sursă independentă de sistemul normal de producere a energiei electrice;
 2. asigură funcționarea sigură timp de minim 30 de minute de la cedarea totală a sistemului normal de producere a energiei electrice, luând în considerare alte sarcini asupra sursei de alimentare de urgență și procedurile operaționale;
 3. funcționează independent de orice alt mijloc de măsurare și afișare a atitudinii;
 4. intră automat în funcțiune după cedarea totală a sistemului normal de producere a energiei electrice;
 5. este iluminat în mod adecvat în toate fazele operării, cu excepția avioanelor cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai mică, deja înmatriculate într-un stat membru la 1 aprilie 1995 și echipate cu un indicator de atitudine de rezervă, pe panoul de instrumente din partea stângă;
 6. indică în mod clar echipajului de zbor când indicatorul de atitudine de rezervă este acționat de sursa de energie electrică pentru cazuri de urgență; și
 7. în cazul în care indicatorul de atitudine de rezervă are propria sursă de energie electrică, oferă o indicație asociată fie pe instrument, fie pe panoul de instrumente, când se folosește această sursă;
- (j) un suport pentru hărți într-o poziție ușor de citit care poate fi iluminat pentru operațiuni pe timp de noapte.

CAT.IDE.A.135 Echipamente suplimentare pentru operațiuni cu un singur pilot în condiții IFR

Avioanele exploatate în condiții IFR cu un singur pilot trebuie să fie echipate cu pilot automat care să aibă cel puțin modurile de menținere a altitudinii și a capului-compas.

CAT.IDE.A.140 Sistem de alertă pentru altitudine

- (a) Următoarele avioane trebuie să fie echipate cu un sistem de alertă pentru altitudine:
1. avioane echipate cu motoare turbopropulsoare cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau cu o MOPSC mai mare de nouă locuri; și
 2. avioane echipate cu motoare turboreactoare.
- (b) Sistemul de alertă pentru altitudine trebuie să aibă capacitatea:
1. să alerteze echipajul de zbor la apropierea de altitudinea preselectată; și
 2. să alerteze echipajul de zbor, cel puțin printr-un semnal sonor, la devierea de la o altitudine preselectată.
- (c) Fără a aduce atingere literei (a), avioanele cu o MCTOM de cel mult 5 700 kg, cu o MOPSC de peste nouă locuri, cu un certificat individual de navigabilitate eliberat prima dată înainte de 1 aprilie 1972 și înmatriculate deja într-un stat membru la 1 aprilie 1995 sunt exceptate de la echiparea cu un sistem de alertă pentru altitudine.

CAT.IDE.A.150 Sistem de avertizare și de informare asupra configurației terenului (TAWS)

- (a) Avioanele echipate cu motor cu turbină cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie echipate cu un sistem TAWS care respectă cerințele pentru echipamentul de clasa A, după cum se specifică într-un standard acceptabil.
- (b) Avioanele echipate cu motoare cu piston cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie echipate cu un sistem TAWS care respectă cerința pentru echipamentul de clasa B, după cum se specifică într-un standard acceptabil.

CAT.IDE.A.155 Sistem de evitare a coliziunii în zbor (ACAS)

Cu excepția cazului în care Regulamentul (UE) nr. 1332/2011 prevede altceva, avioanele echipate cu motor cu turbină cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu ACAS II.

CAT.IDE.A.160 Echipament radar meteorologic la bord

Următoarele tipuri de avioane trebuie să fie echipate cu echipament radar meteorologic la bord dacă sunt exploatate pe timp de noapte sau în condiții IMC în zone în care sunt probabile, de-a lungul rutei, furtuni sau alte condiții meteorologice potențial periculoase considerate detectabile cu ajutorul unui echipament radar meteorologic la bord:

- (a) avioane presurizate;
- (b) avioane nepresurizate cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg; și
- (c) avioane nepresurizate cu o MOPSC de peste nouă locuri.

CAT.IDE.A.165 Echipament suplimentar pentru operațiuni în condiții de jivraj pe timp de noapte

- (a) Avioanele exploatate în condiții probabile sau certe de jivraj pe timp de noapte trebuie să fie echipate cu mijloace de iluminare sau detectare a jivrajului.
- (b) Mijloacele de iluminare a jivrajului trebuie să nu producă orbirea sau reflexia, ceea ce ar împiedica membrii echipajului să-și îndeplinească sarcinile.

CAT.IDE.A.170 Sistemul interfon pentru echipajul de zbor

Avioanele exploatate de mai mult de un membru al echipajului de zbor trebuie să fie echipate cu un sistem interfon pentru echipajul de zbor, care să includă căști și microfoane destinate utilizării de către toți membrii echipajului de zbor.

CAT.IDE.A.175 Sistemul interfon pentru membrii echipajului

Avioanele cu o MCTOM mai mare de 15 000 kg sau cu o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu un sistem interfon pentru membrii echipajului, cu excepția avioanelor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 aprilie 1965 și care erau deja înmatriculate într-un stat membru la 1 aprilie 1995.

CAT.IDE.A.180 Sistemul de adresare către pasageri

Avioanele cu o MOPSC mai mare de 19 locuri trebuie să fie echipate cu un sistem de adresare către pasageri.

CAT.IDE.A.185 Înregistratorul de voce din carlingă

- (a) Următoarele avioane trebuie să fie echipate cu un înregistrator de voce în carlingă (CVR):
 - 1. avioane cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg; și
 - 2. avioane cu mai multe motoare cu turbină cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai puțin, cu o MOPSC de peste nouă locuri și cu un certificat individual de navigabilitate eliberat prima dată la 1 ianuarie 1990 sau după această dată.
- (b) CVR trebuie să aibă capacitatea de a păstra datele înregistrate cel puțin în timpul:
 - 1. ultimelor 2 ore în cazul avioanelor menționate la litera (a) punctul 1 dacă certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 aprilie 1998 sau după această dată;
 - 2. ultimelor 30 de minute, în cazul avioanelor menționate la litera (a) punctul 1 dacă certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 aprilie 1998; sau
 - 3. ultimelor 30 de minute, în cazul avioanelor menționate la litera (a) punctul 2.
- (c) CVR înregistrează în raport cu o scală de timp:
 - 1. comunicațiile vocale transmise din sau recepționate în compartimentul echipajului de zbor prin radio;
 - 2. comunicațiile vocale ale membrilor echipajului de zbor cu ajutorul sistemului interfon și al sistemului de adresare către pasageri, dacă este instalat;

3. mediul sonor din compartimentul echipajului de zbor, incluzând, fără întrerupere, următoarele:
- (i) pentru avioanele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 aprilie 1998 sau după această dată, semnalele audio recepționate de la fiecare microfon de cască și de mască utilizat;
 - (ii) pentru avioanele menționate la litera (a) punctul 2 al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 aprilie 1998, semnalele audio recepționate de la fiecare microfon de cască și de mască, dacă este posibil;
- și
4. semnalele vocale sau audio de identificare a mijloacelor de navigație sau de apropiere transmise într-o cască sau difuzor.
- (d) CVR trebuie să înceapă să înregistreze înainte ca avionul să înceapă deplasarea prin mijloace proprii și trebuie să continue să înregistreze până la încheierea zborului, când avionul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii. În plus, în cazul avioanelor pentru care certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat la 1 aprilie 1998 sau după această dată, CVR trebuie să înceapă să înregistreze automat înainte ca avionul să înceapă deplasarea prin mijloace proprii și să continue înregistrarea până la încheierea zborului, când avionul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii.
- (e) În plus față de litera (d), în funcție de disponibilitatea energiei electrice, CVR trebuie să înceapă să înregistreze cât mai devreme posibil, în timpul verificărilor din carlingă efectuate înainte de pornirea motoarelor la începutul zborului, până la verificările din carlingă efectuate imediat după oprirea motoarelor la sfârșitul zborului, în cazul:
- 1. avioanelor menționate la litera (a) punctul 1 pentru care s-a eliberat un certificat individual de navigabilitate după 1 aprilie 1998; sau
 - 2. avioanelor menționate la litera (a) punctul 2.
- (f) CVR trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.

CAT.IDE.A.190 Înregistratorul de date de zbor

- (a) Următoarele avioane trebuie să fie echipate cu un înregistrator de date de zbor (FDR) care să utilizeze o metodă digitală de înregistrare și stocare a datelor și pentru care să fie disponibilă o metodă de extragere rapidă a datelor din mediul de stocare:
- 1. avioanele cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 iunie 1990 sau după această dată;
 - 2. avioanele echipate cu motor cu turbină cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 iunie 1990; și
 - 3. avioanele echipate cu mai multe motoare cu turbină cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai mică, cu o MOPSC de peste nouă locuri, al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 aprilie 1998 sau după această dată.
- (b) FDR înregistrează:
- 1. timpul, altitudinea, viteza față de aer, accelerația normală și capul și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 25 de ore pentru avioanele menționate la litera (a) punctul 2 cu o MCTOM mai mică de 27 000 de kg;
 - 2. parametrii necesari pentru determinarea cu acuratețe a traiectoriei de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului și configurației dispozitivelor de portanță și tracțiune ale avionului și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 25 de ore pentru avioanele menționate la litera (a) punctul 1 cu o MCTOM mai mică de 27 000 kg și cu un certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 ianuarie 2016;
 - 3. parametrii necesari pentru determinarea cu acuratețe a traiectoriei de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului, configurației și funcționării avionului și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 25 de ore pentru avioanele menționate la litera (a) punctele 1 și 2 cu o MCTOM mai mare de 27 000 kg și cu un certificat individual de navigabilitate eliberat prima dată înainte de 1 ianuarie 2016;
 - 4. parametrii necesari pentru determinarea cu acuratețe a traiectoriei de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului și configurației dispozitivelor de portanță și tracțiune ale avionului și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 10 de ore în cazul avioanelor menționate la litera (a) punctul 3 al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 ianuarie 2016; sau

5. parametri necesari pentru determinarea cu acuratețe a traiectoriei de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului, configurației și funcționării avionului și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 25 de ore pentru avioanele menționate la litera (a) punctele 1 și 3 al căror certificat individual de navigabilitate este eliberat prima dată la 1 ianuarie 2016 sau după această dată.
- (c) Datele se obțin de la sursele avionului care permit corelarea cu acuratețe cu informațiile afișate pentru echipajul de zbor.
- (d) FDR începe să înregistreze datele înainte ca avionul să se poată deplasa prin mijloace proprii și trebuie să se oprească după ce avionul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii. În plus, în cazul avioanelor cărora li s-a eliberat un certificat individual de navigabilitate la 1 aprilie 1998 sau după această dată, FDR trebuie să înceapă automat să înregistreze datele înainte ca avionul să se poată deplasa prin mijloace proprii și trebuie să se oprească automat după ce avionul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii.
- (e) FDR trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.

CAT.IDE.A.195 Înregistrarea legăturilor de date

- (a) Avioanele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 8 aprilie 2014 sau după această dată, care au capacitatea de a utiliza comunicațiile prin legături de date și pentru care este necesară o echipare cu un CVR trebuie să înregistreze pe un înregistrator, dacă este posibil:
1. mesajele comunicărilor prin legături de date referitoare la comunicările ATS adresate către și dinspre avion, inclusiv mesajele aplicabile următoarelor aplicații:
 - (i) inițierea de legături de date;
 - (ii) comunicarea controlor-pilot;
 - (iii) supraveghere specifică;
 - (iv) informații referitoare la zbor;
 - (v) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, supravegherea semnalului de la aeronavă;
 - (vi) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, datele privind controlul operațional al aeronavei; și
 - (vii) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, graficele;
 2. informațiile care permit corelarea cu orice înregistrări asociate referitoare la comunicațiile prin legături de date și păstrate separat de avion; și
 3. informațiile privind timpul și prioritatea mesajelor comunicărilor prin legături de date, ținând seama de arhitectura sistemului.
- (b) Înregistratorul trebuie să utilizeze o metodă digitală de înregistrare și păstrare a datelor și informațiilor și o metodă de extragere a acestor date. Metoda de înregistrare trebuie să permită realizarea unei corespondențe între aceste date și datele înregistrate la sol.
- (c) Înregistratorul trebuie să aibă capacitatea de a reține date înregistrate pentru cel puțin aceeași perioadă prevăzută în cazul CVR la punctul CAT.IDE.A.185.
- (d) Înregistratorul trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.
- (e) Cerințele aplicabile pentru pornirea și oprirea funcționării înregistratorului sunt aceleași cu cerințele aplicabile pentru pornirea și oprirea funcționării CVR cuprinse la punctul CAT.IDE.A.185 literele (d) și (e).

CAT.IDE.A.200 Înregistratorul combinat

Respectarea cerințelor privind CVR și FDR se poate realiza:

- (a) printr-un înregistrator combinat format dintr-un înregistrator de date de zbor și un înregistrator de voce din carlingă, în cazul avioanelor care trebuie să fie echipate cu un CVR sau cu un FDR;

- (b) printr-un înregistrator combinat format dintr-un înregistrator de date de zbor și un înregistrator de voce din carlingă, în cazul avioanelor cu o MCTOM de 5 700 kg sau mai mică care trebuie să fie echipate cu un CVR și cu un FDR; sau
- (c) prin două înregistratoare combinate formate din două înregistratoare de date de zbor și două înregistratoare de voce din carlingă, dacă avionul are o MCTOM mai mare de 5 700 kg și trebuie să fie echipat cu un CVR și cu un FDR.

CAT.IDE.A.205 Scaune, centuri de siguranță ale scaunelor, sisteme de reținere și dispozitive de siguranță pentru copii

- (a) Avioanele trebuie să fie echipate cu:
 - 1. un scaun sau o cușetă pentru fiecare persoană de la bord care are vârsta de cel puțin 24 de luni;
 - 2. o centură de siguranță pentru fiecare scaun pentru pasageri și hamuri de siguranță pentru fiecare cușetă, cu excepția celor prevăzute la punctul 3;
 - 3. o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului pentru fiecare scaun pentru pasageri și hamuri de siguranță pentru fiecare cușetă în cazul avioanelor cu o MCTOM mai mică de 5 700 kg și cu o MOPSC de mai puțin de nouă locuri, după 8 aprilie 2015;
 - 4. un dispozitiv de siguranță pentru copii (CRD) pentru fiecare persoană de la bord cu vârsta mai mică de 24 de luni;
 - 5. o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului incluzând un dispozitiv care va reține automat bustul ocupantului în cazul decelerării rapide:
 - (i) pentru fiecare scaun pentru echipajul de zbor și pentru orice scaun alăturat scaunului pilotului;
 - (ii) pentru fiecare scaun pentru observatori aflat în compartimentul echipajului de zbor;
 - 6. o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului pentru fiecare scaun destinat numărului minim necesar de membri ai echipajului de cabină.
- (b) O centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului trebuie:
 - 1. să aibă un singur punct de eliberare;
 - 2. să includă, pentru scaunele echipajului de zbor, pentru orice scaun situat lângă scaunul pilotului și pentru scaunele pentru numărul minim necesar de membri ai echipajului de cabină, două chingi peste umăr și o centură de siguranță care pot fi folosite independent.

CAT.IDE.A.210 Indicatoare de legare a centurilor de siguranță și de interzicere a fumatului

Avioanele în care nu sunt vizibile toate scaunele pentru pasageri de pe scaunul (scaunele) echipajului de zbor trebuie să fie echipate cu un mijloc care să indice tuturor pasagerilor și echipajului de cabină când trebuie să își lege centurile de siguranță și când fumatul nu este permis.

CAT.IDE.A.215 Uși interioare și perdele

Avioanele trebuie să fie echipate cu:

- (a) în cazul avioanelor cu o MOPSC de peste 19 locuri, o ușă între compartimentul pentru pasageri și compartimentul pentru echipajul de zbor care să fie prevăzută cu o plăcuță care să indice *Crew only* (accesul permis doar membrilor echipajului) și cu un mijloc de blocare, pentru a împiedica deschiderea acesteia de către pasageri fără permisiunea unui membru al echipajului de zbor;
- (b) un mijloc ușor accesibil pentru deschiderea fiecărei uși care separă un compartiment pentru pasageri de altul care are prevăzute ieșiri de urgență;
- (c) un mijloc de menținere în poziție deschisă a oricărei uși sau perdele care separă compartimentul pentru pasageri de alte zone ce trebuie accesate pentru a ajunge de la oricare scaun de pasager la oricare dintre ieșirile de urgență impuse;
- (d) o plăcuță pe fiecare ușă interioară sau lângă o perdea care oferă acces la o ieșire de urgență pentru pasageri, pentru a indica faptul că trebuie menținută în poziție deschisă în timpul decolării și aterizării; și
- (e) un mijloc care să permită fiecărui membru al echipajului să deblocheze orice ușă care este accesibilă în mod normal pasagerilor și care poate fi blocată de pasageri.

CAT.IDE.A.220 Trusa de prim ajutor

- (a) Avioanele trebuie să fie echipate cu truse de prim ajutor, în conformitate cu tabelul 1.

Tabelul 1

Numărul truselor de prim ajutor necesare

Numărul scaunelor pentru pasageri instalate	Numărul truselor de prim ajutor necesare
0-100	1
101-200	2
201-300	3
301-400	4
401-500	5
501 sau mai multe	6

- (b) Trusele de prim ajutor trebuie să fie:

1. ușor accesibile pentru folosire; și
2. păstrate în termen de valabilitate.

CAT.IDE.A.225 Trusa medicală de urgență

- (a) Avioanele cu o MOPSC de peste 30 de locuri trebuie să fie echipate cu o trusă medicală de urgență atunci când orice punct de pe ruta planificată se află la mai mult de 60 de minute timp de zbor la viteza normală de croazieră de un aerodrom la care se poate estima că este disponibilă asistență medicală calificată.

- (b) Comandantul se asigură că medicamentele nu sunt administrate decât de persoane calificate corespunzător.

- (c) Trusa medicală de urgență menționată la litera (a) trebuie să fie:

1. etanșă la praf și umiditate;
2. transportată astfel încât să se prevină accesul neautorizat; și
3. păstrată în termen de valabilitate.

CAT.IDE.A.230 Oxigen pentru primul ajutor

- (a) Avioanele presurizate exploatate la altitudini barometrice mai mari de 25 000 ft, în cazul operațiunilor pentru care este necesar un membru al echipajului de cabină, trebuie să fie echipate cu o sursă de oxigen nediluat pentru pasagerii care, din motive fiziologice, ar putea avea nevoie de oxigen ca urmare a depresurizării cabinei.

- (b) Cantitatea de oxigen menționată la litera (a) se calculează folosind un debit mediu de cel puțin trei litri gaz uscat în condiții normale de presiune și temperatură (STPD)/minut/persoană. Această cantitate de oxigen trebuie să fie suficientă pentru durata de zbor rămasă după depresurizarea cabinei, atunci când altitudinea cabinei depășește 8 000 ft, dar nu depășește 15 000 ft, pentru cel puțin 2 % din pasagerii transportați, dar în niciun caz pentru mai puțin de o persoană.

- (c) Trebuie să existe un număr suficient de unități de distribuție, dar în niciun caz mai puțin de două, cu o modalitate de a fi folosite de echipajul de cabină.

- (d) Echipamentul de oxigen pentru primul ajutor trebuie să aibă capacitatea de a genera un debit masic către fiecare utilizator de cel puțin patru litri STPD pe minut.

CAT.IDE.A.235 Oxigen suplimentar – avioane presurizate

- (a) Avioanele presurizate exploatate la altitudini barometrice mai mari de 10 000 ft trebuie să fie dotate cu echipament suplimentar de oxigen care să aibă capacitatea de a stoca și distribui oxigenul în conformitate cu tabelul 1.

- (b) Avioanele presurizate exploatare la altitudini barometrice mai mari de 25 000 ft trebuie să fie echipate cu:
1. măști cu fixare rapidă pentru membrii echipajului de zbor;
 2. suficiente prize de rezervă și măști sau unități portabile de oxigen cu măști distribuite egal în tot compartimentul pentru pasageri, pentru a asigura disponibilitatea imediată a oxigenului pentru utilizarea de către toți membrii echipajului de cabină necesari;
 3. o unitate de distribuire a oxigenului conectată la terminalele de alimentare cu oxigen disponibile imediat fiecărui membru al echipajului de cabină, fiecărui membru suplimentar al echipajului și fiecărui ocupant al scaunelor pentru pasageri, oriunde ar fi așezat; și
 4. un dispozitiv care să asigure alertarea echipajului de zbor în legătură cu orice depresurizare.
- (c) În cazul avioanelor presurizate, al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată după 8 noiembrie 1998 și care sunt exploatare la altitudini barometrice mai mari de 25 000 ft sau care sunt exploatare la altitudini barometrice de cel mult 25 000 ft în condiții care nu le-ar permite coborârea în siguranță la 13 000 ft în patru minute, echipamentele individuale de distribuire a oxigenului menționate la litera (b) punctul 3 trebuie să aibă desprindere automată.
- (d) Numărul total al unităților de distribuire și al prizelor menționate la litera (b) punctul 3 și la litera (c) trebuie să fie mai mare decât numărul locurilor cu cel puțin 10 %. Unitățile suplimentare sunt distribuite uniform în compartimentul pentru pasageri.
- (e) Fără a aduce atingere literei (a), cerințele privind alimentarea cu oxigen a membrului (membrilor) echipajului de cabină, a membrului (membrilor) suplimentar(i) ai echipajului de cabină și a pasagerului (pasagerilor), în cazul avioanelor necertificate să zboare la altitudini mai mari de 25 000 ft, pot fi limitate la durata întregului timp de zbor la altitudini barometrice ale cabinei cuprinse între 10 000 ft și 13 000 ft pentru toți membrii echipajului de cabină necesari și pentru cel puțin 10 % din pasageri dacă, în toate punctele de pe ruta de zbor, avionul poate coborî în siguranță în patru minute la o altitudine barometrică a cabinei de 13 000 ft.
- (f) Cantitatea minimă necesară indicată în tabelul 1 rândul 1 articolul (b)(1) și rândul 2 trebuie să acopere cantitatea de oxigen necesară pentru o rată constantă a coborârii de la altitudinea maximă certificată de operare a avionului la 10 000 ft în 10 minute, urmată de 20 de minute la 10 000 ft.
- (g) Cantitatea minimă necesară indicată în tabelul 1 rândul 1 articolul 1(b)(2) trebuie să acopere cantitatea de oxigen necesară pentru o rată constantă a coborârii de la altitudinea maximă certificată de operare a avionului la 10 000 ft în 10 minute, urmată de 110 minute la 10 000 ft.
- (h) Cantitatea minimă necesară indicată în tabelul 1 rândul 3 trebuie să acopere cantitatea de oxigen necesară pentru o rată constantă a coborârii de la altitudinea maximă certificată de operare a avionului la 15 000 ft în 10 minute.

Tabelul 1

Cerințe minime de oxigen pentru avioanele presurizate

Cantitate pentru	Durată și altitudinea barometrică a cabinei
1. Ocupanții scaunelor din compartimentul pentru echipajul de zbor aflați de serviciu în compartimentul pentru echipajul de zbor	<p>(a) Întregul timp de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 13 000 ft.</p> <p>(b) Restul timpului de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 10 000 ft, dar nu depășește 13 000 ft, după primele 30 de minute la aceste altitudini, dar în niciun caz mai puțin de:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. cantitatea pentru 30 de minute, pentru avioanele certificate să zboare la altitudini care nu depășesc 25 000 ft; și 2. cantitatea pentru 2 ore, pentru avioanele certificate să zboare la altitudini mai mari de 25 000 ft.
2. Membrii echipajului de cabină necesari	<p>(a) Întregul timp de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 13 000 ft, dar nu mai puțin de cantitatea pentru 30 de minute.</p> <p>(b) Restul timpului de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 10 000 ft, dar nu depășește 13 000 ft, după primele 30 de minute la aceste altitudini.</p>

Cantitate pentru	Durată și altitudinea barometrică a cabinei
3. 100 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 15 000 ft, dar în niciun caz mai puțin de cantitatea pentru 10 de minute.
4. 30 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 14 000 ft, dar nu depășește 15 000 ft.
5. 10 % dintre pasageri (*)	Restul timpului de zbor când altitudinea barometrică a cabinei depășește 10 000 ft, dar nu depășește 14 000 ft, după primele 30 de minute la aceste altitudini.

(*) În sensul tabelului 1, numărul de pasageri se referă la pasagerii transportați efectiv la bord, inclusiv persoane cu vârste mai mici de 24 de luni.

CAT.IDE.A.240 Oxigen suplimentar – avioane nepresurizate

Avioanele nepresurizate exploatate la altitudini barometrice mai mari de 10 000 ft trebuie să fie dotate cu echipament de oxigen suplimentar care să aibă capacitatea de a stoca și distribui oxigenul în conformitate cu tabelul 1.

Tabelul 1

Cerințe minime de oxigen pentru avioanele nepresurizate

Cantitate pentru	Durată și altitudinea barometrică a cabinei
Ocupanții scaunelor din compartimentul pentru echipajul de zbor aflați de serviciu în compartimentul pentru echipajul de zbor și membrii echipajului de cabină care asistă echipajul de zbor în îndeplinirea sarcinilor	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 10 000 ft.
Membrii echipajului de cabină necesari	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft și pentru orice perioadă mai mare de 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar fără a depăși 13 000 ft.
Membrii suplimentari ai echipajului și 100 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft.
10 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor după 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar care nu depășesc 13 000 ft.

(*) În sensul tabelului 1, numărul de pasageri se referă la pasagerii transportați efectiv la bord, inclusiv persoane cu vârste mai mici de 24 de luni.

CAT.IDE.A.245 Echipament de protecție a respirației pentru echipaj

(a) Toate avioanele presurizate și acele avioane nepresurizate cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau cu o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu echipament de protecție a respirației (PBE) pentru a proteja ochii, nasul și gura și pentru a furniza timp de cel puțin 15 minute:

1. oxigen pentru fiecare membru al echipajului de zbor aflat de serviciu în compartimentul pentru echipajul de zbor;
2. gaz pentru respirație pentru fiecare membru al echipajului de cabină necesar, în vecinătatea postului său de lucru; și
3. gaz pentru respirație de la un PBE portabil pentru un membru al echipajului de zbor, în vecinătatea postului său de lucru, în cazul avioanelor operate cu un echipaj de zbor care cuprinde mai mult de un membru și niciun membru al echipajului de cabină.

(b) Un PBE destinat utilizării de către echipajul de zbor trebuie să fie instalat în compartimentul pentru echipajul de zbor și să fie accesibil spre utilizare imediată de către fiecare membru al echipajului de zbor necesar de la postul său de lucru.

(c) Un PBE destinat utilizării de către echipajul de cabină trebuie să fie instalat în vecinătatea fiecărui post de membru al echipajului de cabină necesar.

- (d) Avioanele trebuie să fie echipate cu PBE portabile suplimentare, instalate în vecinătatea stingătoarelor de incendiu manuale menționate la punctul CAT.IDE.A.250 sau lângă intrarea în compartimentul pentru încărcătură, în cazul în care stingătorul de incendiu manual este instalat într-un compartiment pentru încărcătură.
- (e) Un PBE în funcțiune nu trebuie să împiedice utilizarea mijloacelor de comunicare menționate la punctele CAT.IDE.A.170, CAT.IDE.A.175, CAT.IDE.A.270 și CAT.IDE.A.330.

CAT.IDE.A.250 Stingătoare de incendiu manuale

- (a) Avioanele trebuie să fie echipate cu cel puțin un stingător de incendiu manual în compartimentul pentru echipajul de zbor.
- (b) Cel puțin un stingător de incendiu manual trebuie să fie amplasat în fiecare bucătărie care nu se află în compartimentul principal pentru pasageri sau să fie ușor accesibil spre utilizare din aceasta.
- (c) Cel puțin un stingător de incendiu manual trebuie să fie disponibil pentru utilizare în fiecare compartiment pentru încărcătură sau bagaje de clasa A sau clasa B și în fiecare compartiment pentru încărcătură de clasa E care este accesibil membrilor echipajului în timpul zborului.
- (d) Tipul și cantitatea agentului de stingere a incendiilor pentru stingătoarele de incendiu impuse trebuie să fie adecvate tipurilor de incendii probabile a se produce în compartimentul în care stingătorul este prevăzut spre utilizare și, pentru compartimentele ocupate de persoane, să reducă riscul de acumulare a gazelor toxice.
- (e) Avioanele trebuie să fie echipate cu cel puțin numărul de stingătoare de incendiu manuale indicat în tabelul 1, amplasate convenabil astfel încât să fie corespunzător accesibile spre utilizare în fiecare compartiment pentru pasageri.

Tabelul 1

Număr de stingătoare de incendiu manuale

MOPSC	Număr de stingătoare
7-30	1
31-60	2
61-200	3
201-300	4
301-400	5
401-500	6
501-600	7
601 sau mai multe	8

CAT.IDE.A.255 Topoare de siguranță și răngi de fier

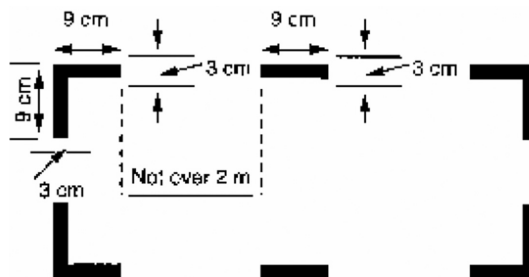
- (a) Avioanele cu o MCTOM mai mare de 5 700 kg sau cu o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie echipate cu cel puțin un topor de siguranță sau o răngă în compartimentul pentru echipajul de zbor.
- (b) În cazul avioanelor cu o MOPSC de peste 200 de locuri, un topor de siguranță sau o răngă suplimentară trebuie amplasată în bucătăria aflată cel mai în spate sau lângă aceasta.
- (c) Topoarele de siguranță și răngile amplasate în compartimentul pentru pasageri nu trebuie să fie vizibile pentru aceștia.

CAT.IDE.A.260 Marcarea punctelor de spargere

Dacă pe avion sunt marcate zone ale fuzelajului adecvate pentru spargere de către echipele de salvare în caz de urgență, aceste zone trebuie să fie marcate după cum se indică în figura 1.

Figura 1

Marcarea punctelor de spargere

CAT.IDE.A.265 Mijloace de evacuare de urgență

- (a) Avioanele cu pragurile ieșirilor de urgență pentru pasageri care depășesc 1,83 m (6 ft) față de sol trebuie să fie echipate la fiecare dintre aceste ieșiri cu mijloace care să permită pasagerilor și echipajului să ajungă la sol în siguranță în caz de urgență.
- (b) Fără a aduce atingere literei (a), aceste mijloace nu sunt necesare la ieșirile aflate deasupra aripilor dacă locul proiectat în structura avionului la care se termină traseul de evacuare este situat la o înălțime mai mică de 1,83 m (6 ft) față de sol, avionul fiind la sol, trenul de aterizare scos și flapsurile în poziție de decolare sau de aterizare, luându-se în considerare poziția în care flapsul este la înălțimea mai mare față de sol.
- (c) Avioanele în care se impune existența unei ieșiri de urgență separate pentru echipajul de zbor pentru care punctul cel mai de jos al ieșirii de urgență este situat la o înălțime mai mare de 1,83 m (6 ft) față de sol trebuie să fie echipate cu un mijloc care să ajute toți membrii echipajului de zbor la coborâre pentru a ajunge la sol în siguranță în caz de urgență.
- (d) Înălțimile menționate la literele (a) și (c) se măsoară:
1. cu trenul de aterizare scos; și
 2. după distrugerea sau scoaterea nereușită a uneia sau a mai multor gambe ale trenului de aterizare, în cazul avioanelor cu un certificat de tip eliberat după 31 martie 2000.

CAT.IDE.A.270 Megafoane

Avioanele cu o MOPSC de peste 60 de locuri care transportă cel puțin un pasager trebuie să fie echipate cu următoarele cantități de megafoane portabile alimentate cu baterii, ușor accesibile pentru utilizare de către membrii echipajului în timpul unei evacuări de urgență:

- (a) pentru fiecare punte pentru pasageri:

Tabelul 1

Număr de megafoane

Configurația locurilor pentru pasageri	Număr de megafoane
61-99	1
100 sau mai multe	2

- (b) pentru avioanele cu mai mult de o punte pentru pasageri, în toate cazurile în care configurația totală a locurilor pentru pasageri este mai mare de 60, se impune cel puțin un megafon.

CAT.IDE.A.275 Iluminarea și marcajele de urgență

- (a) Avioanele cu o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie echipate cu un sistem de iluminare în caz de urgență, care să aibă o sursă de alimentare independentă, pentru a facilita evacuarea avionului.
- (b) În cazul avioanelor cu o MOPSC de peste 19 locuri, sistemul de iluminare în caz de urgență menționat la litera (a) trebuie să includă:
1. surse pentru iluminarea generală a cabinei;

2. iluminarea internă la nivelul podelei în zonele ieșirilor de urgență;
 3. marcaje și semne de localizare iluminate pentru ieșirile de urgență;
 4. în cazul avioanelor pentru care cererea de certificat de tip sau pentru un document echivalent a fost depusă înainte de 1 mai 1972, atunci când sunt exploatate pe timp de noapte, iluminatul exterior de urgență la toate ieșirile aflate deasupra aripilor și la ieșirile la care sunt impuse mijloace de asistență pentru coborâre;
 5. în cazul avioanelor pentru care cererea de certificat de tip sau pentru un document echivalent a fost depusă după 30 aprilie 1972, atunci când sunt exploatate pe timp de noapte, iluminatul exterior de urgență la toate ieșirile de urgență pentru pasageri; și
 6. în cazul avioanelor al căror certificat de tip a fost eliberat prima dată la 31 decembrie 1957 sau după această dată, sistem(e) de marcare pentru calea de evacuare de urgență din vecinătatea podelei în compartimentele pentru pasageri.
- (c) În cazul avioanelor cu o MOPSC de 19 sau mai puține locuri care sunt certificate de tip conform codurilor de navigabilitate ale agenției, sistemul de iluminare în caz de urgență menționat la litera (a) trebuie să includă echipamentele prevăzute la litera (b) punctele 1-3.
- (d) În cazul avioanelor cu o MOPSC de 19 sau mai puține locuri care nu sunt certificate de tip conform codurilor de navigabilitate ale agenției, sistemul de iluminare în caz de urgență menționat la litera (a) trebuie să includă echipamentele prevăzute la litera (b) punctul 1.
- (e) Avioanele cu o MOPSC de nouă sau mai puține locuri, exploatate pe timp de noapte, trebuie să fie echipate cu o sursă pentru iluminarea generală a cabinei pentru a facilita evacuarea avionului.

CAT.IDEA.280 Emițător pentru localizare în caz de urgență (ELT)

- (a) Avioanele cu o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu cel puțin:
1. două ELT, dintre care unul este automat, în cazul avioanelor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată după 1 iulie 2008; sau
 2. un ELT automat sau două ELT de orice tip, în cazul avioanelor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 iulie 2008 sau înainte de această dată.
- (b) Avioanele cu o MOPSC de 19 sau mai puține locuri trebuie să fie echipate cu cel puțin:
1. un ELT automat, în cazul avioanelor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată după 1 iulie 2008; sau
 2. un ELT de orice tip, în cazul avioanelor al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 iulie 2008 sau înainte de această dată.
- (c) Un ELT de orice tip trebuie să aibă capacitatea de a transmite simultan pe 121,5 MHz și 406 MHz.

CAT.IDEA.285 Zborul deasupra întinderilor de apă

- (a) Următoarele avioane trebuie să fie echipate cu o vestă de salvare pentru fiecare persoană de la bord sau cu un dispozitiv de flotabilitate echivalent pentru fiecare persoană de la bord cu vârsta mai mică de 24 de luni, depozitat într-o poziție în care să fie ușor accesibil de pe scaunul sau din cușeta persoanei căreia îi este destinat:
1. avioanele terestre care sunt exploatate deasupra întinderilor de apă la o distanță de peste 50 de mile nautice de țărm sau care decolează sau aterizează pe un aerodrom unde traiectoria de decolare sau de apropiere este dispusă deasupra apei astfel încât, în cazul unui incident, există probabilitatea unei amerizări; și
 2. hidroavioanele exploatate deasupra întinderilor de apă.
- (b) Fiecare vestă de salvare sau dispozitiv individual de flotabilitate echivalent trebuie să fie echipat cu un mijloc de iluminare electrică în scopul ușurării localizării persoanelor.
- (c) Hidroavioanele exploatate deasupra întinderilor de apă trebuie să fie echipate cu:
1. o ancoră pentru apă sau alt echipament necesar pentru a facilita amararea, ancorarea sau manevrarea hidroavionului pe apă, adecvate mărimii, greutateii și caracteristicilor sale de manevrare; și
 2. echipamente pentru producerea semnalelor sonore prevăzute în reglementările internaționale pentru prevenirea coliziunilor pe mare, după caz.

(d) Avioanele exploatare deasupra întinderilor de apă la o distanță față de un teren potrivit pentru efectuarea unei aterizări de urgență mai mare decât cea corespunzătoare pentru:

1. 120 de minute de zbor la viteza de croazieră sau 400 de mile nautice, luându-se în considerare valoarea mai mică, în cazul avioanelor care au capacitatea de a continua zborul către un aerodrom cu motorul (motoarele) critic(e) devenit(e) inoperant(e) în orice punct de-a lungul rutei sau al devierilor planificate; sau
2. în cazul tuturor celorlalte avioane, 30 de minute de zbor la viteza de croazieră sau 100 de mile nautice, luându-se în considerare valoarea mai mică,

trebuie să fie echipate cu echipamentele precizate la litera (e).

(e) Avioanele care sunt conforme cu prevederile de la litera (d) trebuie să transporte la bord următoarele echipamente:

1. suficiente bărci de salvare pentru a transporta toți pasagerii de la bord, depozitate astfel încât să se ușureze utilizarea lor imediată în caz de urgență și cu o capacitate suficientă pentru a asigura un loc tuturor supraviețuitorilor în cazul pierderii bărcii cu cea mai mare capacitate nominală;
2. o lumină de localizare a supraviețuitorilor în fiecare barcă;
3. echipamente de salvare care să ofere mijloace de susținere a vieții, adecvate zborului care urmează a fi efectuat; și
4. cel puțin două ELT de supraviețuire (ELT(S)).

CAT.IDE.A.305 Echipamente de supraviețuire

(a) Avioanele exploatare peste zone în care operațiunile de căutare și salvare ar fi deosebit de dificile trebuie să fie echipate cu:

1. echipamente de semnalizare pentru a produce semnale de pericol;
2. cel puțin un ELT(S); și
3. echipamente suplimentare de supraviețuire pentru ruta pe care urmează să se zboare, luând în considerare numărul persoanelor de la bord.

(b) Nu este nevoie să se transporte echipamentele suplimentare de supraviețuire specificate la litera (a) punctul 3 atunci când avionul:

1. rămâne la o distanță față de o zonă în care operațiunile de căutare și salvare nu sunt deosebit de dificile echivalentă cu:
 - (i) 120 de minute de zbor la viteza de croazieră cu un motor inoperant (OEL) pentru avioanele care au capacitatea de a continua zborul către un aerodrom cu motorul (motoarele) critic(e) devenit(e) inoperant(e) în orice punct de-a lungul rutei sau al devierilor planificate; sau
 - (ii) 30 de minute de zbor la viteza de croazieră pentru toate celelalte avioane;
2. rămâne la o distanță care nu este mai mare decât cea corespunzătoare pentru 90 de minute de zbor la viteza de croazieră față de o zonă adecvată pentru efectuarea unei aterizări de urgență, pentru avioanele certificate conform standardului de navigabilitate aplicabil.

CAT.IDE.A.325 Cască

(a) Avioanele trebuie să fie echipate cu cască cu microfon sau cu lavalieră sau cu un dispozitiv echivalent pentru fiecare membru al echipajului de zbor la postul său de lucru în compartimentul pentru echipajul de zbor.

(b) Avioanele exploatare în condiții IFR sau pe timp de noapte trebuie să fie echipate cu un buton de transmisie pe comanda manuală a tangajului și ruliului pentru fiecare membru al echipajului de zbor necesar.

CAT.IDE.A.330 Echipamentele de radiocomunicații

(a) Avioanele trebuie să fie echipate cu echipamentele de radiocomunicații necesare conform cerințelor spațiului aerian aplicabil.

(b) Echipamentele de radiocomunicații asigură comunicațiile pe frecvența aeronautică de urgență de 121,5 MHz.

CAT.IDE.A.335 Panoul de selectare audio

Avioanele operate în condiții IFR trebuie să fie echipate cu un panou de selectare audio accesibil din fiecare post de lucru al membrilor echipajului de zbor necesari.

CAT.IDE.A.340 Echipamentele radio pentru operațiuni în condiții VFR pe rute pe care se navighează după repere vizuale terestre

Avioanele operate în condiții VFR pe rute pe care se navighează după repere vizuale terestre trebuie să fie echipate cu echipamente de radiocomunicații necesare în condiții normale de propagare a undelor radio pentru a îndeplini următoarele funcții:

- (a) comunicarea cu stațiile adecvate de la sol;
- (b) comunicarea cu stațiile ATC adecvate din orice punct din spațiul aerian controlat în care se intenționează executarea zborurilor; și
- (c) primirea informațiilor meteorologice.

CAT.IDE.A.345 Echipament de comunicații și navigație pentru operațiuni în condiții IFR sau în condiții VFR pe rute pe care nu se navighează după repere vizuale terestre

- (a) Avioanele operate în condiții IFR sau în condiții VFR pe rute pe care nu se navighează după repere vizuale terestre trebuie să fie echipate cu echipamente de radiocomunicații și de navigație, în conformitate cu cerințele spațiului aerian aplicabil.
- (b) Echipamentele de radiocomunicații includ cel puțin două sisteme independente de radiocomunicații necesare în condiții de funcționare normală pentru a comunica cu o stație adecvată de la sol din orice punct de-a lungul rutei, inclusiv al devierilor.
- (c) Fără a aduce atingere literei (b), avioanele operate pentru curse scurte în spațiul aerian NAT MNPS, care nu traversează Atlanticul de Nord, trebuie să fie echipate cu cel puțin un sistem de comunicații cu rază lungă, în cazul în care se publică proceduri alternative de comunicare pentru spațiul aerian în cauză.
- (d) Avioanele trebuie să aibă suficiente echipamente de navigație pentru a se asigura că, în eventualitatea defectării unui echipament în orice etapă a zborului, restul echipamentelor permit navigarea sigură în conformitate cu planul de zbor.
- (e) Avioanele care efectuează zboruri în care se prevede aterizarea în condiții IMC trebuie să fie echipate cu echipamente corespunzătoare care să poată asigura ghidarea spre un punct de la care poate fi efectuată o aterizare după repere vizuale pentru fiecare aerodrom la care este prevăzută aterizarea în condiții IMC și pentru orice aerodrom de rezervă desemnat.

CAT.IDE.A.350 Transponderul

Avioanele trebuie să fie echipate cu un transponder radar secundar de supraveghere (SSR) care raportează altitudinea barometrică și cu orice altă funcție de transponder SSR necesară pentru ruta de zbor.

CAT.IDE.A.355 Managementul datelor electronice de navigație

- (a) Operatorul utilizează numai produse de date electronice de navigație care susțin o aplicație de navigație conformă cu standardele de integritate adecvate pentru utilizarea prevăzută a datelor.
- (b) În cazul în care produsele de date electronice de navigație susțin o aplicație de navigație necesară pentru o operațiune pentru care anexa V (partea SPA) prevede o aprobare, operatorul trebuie să demonstreze autorității competente că procesul aplicat și produsele livrate sunt conforme cu standardele de integritate adecvate pentru utilizarea prevăzută a datelor.
- (c) Operatorul monitorizează în permanență atât integritatea procesului, cât și pe cea a produselor, fie direct, fie prin monitorizarea conformității furnizorilor terți.
- (d) Operatorul trebuie să asigure distribuția și introducerea la timp a datelor electronice de navigație actuale și nemodificate către toate aeronavele care solicită acest lucru.

SECȚIUNEA 2

Elicoptere**CAT.IDE.H.100 Instrumente și echipamente – generalități**

- (a) Instrumentele și echipamentele impuse de prezenta subparte trebuie să fie aprobate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, cu excepția următoarelor elemente:
1. siguranțe de rezervă;
 2. lămpi portabile separate;
 3. un mijloc precis de indicare a timpului;
 4. suport pentru hărți;
 5. trusa de prim ajutor;
 6. megafoane;
 7. echipamente de supraviețuire și de semnalizare;
 8. ancore pentru apă și echipamente pentru amarare; și
 9. dispozitive de siguranță pentru copii.
- (b) Instrumentele și echipamentele care nu sunt impuse de prezenta subparte și care nu necesită aprobare în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003, dar sunt transportate la bord în timpul unui zbor trebuie să respecte următoarele:
1. informațiile oferite de aceste instrumente, echipamente sau accesorii nu se folosesc de către echipajul de zbor pentru a se conforma anexei 1 la Regulamentul (CE) nr. 216/2008 sau punctelor CAT.IDE.H.330, CAT.IDE.H.335, CAT.IDE.H.340 și CAT.IDE.H.345; și
 2. instrumentele și echipamentele nu afectează navigabilitatea elicopterului, nici în cazul defectării sau proastei funcționări.
- (c) În cazul în care echipamentul urmează să fie folosit de un membru al echipajului de zbor la postul său în timpul zborului, acesta trebuie să fie utilizabil rapid de la acel post. În cazul în care este necesar ca un echipament să fie utilizat de mai mult de un singur membru al echipajului de zbor, acesta trebuie să fie instalat astfel încât echipamentul să fie utilizabil rapid din orice post în care se impune utilizarea echipamentului.
- (d) Acele instrumente care sunt folosite de oricare membru al echipajului de zbor trebuie dispuse astfel încât să permită membrului echipajului de zbor să vadă rapid indicațiile de la postul său, cu o deviere minimă posibilă a poziției și a direcției privirii adoptate în mod normal atunci când privește înainte, în sensul traiectoriei de zbor.
- (e) Toate echipamentele de urgență impuse trebuie să fie ușor accesibile pentru utilizare imediată.

CAT.IDE.H.105 Echipamente minime de zbor

Nu se poate iniția un zbor în momentul în care oricare dintre instrumentele, echipamentele sau funcțiile elicopterului, necesare pentru zborul avut în vedere, sunt inoperante sau lipsesc, cu excepția cazului în care:

- (a) elicopterul se exploatează în conformitate cu MEL a operatorului; sau
- (b) operatorul are aprobarea autorității competente de a exploata elicopterul în limitele MMEL.

CAT.IDE.H.115 Lumini de operare

- (a) Elicopterele exploatare pe timp de zi în condiții VFR trebuie să fie echipate cu un sistem de lumini anticolidziune.

(b) Elicopterele exploatare pe timp de noapte sau în condiții IFR trebuie să fie, în plus față de litera (a), echipate cu:

1. sistem de lumini alimentat de sistemul electric al elicopterului pentru asigurarea iluminării adecvate a tuturor instrumentelor și echipamentelor esențiale pentru funcționarea în siguranță a elicopterului;
2. sistem de lumini alimentat de sistemul electric al elicopterului pentru asigurarea iluminării în toate compartimentele pentru pasageri;
3. o lanternă electrică independentă pentru fiecare membru necesar al echipajului, ușor accesibilă membrilor echipajului când aceștia sunt așezați la posturile lor de lucru;
4. lumini de navigație/poziție;
5. două faruri de aterizare dintre care unul singur ajustabil în zbor astfel încât să ilumineze terenul în fața elicopterului și sub acesta, precum și terenul pe ambele părți ale elicopterului; și
6. lumini care se conformează reglementărilor internaționale referitoare la prevenirea coliziunilor pe mare, dacă elicopterul este amfibiu.

CAT.IDE.H.125 Operațiuni VFR pe timp de zi – instrumente de zbor și de navigație și echipamente asociate

(a) Elicopterele exploatare în condiții VFR pe timp de zi trebuie să fie echipate cu următoarele elemente, disponibile la postul pilotului:

1. Un dispozitiv de măsurare și afișare pentru:

- (i) capul magnetic;
- (ii) timp în ore, minute și secunde;
- (iii) altitudinea barometrică;
- (iv) viteza față de aer indicată;
- (v) viteza verticală;
- (vi) glisadă; și
- (vii) temperatura aerului exterior.

2. Un mijloc care să indice atunci când alimentarea cu energie a instrumentelor de zbor prevăzute nu este adecvată.

(b) În cazul în care sunt necesari doi piloți pentru exploatare, postul celui de-al doilea pilot trebuie să dispună de un mijloc separat suplimentar de afișare a următoarelor elemente:

1. altitudinea barometrică;
2. viteza față de aer indicată;
3. viteza verticală; și
4. glisadă.

(c) Elicopterele cu o MCTOM mai mare de 3 175 kg sau orice elicopter care efectuează operațiuni deasupra întinderilor de apă fără a vedea țărâmul sau când vizibilitatea este sub 1 500 m trebuie să fie echipate cu un mijloc de măsurare și afișare pentru:

1. altitudine; și
2. capul-compass.

(d) Pentru elicopterele cu o MCTOM mai mare de 3 175 kg sau cu o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie disponibil un mijloc de prevenire a funcționării defectuoase a sistemelor de indicare a vitezei față de aer în urma condensului sau a jivrajului.

CAT.IDE.H.130 Operațiuni IFR sau pe timp de noapte – instrumente de zbor și de navigație și echipamente asociate

Elicopterele exploatare în condiții VFR pe timp de noapte sau în condiții IFR trebuie să fie echipate cu următoarele elemente, disponibile la postul pilotului:

- (a) Un dispozitiv de măsurare și afișare pentru:
1. capul magnetic;
 2. timp în ore, minute și secunde;
 3. viteza față de aer indicată;
 4. viteza verticală;
 5. glisadă;
 6. atitudine;
 7. direcție stabilizată; și
 8. temperatura aerului exterior.
- (b) Două dispozitive de măsurare și afișare a altitudinii barometrice. Pentru operațiuni cu un singur pilot în condiții VFR pe timp de noapte, un altimetru barometric poate fi substituit de un radioaltimetru.
- (c) Un mijloc care să indice atunci când alimentarea cu energie a instrumentelor de zbor prevăzute nu este adecvată.
- (d) Un mijloc de prevenire a funcționării defectuoase a sistemelor de indicare a vitezei față de aer prevăzute la litera (a) punctul 3 și la litera (h) punctul 2 din cauza condensului sau a jivrajului.
- (e) Un mijloc de avertizare a echipajului de zbor în legătură cu defectarea mijloacelor prevăzute la litera (d) pentru elicopterele:
1. pentru care s-a eliberat un certificat individual de navigabilitate la 1 august 1999 sau după această dată; sau
 2. pentru care s-a eliberat un certificat individual de navigabilitate înainte de 1 august 1999, cu o MCTOM mai mare de 3 175 kg și cu o MOPSC de peste nouă locuri.
- (f) Un dispozitiv de rezervă pentru măsurarea și afișarea atitudinii care:
1. este alimentat în permanență în timpul exploatarei normale și, în eventualitatea cedării totale a sistemului normal de producere a energiei electrice, se alimentează de la o sursă independentă de sistemul normal de producere a energiei electrice;
 2. funcționează independent de orice alt mijloc de măsurare și afișare a atitudinii;
 3. poate fi folosit de la ambele posturi de pilotaj;
 4. intră automat în funcțiune după cedarea totală a sistemului normal de producere a energiei electrice;
 5. asigură funcționarea sigură timp de minim 30 de minute sau timpul necesar să se zboare către un loc de aterizare de rezervă potrivit atunci când se operează pe un teren ostil sau deasupra mării, luându-se în considerare valoarea mai mare, de la defectarea totală a sistemului normal de producere a energiei electrice, ținându-se seama de alte sarcini asupra sursei alimentare de urgență și procedurile operaționale;
 6. este iluminat în mod adecvat în toate fazele operării; și
 7. este asociat cu un mijloc de avertizare a echipajului de zbor atunci când funcționează din propria sursă de energie, inclusiv când funcționează din sursa de alimentare de urgență.
- (g) O sursă alternativă de presiune statică pentru mijloacele de măsurare a altitudinii, vitezei față de aer și vitezei verticale.

(h) În cazul în care sunt necesari doi piloți pentru exploatare, postul celui de-al doilea pilot trebuie să dispună de un mijloc separat de afișare a:

1. altitudinii barometrice;
2. vitezei față de aer indicate;
3. vitezei verticale;
4. glisadei;
5. altitudinii; și
6. direcției stabilizate.

(i) Pentru operațiuni în condiții IFR, un suport pentru hărți într-o poziție ușor de citit care poate fi iluminat pentru operațiuni pe timp de noapte.

CAT.IDE.H.135 Echipamente suplimentare pentru operațiuni cu un singur pilot în condiții IFR

Elicopterele exploatare în condiții IFR cu un singur pilot trebuie să fie echipate cu pilot automat care să aibă cel puțin modulurile de menținere a altitudinii și a capului-compas.

CAT.IDE.H.145 Radioaltimetre

(a) Elicopterele care efectuează zboruri deasupra întinderilor de apă trebuie să fie echipate cu un radioaltimetru cu capacitatea de a emite o avertizare sonoră sub o înălțime selectată și o avertizare vizuală la o înălțime selectabilă de către pilot, atunci când efectuează operațiuni:

1. fără vederea țărmlui;
2. în condiții de vizibilitate sub 1 500 m;
3. pe timp de noapte; sau
4. la o distanță de țărml echivalentă cu mai mult de 3 minute de zbor la viteza normală de croazieră.

CAT.IDE.H.160 Echipament radar meteorologic la bord

Elicopterele cu o MOPSC de peste nouă locuri exploatare în condiții IFR sau pe timp de noapte trebuie să fie echipate cu un echipament radar meteorologic la bord atunci când rapoartele meteorologice curente indică faptul că sunt probabile, de-a lungul rutei, furtuni sau alte condiții meteorologice potențial periculoase considerate detectabile cu ajutorul unui echipament radar meteorologic la bord.

CAT.IDE.H.165 Echipament suplimentar pentru operațiuni în condiții de jivraj pe timp de noapte

- (a) Elicopterele exploatare în condiții probabile sau certe de jivraj pe timp de noapte trebuie să fie echipate cu mijloace de iluminare sau detectare a jivrajului.
- (b) Mijloacele de iluminare a jivrajului trebuie să nu producă orbirea sau reflexia, ceea ce ar împiedica membrii echipajului să-și îndeplinească sarcinile.

CAT.IDE.H.170 Sistemul interfon pentru echipajul de zbor

Elicopterele exploatare de mai mult de un membru al echipajului de zbor trebuie să fie echipate cu un sistem interfon pentru echipajul de zbor, care să includă căști și microfoane destinate utilizării de către toți membrii echipajului de zbor.

CAT.IDE.H.175 Sistemul interfon pentru membrii echipajului

Elicopterele trebuie să fie echipate cu un sistem interfon pentru membrii echipajului atunci când transportă un membru al echipajului care nu este membru al echipajului de zbor.

CAT.IDE.H.180 Sistemul de adresare către pasageri

- (a) Elicopterele cu o MOPSC de peste nouă locuri trebuie să fie echipate cu un sistem de adresare către pasageri, cu excepția cazurilor prevăzute la litera (b).

(b) Fără a aduce atingere prevederilor de la litera (a), elicopterele cu o MOPSC de peste nouă, dar sub 20 de locuri sunt scutite de echiparea cu un sistem de adresare către pasageri dacă:

1. elicopterul este proiectat fără perete despărțitor între pilot și pasageri; și
2. operatorul este capabil să demonstreze că, în timpul zborului, vocea pilotului este audibilă și inteligibilă din toate scaunele pentru pasageri.

CAT.IDE.H.185 Înregistratorul de voce din carlingă

(a) Următoarele tipuri de elicoptere trebuie să fie echipate cu un înregistrator de voce în carlingă (CVR):

1. toate elicopterele cu o MCTOM mai mare de 7 000 kg; și
2. elicopterele cu o MCTOM mai mare de 3 175 kg și cu un certificat individual de navigabilitate eliberat pentru prima dată la 1 ianuarie 1987 sau după această dată.

(b) CVR trebuie să aibă capacitatea de a păstra datele înregistrate cel puțin în timpul:

1. ultimelor 2 ore, în cazul elicopterelor menționate la litera (a) punctele 1 și 2, dacă certificatul individual de navigabilitate este eliberat prima dată la 1 ianuarie 2016 sau după această dată;
2. ultimei ore, în cazul elicopterelor menționate la litera (a) punctul 1, dacă certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 august 1999 sau după această dată și înainte de 1 ianuarie 2016;
3. ultimelor 30 de minute, în cazul elicopterelor menționate la litera (a) punctul 1, dacă certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 august 1999; sau
4. ultimelor 30 de minute, în cazul elicopterelor menționate la litera (a) punctul 2, dacă certificatul individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 ianuarie 2016.

(c) CVR înregistrează în raport cu o scală de timp:

1. comunicațiile vocale transmise din sau recepționate în compartimentul echipajului de zbor prin radio;
2. comunicațiile vocale ale membrilor echipajului de zbor cu ajutorul sistemului interfon și al sistemului de adresare către pasageri, dacă este instalat;
3. mediul sonor din compartimentul echipajului de zbor, incluzând fără întrerupere:
 - (i) pentru elicopterele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 august 1999 sau după această dată, semnalele audio recepționate de la fiecare microfon al echipajului;
 - (ii) pentru elicopterele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 august 1999, semnalele audio recepționate de la fiecare microfon al echipajului, dacă este posibil;
4. semnalele vocale sau audio de identificare a mijloacelor de navigație sau de apropiere transmise într-o casă sau difuzor.

(d) CVR trebuie să înceapă să înregistreze înainte ca elicopterul să înceapă deplasarea prin mijloace proprii și trebuie să continue înregistrarea până la încheierea zborului, când elicopterul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii.

(e) În plus față de litera (d), în cazul elicopterelor menționate la litera (a) punctul 2 al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat la 1 august 1999 sau după această dată:

1. CVR trebuie să înceapă să înregistreze automat, înainte ca elicopterul să înceapă deplasarea prin mijloace proprii și să continue înregistrarea până la încheierea zborului, când elicopterul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii; și
2. în funcție de disponibilitatea energiei electrice, CVR trebuie să înceapă să înregistreze cât mai devreme posibil, în timpul verificărilor din carlingă efectuate înainte de pornirea motoarelor la începutul zborului, până la verificările din carlingă efectuate imediat după oprirea motoarelor la sfârșitul zborului.

- (f) CVR trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.

CAT.IDE.H.190 Înregistratorul de date de zbor

- (a) Următoarele elicoptere trebuie să fie echipate cu un FDR care utilizeze o metodă digitală de înregistrare și stocare a datelor și pentru care să fie disponibilă o metodă de extragere rapidă a datelor din mediul de stocare:
1. elicopterele cu o MCTOM mai mare de 3 175 kg al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 august 1999 sau după această dată;
 2. elicopterele cu o MCTOM mai mare de 7 000 kg sau cu o MOPSC de peste nouă locuri, al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 ianuarie 1989 sau după această dată, dar înainte de 1 august 1999.
- (b) FDR înregistrează parametrii necesari pentru determinarea cu acuratețe a:
1. traiectoria de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului, configurației și funcționării elicopterului și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 10 de ore, pentru elicopterele menționate la litera (a) punctul 1 al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 ianuarie 2016 sau după această dată;
 2. traiectoria de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului și funcționării și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 8 ore, pentru elicopterele menționate la litera (a) punctul 1 al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată înainte de 1 ianuarie 2016;
 3. traiectoria de zbor, vitezei, atitudinii, puterii motorului și funcționării și are capacitatea de a reține informațiile înregistrate cel puțin în timpul ultimelor 5 de ore, pentru elicopterele menționate la litera (a) punctul 2.
- (c) Datele se obțin de la sursele elicopterului care permit corelarea cu acuratețe cu informațiile afișate pentru echipajul de zbor.
- (d) FDR începe să înregistreze automat datele înainte ca elicopterul să se poată deplasa prin mijloace proprii și trebuie să se oprească automat după ce elicopterul nu se mai poate deplasa prin mijloace proprii.
- (e) FDR trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.

CAT.IDE.H.195 Înregistrarea legăturilor de date

- (a) Elicopterele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 8 aprilie 2014 sau după această dată, care au capacitatea de a utiliza comunicațiile prin legături de date și pentru care este necesară o echipare cu un CVR trebuie să înregistreze pe un înregistrator, dacă este posibil:
1. mesajele comunicărilor prin legături de date referitoare la comunicările ATS adresate către și dinspre elicopter, inclusiv mesajele aplicabile următoarelor aplicații:
 - (i) inițierea de legături de date;
 - (ii) comunicarea controlor-pilot;
 - (iii) supraveghere specifică;
 - (iv) informații referitoare la zbor;
 - (v) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, supravegherea semnalului de la aeronavă;
 - (vi) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, datele privind controlul operațional al aeronavei;
 - (vii) în măsura posibilităților, având în vedere arhitectura sistemului, graficele;
 2. informațiile care permit corelarea cu orice înregistrări asociate referitoare la comunicările legăturilor de date și păstrate separat de elicopter; și
 3. informațiile privind timpul și prioritatea mesajelor comunicărilor prin legături de date, ținând seama de arhitectura sistemului.

- (b) Înregistratorul trebuie să utilizeze o metodă digitală de înregistrare și păstrare a datelor și informațiilor și o metodă de extragere rapidă a acestor date. Metoda de înregistrare trebuie să permită realizarea unei corespondențe între aceste date și datele înregistrate la sol.
- (c) Înregistratorul trebuie să aibă capacitatea de a reține date înregistrate pentru cel puțin aceeași perioadă prevăzută în cazul CVR la punctul CAT.IDE.H.185.
- (d) Înregistratorul trebuie să aibă un dispozitiv care să ajute la localizarea sa în apă.
- (e) Cerințele aplicabile pentru pornirea și oprirea funcționării înregistratorului sunt aceleași cu cerințele aplicabile pentru pornirea și oprirea funcționării CVR cuprinse la punctul CAT.IDE.H.185 literele (d) și (e).

CAT.IDE.H.200 Înregistratorul combinat format dintr-un înregistrator de date de zbor și un înregistrator de voce din carlingă

Respectarea cerințelor privind CVR și FDR se poate realiza prin transportul la bord al unui înregistrator combinat.

CAT.IDE.H.205 Scaune, centuri de siguranță ale scaunelor, sisteme de reținere și dispozitive de siguranță pentru copii

- (a) Elicopterele trebuie să fie echipate cu:
 - 1. un scaun sau o cușetă pentru fiecare persoană de la bord care are vârsta de cel puțin 24 de luni;
 - 2. o centură de siguranță pentru fiecare scaun pentru pasageri și hamuri de siguranță pentru fiecare cușetă;
 - 3. pentru elicopterele al căror certificat individual de navigabilitate a fost eliberat prima dată la 1 august 1999 sau după această dată, o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului prevăzută pe fiecare scaun pentru pasageri destinat pasagerilor cu vârsta de cel puțin 24 de luni;
 - 4. un dispozitiv de siguranță pentru copii (CRD) pentru fiecare persoană de la bord cu vârsta mai mică de 24 de luni;
 - 5. o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului incluzând un dispozitiv care va reține automat bustul ocupantului în cazul decelerării rapide pentru fiecare scaun al membrilor echipajului de zbor;
 - 6. o centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului pentru fiecare scaun destinat numărului minim necesar de membri ai echipajului de cabină.
- (b) O centură de siguranță cu sistem de reținere a bustului trebuie:
 - 1. să aibă un singur punct de eliberare; și
 - 2. să includă, pentru scaunele echipajului de zbor și pentru scaunele pentru numărul minim necesar de membri ai echipajului de cabină, două chingi peste umăr și o centură de siguranță care pot fi folosite independent.

CAT.IDE.H.210 Indicatoare de legare a centurilor de siguranță și de interzicere a fumatului

Elicopterele în care nu sunt vizibile toate scaunele pentru pasageri de pe scaunul (scaunele) echipajului de zbor trebuie să fie echipate cu un mijloc care să indice tuturor pasagerilor și echipajului de cabină când trebuie să își lege centurile de siguranță și când fumatul nu este permis.

CAT.IDE.H.220 Truse de prim ajutor

- (a) Elicopterele trebuie să fie echipate cu cel puțin o trusă de prim ajutor.
- (b) Trusele de prim ajutor trebuie să fie:
 - 1. ușor accesibile pentru folosire;
 - 2. păstrate în termen de valabilitate.

CAT.IDE.H.240 Oxigen suplimentar – elicoptere nepresurizate

Elicopterele nepresurizate exploatate la altitudini barometrice mai mari de 10 000 ft trebuie să fie dotate cu echipament de oxigen suplimentar care să aibă capacitatea de a stoca și distribui oxigenul în conformitate cu următoarele tabele.

Tabelul 1

Cerințe minime de oxigen pentru elicoptere complexe nepresurizate

Cantitate pentru	Durață și altitudinea barometrică a cabinei
1. Ocupanții scaunelor din compartimentul pentru echipajul de zbor aflați de serviciu în compartimentul pentru echipajul de zbor și membrii echipajului de cabină care asistă echipajul de zbor în îndeplinirea sarcinilor	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 10 000 ft.
2. Membrii echipajului de cabină necesari	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft și pentru orice perioadă mai mare de 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar fără a depăși 13 000 ft.
3. Membrii suplimentari ai echipajului și 100 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft.
4. 10 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor după 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar care nu depășesc 13 000 ft.

(*) În sensul tabelului 1, numărul de pasageri se referă la pasagerii transportați efectiv la bord, inclusiv persoane cu vârste mai mici de 24 de luni.

Tabelul 2

Cerințe minime de oxigen pentru alte elicoptere decât cele complexe nepresurizate

Cantitate pentru	Durață și altitudinea barometrică a cabinei
1. Ocupanții scaunelor din compartimentul echipajului de zbor aflați la posturile de comandă, membrii echipajului care asistă echipajul de zbor în îndeplinirea sarcinilor și membrii echipajului de cabină necesari	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft și pentru orice perioadă mai mare de 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar fără a depăși 13 000 ft.
2. Membrii suplimentari ai echipajului și 100 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor la altitudini barometrice de peste 13 000 ft.
3. 10 % dintre pasageri (*)	Întregul timp de zbor după 30 de minute la altitudini barometrice de peste 10 000 ft, dar care nu depășesc 13 000 ft.

(*) În sensul tabelului 2, numărul de pasageri se referă la pasagerii transportați efectiv la bord, inclusiv persoane cu vârste mai mici de 24 de luni.

CAT.IDE.H.250 Stingătoare de incendiu manuale

- Elicopterele trebuie să fie echipate cu cel puțin un stingător de incendiu manual în compartimentul pentru echipajul de zbor.
- Cel puțin un stingător de incendiu manual trebuie să fie amplasat în fiecare oficiu care nu se află în compartimentul principal pentru pasageri sau să fie ușor accesibil spre utilizare din oficiu.
- Cel puțin un stingător de incendiu manual trebuie să fie disponibil pentru utilizare în fiecare compartiment pentru încărcătură sau bagaje care este accesibil membrilor echipajului în timpul zborului.
- Tipul și cantitatea agentului de stingere a incendiilor pentru stingătoarele de incendiu impuse trebuie să fie adecvate tipurilor de incendii probabile a se produce în compartimentul în care stingătorul este prevăzut spre utilizare și, pentru compartimentele ocupate de persoane, să reducă riscul de acumulare a gazelor toxice.
- Elicopterul trebuie să fie echipat cu cel puțin numărul de stingătoare de incendiu manuale indicat în tabelul 1, amplasate convenabil astfel încât să fie corespunzător accesibile spre utilizare în fiecare compartiment pentru pasageri.

Tabelul 1

Număr de stingătoare de incendiu manuale

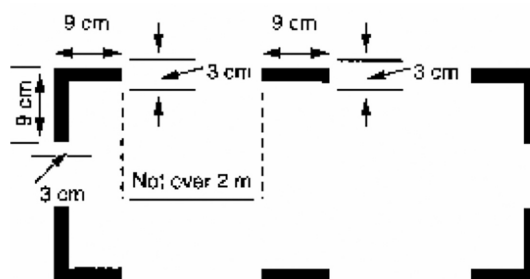
MOPSC	Număr de stingătoare
7-30	1
31-60	2
61-200	3

CAT.IDE.H.260 Marcarea punctelor de spargere

Dacă pe elicopter sunt marcate zone ale fuselajului adecvate pentru spargere de către echipele de salvare în caz de urgență, aceste zone trebuie să fie marcate după cum se indică în figura 1.

Figura 1

Marcarea punctelor de spargere

CAT.IDE.H.270 Megafoane

Elicopterele cu o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu un megafon portabil alimentat cu baterii, ușor accesibil spre utilizare de către membrii echipajului în timpul unei evacuări în caz de urgență.

CAT.IDE.H.275 Iluminarea și marcajele de urgență

(a) Elicopterele cu o MOPSC de peste 19 locuri trebuie să fie echipate cu:

1. un sistem de iluminare în caz de urgență, care să aibă o sursă de alimentare independentă, pentru a asigura iluminarea generală a cabinei pentru a facilita evacuarea elicopterului; și
2. marcaje și semne de localizare pentru ieșirile de urgență, vizibile la lumina zilei sau pe întuneric.

(b) Elicopterele trebuie să fie echipate cu marcaje pentru ieșirile de urgență vizibile la lumina zilei și pe întuneric atunci când efectuează:

1. operațiuni în clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră;
2. operațiuni în clasa de performanță 3 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță echivalentă cu mai mult de 3 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră.

CAT.IDE.H.280 Emițător pentru localizare în caz de urgență (ELT)

(a) Elicopterele trebuie să fie echipate cu cel puțin un ELT automat.

(b) Elicopterele care efectuează operațiuni în clasa de performanță 1 sau 2 deasupra mării, într-un zbor deasupra întinderilor de apă într-un mediu ostil și la o distanță de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră, trebuie să fie echipate cu ELT cu detașare și declanșare automată (ELT(AD)).

(c) Un ELT de orice tip trebuie să aibă capacitatea de a transmite simultan pe 121,5 MHz și 406 MHz.

CAT.IDE.H.290 Veste de salvare

- (a) Elicopterele trebuie să fie echipate cu veste de salvare pentru fiecare persoană de la bord sau cu dispozitive de flotabilitate echivalente pentru fiecare persoană de la bord cu vârsta mai mică de 24 de luni, depozitat într-o poziție în care să fie ușor accesibil de pe scaunul sau din cușeta persoanei căreia îi este destinat, dacă se efectuează operațiuni:
1. în clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră;
 2. în clasa de performanță 3 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm mai mare decât distanța în autorotație;
 3. în clasa de performanță 2 sau 3 atunci când decolează sau aterizează la un aerodrom sau un loc de operare unde traiectoria de decolare sau de apropiere este deasupra apei.
- (b) Fiecare vestă de salvare sau dispozitiv individual de flotabilitate echivalent trebuie să fie echipat cu un mijloc de iluminare electrică în scopul ușurării localizării persoanelor.

CAT.IDE.H.295 Costume de supraviețuire pentru echipaj

Fiecare membru al echipajului trebuie să poarte un costum de supraviețuire când efectuează operațiuni:

- (a) în clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă în sprijinul operațiunilor deasupra mării la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră, atunci când rapoartele meteorologice sau previziunile disponibile comandantului indică o temperatură a apei mării mai mică de 10 °C pe timpul zborului sau când timpul estimat necesar salvării depășește timpul estimat de supraviețuire;
- (b) în clasa de performanță 3 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm mai mare decât distanța în autorotație sau distanța de aterizare forțată în siguranță, atunci când rapoartele meteorologice sau previziunile disponibile comandantului indică o temperatură a apei mării mai mică de 10 °C pe timpul zborului.

CAT.IDE.H.300 Bărci de salvare, ELT și echipamente de supraviețuire pentru zborurile extinse deasupra întinderilor de apă

Elicopterele care efectuează operațiuni:

- (a) în clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră;
- (b) în clasa de performanță 3 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță echivalentă cu mai mult de 3 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră, trebuie să fie echipate cu:
1. în cazul elicopterelor care transportă mai puțin de 12 persoane, minim o barcă de salvare cu o capacitate nominală nu mai mică decât numărul maxim de persoane de la bord, depozitată astfel încât să se ușureze utilizarea sa imediată în caz de urgență;
 2. în cazul elicopterelor care transportă mai mult de 11 persoane, minim două bărci de salvare, depozitate astfel încât să se ușureze utilizarea lor imediată în caz de urgență, cu o capacitate totală suficientă pentru a asigura un loc tuturor persoanelor care pot fi transportate la bord și, în cazul pierderii uneia dintre bărci, cea sau cele rămase având suficientă capacitate de supraîncărcare pentru toate persoanele din elicopter;
 3. cel puțin un ELT de supraviețuire [ELT(S)] pentru fiecare barcă de salvare necesară; și
 4. echipamente de salvare, inclusiv mijloace de susținere a vieții, adecvate zborului care urmează a fi efectuat.

CAT.IDE.H.305 Echipamente de supraviețuire

Elicopterele exploatate peste zone în care operațiunile de căutare și salvare ar fi deosebit de dificile trebuie să fie echipate cu:

- (a) echipamente de semnalizare pentru a produce semnale de pericol;
- (b) cel puțin un ELT(S); și
- (c) echipamente suplimentare de supraviețuire pentru ruta pe care urmează să se zboare, luând în considerare numărul persoanelor de la bord.

CAT.IDE.H.310 Cerințe suplimentare pentru elicopterele care desfășoară operațiuni deasupra mării într-o zonă maritimă ostilă

Elicopterele exploatate în operațiuni deasupra mării într-o zonă maritimă ostilă, la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute de zbor la viteza normală de croazieră, trebuie să respecte următoarele cerințe:

- (a) dacă rapoartele meteorologice sau prognozele disponibile comandantului indică o temperatură a apei mării mai mică de 10 °C pe timpul zborului sau dacă timpul estimat necesar salvării depășește timpul estimat de supraviețuire sau zborul este planificat a fi executat pe timpul nopții, toate persoanele de la bord trebuie să poarte un costum de supraviețuire;
- (b) toate bărcile de salvare transportate în conformitate cu punctul CAT.IDE.H.300 trebuie instalate în așa fel încât să fie utilizabile în condițiile de pe mare în care au fost evaluate caracteristicile de amerizare, flotare și echilibru ale elicopterului pentru conformarea cu cerințele de amerizare pentru certificare;
- (c) elicopterul trebuie să fie echipat cu un sistem de iluminare în caz de urgență, care să aibă o sursă de alimentare independentă pentru a asigura iluminarea generală a cabinei în vederea facilitării evacuării elicopterului;
- (d) toate ieșirile de urgență, inclusiv ieșirile de urgență pentru echipaj și mijloacele de deschidere a acestor ieșiri trebuie să fie marcate evident pentru ghidarea ocupanților care folosesc ieșirile la lumina zilei sau pe întuneric. Aceste marcaje sunt proiectate să rămână vizibile dacă elicopterul este răsturnat și cabina este sub apă;
- (e) toate ușile care nu se pot desprinde și care sunt proiectate ca ieșiri de urgență în caz de amerizare trebuie să dispună de un mijloc de menținere a acestora în poziție deschisă în așa fel încât să nu împiedice ieșirea ocupanților în orice condiții de pe mare până la nivelul maxim necesar pentru evaluarea pentru amerizare și flotare;
- (f) toate ușile, ferestrele sau alte deschizături din compartimentul pentru pasageri, evaluate ca fiind adecvate pentru a permite evacuarea sub apă, trebuie să fie echipate astfel încât să poată fi utilizate în caz de urgență;
- (g) vestele de salvare trebuie purtate în permanență, cu excepția cazului în care pasagerul sau membrul echipajului poartă un costum de supraviețuire integrat care răspunde cerinței combinate de costum de supraviețuire și vestă de salvare.

CAT.IDE.H.315 Elicoptere certificate pentru operațiuni pe apă – diverse echipamente

Elicopterele certificate pentru operațiuni pe apă trebuie să fie echipate cu:

- (a) ancoră pentru apă sau alt echipament necesar pentru a facilita amararea, ancorarea sau manevrarea elicopterului pe apă, adecvate mării, greutatei și caracteristicilor sale de manevrare; și
- (b) echipament pentru producerea semnalelor sonore prevăzute în reglementările internaționale pentru prevenirea coliziunilor pe mare, după caz.

CAT.IDE.H.320 Toate elicopterele în zboruri deasupra întinderilor de apă – amerizarea

- (a) Elicopterele trebuie să fie proiectate pentru aterizare pe apă sau certificate pentru amerizare în conformitate cu codul de navigabilitate relevant dacă operează în clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră.
- (b) Elicopterele trebuie să fie proiectate pentru aterizare pe apă sau certificate pentru amerizare în conformitate cu codul de navigabilitate relevant sau echipate cu echipamente de flotabilitate în caz de urgență atunci când efectuează operațiuni în:
 1. clasa de performanță 1 sau 2 într-un zbor deasupra întinderilor de apă într-un mediu neostil la o distanță față de țărm echivalentă cu mai mult de 10 minute timp de zbor la viteza normală de croazieră;
 2. clasa de performanță 2, la decolare sau aterizare deasupra apei, cu excepția operațiunilor de servicii medicale de urgență cu elicopterul (HEMS), în cazul cărora, în scopul minimizării expunerii, aterizarea sau decolarea într-un loc de operare HEMS situat într-un mediu aglomerat este executată deasupra apei;
 3. clasa de performanță 3 într-un zbor deasupra întinderilor de apă la o distanță față de țărm mai mare decât distanța care asigură o aterizare forțată în siguranță pe uscat.

CAT.IDE.H.325 Cască

Ori de câte ori este necesar un sistem de radiocomunicații și/sau un sistem de radio navigație, elicopterele trebuie să fie echipate cu o cască cu microfon sau un dispozitiv echivalent și un buton de transmitere pe comenzile de zbor pentru fiecare pilot și/sau membru al echipajului necesar la postul de lucru desemnat.

CAT.IDE.H.330 Echipament de radiocomunicații

- (a) Elicopterele trebuie să fie echipate cu echipamentele de radiocomunicații necesare conform cerințelor spațiului aerian aplicabil.
- (b) Echipamentele de radiocomunicații asigură comunicațiile pe frecvența aeronautică de urgență de 121,5 MHz.

CAT.IDE.H.335 Panoul de selectare audio

Elicopterele exploatare în condiții IFR trebuie să fie echipate cu un panou de selectare audio accesibil din fiecare post de lucru al membrilor echipajului de zbor necesari.

CAT.IDE.H.340 Echipament radio pentru operațiuni în condiții VFR pe rute pe care se navighează după repere vizuale terestre

Elicopterele operate în condiții VFR pe rute pe care se poate naviga după repere vizuale terestre trebuie să fie echipate cu echipamentele de radiocomunicații necesare în condiții normale de propagare a undelor radio pentru a îndeplini următoarele funcții:

- (a) comunicarea cu stațiile adecvate de la sol;
- (b) comunicarea cu stațiile ATC adecvate din orice punct din spațiul aerian controlat în care se intenționează executarea zborurilor; și
- (c) primirea informațiilor meteorologice.

CAT.IDE.H.345 Echipament de comunicații și navigație pentru operațiuni în condiții IFR sau în condiții VFR pe rute pe care nu se navighează după repere vizuale terestre

- (a) Elicopterele operate în condiții IFR sau în condiții VFR pe rute pe care nu se poate naviga după repere vizuale terestre trebuie să fie echipate cu echipamente de radiocomunicații și de navigație, în conformitate cu cerințele spațiului aerian aplicabil.
- (b) Echipamentele de radiocomunicații includ cel puțin două sisteme independente de radiocomunicații necesare în condiții de funcționare normală pentru a comunica cu o stație adecvată de la sol din orice punct de-a lungul rutei, inclusiv al devierilor.
- (c) Elicopterele trebuie să aibă suficiente echipamente de navigație pentru a se asigura că, în eventualitatea defectării unui echipament în orice etapă a zborului, restul echipamentelor permit navigarea sigură în conformitate cu planul de zbor.
- (d) Elicopterele care efectuează zboruri în care se prevede aterizarea în condiții IMC trebuie să fie echipate cu echipamente corespunzătoare care să poată asigura ghidarea spre un punct de la care poate fi efectuată o aterizare după repere vizuale pentru fiecare aerodrom la care este prevăzută aterizarea în condiții IMC și pentru orice aerodrom de rezervă desemnat.

CAT.IDE.H.350 Transponderul

Elicopterele trebuie să fie echipate cu un transponder radar secundar de supraveghere (SSR) care raportează altitudinea barometrică și cu orice altă funcție de transponder SSR necesară pentru ruta de zbor.

ANEXA V

APROBĂRI SPECIFICE**[PARTEA-SPA]**

SUBPARTEA A

CERINȚE GENERALE**SPA.GEN.100 Autoritatea competentă**

Autoritatea competentă pentru eliberarea unei aprobări specifice pentru operatorul de transport aerian comercial este autoritatea statului membru în care respectivul operator își are sediul principal al activității.

SPA.GEN.105 Solicitarea unei aprobări specifice

- (a) Operatorul care solicită eliberarea inițială a unei aprobări specifice trebuie să pună la dispoziția autorității competente documentele prevăzute în subpartea aplicabilă, împreună cu următoarele informații:
1. numele, adresa și adresa de corespondență a solicitantului;
 2. o descriere a operațiunii avute în vedere.
- (b) Operatorul trebuie să prezinte autorității competente dovada:
1. conformității cu cerințele din subpartea aplicabilă;
 2. faptului că sunt luate în considerare elementele relevante definite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (c) Operatorul trebuie să păstreze înregistrări referitoare la literele (a) și (b) cel puțin pe durata operațiunii care necesită o aprobare specifică sau, dacă este cazul, în conformitate cu anexa III (partea ORO).

SPA.GEN.110 Privilegiile unui operator titular al unei aprobări specifice

Sfera activității pe care operatorul titular al unui certificat de operator aerian (AOC) a primit aprobare să o desfășoare se documentează și se indică în specificațiile de operare ale AOC.

SPA.GEN.115 Modificări aduse unei aprobări specifice

În cazul în care condițiile unei aprobări specifice sunt afectate de modificări, operatorul trebuie să pună la dispoziția autorității competente documentația relevantă și să obțină aprobarea prealabilă pentru operațiune.

SPA.GEN.120 Prelungirea valabilității unei aprobări specifice

Aprobările specifice se eliberează pe durată nedeterminată și rămân valabile cu condiția ca operatorul să își mențină conformitatea cu cerințele asociate aprobării specifice și având în vedere elementele relevante definite în datele stabilite în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

SUBPARTEA B

OPERAȚIUNI DE NAVIGAȚIE BAZATĂ PE PERFORMANȚE (PBN)**SPA.PBN.100 Operațiuni PBN**

Aeronaivele se exploatează numai în spațiul aerian desemnat, pe rute sau în conformitate cu proceduri în cazul cărora sunt stabilite specificații de navigație bazată pe performanțe (PBN) dacă operatorul a primit o aprobare pentru desfășurarea unor astfel de operațiuni din partea autorității competente. Nu este necesară o aprobare specifică pentru operațiuni în spațiul aerian desemnat al zonei de navigație 5 [RNAV5 (navigație în zona de bază, B-RNAV)].

SPA.PBN.105 Aprobare operațională PBN

Pentru a obține o aprobare operațională PBN din partea autorității competente, operatorul trebuie să facă dovada că:

- (a) a obținut certificarea de navigabilitate relevantă pentru sistemul RNAV;
- (b) a instituit un program de pregătire pentru membrii echipajului de zbor implicați în aceste operațiuni;
- (c) au fost instituite proceduri de operare care specifică:
 1. echipamentele care trebuie transportate la bord, inclusiv limitările de operare ale acestora și articolele corespunzătoare din lista echipamentului minim (MEL);
 2. componența echipajului de zbor și cerințele privind experiența;
 3. procedurile normale;
 4. procedurile pentru situații de urgență;

5. monitorizarea și raportarea incidentelor;
6. managementul datelor electronice de navigație.

SUBPARTEA C

Operațiuni cu specificații de performanțe de navigație minime (MNPS)**SPA.MNPS.100 Operațiuni MNPS**

Aeronavele se exploatează numai în cadrul spațiului aerian desemnat cu specificații de performanțe de navigație minime (MNPS) în conformitate cu procedurile suplimentare regionale, în care se prevăd specificații de performanțe de navigație minime, dacă operatorul a primit o aprobare pentru desfășurarea unor astfel de operațiuni din partea autorității competente.

SPA.MNPS.105 Aprobare operațională MNPS

Pentru a obține o aprobare operațională MNPS din partea autorității competente, operatorul trebuie să facă dovada că:

- (a) echipamentul de navigație îndeplinește standardele de performanță necesare;
- (b) afișajele de navigație, indicatoarele și comenzile de zbor sunt vizibile și operabile de către fiecare pilot din postul său de lucru;
- (c) a instituit un program de pregătire pentru membrii echipajului de zbor angajați în aceste operațiuni;
- (d) procedurile de operare instituite specifică:
 1. echipamentele care trebuie transportate la bord, inclusiv limitările de operare ale acestora și articolele corespunzătoare din MEL;
 2. componența echipajului de zbor și cerințele privind experiența;
 3. procedurile normale;
 4. procedurile pentru situații de urgență, inclusiv cele specificate de autoritatea responsabilă pentru spațiul aerian în cauză;
 5. monitorizarea și raportarea incidentelor.

SUBPARTEA D

Operațiuni în spațiul aerian cu eșalonare verticală minimă (RVSM)**SPA.RVSM.100 Operațiuni RVSM**

Aeronavele se exploatează numai în spațiul aerian desemnat în cazul căruia se aplică o eșalonare verticală minimă de 300 m (1 000 ft) între nivelul de zbor (FL) 290 și FL 410, inclusiv, dacă operatorul a primit o aprobare pentru desfășurarea unor astfel de operațiuni din partea autorității competente.

SPA.RVSM.105 Aprobare operațională RVSM

Pentru a obține o aprobare operațională RVSM din partea autorității competente, operatorul trebuie să facă dovada că:

- (a) a obținut certificarea de navigabilitate RVSM;
- (b) au fost instituite proceduri de monitorizare și de raportare a erorilor de menținere a înălțimii;
- (c) a instituit un program de pregătire pentru membrii echipajului de zbor angajați în aceste operațiuni;
- (d) procedurile de operare instituite specifică:
 1. echipamentele care trebuie transportate la bord, inclusiv limitările de operare ale acestora și articolele corespunzătoare din MEL;
 2. componența echipajului de zbor și cerințele privind experiența;
 3. planificarea zborului;
 4. procedurile înainte de zbor;
 5. procedurile înainte de intrarea în spațiul aerian RVSM;
 6. procedurile în timpul zborului;
 7. procedurile după zbor;
 8. raportarea incidentelor;

9. procedurile operaționale regionale specifice.

SPA.RVSM.110 Cerințe privind echipamentul RVSM

Aeronaivele utilizate pentru operațiuni în spațiul aerian RVSM trebuie să fie echipate cu:

- (a) două sisteme independente de măsurare a altitudinii;
- (b) un sistem de avertizare referitor la altitudine;
- (c) un sistem automat de control al altitudinii;
- (d) un radar secundar de supraveghere (SSR) cu un sistem de raportare a altitudinii care poate fi conectat la sistemul de măsurare a altitudinii utilizat pentru controlul acesteia.

SPA.RVSM.115 Erori de menținere a înălțimii RVSM

- (a) Operatorul trebuie să raporteze evenimentele înregistrate sau comunicate referitoare la erori de menținere a înălțimii provocate de funcționarea defectuoasă a echipamentelor aeronavei sau de natură operațională, egale sau mai mari decât:
 1. o eroare verticală totală (TVE) de ± 90 m (± 300 ft);
 2. o eroare a sistemului altimetric (ASE) de ± 75 m (± 245 ft); și
 3. o deviere de la altitudinea desemnată (AAD) de ± 90 m (± 300 ft).
- (b) Rapoartele cu privire la astfel de evenimente se trimit autorității competente în termen de 72 de ore. Rapoartele cuprind o analiză inițială a factorilor cauzali și a măsurilor întreprinse pentru prevenirea repetării evenimentelor.
- (c) Dacă se înregistrează sau se primesc erori de menținere a înălțimii, operatorul ia imediat măsuri de rectificare a condițiilor care au provocat erorile și pune la dispoziție rapoarte de urmărire, dacă autoritatea competentă solicită acest lucru.

SUBPARTEA E

OPERAȚIUNI ÎN CONDIȚII DE VIZIBILITATE REDUSĂ (LVO)

SPA.LVO.100 Operațiuni în condiții de vizibilitate redusă

Operatorul desfășoară următoarele operațiuni în condiții de vizibilitate redusă (LVO) numai dacă a primit aprobare din partea autorității competente:

- (a) operațiuni de decolare în condiții de vizibilitate redusă (LVTO);
- (b) operațiuni de categoria I inferioară celei standard (LTS CAT I);
- (c) operațiuni de categoria II standard (CAT II);
- (d) operațiuni de categoria II diferită de cea standard (OTS CAT II);
- (e) operațiuni de categoria III standard (CAT III);
- (f) operațiuni de apropiere utilizând sisteme de vizualizare îmbunătățită (EVS) pentru care se aplică un credit operațional pentru reducerea minimelor de vizibilitate în lungul pistei (RVR) cu cel mult o treime din RVR publicată.

SPA.LVO.105 Aprobare LVO

Pentru a obține aprobarea LVO din partea autorității competente, operatorul trebuie să demonstreze conformitatea cu cerințele prezentei subpărți.

SPA.LVO.110 Cerințe generale de operare

- (a) Operatorul desfășoară operațiuni LTS CAT I numai dacă:
 1. fiecare aeronavă implicată este certificată pentru operațiuni CAT II; și
 2. apropierea se execută:
 - (i) autocuplată la o aterizare automată care trebuie aprobată pentru operațiuni CAT IIIA; sau
 - (ii) utilizând un sistem de aterizare prin ghidare HUD (HUDLS) aprobat la cel puțin 150 ft deasupra pragului pistei.
- (b) Operatorul desfășoară operațiuni CAT II, OTS CAT II sau CAT III numai dacă:
 1. fiecare aeronavă implicată este certificată pentru operațiuni cu o înălțime de decizie (DH) sub 200 ft sau fără DH și echipată în conformitate cu cerințele de navigabilitate aplicabile;
 2. se instituie și se menține un sistem de înregistrare a succesului și eșecului apropiierilor și/sau aterizărilor automate pentru monitorizarea siguranței globale a operațiunii;

3. DH se determină cu ajutorul radioaltimetrului;
 4. echipajul de zbor este format din cel puțin doi piloți;
 5. toate semnalele auditive referitoare la înălțimile sub 200 ft deasupra pragului aerodromului sunt determinate de un radioaltimetru.
- (c) Operatorul desfășoară operațiuni de apropiere folosind un EVS numai dacă:
1. EVS este certificat în scopul prezentei subpărți și combină imagini de la un senzor infraroșu și informații de zbor pe HUD;
 2. pentru operațiuni cu o RVR sub 550 m, echipajul de zbor este format din cel puțin doi piloți;
 3. pentru operațiuni CAT I, reperarea vizuală naturală a marcajelor de semnalizare ale pistei se realizează la cel puțin 100 ft deasupra pragului aerodromului;
 4. pentru procedura de apropiere cu ghidare verticală (AVP) și pentru operațiunile de apropiere de nonprecizie (NPA) executate cu tehnica CDFA, reperarea vizuală naturală a marcajelor de semnalizare ale pistei se realizează la cel puțin 200 ft deasupra pragului aerodromului și se respectă următoarele cerințe:
 - (i) apropierea se execută utilizând un sistem de ghidare a pantei de coborâre aprobat;
 - (ii) segmentul de apropiere de la punctul de apropiere finală (FAF) până la pragul pistei este drept, iar diferența dintre cursul de apropiere finală și axul pistei să nu depășească 2°;
 - (iii) traiectoria de apropiere finală se publică și nu depășește 3,7°;
 - (iv) nu se depășesc componentele vântului lateral maxim stabilite în cursul certificării EVS.

SPA.LVO.115 Cerințe referitoare la aerodrom

- (a) Operatorul nu folosește un aerodrom pentru operațiuni LVO sub o vizibilitate de 800 m decât dacă:
1. aerodromul a primit autorizarea pentru astfel de operațiuni din partea statului aerodromului; și
 2. au fost instituite proceduri în condiții de vizibilitate redusă (LVP).
- (b) Dacă operatorul selectează un aerodrom la care termenul LVP nu se utilizează, acesta se asigură că, în respectul aerodrom, există proceduri echivalente care respectă cerințele pentru LVP. Această situație se menționează clar în manualul de operațiuni sau în manualul de proceduri, incluzându-se orientări pentru echipajul de zbor cu privire la modul de a determina dacă există LVP echivalente în vigoare.

SPA.LVO.120 Pregătirea și calificările echipajului de zbor

Înainte de desfășurarea unei LVO, operatorul se asigură că:

- (a) fiecare membru al echipajului de zbor:
1. respectă cerințele privind pregătirea și verificarea prevăzute în manualul de operațiuni, inclusiv pregătirea pe un echipament de pregătire sintetică pentru zbor (FSTD), la efectuarea de operațiuni până la valorile limită ale RVR/VIS (vizibilitate) și DH specifice operațiunii și tipului de aeronavă;
 2. este calificat în conformitate cu standardele prevăzute în manualul de operațiuni;
- (b) pregătirea și verificarea se desfășoară în conformitate cu o programă detaliată.

SPA.LVO.125 Proceduri de operare

- (a) Operatorul instituie proceduri și instrucțiuni care trebuie utilizate pentru operațiunile LVO. Aceste proceduri și instrucțiuni se includ în manualul de operațiuni sau în manualul de proceduri și cuprind sarcinile echipajului de zbor în timpul rulajului la sol, decolării, apropierii, redresării, aterizării, decelerării și întreruperii apropierii, după caz.
- (b) Înainte de inițierea unei operațiuni LVO, pilotul comandant/comandantul trebuie să se asigure că:
1. starea dotărilor vizuale și nevizuale este satisfăcătoare;
 2. sunt în vigoare LVP corespunzătoare în conformitate cu informațiile primite de la serviciile de trafic aerian (ATS);
 3. membrii echipajului de zbor sunt calificați corespunzător.

SPA.LVO.130 Echipament minim

- (a) Operatorul include echipamentul minim care trebuie să fie funcțional la începutul unei operațiuni LVO în conformitate cu manualul de zbor al aeronavei (AFM) sau alt document aprobat în manualul de operațiuni sau în manualul de proceduri, după caz.

- (b) Pilotul comandant/comandantul trebuie să se asigure că starea aeronavei și a sistemelor relevante de la bord este corespunzătoare pentru operațiunea care urmează a fi desfășurată.

SUBPARTEA F

Operațiuni pe rază extinsă cu avioane bimotoare (ETOPS)**SPA.ETOPS.100 ETOPS**

În cadrul operațiunilor de transport aerian comercial, avioanele bimotoare se operează în afara limitei de distanță determinată în conformitate cu punctul CAT.OP.MPA.140 numai dacă operatorul a obținut o aprobare operațională ETOPS din partea autorității competente.

SPA.ETOPS.105 Aprobare operațională ETOPS

Pentru a obține o aprobare operațională ETOPS din partea autorității competente, operatorul trebuie să facă dovada că:

- (a) combinația avion/motor deține o aprobare de tip și fiabilitate pentru ETOPS pentru operațiunea avută în vedere;
- (b) a instituit un program de pregătire pentru membrii echipajului de zbor și pentru întregul personal operațional angajat în aceste operațiuni, iar membrii echipajului de zbor și întregul personal operațional angajat sunt calificați corespunzător pentru desfășurarea operațiunii avute în vedere;
- (c) organizarea și experiența operatorului sunt corespunzătoare pentru a susține desfășurarea operațiunii avute în vedere;
- (d) a instituit proceduri de operare.

SPA.ETOPS.110 Aerodrom de rezervă pe o rută ETOPS

- (a) Un aerodrom de rezervă pe o rută ETOPS se consideră ca adecvat dacă, la momentul prevăzut pentru utilizare, aerodromul este disponibil și echipat cu serviciile auxiliare necesare, precum servicii de trafic aerian (ATS), iluminare suficientă, comunicații, rapoarte meteorologice, sisteme de navigație și servicii de urgență și dacă dispune de cel puțin o procedură de apropiere instrumentală.
- (b) Înainte de efectuarea unui zbor ETOPS, operatorul trebuie să se asigure că este disponibil un aerodrom de rezervă pe o rută ETOPS, care se încadrează fie în timpul de deviere aprobat al operatorului, fie într-un timp de deviere bazat pe starea de operabilitate a avionului în funcție de MEL, luându-se în considerare timpul cel mai scurt dintre acestea.
- (c) Operatorul trebuie să indice în planul de zbor operațional și în planul de zbor ATS orice aerodrom (aerodromuri) de rezervă pe o rută ETOPS necesar(e).

SPA.ETOPS.115 Minime pentru planificarea zborurilor pe un aerodrom de rezervă pe o rută ETOPS

- (a) Operatorul nu selectează un aerodrom ca aerodrom de rezervă pe o rută ETOPS decât în cazul în care rapoartele sau prognozele meteorologice corespunzătoare, sau orice combinație a acestora, indică faptul că, în intervalul dintre ora estimată de aterizare și o oră după ora maximă de aterizare posibilă, condițiile vor fi egale sau superioare minimelor pentru planificarea zborurilor calculate prin însumarea limitelor suplimentare din tabelul 1.
- (b) Operatorul include în manualul de operațiuni metoda de determinare a minimelor de operare la aerodromul de rezervă planificat pe o rută ETOPS.

Tabelul 1

Minime pentru planificarea zborurilor pentru aerodromul de rezervă pe o rută ETOPS

Tip de apropiere	Minime pentru planificare
Apropiere de precizie	DA/H + 200 ft RVR/VIS + 800 m (*)
Apropiere de nonprecizie sau Apropiere cu manevre la vedere (<i>circling</i>)	MDA/H + 400 ft (*) RVR/VIS + 1 500 m

(*) VIS: vizibilitate; MDA/H: altitudine/înălțime minimă de coborâre

SUBPARTEA G

TRANSPORTUL BUNURILOR PERICULOASE**SPA.DG.100 Transportul bunurilor periculoase**

Cu excepția dispozițiilor din anexa IV (partea CAT), operatorul transportă bunuri periculoase pe calea aerului numai dacă a obținut aprobarea din partea autorității competente.

SPA.DG.105 Aprobarea pentru transportul de bunuri periculoase

Pentru a obține aprobarea pentru transportul de bunuri periculoase, în conformitate cu instrucțiunile tehnice, operatorul trebuie:

- (a) să instituie și să mențină un program de pregătire pentru întregul personal implicat și să demonstreze autorității competente că întregul personal a beneficiat de pregătirea adecvată;
- (b) să instituie proceduri de operare pentru a asigura manipularea în siguranță a bunurilor periculoase pe parcursul tuturor fazelor transportului aerian, care să cuprindă informații și instrucțiuni referitoare la:
 - 1. politica operatorului privind transportul bunurilor periculoase;
 - 2. cerințele privind acceptarea, manipularea, încărcarea, depozitarea și izolarea bunurilor periculoase;
 - 3. acțiuni în caz de accident sau incident cu o aeronavă, atunci când se transportă bunuri periculoase;
 - 4. răspunsul la situații de urgență care implică bunuri periculoase;
 - 5. înlăturarea oricărei posibile contaminări;
 - 6. sarcinile tuturor membrilor personalului implicați, în special în ceea ce privește manipularea la sol și în aeronavă;
 - 7. inspecția pentru a detecta deteriorarea, scurgerile sau contaminarea;
 - 8. raportarea accidentelor și a incidentelor care implică bunuri periculoase.

SPA.DG.110 Informații și documente referitoare la bunuri periculoase

În conformitate cu instrucțiunile tehnice, operatorul trebuie:

- (a) să pună la dispoziția pilotului comandant/comandantului informații scrise:
 - 1. referitoare la bunurile periculoase transportate pe aeronavă;
 - 2. care să fie utilizate atunci când se răspunde unor situații de urgență în timpul zborului;
- (b) să folosească o listă de acceptare;
- (c) să se asigure că bunurile periculoase sunt însoțite de documentul (documentele) de transport al bunurilor periculoase impus(e), completat(e) de persoana care a predat bunurile periculoase spre transport aerian, cu excepția cazului în care informațiile aplicabile bunurilor periculoase sunt furnizate sub formă electronică;
- (d) să se asigure că, în cazul în care un document de transport al bunurilor periculoase este furnizat în formă scrisă, o copie a documentului se păstrează la sol, unde poate fi consultat într-un interval de timp rezonabil până când bunurile ajung la destinația lor finală;
- (e) să se asigure că o copie a informațiilor furnizate pilotului comandant/comandantului se păstrează la sol și că această copie, sau informațiile pe care le cuprinde, este accesibilă imediat pe aerodromul de la care s-a efectuat ultima plecare și pe cel pe care va avea loc următoarea sosire programată până după încheierea zborului la care se referă acestea;
- (f) să păstreze lista de acceptare, documentul de transport și informațiile furnizate pilotului comandant/comandantului timp de cel puțin trei luni după încheierea zborului;
- (g) să păstreze documentele referitoare la pregătirea întregului personal timp de cel puțin trei ani.

SUBPARTEA H

OPERAȚIUNI CU ELICOPTERE CU AJUTORUL SISTEMELOR DE REDARE A IMAGINII PE TIMP DE NOAPTE**SPA.NVIS.100 Operațiuni cu ajutorul sistemelor de redare a imaginii pe timp de noapte (NVIS)**

- (a) Elicopterele se operează în condiții VFR pe timp de noapte cu ajutorul NVIS numai dacă operatorul a obținut aprobarea din partea autorității competente.
- (b) Pentru a obține o astfel de aprobare din partea autorității competente, operatorul trebuie:
 - 1. să își desfășoare activitatea în transportul aerian comercial (CAT) și să fie titularul unui AOC CAT în conformitate cu anexa III (partea ORO);
 - 2. să demonstreze autorității competente că:
 - (i) respectă cerințele aplicabile din prezenta subparte;
 - (ii) integrează cu succes toate elementele NVIS.

SPA.NVIS.110 Cerințe referitoare la echipamentele pentru operațiuni NVIS

- (a) Înainte de a desfășura operațiuni NVIS, fiecare elicopter și toate echipamentele NVIS asociate trebuie să fi obținut certificarea de navigabilitate relevantă în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.
- (b) *Radioaltimetru.* Elicopterul trebuie să fie echipat cu un radioaltimetru cu avertizare sonoră înainte atingerii unei înălțimi prestabilite și o avertizare vizuală și sonoră la o înălțime care să poată fi selectată de pilot, decelabilă imediat în timpul tuturor fazelor de zbor NVIS.
- (c) *Illuminarea compatibilă cu NVIS a aeronavei.* Pentru a reduce efectul numărului diminuat de repere vizuale periferice și nevoia de îmbunătățire a conștientizării situației, se pun la dispoziție următoarele:
1. iluminarea panoului de instrumente cu proiectoare compatibile cu NVIS, dacă sunt instalate, care să ilumineze toate instrumentele de zbor esențiale;
 2. lămpi utilitare compatibile cu NVIS;
 3. lanterne portabile compatibile cu NVIS; și
 4. un mijloc de înlăturare sau stingere a luminilor interioare care nu sunt compatibile cu NVIS.
- (d) *Echipamente NVIS suplimentare.* Se furnizează următoarele echipamente NVIS suplimentare:
1. o sursă de alimentare de rezervă sau secundară pentru ochelarii de vedere pe timp de noapte (NVG);
 2. o cască cu NVG adecvată.
- (e) Toți ochelarii de vedere pe timp de noapte necesari pentru un zbor NVIS trebuie să fie de același tip, generație și model.
- (f) *Menținerea navigabilității*
1. Procedurile de menținere a navigabilității trebuie să cuprindă informațiile necesare pentru realizarea operațiunilor de întreținere continuă și a inspecțiilor echipamentelor NVIS instalate pe elicopter și trebuie să acopere minimum:
 - (i) parbrizul și ferestrele elicopterului;
 - (ii) iluminarea NVIS;
 - (iii) ochelarii de vedere pe timp de noapte; și
 - (iv) orice echipament suplimentar care vine în sprijinul operațiunilor NVIS.
 2. Orice modificare sau operațiune de întreținere ulterioară a aeronavei trebuie să fie conformă cu certificarea de navigabilitate a NVIS.

SPA.NVIS.120 Minime de operare NVIS

- (a) Operațiunile nu se desfășoară sub minimele meteorologice VFR pentru tipul de operațiuni pe timp de noapte desfășurate.
- (b) Operatorul trebuie să stabilească o înălțime minimă de tranziție de la care poate continua o schimbare spre/dinspre zborul asistat.

SPA.NVIS.130 Cerințe referitoare la echipaj pentru operațiuni NVIS

- (a) *Selecție.* Operatorul instituie criteriile de selecție a membrilor echipajului pentru sarcini NVIS.
- (b) *Experiență.* Experiența minimă pentru comandant nu poate fi de mai puțin de 20 de ore VFR pe timp de noapte în calitate de pilot comandant/comandant al unui elicopter înainte de începerea pregătirii.
- (c) *Pregătirea operațională.* Toți piloții trebuie să fi urmat pregătirea operațională în conformitate cu procedurile NVIS cuprinse în manualul de operațiuni.
- (d) *Experiența recentă.* Toți piloții și membrii personalului tehnic NVIS care desfășoară operațiuni NVIS trebuie să fi efectuat trei zboruri NVIS în cursul ultimelor 90 de zile. Experiența recentă poate fi redobândită cu ocazia unui zbor de instruire pe elicopter sau pe un simulator complet de zbor (FFS) aprobat, care să cuprindă elementele de la litera (f) punctul 1.
- (e) *Componența echipajului.* Numărul minim de membri ai echipajului trebuie să fie mai mare decât cel specificat:
1. în manualul de zbor al aeronavei (AFM),
 2. pentru activitatea în cauză; sau
 3. în aprobarea operațională pentru operațiuni NVIS.
- (f) *Pregătirea și verificarea echipajului*
1. Pregătirea și verificarea se desfășoară în conformitate cu o programă detaliată aprobată de autoritatea competentă și inclusă în manualul de operațiuni.

2. Membrii echipajului

(i) Programele de pregătire a echipajului trebuie să îmbunătățească cunoștințele despre mediul de lucru și echipamentele NVIS, să îmbunătățească coordonarea echipajului și să cuprindă măsuri de minimizare a riscurilor asociate intrării în condiții de vizibilitate redusă și proceduri NVIS normale și de urgență.

(ii) Măsurile menționate la litera (f) punctul 2 subpunctul (i) se evaluează în timpul:

(A) verificării competenței pe timp de noapte; și

(B) verificărilor în zbor de linie.

SPA.NVIS.140 Informații și documentație

Operatorul trebuie să se asigure că, în cadrul procesului de analiză și management al riscurilor, riscurile asociate mediului NVIS sunt reduse la minimum prin specificarea în manualul de operațiuni a: selecției, componenței și pregătirii echipajelor; nivelurilor de echipare și criteriilor de trimitere în operațiune; și procedurilor și minimelor de operare, astfel încât operațiunile normale și potențial anormale să fie descrise și reduse corespunzător.

SUBPARTEA I

OPERAȚIUNI CU ÎNCĂRCĂTURI SPECIALE EFECTUATE CU ELICOPTERUL

SPA.HHO.100 Operațiuni cu încărcături speciale efectuate cu elicopterul (HHO)

(a) Elicopterele se operează în scopul unor operațiuni cu încărcături speciale CAT numai dacă operatorul a obținut aprobarea din partea autorității competente.

(b) Pentru a obține o astfel de aprobare din partea autorității competente, operatorul trebuie:

1. să își desfășoare activitatea în CAT și să fie titularul unui AOC CAT în conformitate cu anexa III (partea ORO);

2. să demonstreze autorității competente conformitatea cu cerințele din prezenta subparte.

SPA.HHO.110 Cerințe privind echipamentele pentru HHO

(a) Instalarea tuturor echipamentelor pentru operațiuni cu încărcături speciale cu elicoptere, inclusiv a oricărui tip de echipament radio pentru respectarea punctului SPA.HHO.115, și orice modificări ulterioare trebuie să fie acoperite de o certificare de navigabilitate adecvată pentru funcția prevăzută. Echipamentele auxiliare trebuie să fie proiectate și testate la standardul corespunzător, conform cerințelor autorității competente.

(b) Instrucțiunile de întreținere pentru echipamentele și sistemele HHO se stabilesc de către operator în colaborare cu producătorul și sunt introduse în programul operatorului de întreținere a elicopterului conform Regulamentului (CE) nr. 2042/2003.

SPA.HHO.115 Comunicații HHO

Se stabilesc comunicații radio bidirecționale cu organizația pentru care se efectuează operațiuni HHO și, dacă este posibil, un mijloc de comunicare cu personalul de la sol din zona HHO pentru:

(a) operațiuni deasupra mării pe timp de zi și de noapte;

(b) operațiuni pe uscat pe timp de noapte, cu excepția operațiilor HHO la un loc de operare pentru servicii medicale de urgență cu elicopterul (HEMS).

SPA.HHO.125 Cerințe privind performanțele pentru HHO

Cu excepția operațiilor HHO desfășurate într-un loc de operare HEMS, operațiunile HHO trebuie să poată fi continuate în cazul unei cedări a motorului critic cu motorul (motoarele) rămase funcționând în regim corespunzător fără a pune în pericol persoana (persoanele)/încărcătura suspendată, părțile terțe sau bunurile materiale.

SPA.HHO.130 Cerințe privind echipajul pentru HHO

(a) *Selecție.* Operatorul instituie criteriile de selecție a membrilor echipajului de zbor pentru sarcinile aferente HHO, având în vedere experiența anterioară.

(b) *Experiență.* Nivelul minim de experiență pentru comandanții care execută zboruri HHO nu este mai mic decât cel prevăzut în continuare:

1. pe mare:

(i) 1 000 de ore în calitate de pilot comandant/comandant pe elicoptere sau 1 000 de ore în calitate de copilot în cadrul HHO, din care 200 de ore în calitate de pilot comandant sub supraveghere; și

(ii) 50 de cicluri de ridicare desfășurate deasupra mării, din care 20 de cicluri desfășurate pe timp de noapte în cazul în care se desfășoară operațiuni pe timp de noapte, unde un ciclu de ridicare înseamnă un ciclu de urcare-coborâre a cârligului troliului.

2. pe uscat:
- (i) 500 de ore în calitate de pilot comandant/comandant pe elicoptere sau 500 de ore în calitate de copilot în cadrul HHO, din care 100 de ore în calitate de pilot comandant sub supraveghere;
 - (ii) 200 de ore experiență operațională pe elicoptere dobândită într-un mediu operațional similar cu cel al operațiunii avute în vedere; și
 - (iii) 50 de cicluri de ridicare, dintre care 20 de cicluri desfășurate pe timp de noapte, în cazul în care se desfășoară operațiuni pe timp de noapte.
- (c) *Pregătirea operațională și experiența.* Finalizarea cu succes a pregătirii în conformitate cu procedurile HHO cuprinse în manualul de operațiuni și experiența relevantă în rolul și în mediul în care se desfășoară operațiunile HHO.
- (d) *Experiența recentă.* Toți piloții și membrii echipajului HHO care desfășoară operațiuni HHO trebuie să fi finalizat în cursul ultimelor 90 de zile:
1. dacă își desfășoară activitatea pe timp de zi: orice combinație de trei cicluri de ridicare pe timp de zi sau pe timp de noapte, fiecare dintre acestea cuprinzând o tranziție către și de la un punct fix;
 2. dacă își desfășoară activitatea pe timp de noapte: trei cicluri de ridicare pe timp de noapte, fiecare dintre acestea cuprinzând o tranziție către și de la un punct fix.
- (e) *Componența echipajului.* Numărul minim de membri ai echipajului pentru operațiuni pe timp de zi sau de noapte trebuie să fie cel precizat în manualul de operațiuni. Numărul minim de membri ai echipajului va depinde de tipul de elicopter, condițiile meteorologice, tipul de sarcină de îndeplinit și, în plus pentru operațiunile HHO deasupra mării, de mediul zonei HHO, starea mării și mișcarea vasului. În niciun caz echipajul minim nu poate cuprinde mai puțin de un pilot și un membru al echipajului HHO.
- (f) *Pregătirea și verificarea*
1. Pregătirea și verificarea se desfășoară în conformitate cu o programă detaliată aprobată de autoritatea competentă și inclusă în manualul de operațiuni.
 2. Membrii echipajului
 - (i) Programele de pregătire a echipajului trebuie să îmbunătățească cunoștințele despre mediul de lucru și echipamentele HHO; să îmbunătățească coordonarea echipajului și să cuprindă măsuri de minimizare a riscurilor asociate procedurilor HHO normale și de urgență și descărcării electricității statice.
 - (ii) Măsurile menționate la litera (f) punctul 2 subpunctul (i) se evaluează prin verificări ale competenței pe timp de zi în condiții meteorologice la vedere (VMC) sau pe timp de noapte în condiții VMC, dacă operatorul efectuează operațiuni HHO pe timp de noapte.

SPA.HHO.135 Informarea pasagerilor HHO

Înainte de orice zbor sau serie de zboruri HHO, pasagerii HHO trebuie informați și atenționați cu privire la pericolele descărcărilor de electricitate statică și la alte aspecte legate de HHO.

SPA.HHO.140 Informații și documentație

- (a) Operatorul trebuie să se asigure că, în cadrul procesului de analiză și management al riscurilor, riscurile asociate mediului HHO sunt reduse la minimum prin specificarea în manualul de operațiuni a: selecției, componenței și pregătirii echipajelor; nivelurilor de echipare și criteriilor de trimitere în operațiune; și procedurilor și minimelor de operare, astfel încât operațiunile normale și potențial anormale să fie descrise și reduse corespunzător.
- (b) Organizației pentru care se efectuează operațiunile HHO i se pun la dispoziție extrase relevante din manualul de operațiuni.

SUBPARTEA J

OPERAȚIUNI DE SERVICII MEDICALE DE URGENȚĂ CU ELICOPTERUL

SPA.HEMS.100 Operațiuni de servicii medicale de urgență cu elicopterul (HEMS)

- (a) Elicopterele se operează în scopul unor operațiuni HEMS numai dacă operatorul a obținut aprobarea din partea autorității competente.
- (b) Pentru a obține o astfel de aprobare din partea autorității competente, operatorul trebuie:
1. să își desfășoare activitatea în CAT și să fie titularul unui AOC CAT în conformitate cu anexa III (partea ORO);
 2. să demonstreze autorității competente conformitatea cu cerințele din prezenta subparte.

SPA.HEMS.110 Cerințe referitoare la echipamente pentru operațiuni HEMS

Instalarea tuturor echipamentelor medicale destinate utilizării pe elicoptere și orice modificări ulterioare și, dacă este cazul, manevrarea acestora trebuie să fie aprobate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1702/2003.

SPA.HEMS.115 Comunicații

În plus față de cele prevăzute la punctul CAT.IDE.H, elicopterele care execută zboruri HEMS trebuie să fie echipate cu echipamente capabile să asigure comunicarea bilaterală cu organizația pentru care se execută HEMS și, dacă este posibil, pentru a comunica cu personalul serviciilor de urgență de la sol.

SPA.HEMS.120 Minime de operare HEMS

- (a) Zborurile HEMS efectuate în clasele de performanță 1 și 2 respectă minimele meteorologice din tabelul 1 pentru trimiterea în operațiune și faza de zbor pe rută a zborului HEMS. În cazul în care, în timpul fazei de zbor pe rută, condițiile meteorologice scad sub minimele prezentate referitoare la baza norilor sau vizibilitate, elicopterele certificate pentru zboruri numai în condiții VMC trebuie să renunțe la zbor sau să se întoarcă la bază. Elicopterele echipate și certificate pentru operațiuni IMC (condiții meteorologice instrumentale) pot să oprească zborul, să se întoarcă la bază sau să aplice din toate punctele de vedere prevederile zborului executat în conformitate cu regulile de zbor instrumental (IFR), cu condiția ca echipajul de zbor să fie adecvat calificat.

Tabelul 1

Minime de operare HEMS

2 PILOȚI		1 PILOT	
ZIUA			
Plafon	Vizibilitate	Plafon	Vizibilitate
500 ft (150 m) și peste	Așa cum este definită de minimele VFR ale spațiului aerian aplicabil	500 ft (150 m) și peste	Așa cum este definită de minimele VFR ale spațiului aerian aplicabil
499-400 ft	1 000 m (*)	499-400 ft	2 000 m
399-300 ft	2 000 m	399-300 ft	3 000 m
NOAPTE			
Baza norilor	Vizibilitate	Baza norilor	Vizibilitate
1 200 ft (**)	2 500 m	1 200 ft (**)	3 000 m

(*) Pe durata fazei de zbor pe rută, vizibilitatea poate fi redusă sub 800 m pentru perioade scurte de timp când este vizibil pământul și dacă elicopterul este manevrat la o viteză care va oferi posibilitatea observării oricărui obstacol în timp util pentru a evita o coliziune.

(**) Pe durata fazei de zbor pe rută, baza norilor poate fi redusă la 1 000 ft pentru perioade scurte.

- (b) Minimele meteorologice pentru trimiterea în operațiune și faza de zbor pe rută a unui zbor HEMS executat în clasa de performanță 3 sunt un plafon al norilor de 600 ft și o vizibilitate de 1 500 m. Vizibilitatea poate fi redusă la 800 m pentru perioade scurte de timp când este vizibil pământul și dacă elicopterul este manevrat la o viteză care va oferi posibilitatea observării oricărui obstacol în timp util pentru a evita o coliziune.

SPA.HEMS.125 Cerințe referitoare la performanțe pentru operațiuni HEMS

- (a) Nu se desfășoară operațiuni în clasa de performanță 3 deasupra unui mediu ostil.
- (b) Decolarea și aterizarea
- Elicopterele care execută zboruri spre/de la o zonă de apropiere finală și de aterizare (FATO) către un spital care se află într-un mediu ostil aglomerat și care este folosit ca bază de operare HEMS se operează în conformitate cu clasa de performanță 1.
 - Elicopterele care execută zboruri spre/de la o FATO către un spital care se află într-un mediu ostil aglomerat și care nu este folosit ca bază de operare HEMS se operează în conformitate cu clasa de performanță 1, cu excepția cazului în care operatorul este titularul unei aprobări în conformitate cu CAT.POL.H.225.
 - Elicopterele care execută zboruri spre/de la un loc de operare HEMS situat într-un mediu ostil se operează în conformitate cu clasa de performanță 2 și sunt scutite de aprobarea impusă de CAT.POL.H.305 litera (a), cu condiția demonstrării respectării dispozițiilor de la CAT.POL.H.305 litera (b) punctele 2 și 3.

4. Locul de operare HEMS trebuie să fie suficient de mare pentru a asigura o degajare adecvată față de toate obstacolele. Pentru operațiunile desfășurate pe timp de noapte, locul trebuie să fie iluminat pentru a permite identificarea acestuia și a eventualelor obstacole.

SPA.HEMS.130 Cerințe privind echipajul

- (a) *Selecție.* Operatorul instituie criteriile de selecție a membrilor echipajului de zbor pentru sarcinile aferente HEMS, având în vedere experiența anterioară.
- (b) *Experiență.* Nivelul minim de experiență pentru comandanții care execută zboruri HEMS nu este mai mic de:
1. fie:
 - (i) 1 000 de ore în calitate de pilot comandant/comandant de aeronavă, din care 500 de ore în calitate de pilot comandant/comandant pe elicoptere; fie
 - (ii) 1 000 de ore în calitate de copilot în operațiuni HEMS, din care 500 de ore în calitate de pilot comandant sub supraveghere și 100 de ore în calitate de pilot comandant/comandant pe elicoptere;
 2. 500 de ore experiență operațională pe elicoptere dobândită într-un mediu operațional similar cu cel al operațiunii avute în vedere; și
 3. pentru piloți angrenați în operațiuni pe timp de noapte, 20 de ore VMC pe timp de noapte în calitate de pilot comandant/comandant.
- (c) *Pregătirea operațională.* Finalizarea cu succes a pregătirii operaționale în conformitate cu procedurile HEMS cuprinse în manualul de operațiuni.
- (d) *Experiența recentă.* Toți piloții care execută operațiuni HEMS trebuie să fi efectuat cel puțin 30 de minute de zbor numai cu ajutorul instrumentelor pe un elicopter sau pe un FSTD în ultimele șase luni.
- (e) *Componenta echipajului*
1. *Zbor pe timp de zi.* Echipajul minim pe timp de zi este alcătuit dintr-un pilot și un membru al personalului tehnic HEMS.
 - (i) Acesta se poate reduce la un singur pilot atunci când:
 - (A) într-un loc de operare HEMS comandantul trebuie să aducă articole medicale suplimentare. În astfel de cazuri, membrul personalului tehnic HEMS poate fi lăsat să acorde asistență persoanelor bolnave sau rănite în timp ce comandantul efectuează zborul;
 - (B) după sosirea la locul de operare HEMS, instalarea unei brancarde îl împiedică pe membrul personalului tehnic HEMS să ocupe locul din față; sau
 - (C) pasagerul cu pregătire medicală necesită asistența membrului personalului tehnic HEMS în zbor.
 - (ii) În cazurile descrise la subpunctul (i), minimele de operare sunt cele definite în cerințele ale spațiului aerian aplicabil. Nu se utilizează minimele de operare HEMS cuprinse în tabelul 1 de la punctul SPA.HEMS.120.
 - (iii) Numai în cazul descris la subpunctul (i) litera (A) comandantul poate ateriza într-un loc de operare HEMS fără ca membrul personalului tehnic să îl asiste de pe scaunul din față.
 2. *Zbor pe timp de noapte.* Echipajul minim pe timp de noapte este alcătuit din:
 - (i) doi piloți; sau
 - (ii) un pilot și un membru al personalului tehnic HEMS în zone geografice specifice definite de operator în manualul de operațiuni luând în considerare următoarele:
 - (A) reperațiile terestre adecvate;
 - (B) sistemul de urmărire a zborului pe durata misiunii HEMS;
 - (C) fiabilitatea stațiilor meteorologice;
 - (D) lista echipamentului minim pentru HEMS;
 - (E) continuitatea conceptului de echipaj;
 - (F) calificarea minimă a echipajului, pregătirea inițială și periodică;
 - (G) procedurile de operare, inclusiv coordonarea echipajului;
 - (H) minimele meteorologice; și
 - (I) considerațiile suplimentare generate de condițiile locale specifice.
- (f) *Pregătirea și verificarea echipajului*
1. Pregătirea și verificarea se desfășoară în conformitate cu o programă detaliată aprobată de autoritatea competentă și inclusă în manualul de operațiuni.

2. Membrii echipajului

- (i) Programele de pregătire a echipajului trebuie să îmbunătățească cunoștințele despre mediul de lucru și echipamentele HEMS; să îmbunătățească coordonarea echipajului și să cuprindă măsuri de minimizare a riscurilor asociate tranzitului pe rută în condiții de vizibilitate redusă, selecției locurilor de operare HEMS și profilelor de apropiere și de plecare.
- (ii) Măsurile menționate la litera (f) punctul 2 subpunctul (i) se evaluează în timpul:
 - (A) verificărilor competenței VMC pe timp de zi sau a verificărilor competenței VMC pe timp de noapte atunci când operatorul desfășoară operațiuni HEMS pe timp de noapte; și
 - (B) verificărilor în zbor de linie.

SPA.HEMS.135 Informarea HEMS a pasagerului cu pregătire medicală și a altor membri ai personalului

- (a) *Pasager cu pregătire medicală.* Înainte de orice zbor sau serie de zboruri HEMS, pasagerii cu pregătire medicală trebuie să fie informați pentru a se asigura faptul că sunt familiarizați cu mediul de lucru și echipamentele HEMS, că pot manevra echipamentele medicale și de urgență de la bord și că pot lua parte la proceduri de intrare și ieșire normale și de urgență.
- (b) *Personalul serviciilor de urgență de la sol.* Operatorul ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că personalul serviciilor de urgență de la sol este familiarizat cu mediul de lucru și echipamentele HEMS și cu riscurile asociate operațiunilor de la sol într-un loc de operare HEMS.
- (c) *Pacient.* Fără a aduce atingere dispozițiilor de la punctul CAT.OP.MPA.170, informarea acestuia se realizează numai în cazul în care starea sa de sănătate permite acest lucru.

SPA.HEMS.140 Informații și documentație

- (a) Operatorul trebuie să se asigure că, în cadrul procesului de analiză și management al riscurilor, riscurile asociate mediului HEMS sunt reduse la minimum prin specificarea în manualul de operațiuni a: selecției, componenței și pregătirii echipajelor; nivelurilor de echipare și criteriilor de trimitere în operațiune; și procedurilor și minimelor de operare, astfel încât operațiunile normale și potențial anormale să fie descrise și reduse corespunzător.
- (b) Organizației pentru care se prestează HEMS i se pun la dispoziție extrase relevante din manualul de operațiuni.

SPA.HEMS.145 Facilitățile bazei de operare HEMS

- (a) Dacă membrilor echipajului li se cere să stea în așteptare cu un timp de reacție mai mic de 45 de minute, sunt furnizate spații adaptate specifice în apropierea fiecărei baze de operare.
- (b) La fiecare bază de operare, piloților li se oferă mijloace de a obține informații despre starea curentă și probabilă a vremii și li se asigură o legătură de comunicație adecvată cu unitățile serviciilor de trafic aerian (ATS) corespunzătoare. Se pun la dispoziție mijloacele adecvate pentru planificarea tuturor sarcinilor.

SPA.HEMS.150 Aprovizionarea cu combustibil

- (a) Dacă o misiune HEMS se desfășoară în condiții VFR în cadrul unei zone geografice locale definite, poate fi utilizată planificarea standard a combustibilului cu condiția ca operatorul să stabilească rezerva finală de combustibil pentru a se asigura că, la încheierea misiunii, combustibilul rămas nu este mai puțin decât cantitatea de combustibil suficientă pentru:
 - 1. 30 de minute timp de zbor în condiții normale de croazieră; sau
 - 2. când se operează într-o zonă care oferă terenuri de aterizare de rezervă continue și adecvate, 20 de minute timp de zbor la viteză normală de croazieră.

SPA.HEMS.155 Realimentarea pe durata îmbarcării, a debarcării sau în timp ce pasagerii se află la bord

În cazul în care comandantul consideră necesară realimentarea cu combustibil în timp ce la bord se află pasageri, procedura se desfășoară fie cu rotoarele oprite, fie cu rotoarele în funcțiune, cu condiția să se respecte următoarele cerințe:

- (a) ușa (ușile) de pe partea pe unde se alimentează elicopterul rămân(e) închisă (închise);
- (b) dacă situația meteorologică permite acest lucru, ușa (ușile) de pe partea pe unde nu se alimentează elicopterul rămân(e) deschisă (deschise);
- (c) echipamentele pentru stingerea incendiilor adecvate situației sunt poziționate în așa fel încât să fie disponibile imediat în caz de incendiu; și
- (d) membrii personalului sunt imediat disponibili în număr suficient pentru a transporta pacienții departe de elicopter în caz de incendiu.